T.C.

ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TARİH ANABİLİM DALI

EVLENME DEFTERLERİNE GÖRE ÇANKIRI'DA MEDENİ KANUN'UN UYGULANMASI (1926-1950)

Hazırlayan

İlknur KESER

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman

Doç. Dr. Yüksel ÖZGEN

Çankırı-2021

T.C.

ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TARİH ANABİLİM DALI

EVLENME DEFTERLERİNE GÖRE ÇANKIRI'DA MEDENİ KANUN'UN UYGULANMASI (1926-1950)

Hazırlayan

İlknur KESER

ORCID ID: 0000-0002-6861-9147

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman

Doç. Dr. Yüksel ÖZGEN

Çankırı-2021

İÇİNDEKİLER

Sayfa

BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ ii

TEZ KABUL VE ONAY iii

ÖNSÖZ iv

ÖZET vi

ABSTRACT vii

KISALTMALAR viii

TABLO LİSTESİ ix

1.GİRİŞ 1

2. EVLİLİK HUKUKUNA GENEL BİR BAKIŞ 3

2.1. İslamiyet Öncesi Dönemde Evlilik 3

2.2. İslam Hukuku'nda Evlilik 3

2.3. Osmanlı Hukuku'nda Evlilik 5

2.4. 1917 Tarihli Hukuk-ı Aile Kararnamesi 9

2.5. 4 Ekim 1926 Türk Medeni Kanun'u 13

3. ÇANKIRI'DA SOSYAL YAPI VE EVLENME GELENEĞİ 27

4. ÇANKIRI'DA MEDENİ KANUN'UN UYGULANMASI 43

4.1. 1933-1938 Tarihli Evlenme Defteri 51

4.2. 1947-1948 Tarihli Evlenme Defteri 62

SONUÇ 90

KAYNAKÇA 94

EKLER 101

ÖZGEÇMİŞ 155

BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ

Yüksek Lisans tezi olarak hazırladığım *Evlenme Defterlerine Göre Çankırı'da Medeni Kanun'un Uygulanması (1926-1950)* adlı çalışmanın öneri aşamasından sonuçlanmasına kadar geçen süreçte bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle uyduğumu, tez içindeki tüm bilgileri bilimsel ahlak ve gelenek çerçevesinde elde ettiğimi, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu çalışmamda doğrudan veya dolaylı olarak yaptığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu beyan ederim.

29/07/ 2021

İlknur KESER

ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlknur KESER tarafından hazırlanan *Evlenme Defterlerine Göre Çankırı'da Medeni Kanun'un Uygulanması (1926-1950)* başlıklı bu çalışma, *29.07.2021* tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda *oybirliğiyle* başarılı bulunarak jürimiz tarafından *Tarih* Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

TEZ JÜRİSİ ÜYELERİ (Unvanı, Adı ve Soyadı)

Danışman	: Doç. Dr. Yüksel ÖZGEN	İmza: ……..
Üye	: Doç. Dr. Orhan AVCI	İmza: ……..
Üye	: Dr. Öğr. Ü. Recep BÜYÜKTOLU	İmza: ……..

ONAY

Bu Tez, Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun ...../..../ 2020 tarih ve ..... sayılı oturumunda belirlenen jüri tarafından kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Coşkun POLAT

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

1926 Türk Medeni Kanun'unun Türk toplumu üzerinde uygulanışı önemli bir adımdır. Bununla ilgili olarak Çankırı özelinde uygulanışı ile ilgili tespit ve değerlendirmeler yapıp bu konuda tez hazırlamanın Çankırı'nın sosyal ve kültürel hayatına katkı sağlayacağı değerlendirilmiştir. Bunun için *Evlenme Defterlerine Göre Çankırı'da Medeni Kanun'un Uygulanması (1926-1950)* konusunu yüksek lisans tezi olarak çalışmaya tez danışmanım ile yaptığım değerlendirmeler sonucunda karar verdik.

Çalışmamızdaki amaç; Medeni Kanun'un amir hükümlerinden olan resmi nikâh yapma zorunluluğunun Çankırı'da nasıl uygulandığı, bununla ilgili yaşanan sorunların sebep ve sonuçlarını tarihi, sosyolojik ve hukuki açıdan araştırarak Çankırı genelinde Medeni Kanun öncesi ve sonrasında yapılan nikâhlardaki farklılık ve değişim süreci ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Çalışmamızda konumuzu üç ana başlık altında topladık. Giriş kısmında aile ve evlilik hukuku ile ilgili değerlendirme yapılmıştır. Bununla ilgili olarak aile kelimesinin kullanım alanları ve kökeni incelenerek aile ve evliliğin hukuki, sosyal yönlerine değinilmiştir.

Birinci bölümde; İslamiyet öncesi dönemden başlanılarak 1926 tarihli Türk Medeni Kanun'unun kabulüne kadar geçen süreçteki evlilik hukuku ile ilgili gelişmeler değerlendirilmiştir. Aynı zamanda aile hukuku alanında yapılan ilk kanun olan 1917 Hukuk-ı Aile Kararnamesinden bahsedilmiştir. Akabinde Cumhuriyetin ilk Medeni Kanun'u olan 1926 tarihli Türk Medeni Kanun'unun hazırlanma, kabul edilme süreçleri ve evlilik ile ilgili olan maddeleri analiz edilmiştir.

İkinci bölümde Çankırı'nın sosyal yapısından bahsederek bu bölgede uygulanan evlenme gelenekleri çeşitli kitaplar ve gazete yazıları üzerinden incelenmiştir. Sosyal ve kültürel hayatın bazen romanlardan okunabileceğini de varsayarak Çankırı'yı konu edinen birkaç romandan sosyal yapısı ile ilgili çıkarımlarda bulunulmuştur.

Çalışmamızın üçüncü ve esas bölümünde ise evlenme defterlerine göre Medeni Kanun'un Çankırı bölgesinde uygulanması üzerinde durulmuştur. Çankırı evlenme defterleri yıllara göre istatistikleri çıkarılarak detaylandırılmıştır. Daha sonra on iki tablo üzerinden genel bir değerlendirmede bulunulmuştur. Evlenme istatistikleri

incelenerek Çankırı bölgesinde yıllara göre yapılan toplam evlilikler incelenmiştir. Ayrıca bu tarihlerde çıkan evlenme ile ilgili haberlerde incelenerek tez çalışmamıza derinlik kazandırılmaya çalışılmıştır.

Çalışmamızı hazırlarken konuya ilişkin geniş bir literatür taraması yapılmıştır. Çalışmamızda süreli yayınlardan ve arşiv belgelerinden faydalanılmıştır. Çankırı araştırma merkezinden temin edilen evlenme defterleri ve düğün fotoğrafları ile devlet arşivlerindeki belgeler birinci dereceden kaynak oldukları için çalışmamızda önem arz etmektedir. Resmi Gazete ve Çankırı Gazetesinin yanı sıra konu ile alakalı birçok kitap, tez ve makale taranarak çalışmamız detaylandırılmaya çalışılmıştır.

Yapılan araştırmalar sonucunda bu konuyla ilgili farklı bölgelerde ve farklı yıllarda çeşitli çalışmalar yapıldığı tespit edilmiştir. Yapılan çalışmalar ve tarihleri şu şekildedir:

1) Sami Sezai Ural, Türk Medeni Kanunu'nda Evlilikle İlgili Hükümler ve Kabataş İlçesinde Uygulanışı- Sosyal Tarih İncelemesi, 1998,
2) Mehmet Çanlı, Tanzimat'tan Cumhuriyete Evlilik Hukuku: Çorum Evlenme Defterleri Örneği, 2016,
3) İrfan Yiğit, Çorum Evlenme Sicil Defterleri (1926-1930), 2016,
4) Şuayip İbiş, Şer'i Hukuktan Medeni Hukuka Evlilik: Çorum Örneği (1840-1930), 2017.

Çalışmamızın konu seçiminde ve sürecin idaresinde destek veren, tavsiyelerini ve tecrübesini benimle paylaşan, çalışmanın hazırlanmasında yardımlarını esirgemeyen danışman hocam Sayın *Doç. Dr. Yüksel ÖZGEN'e*; tezin yazım aşamasında ve tashihinde katkılarını esirgemeyen arkadaşlarıma ve Dr. İbrahim Baş hocama teşekkürlerimi sunmayı bir borç bilirim.

Çalışmamı tamamlamam konusunda moral ve motivasyonumu üst düzeyde tutmama yardımcı olan annem Nezaket Keser'e, babam Mehmet Keser'e ve kardeşim İbrahim Keser'e aynı zamanda nişanlım Muhammed Altuntaş'a şükranlarımı sunarım. İyi ki varlar ve çalışmamı onlara armağan ediyorum.

29/07/ 2021

İlknur KESER

ÖZET

Tezin Başlığı : Evlenme Defterlerine Göre Çankırı'da Medeni Kanun'un Uygulanması (1926-1950)

Tezin Yazarı : İlknur KESER

Danışman : Doç. Dr. Yüksel ÖZGEN

Anabilim Dalı : Tarih

Tezin Türü : Yüksek Lisans

Kabul Tarihi : 29.07.2021

Medeniyetlerin temeli, gelişmesi ve gücü aile hayatına bağlıdır. Aile toplumun temel yapıtaşı olarak görülmektedir ve her toplumda önemini koruyarak yüzyıllar boyunca saygınlığını artırarak devam eden bir müessesedir. Evlilik akdi her toplumda belli kural ve kaideler çerçevesinde gerçekleştirilmiş ve zaman içerisinde bu durum gelişme göstermiştir. Yapılan araştırmada İslamiyet öncesi dönemden başlanılarak 1917 Hukuk-ı Aile Kararnamesi ve daha sonra 1926 Türk Medeni Kanun'unun kabulüne kadar geçen süreçteki evlilik hukuku üzerinde durulmuştur.

Cumhuriyet Döneminin aile hukukunda atılan önemli bir adımı olan Medeni Kanun'unun Çankırı'da işleyişi ve uygulanması bağlamında üzerinde durulmaya değer bulunmuştur. Çankırı'ya ait evlenme defterlerine göre Medeni Kanun'un bu bölgede sosyal, kültürel, dini ve hukuki hayata etkileri incelenmiştir. Çankırı'daki resmi nikâh uygulamaları evlenme defterlerine göre incelenerek yıllara, yaşlara ve nüfus oranına göre tespit edilmiştir. Medeni Kanun öncesi ve sonrasında uygulanan nikâhlar bu çerçevede değerlendirilmiştir. Akabinde Çankırı'ya ait düğün fotoğrafları temin edilerek burada Çankırı yaşamındaki farklılık ve değişim süreci ortaya koyulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Evlilik, 1917 Hukuk-ı Aile Kararnamesi, 1926 Türk Medeni Kanun'u, Çankırı, Evlenme Defteri.

ABSTRACT

Thesis Title : According to Marriage Books The Application Of Civil Code In Çankırı (1926-1950)

Author : İlknur KESER

Supervisor : Doç. Dr. Yüksel ÖZGEN

Department : History

Thesis Type : Master's Thesis

Date : 29.07.2021

The foundation, development and strength of civilizations are tied to family life. The family is seen as the basic building block of society and it is an institution that maintains its importance in every society and continues to increase its prestige for centuries. Marriage contract has been made within the framework of certain rules and principles in every society and this situation has developed over time. In the research, the marriage law in the process starting from the pre-Islamic period until the adoption of the 1917 Law of Family Decree and then the 1926 Turkish Civil Code was emphasized.

The Civil Code, which is an important step taken in the family law of the Republican Period, was found to be worthy of attention in the context of its functioning and implementation in Çankırı. According to the marriage registers of Çankırı, the effects of the Civil Code on social, cultural, religious and legal life in this region were examined. The official marriage practices in Çankırı were examined according to the marriage books and determined according to the years, ages and population ratio. The marriages performed before and after the Civil Code were evaluated within this framework. Afterwards, wedding photos of Çankırı were provided and the difference and the process of change in Çankırı life were revealed here.

Keywords: Marriage, 1917 Law Family Decree, 1926 Turkish Civil Code, Çankırı, Marriage Book.

KISALTMALAR

a.g.e.	Adı geçen eser
a.g.m.	Adı geçen makale
a.g.t.	Adı geçen tez
Mad.	Madde
s.	Sayfa
ss.	Sayfa sayısı
ed.	Editör
bknz.	Bakınız
T.C.	Türkiye Cumhuriyeti
A.Y.	Aynı Yer
vs.	Vesaire
BCA	Başkanlık Cumhuriyet Arşivi
TDVİA	Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
TMK	Türk Medeni Kanunu

TABLO LİSTESİ

Tablo No	Sayfa
Tablo 2.1. 1917 Hukuk-ı Aile Kararnamesi ve 1926 Türk Medeni Kanun'u	**25**
Tablo 4.2. 1933-1938 ve 1947-1948 Çankırı Evlenme Defterlerine Göre Genel Evlilik Sayıları	**47**
Tablo 4.3. Çankırı 790-793 Numaralı Evlenme Defterlerinde Cinsiyetlere Göre Evlilik Sayıları	**48**
Tablo 4.4. Evlenme Defterlerine Göre Aynı ve Farklı Köylerden Evlenme Sayıları	**50**
Tablo 4.5. Çankırı 793 Numaralı Evlenme Defterinin İstatistiksel Dökümü	**56**
Tablo 4.6. Çankırı 793 Numaralı Evlenme Defterine Göre Nişan Tarihlerinin İstatistiksel Dökümü	**58**
Tablo 4.7. 1933-1938 Yılları Evlilik Yaşları	**61**
Tablo 4.8. Çankırı 790 Numaralı Evlenme Defterinin İstatistiksel Dökümü	**77**
Tablo 4.9. Çankırı 790 Numaralı Evlenme Defterine Göre Nişan Tarihlerinin İstatistiksel Dökümü	**79**
Tablo 4.10. 1947-1948 Yılları Evlilik Yaşları	**83**
Tablo 4.11. Evlilik Yaşları	**87**
Tablo 4.12. Çankırı'da Evlilik	**88**

1. GİRİŞ

Aile toplumun temel yapıtaşıdır. Geçmişten günümüze aile kavramı büyük önem taşımaktadır. Sosyolojik olarak aile; anne, baba ve çocuktan oluşan sosyal bir topluluktur. Aileyi teşkil eden fertler devirlere, bölgelere, sosyal ve iktisadi yapılara göre farklılık göstermektedir.[1] Aynı zamanda aile hem hukukun hem de sosyolojinin ilgilendiği sosyal bir kurumdur.[2]

Aile kavramı her toplumda önemini koruyarak yüzyıllar boyunca saygınlığını artırarak devam eden bir müessese olmuştur. Evlilik akdi her toplumda belli kural ve kaideler çerçevesinde gerçekleştirilmiş ve zaman içerisinde bu durum gelişme göstermiştir. İslam hukuku ve Osmanlı hukuku ile aileye verilen önem artmış ve bu sebeple yeni kanunlar çıkarılmıştır. 25 Ekim 1917 tarihli Hukuk-ı Aile Kararnamesi aile hukuku yönünden atılan önemli adımlardan biridir. 1.5 yıl yürürlükte kalan kararname muvakkat bir kanundur. Kararname ile beraber kadın ve erkeğin evlendirilmelerinde yaş sınırı getirilmiş, evlenecek kişilerin ilan vermesi gerektiği gibi yeni düzenlemeler yapılmıştır. Ancak bu kararname uzun soluklu olmayıp dönemin ihtiyaçlarına cevap vermediği ve eksik olduğu için aile hukuku alanında yeni çalışmalar başlamıştır. 1926 yılında Türk Medeni Kanun'u batıdan alınarak yürürlüğe girmiştir. Yeni Medeni Kanun laik bir esasa dayanarak eksiklikleri gidermiştir. Türk Medeni Kanun'u aile kavramını üç şekilde ele almıştır. Bunlar; anne ve babadan oluşan dar anlamda aile, anne-baba ve çocuktan oluşan aile ile en geniş anlamda ailedir.[3] En geniş anlamda aile tipi Medeni Kanun'da eski tip ailenin bir izi olarak görülmüştür.[4] Medeni Kanun ile beraber artık evlenme akdinin nasıl yapılması gerektiği belirlenmiş ve belli yaşlarda evliliklere müsaade edilmiştir.

---

[1] Mehmet Akif Aydın, "Aile", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi Yayınları (TDVİA),* Cilt 2, 1989, s. 196.

[2] Mehmet Akif Aydın, *Osmanlı Aile Hukuku,* Klasik Yayınları, 2.Baskı, İstanbul, 2018, s. 43.

[3] Hıfzı Veldet Velidedeoğlu, *Türk Medeni Hukuku: Aile Hukuku,* Cilt II, Sermet Matbaası, İstanbul, 1960, s. 6.

[4] Bilge Öztan, *Aile Hukuku,* Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara, 1979, s. 2.

Bu konu ile ilgili olarak Mustafa Kemal Atatürk; *"Medeniyetin esası, gelişme ve gücün temeli aile hayatındadır. Bu hayatta fenalık, muhakkak sosyal, ekonomik, siyasal güçsüzlüğe sebep olur. Aileyi teşkil eden kadın ve erkek unsurların doğal haklarına sahip olmaları, aile görevlerini başaracak güçte olmaları gereklidir."* demiştir.[5]

Aile dediğimiz kavram insanların hayatlarını birleştirmeleri ile gerçekleşir. Aile kavramı bir sosyal grup olarak küçülmüş ancak kurum olarak zamanla güçlenmiştir. Her toplum aileye kurumsal bir değer kazandırmak için evliliği kendilerine özgü kurallarla belirlemişlerdir. Ailenin temelini teşkil eden evlilikler ise bütün ilahi dinlerde ve toplumlarda kadın ve erkeğin kendilerine ait bir paylaşım alanı oluşturmalarına ve soy devamlılığını esas alan meşru bir ilişki olarak kabul edilmiştir.[6]

Evliliğin ilk basamağı olan nişan bütün dünya toplumlarında aile hukuku münasebeti olarak yerini almıştır. Bu durum bazı toplumlarda hukuki bir müesseseye ulaşırken bazı toplumlarda ise bu müessese Medeni Kanun'da yer almamıştır.[7]

Evlilik hukuku itibariyle şu şekilde tarif edilmektedir: *"Evlenme, tam ve daimi bir hayat iştiraki yaratmak üzere bir kadınla bir erkeğin hukukan makbul bir şekilde birleşmesidir."*[8] Evlilik günümüze gelinceye kadar farklı kurallar çerçevesinde uygulanmıştır. Bu kuralları, ailenin kuruluşunu ve işleyişi gibi konular ile hukuk düzeni yakından ilgilenmiştir. Evlenmede birçok farklı yol izlendiği gibi her toplumun benimsediği farklı hukuk kuralları da vardır. Bu hukuk kuralları çerçevesinde ilk toplumlardan Cumhuriyet'e kadar evliliklerin nasıl yapıldığına bakmak gerekir. Bu sebeple Cumhuriyet Döneminin aile hukukunda atılan önemli bir adımı olan Medeni Kanun'unun Çankırı'da işleyişi ve uygulanması bağlamında üzerinde durulmaya değer bulunmuştur.

[5] https://tr.wikiquote.org/wiki/Mustafa_Kemal_Atat%C3%BCrk/Aile (Erişim: 01.08.2021)

[6] Fahrettin Atar, "Nikâh", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi Yayınları (TDVİA),* Cilt 33, 2007, s. 112.

[7] Velidedeoğlu, a.g.e., s. 18.

[8] Hıfzı Veldet Velidedeoğlu, *Evlenme Ve Boşanma,* Cumhuriyet Halk Partisi Yayını, Ankara, 1938, s. 13.

BÖLÜM 2

EVLİLİK HUKUKUNA GENEL BİR BAKIŞ

2.1.İSLAMİYET ÖNCESİ DÖNEMDE EVLİLİK

Evlilik geçmişten günümüze her toplumda olduğu gibi Türk toplumunda da önemini sürdürmüştür. Türk toplumunda evlilik, İslamiyet'in kabul edilmesiyle beraber dini şartlarda benimsenerek günümüze kadar süregelmiştir. Ancak İslamiyet öncesinde Türkler arasındaki aile bağının evlenme töreni ile kurulduğunu da söylemek gerekir. Türkler arasında geleneklere göre evlenmek bağımsız bir ev ve ocak anlamına gelmektedir. Evlenen erkek ya da akrabaları, kızın babasına veya ailesine mal vermesi şeklinde bir uygulama vardır. Kıza verilen bu mala "kalın"[9] adı verilmektedir.[10] Kalınlar ailenin maddi durumuna göre farklılık gösterebilmektedir. Kalın uygulaması günümüzde görülen başlık parası[11] geleneği ile karıştırılmamalıdır. İslamiyet kabul edilmeden önce eski toplumlarda çok eşlilik uygulamasının var olup olmadığı tartışmalıdır.

2.2.İSLAM HUKUKU'NDA EVLİLİK

Hz. Peygamber döneminden itibaren İslam'ı kabul eden toplumlarda aile ve evlilik kurumuna büyük önem verilmiştir. Bu konuda aile hukukunun en temel ve en önemli konusu nikâh olmuştur. Farklı görüşlerin ortaya çıkmasıyla beraber geniş İslam coğrafyasında yaşayan toplumlarında tarihi süreç içerisinde bu şartların değişmesinde etkili olduğunu söyleyebiliriz.[12]

---

[9] Kalın: Gelin olacak kıza erkek tarafından verilen para veya armağan; ağırlık. (https://sozluk.gov.tr/ Erişim: 01.08.2021)

[10] Sami Sezai Ural, *Türk Medeni Kanunu'nda Evlilik İle İlgili Hükümler Ve Kabataş İlçesinde Uygulanışı-Sosyal Tarih İncelemesi*, Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara,1998, s. 38.

[11] Başlık Parası: Bazı bölgelerde, evlenirken damadın kaynatasına ödemesi gereken para veya mal, başlık. (https://sozluk.gov.tr/ Erişim: 01.08.2021)

[12] Atar, a.g.m., s. 113.

İslam hukukuna göre evlilikte belli bir yaş sınırı tespit edilmemiş olmakla beraber buluğ çağına giren her birey evlenme ehliyetine sahiptir.[13] İslam hukukunda nikâh, taraflar ve şahitler ile gerçekleştirilen bir sözleşmedir. Nikâh esnasında bir memur ve din görevlisinin bulunma zorunluluğu yoktur.[14] Ancak evlilik töreni esnasında bir imam veya hocanın bulunması adet olarak süregelmiştir.[15] Burada şunu söylemekte fayda vardır. Erken devirlerden itibaren nikâhta bulunma kadıların görevleri arasında sayılmıştır. Nikâhların mahkemelerde kadılar tarafından kıyılması bölgelere ve dönemlere göre değişken bir yapı göstermiştir. 1543 tarihli bir fermanda nikâh akitlerinin sicillere kaydedilmesinin emredildiği bilinmektedir. En eski kadı beratlarında nikâh kıymak kadıların görevleri arasında sayılmış ve bunlar 16.yüzyıla aittir.[16] Ancak kadıların hangi tarihten itibaren bu görevi yaptıkları tam olarak bilinmemektedir. Bunun yanı sıra yapılan nikâh akdinde evlilik birliği ile ilgili bir konuşma yapılması, eşlerin mutluluğu için dua edilmesi ve düğün yemeği verilmesi geleneği de sürdürülmüştür.

Yine İslam hukukundaki anlayışa göre koca, evlenme sözleşmesinin yapılması anında veya sonrasında karısına belirli bir mal ya da para gibi değeri olan bir şey vermek zorundadır. Buna da mihr (mehir)[17] adı verilmektedir. Bu uygulama mezheplere göre farklılık göstermektedir. Örneğin; Maliki mezhebine göre mehirsiz evlenme geçersiz sayılırken diğer mezheplere göre böyle bir şart bulunmamaktadır. İlk toplumlarda geçerli olan kalın âdeti İslam'daki mehir kurumunun etkisiyle alınan paranın kızın çeyizi için kullanılmasına dönüşmüştür. Bazı yörelerde ise başlık veya kalın İslam'daki mehir kurumuna aykırı şekilde uygulanmıştır. Mehirin kadının tasarrufunda olması boşanmasını kolaylaştıran unsur olmuştur.[18] Evlenme akdi sırasında genellikle mehir miktarı da belirlenmektedir. Mehir, İslam aile hukukunda nikâhın şartlarından birisi olmayıp mali hukuki sonuçlarından olmuştur.[19] Mehir ile

[13] Halil Cin, *İslam ve Osmanlı Hukukunda Evlenme,* Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, No: 341, Ankara, 1974, s. 78.

[14]Alaaddin Aköz, "XVI. Yüzyıla Ait Bir Nikâh Defteri ve Bazı Değerlendirmeler", *İstem Dergisi,* Yıl 2, Sayı 3, 2004, s. 91-92.

[15] Arzu Oğuz, "Türk Medeni Hukuku'nun Gelişim Çizgisi ve Karşılaştırmalı Hukukun Rolü", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,* Cilt 55, Sayı 1, 2006, s. 204.

[16] Aydın, a.g.e., s. 65.

[17] Mihr (Mehir): Müslüman bir erkeğin nikah esnasında eşine vermeyi kabullendiği mal veya para. (https://sozluk.gov.tr/ Erişim: 01.08.2021)

[18] Muallâ Kavuncu, "Osmanlılarda Aile ve Kadın", *Dini Araştırmalar Dergisi,* Cilt 2, Sayı 4, 1999, s.148.

[19] Aydın, a.g.e., s. 89.

kalın arasında doğuş şekli ve doğurduğu sonuçlar bakımından ciddi farklılıklar vardır. Diyarbakır Şer'iyye Sicillerinde yer alan hüccette peşin ödenen mehire başlık denildiği de görülmektedir.[20] İslam hukukunda verilen mehrin geri alınmayacağı ancak kadının kendi isteğiyle mehrini vereceği Nisâ Suresi dördüncü ayette emredilmiştir.[21] Mehrin miktarı en az 10 dirhem gümüşe tekabül etmektedir. Ancak bu durum dört farklı mezhepte[22] de farklılık göstermektedir.[23] İslam hukukunda evlilikten söz edebilmek için ayrıca evlenecek tarafların ailelerinin de rızaları olması gerekir.

Mehir konusunda değinilmesi gereken başka bir konuda Orta Anadolu'da başlık, kalın ve namzetlik akçesi adı altında kızın ailesine yapılan ödemelerin arasındaki farklılıktır. Bu tür ödemeler kız tarafına yani aileye yetiştirme hakkı, cihaz[24] ve düğün masrafları gibi düşüncelerle verilirken mehir ise bizzat kıza boşanma ve ölüm durumunda ekonomik bir garanti olarak verilmektedir.[25]

2.3. OSMANLI HUKUKU'NDA EVLİLİK

Osmanlı aile hukuku dediğimiz kavram netice itibariyle İslam aile hukukunun altı asır süren gelişim ve uygulama sürecini kapsamaktadır.[26] Osmanlı döneminde de evlenme müessesesi kaynağını dinden almış ve hususi bir müessese olarak devam etmiştir. Evlenecek kişilerin evlendiklerini iki şahit huzurunda beyan etmeleriyle evlilik akdi meydana gelmektedir.[27] Osmanlı Devleti'nde yapılan evliliklerin çoğu Şer'iyye Sicillerine kaydedilmiştir. Burada nikâh akitleri 3 şekilde yapılmaktadır. İslam'a göre nikâh, akıl ve baliğ olan erkek-kadın arasında sözlü ve yazılı iradeleri alınarak ve

[20] a.g.e., s. 92.

[21] *Kur'an-ı Kerim Meâli,* Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 2007, s.76.
"*Nisâ Suresi 4. Ayet: Kadınlara mehirlerini gönül hoşluğuyla veriniz. Eğer onlar mehirlerinden size güzellikle bir şey verirlerse onu afiyetle yiyiniz."*

[22] Mehrin miktarı dört mezhepte de farklılık göstermektedir. Yani ; Hanefilerde en az 10 dirhem, Mâlikilere göre 3 dirhem gümüş iken Şâfi ve Hanbeli mezheplerine göre mehrin alt veya üst sınırı bulunmamaktadır. (https://www.haberler.com/mehiri-kim-verir-mehir-nedir-miktari-ne-14235109-haberi/ Erişim: 01.08.2021)

[23] İlber Ortaylı, *Osmanlı Toplumunda Aile,* Timaş Yayınları, İstanbul, 2018, s.95.

[24] Cihaz: Çeyiz anlamındadır. (https://sozluk.gov.tr/ Erişim: 01.08.2021)

[25] Hatice Demir, *Şer'iye Sicillerine Göre, XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Çankırı'da Aile*, Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Çankırı, 2013, s.37.

[26] Aydın, a.g.e., s. 43.

[27] Velidedeoğlu, *Türk Medeni Hukuku: Aile Hukuku,* s. 7.

kabulle yapılan akittir. Evliliklerin izinname ile yapılıp sicillere işlenmesi olayı ilk defa Kanuni zamanında görülmüştür.[28]

Osmanlı toplumunda aile yapısındaki farklılıklar dini olmaktan çok bölgesel hatta coğrafidir.[29] Osmanlı toplumunda aile, evlilik ilişkileri, kadının durumu gibi özel hukuk alanına giren konularda şer'i hukukun yanında örfi hukukta yer almıştır. Ara sıra dini kurallardan sapmalar da görülmüştür.[30]

19. yüzyıl Şer'iyye Sicilleri aile ve evlilik kurumu için ilginç örnekler sunan bir kaynak olmaktadır.[31] Osmanlı Devleti'nde bireyler evlenmeden önce nişanlı kalmaktadır. Buna "namzetlik"[32] ismi verilmiştir. Namzetlik Orta Anadolu'da görülen ve bir çeşit söz verme olarak tanımlanan geleneksel bir uygulamadır. Evliliğin ilk aşaması sayılan namzetlikte herhangi bir yaş sınırı da bulunmamaktadır.[33]

Damat adayı namzetlik akçe adı altında kalın veya mehir verir ve buda Şer'iyye Siciline kaydedilir. Bazen bu durumu küçük yaşta başlık karşılığı birisiyle nişanlandırılıp büyüyünce evlendirildiği şeklinde de görebiliriz. Ankara, Çankırı, Konya ve Kayseri sicillerinde bu tür evliliğe rastlanmaktadır. İslam hukukuna göre kız ve erkeğin rızası dışında zorla yapılan nikâhlar geçersizdir. Ancak Osmanlı Devleti'nde bu kurala riayet edilmemiştir.[34]

Namzet geleneğinin bir hükmünün olmadığı ve kızın istemediği takdirde nikâhın gerçekleşmediği Çankırı Şer'iyye Sicillerinde yer alan 1804 tarihli bir belgeden anlaşılmaktadır. Aslında bu gelenek doğudaki beşik kertmesi geleneğine benzese de onun kadar katı kuralları yoktur. Namzetliğin bir sonraki aşaması nişanlanma İslam hukukuna göre evlenme vaadi yani tarafların anlaşmaları ile olmaktadır. Ancak nişanlanmış olmak evlenmeyi zorunlu kılmamaktadır.[35]

[28] Kavuncu, a.g.m., s. 161.
[29] Ortaylı, a.g.e., s. 16.
[30] Kavuncu, a.g.m., s. 168.
[31] Ortaylı, a.g.e., s. 93.
[32] Namzet: Sözlü, yavuklu. (https://sozluk.gov.tr/ Erişim: 01.08.2021)
[33] Demir, a.g.m., s. 17.
[34] Kavuncu, a.g.m., s. 162.
[35] Demir, a.g.m., s. 18-19.

Osmanlı Devleti'nde Tanzimat dönemi ile beraber evlilik konusunda birçok yenilik yapılmıştır. Müslümanlar evlilik, boşanma, miras gibi konular için şeriat mahkemelerine; Müslüman olmayanlar ise cemaat meclislerine giderdi. Bu dönemde Rumeli'ye ve Anadolu'ya denetleme heyetleri de gönderilmiştir. 1850 yılından sonra bu heyetlerin sayısında artış olmuştur.[36] Osmanlı Devleti'nde 1881 yılında çıkarılan Sicilli-i Nüfus Nizamnamesine göre nikâhların kadı defterine kaydedilme zorunluluğu yoktur. Ancak Çankırı ve ahalisinin evliliği resmi kayıt altına aldıkları görülmektedir.[37] Osmanlı Devleti'nde kadı beratlarının geç tarihli olmasına karşın devletin nikâh akdine ne şekilde müdahale ettiğini gösteren kayıtlar vardır. Nikâhın nerede gerçekleştirildiği de uygulama açısından başka bir problemdir. Bir nikâh akdi ister kadı izni ile ister izinsiz gerçekleştirilsin devletin denetimi dışında kalması imkânsızdır. Kanunlar burada belirleyicidir.[38] Kadının izni olmadan yapılan evlilikler ile ilgili Ebussuud Efendi fetvasında şöyle diyor;

> "*MES'ELE: Hind, izn-i kâdî yok iken, birkaç kimse huzurunda "kızım Zeyneb-i sagîreyi, kardeşim Amrın oğlu Bekr-i sagîre verdim" deyip Amr "Bekr için Zeyneb-i alıp kabul ettim" dese nikah olur mu?*
>
> *ELCEVAP: İzn-i hakimle olmak emr olunmuştur."*[39]

Evlilikte mehir miktarlarında da sınırlamaya gidilmiştir. Bölgeler ekonomik durumlarına göre alt, orta ve üst gelir gruplarına ayrılmıştır. Nişanlılık döneminde yapılacak masraflarda sınırlandırmaya gidilmiş ve yüz görümlüğü tamamen yasaklanmıştır. 19. yüzyıl itibariyle masrafların çok olduğu evlilikler azaltılmıştır. Buradaki asıl sebep ekonomidir. 1840 tarihli Ceza Kanunu'na göre düğünlerde yapılacak harcamaların önüne geçilmeye çalışılmıştır. 1844 yılında Meclis-i Vâlâ'nın çıkardığı emirle evlendirilmesinde engel bulunmayan kızlar evlendirilmiştir. Kızlar evlenmeye zorlanmayacak ve başlık parası vesaire yasaklanmıştır.[40]

---

[36] Mehmet Çanlı, "Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Evlilik Hukuku: Çorum Evlenme Defterleri Örneği", *OMAD,* Cilt 3, Sayı 7, 2016, s. 86.

[37] Demir, a.g.m., s. 21.

[38] Aköz, a.g.m., s. 93-94.

[39] Mehmet Ertuğrul Düzdağ, *Şeyhülislam Ebussuud Efendi Fetvaları Işığında 16. Asır Türk Hayatı,* Enderun Kitabevi, İstanbul, 1983, s. 38.

[40] Çanlı, a.g.m., s. 87.

Tanzimat döneminde düğünlerde silah atılması yasaklanmıştır. Evlilikle ilgili daha önce alınan vergiler bu dönemde kaldırılmıştır. Yani nikâh harcı ve izinname ilga edilmiştir. Kız kaçırmanın her türlüsü yasaklanmıştır. Başlık parasının dini hiçbir özelliği olmamasına rağmen alışkanlık haline gelmiştir. Ancak erkek tarafını maddi yönden sarsan gelenek bu dönemde yasaklanmıştır.[41]

Osmanlı Devleti'nde, Balkanlar'da Mithat Paşa tarafından kapsamlı düzenlemeler yapılmıştır. *"İzdivac ve Tenaküh Maddesi Hakkında Tenbihatı Havi İ'lanname"* adlı nizamname çıkarılmıştır. Buna göre halk evliliklerde ekonomik durumuna göre sınıflara ayrılmıştır. Böylece tarafların evlenme ve yapılacak masraflar ile ilgili vermesi gerekenler sınırlandırılmış ve buna uymayanlar ise cezalandırılmıştır. Düğünden sonra her türlü hediye alınıp verilmesi serbest bırakılmıştır. Tanzimat döneminde İranlılar ile evlenmek yasaklanmıştır. Bunun sebebi ise mezhepsel farklılıktan kaynaklanmaktadır.[42]

II. Abdülhamid ile birlikte evlilik dini bir işlem olmaktan çıkıp yerel yönetimlere görev verilmiştir. Belediyelerce izinnameleri onaylanmayan kişiler evlenememektedir. Evlilik ile ilgili işlemlerin kolaylaştırılması için 1881 yılında çıkarılan Nüfus Nizamnamesi 1900 tarihinde yenisi ile değiştirilmiştir. Din adamlarının nikâh akdini nüfus idaresine bildirme süresi 15 güne çıkarılmıştır.[43] Tanzimat sonrasında hazırlanan Mecelle ve Hukuk-ı Aile Kararnamesi İslam hukuku alanındaki kanunlaştırmaların ilk örnekleridir.[44]

Aile ve evlilik, İslam'ın hüküm ve içtihatları dışında eski gelenekleri de izlemeye başlamıştır. İlber Ortaylı "Osmanlı Toplumunda Aile" adlı eserinde şu örneği vermektedir: "*Örneğin 16. asrın Ankara, Çankırı, Kayseri ve Konya şer'iyye sicillerindeki aileye ait hükümleri dört Sünni mezhebin hükümleriyle karşılaştırdığımızda, o çağda Anadolu'daki evlilik uygulamasının her zaman fıkıh kitaplarındaki ahkâm-ı nikâhla bağdaşmadığı görülüyor. Bu gibi belgelerin ışığı*

[41] Çanlı, a.g.m., s. 88.
[42] a.g.m., s. 89.
[43] a.g.m., s. 90.
[44] Aydın, a.g.e., s. 141.

altında 17. yüzyılda evlilik ilişkilerinin (nikâh, boşanma, evlilik dışı ilişkiler) İslam hukuk hükümleri ile zaman zaman tezat teşkil ettiği bile görülür."[45]

2.4. 1917 TARİHLİ HUKUK-I AİLE KARARNÂMESİ

II. Meşrutiyet ile beraber savaşların uzun sürmesi sebebiyle evlilikte birtakım sorunlar ortaya çıkmıştır. Çıkan bu sorunlar ve kadınlar için II. Meşrutiyet döneminde önemli düzenlemeler yapılmıştır.[46] Kadınların sosyal ve ekonomik olarak mağdur edilmemesi için 25 Ekim 1917 tarihinde Hukuk-ı Aile Kararnamesi çıkarılmıştır. Bu kararname 19 Haziran 1919'a kadar geçerli olmuştur. Kararname ile devlet, evliliği teşvik etmiştir. 1917 kararnamesiyle çok radikal değişimlere gidilmiştir. Evlenmede 17 yaş sınırı getirilmiştir. Bu kararname dönem içerisinde birçok eleştiriye maruz kalmıştır.[47]

Tanzimat döneminden sonra başlayan kanunlaştırma hareketlerinin son örneği 25 Ekim 1917 tarihli Hukuk-ı Aile Kararnamesidir. Bu kararname aile hukuku alanında ilk örnek sayılmaktadır. Kararnamenin ortaya çıkışında siyasi, hukuki, sosyal, ekonomik ve kültürel sebepler etkili olmuştur. Hukuki sebeplerin başında aile hukukunun o zamana kadar kanunlaştırılmamış olması gelmektedir. Kararnamenin hazırlanmasında yargı ikiliğini ortadan kaldırma düşüncesi de etkili olmuştur. Yargı ikiliğini şu şekilde açıklayabiliriz: Osmanlı Devleti içerisinde aynı tür davalarda davanın taraflarının Müslüman veya Gayrimüslim olmasına göre farklı yargı makamlarına gidilmesi devlet içerisinde yargı ikiliğine sebep olmaktaydı. Kararname ile beraber yapılan düzenleme de cemaat mahkemelerinin yargı yetkisi kaldırılmış ve Osmanlı halkının aile hukuku ile ilgili sorunları şer'iyye mahkemesinin yargı alanı içerisine alınarak Gayrimüslimler için özel hükümler koyulmuştur. Kararnamenin hazırlanmasında aynı zamanda İttihat ve Terakki Fırkasının köklü reform projeleriyle iş başına gelmiş olmasının da rolü vardır. 19. yüzyılda başlayan batılılaşma hareketi sosyal alanda önemli değişikliklere yol açmıştır. Artık konak ailesinin yerini karı-koca ailesi almaya başlamıştır. Kadının sosyal hayat içindeki rolü ve etkinliği artmıştır. Art arda yapılan savaşlar ve haberi gelmeyen askerlerin eşleri, kocalarının öldüğünü ispat

[45]Ortaylı, a.g.e., s. 93-94.
[46] Harun Aydın, "Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e Türkiye'de Kadın", *Current Research In Social Sciences,* Sayı 1/3, 2015, s. 88.
[47] Çanlı, a.g.m., s. 91.

edemedikleri için yeniden evlenme imkânına sahip değillerdir. 1916 yılında çıkarılan bir İrade-i Seniyye ile bu durumdaki kadınlar için boşanma imkânı getirilmiştir.[48]

25 Ekim 1917 tarihinde yürürlüğe giren Hukuk-ı Aile Kararnamesi muvakkat[49] bir kanundur. Aile hukukunun soy bağı ve vesayet konularına yer vermeyen kararname evlenme ve evliliğin sona ermesi başlıklarını taşımaktadır.[50] Dolayısıyla bu kanun da sadece evlilik hukukuna ilişkin hükümler yer almaktadır. Kararname; Müslüman, Hıristiyan ve Museviler üzerinde etkili olmuştur.[51] Osmanlı hukuk tarihinde çok eşliliği belirli ölçüde sınırlandırmıştır. Tek kadınla evliliğin artmasına yardımcı olmuştur. Kararname ile kadınlar açısından getirilen en önemli yenilik ise kadının yargısal boşanma yetkisinin sınırlandırılmasıdır.[52]

Kararnameyi doğuran sebepler arasında Osmanlı toplumunda yaşanan kültür değişiminin ve feminizm hareketinin de önemli payı vardır. Yeni aile kanunu projesi benimsenerek Mecelle'de yapılması düşünülen değişiklikleri gerçekleştirmek için komisyonlar kurulmuştur. Mahmut Esad Efendi'nin[53] başkanlığında çalışan komisyon 3 din mensubu için ayrı hükümler tespit etmiştir. Komisyon tarafından hazırlanan tasarı Meclis-i Mebusan'a sevk edilmemiş, 1876 tarihli Kanun-i Esasi'nin 36. Maddesine dayanılarak geçici kanun olarak çıkarılmıştır. Kararnamenin hazırlanmasında Batı ve Türkçüler rol oynamış olsa da içeriği İslamcıların fikrini yansıtmaktadır.[54]

Bu kararname aile hukuku alanında hazırlanmış ilk kanundur. Kararnamenin önemli özelliği devlet içerisinde yaşayan Müslümanlar, Hristiyanlar ve Museviler için ayrı hükümler getirerek bu tebaanın aynı yargı makamlarına gitmesi sağlanarak devlet içerisinde yargı birliği sağlamış olmasıdır.[55] Bu sebeple kararname sadece Hanefi

---

[48] Mehmet Akif Aydın, "Hûkuk-ı Aile Kararnamesi", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi Yayınları (TDVİA),* Cilt 18, İstanbul, 1998, s. 314.

[49] Muvakkat: Geçici demektir. (https://sozluk.gov.tr/ Erişim: 01.08.2021)

[50] Orhan Çeker, *Osmanlı Hukuk-ı Aile Kararnâmesi,* Mehir Vakfı Yayınları, 5.Baskı, Konya, 2017, s.11.

[51] Cem Baygın, "Tanzimat'tan Günümüze Aile Hukukunun Gelişim Sürecine Kısa Bir Bakış"*, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi,* Cilt 22, Sayı 3, 2016, s.455.

[52] Baygın, a.g.m., s. 456.

[53] Mahmut Esat Efendi: Mahmut Esat Bozkurt. 1892 tarihinde doğmuş ve 1943 yılında İstanbul'da vefat etmiştir. Siyaset ve devlet adamı, bakan, milletvekili ve yazarlık görevlerinde bulunmuştur. (https://www.biyografya.com/biyografi/6469 Erişim: 01.08.2021)

[54] Aydın, a.g.m., s. 315.

[55] Ahmet Yasin Küçüktiryaki, *Osmanlı Aile Hukuku (Gelenek ve Modern Arasında Hukuk-ı Aile Kararnamesi ve Sadreddin Efendi'nin Eleştirileri),* İz Yayıncılık, İstanbul, 2017, s. 33.

mezhebine bağlı kalmamış diğer mezhepler içinde özel hükümler konularak faydalanmaları sağlanmıştır. Daha önce hazırlanan Mecelle'de ise sadece Hanefi mezhebi esas alınmıştır. Kararnamede hem evlenme hem de boşanma alanında tüm hukukçuların ve mezheplerin görüşlerinden faydalanılmıştır. Hukuk-ı Aile Kararnamesi; 2 kısım, 9 bölüm ve 20 alt bölümde yer alan 157 maddeden oluşmaktadır. Kararname nişanlanmaya 3 madde, evlenme ehliyetine 9 madde ayırmış ve evlenmek isteyen taraflar 3 grup halinde değerlendirilmiştir. Birinci grupta 18 yaşını bitiren erkekler ile 17 yaşını bitiren kızlar ele alınmıştır. Bunlar kendi beyanlarıyla evlenebilirler. İkinci grupta buluğun alt ve üst sınırları arasında bulunan kimseler yer alır. Bu gruptaki kızlar velilerinin izinlerini almak zorundadır. Üçüncü grubu buluğun alt sınırına dahi ulaşmamış küçükler oluşturmaktadır. Bu gruptakiler evlenme ehliyetine sahip değillerdir. Kararnamenin ikinci bölümünün üçüncü faslı ise Müslüman, Yahudi ve Hıristiyanların kendileriyle evlenilmesi yasak olan kimselerle ilgilenmektedir. Üçüncü bölüm nikâha ayrılmıştır. Bu bölümde Osmanlı Devleti'nden itibaren uygulanmaya çalışılan nikâhın devlet kontrolünde kıyılması geleneğinin daha düzenli devam ettirilmesinden bahseder. Kararnameye göre evlenme akdi "tezvic, tenkih" gibi kelimeler ile olmaktadır.[56]

1917 Hukuk-ı Aile Kararnamesinin bazı maddelerini ele alarak nişanlanma akabinde evlilik akdi ve ilk Türk toplumlarından beri süregelen mehir geleneğinin nasıl seyrettiğini görmekte fayda vardır. Buna göre:

Kararnamenin 7. Maddesine göre; 17 ve 18 yaşındaki kadın ve erkeğin evlenmeleri gerçekleşirken bu yaşın altında bulunan 9 ve 12 yaşını dahi bitirmemiş olan kimseler izinname ile de olsa evlenememektedir. Çünkü burada buluğun alt sınırında olmaları onların evlilik yapmalarına engel olmaktadır. Dönemin şartlarında bakıldığında küçük yaşlarda evliliklerin yapıldığı ve bu madde ile bu geleneğin önüne geçilmeye çalışıldığı anlaşılmaktadır.

Kararnamenin 33. maddesine göre; aile birliğinin kurulmasında nikâh önemli bir adımdır. Evlenecek bireyler evlenmeden evvel bunu ilan etmektedir. Böylece bu kişilerin evliliklerinde bir sakınca olup olmadığı araştırılmaktadır.

[56] Aydın, a.g.m., s. 316.

Kararnamenim 34 ve 35. maddelerine göre; nikâh merasimi iki şahidin huzurunda yapılmaktadır. Bu şekilde yapılan nikâhların daha sağlıklı ve geçerli olduğunu söylemek mümkündür. Aslında bu madde günümüzde gerçekleştirilen nikâhlar ile birebir aynıdır. Yine nikâha her iki tarafın vekilleri katılarak nikâh akdi gerçekleştirilmektedir.

Kararnamenin 36. maddesine göre; evlenme akdi tenkih ve tezvic gibi kelimeler ile olmaktadır. Tenkih, nikah kıyma ve evlendirme anlamlarında iken tezvic evlendirme anlamındadır. Günümüzde bu tarz kelimeler kullanılmasa da kararnameye göre nikâhın icap ve kabulünde bu gibi kavramlar kullanılmaktadır.

Kararnamenin 69. maddesine göre; nikâhın sahihasından sonra eşler arasında mehir ve nafaka hakkının vuku bulduğunu söylemek mümkündür. Mehir önceki dönemlerden itibaren önemini koruyan ve kadına verilmesi gereken belirli bir mal veya paradır.

Kararnamenin 80. maddesine göre; mehir tarafların az veya çok verdikleri maldır. Mehri misil ise herhangi bir sebeple dini nikâh sırasında belirlenemeyip daha sonra kadının baba soyundan birine verilmiş mehirden örnek alınarak tayin edilen mehirdir.

Kararnamenin 90. maddesine göre; bir kız evlendirildikten veya teslim edildikten sonra ebeveyn, eşten para veya eşya alamamaktadır. Böyle bir hakkı yoktur. Yani mehir, kalın, başlık geleneklerinden hangisi uygulanıyorsa onun dışında herhangi bir şey alınamaz.

Kararnamenin bazı maddeleri bu şekilde olup daha birçok madde bu konularla alakalı olarak ayrıntılı bilgi vermektedir. Aynı şekilde kararname maddeleri Museviler ve İseviler içinde düzenlenmiş olup onlarda ayrı şekilde izah edilmiştir.[57]

Kararname, şiddet ve cebir kullanılarak gerçekleştirilen evlenmelerin geçersiz olduğunu söyler. Boşanmaya ayrılan ikinci kısımda boşama ehliyeti ric'i ve bain talâkla ilgili hükümler düzenlenmiştir. Kararname getirdiği yenilikler kadar eksiklikleri olan bir kanundur. Neseb, çocukların bakımı, vesayet, mal rejimi, akrabalığa ait nafaka konularında eksiktir. Kararname, sadrazam vekili ve Şeyhülislam Mustafa Sabri'nin imzasıyla yayımlanan 19 Haziran 1919 tarihli muvakkat bir kanun

[57] 1917 Hukuk-ı Aile Kararnamesinin tüm maddeleri EK-1'de verilmiştir.

ile yürürlükten kaldırılmıştır. 1.5 yıl gibi bir süre yürürlükte kalmıştır. Kaldırılmasında iki grubun yani gayrimüslim cemaat reisleri ve bazı İslamcıların etkisinden söz edilmektedir.[58] Kararnamenin yürürlükten kaldırılması ile beraber nikâh kıyma gibi kadıların verdiği izinnameler imam ve ruhani reislere verilmiştir. 1921 tarihinde çıkarılan kanun ile birlikte köy imamları ve muhtarlarının nikâh ilmühaberlerini nüfus siciline verecekleri ve aynı yıl içerisinde çıkarılan başka bir kanun ile izinnamesi olmadan evlenen kişilerin evlilik akitlerini altı ay içerisinde tescil ettirerek ceza almayacakları hükmü verilmiştir.[59]

2.5. 4 EKİM 1926 TÜRK MEDENİ KANUN'U

Cumhuriyetin ilanı ile beraber her alanda yeni kanunlar çıkarılmıştır. Bu kanunlarda batılı devletlerin mevzuatları örnek alınmış aynı zamanda yerli örneklerde göz önüne alınmıştır. 1926 yılında kabul edilip yürürlüğe giren Medeni Kanun'da bu kanunlardan birisi olmuştur. Medeni hukuk alanında Fransa, Almanya ve İsviçre gibi devletlerin Medeni Kanunu'nun alınması görüşü ortaya atılmış ancak Ahmet Cevdet Paşa'nın çabası sonucunda fıkıh esaslarına dayanan yerli bir kanun yapılmasına karar verilerek Mecelle-i Ahkâm-ı Adliye hazırlanmıştır. Lakin hazırlanan Mecelle Kanunu şahıslar hukuku, aile hukuku gibi bazı konuları içermemiştir.[60]

Cumhuriyet ile beraber ilk defa 1923 yılında aile hukuku ile ilgili çalışmalar başlamıştır. 1923 yılında Medeni Hukuk komisyonu kurulmuştur. Bu komisyon kendi içerisinde iki tali komisyona ayrılmıştır. İlki Ahvâli Şahsiye Komisyonu ikincisi ise Vâcibât Komisyonu'dur. Ancak bu dönemde kurulan komisyonların çalışmalarından bir sonuç alınamayıp tekrar yeni komisyonlar kurulmuştur. Komisyonların kurulma amacı Medeni Kanun alanında dönemin ihtiyaçlarını karşılayacak çalışmalarda bulunmaktır.[61] Ayrıca bu komisyonlarda bulunan kişilerin ortak düşüncesi memleketin örf ve âdetinden yararlanarak yeni bir tasarı ortaya koymaktır. Bu düşünce ile

[58] Aydın, a.g.m., s. 317.

[59] Ekrem Buğra Ekinci, "Osmanlı Hukukunda İzinname İle Nikah", *Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları Dergisi,* Sayı 2, 2006, s. 49.

[60] Elif Dursunüst, "Kabul Edilme Sürecinde Türk Kanun-ı Medenisi", *Usul İslam Araştırmaları Dergisi,* Cilt 12, Sayı 12, 2009, s. 160.

[61] Doğan Koçak, "17 Şubat 1926'da Kabul Edilen Türk Medeni Kanunu'na Göre Türk Kadınının Hak ve Özgürlükleri", *Atatürk Dergisi,* Sayı 8/1, 2019, s. 82.

yürütülen çalışmalar istenilen sonuçları beraberinde getirmemiştir. Dönemin Adliye Bakanı olan Mahmut Esat Bey tüm çalışmalar sonunda düşüncelerini dile getirerek iki komisyon önünde yaptığı konuşmasında hukukta reform değil devrim yapılacağını şu sözler ile açıklamıştır:[62]

> "*Sayın arkadaşlar! Türk ihtilalinin kararı, batı Medeniyeti'ni kayıtsız şartsız kendisine mal etmek, benimsemektir. Bu karar o kadar kesin bir azme dayanmaktadır ki, önüne çıkacaklar, demirle, ateşle yok edilmeğe mahkumdurlar. Bu prensip bakımından kanunlarımızı oldukları gibi Batı'dan almak zorundayız. Böylelikle Türk ulusunun iradesine uygun harekette bulunmuş olacağız. Keyif ve isteklerimize göre değil, milletimizin dileklerine göre iş başarmağa borçluyuz. Şimdiye kadar geçen hizmetlerinize teşekkür eder ve komisyonların vazifelerine son veririm."*

Böylece eski hukuk kuralları bir kenara bırakılarak batıdan İsviçre Medeni Kanun'unun da bazı değişiklikler yapılarak alınmasına karar verilerek çalışmalara başlanmıştır.

Türk Medeni Kanun'u ile ilgili tasarılar Aralık 1925 yılında başlamış ve bu tasarıda kimlerin yer aldığı belirtilmiştir.[63] Alınmasına karar verilen İsviçre Medeni Kanun'u bir komisyon tarafından tercüme edildikten sonra bir heyet Türk Medeni Kanun'unun tatbikatına dair kanun tasarısını[64] ve Esbâb-ı Mûcibe Layihasını hazırlamıştır. Hazırlanan yeni Türk Medeni Kanun'u 17 Şubat 1926 tarihinde bir bütün olarak müzakere edilip kabul edilmiş ve 4 Nisan 1926 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanarak ve yaklaşık 6 ay sonra 4 Ekim 1926 tarihinde resmen yürürlüğe girmiştir. Medeni Kanun'un ilanından sonra İsmet İnönü'ye tebrik telgrafları gelmeye başlamıştır.[65]

Peki neden İsviçre Medeni Kanun'u seçildi? Bu sorununun kısa ve öz cevabı şu olsa gerek; daha sade, anlaşılır ve en yeni Medeni Kanun olmasından dolayıdır. Yeni Türk Medeni Kanun'unun en önemli özelliği laik bir esasa dayanmış olmasıdır. Bütün

---

[62] Gülnihal Bozkurt, *Batı Hukukunun Türkiye'de Benimsenmesi (Osmanlı Devleti'nden Türkiye Cumhuriyeti'ne Resepsiyon Süreci 1839-1939),* Türk Tarih Kurumu Yayınları (TTK), 2.Baskı, Ankara, 2010, s. 190.

[63] Başkanlık Cumhuriyet Arşivi (BCA), 30-18-1-1/17-81-4

[64] BCA, 19-34-7, 16.05.1926. (Bakınız: EK-3.)

[65] BCA, 20-114-13, 05.10.1926. (Bakınız: EK-4.)

hükümleri dini bir özellikten uzak tutulup tüm siyasi, ekonomik ve sosyal ihtiyaçların beklentilerini karşılamaktadır. Şahıs hukuku ve aile hukuku alanında önemli yeniliklerin öncüsü olmuştur.[66]

Türk Medeni Kanun'unun "Aile Hukuku" adını taşıyan ikinci kitabının birinci kısmında evlilik hukuku düzenlenmiştir. Bu kısımda dört bölüme ayrılmıştır. Evlenme, boşanma, evliliğin genel hükümleri, eşler arasındaki mal rejimleri yer alır. Kanunun 185. maddesi eşlerin hak ve yükümlülüklerinin genel çerçevesini belirleyen bir temel hüküm mahiyeti taşımaktadır.[67] 1926 yılında kabul edilen Türk Medeni Kanun'u aile ilişkilerinde kadının rollerini iyileştirmiştir. Ancak karı-koca arasında eşitlik (mutlak eşitlik) getirmemiştir.[68] Çıkarılan kanunda evlenme 41 maddede ele alınmıştır. Nişan ve nişanlılık süreci önceki dönemlerle aynıdır. Evlenme yaşı erkeklerde 18, kadınlarda 17 olmuştur. Zorla ve tehditle evlendirme, kardeş ve çok yakın diğer akrabaların evlendirilmesi, dini nikâh yasaklanmıştır.[69] Ancak Cumhuriyet döneminde İsviçre Türk Medeni Hukukuna göre kıyılan bazı nikâhların yanı sıra bir tedbir olarak dini nikâh veya imam nikâhı geleneği de devam etmiştir.[70] Türk Medeni Kanunu'nun 82 ve 87. Maddelerinde nişanlanma ile ilgili maddeler yer almaktadır. Nişanlılardan birinin evlenme borcuna dikkat etmemesi halinde diğer nişanlıya maddi ve manevi tazminat isteme hakkını tanımıştır.[71]

Kanunun 82. Maddesinde nişanlanmanın evlenme vaadiyle olduğu söylenmektedir. Akabinde ki maddeler de ise nişanın bozulduğu süreçte tazminat verileceği, verilen hediyelerin geri istenebileceği gibi maddeler yer almaktadır.[72] Evliliğin ilk adımı nişanlanma ile olur. Evlenmek isteyen bireyler nişan ile ilk adımı atar. Böylece evleneceklerini vaat etmektedirler. Nasıl ki 1917 tarihli Hukuk-ı Aile Kararnamesinde nişanlanmak evliliği beraberinde getirmiyorsa 1926 tarihli Türk Medeni Kanun'unda nişanlanma evlenme vaadi ile olmaktadır.

---

[66] 1926 Türk Medeni Kanun'unun aile hukuku ile ilgili maddeleri EK-8'de verilmiştir.

[67] Murat Doğan, "Türk Medeni Kanunu'nun Evliliğin Genel Hükümleri Bakımından Getirdiği Yenilikler", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,* Cilt 52, Sayı 4, 2003, s. 98.

[68] Baygın, a.g.m., s. 459.

[69] Çanlı, a.g.m., s. 92.

[70] Aydın, a.g.e., s. 51.

[71] Turgut Akıntürk, "Türk Medeni Kanunu'nun Evlilik Hukukuna İlişkin Hükümlerinde Yapılması Öngörülen Değişiklikler", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,* Cilt 29, Sayı 1, 1972, s. 35-36.

[72] Resmi Gazete, 4 Nisan 1926, s. 12-13.

Evlenmek isteyen bireylerin yaş aralıkları da Medeni Kanun'da belirtilmiştir. Buna göre erkeğin 18 kızın ise 17 yaşına gelmeden evlenemeyeceği, akıl hastası olan bir bireyin sağlam bir yuva kuramayacağı için asla evlenemeyeceği ve aynı zamanda bu yaş aralığından küçük bir bireyin anne, baba veya vasisinin rızası olmadan evlenemeyeceği Medeni Kanun'da belirtilmektedir. Yine aynı şekilde kanuna göre bazı kimseler arasında evlilik bağının kurulamayacağı da göz ardı edilememektedir. İkinci bir evliliğini yapmak isteyen bireyin ise önceki evliliğinin zail olduğunu ispatlaması gerekmektedir.[73] Kanunun 88.maddesine göre; erkek 18 ve kadın 17 yaşını tamamlamadıkça evlenememektedir. Ancak olağanüstü hallerde çok mühim bir sebep olmadıkça 15 yaşını tamamlayan kadın ve erkek ana babasının izni ile evlenebilir. Burada vasinin izni önemlidir. Bu konuyla ilgili olarak kanunun 90. maddesine göre; küçük yaşta evlenecek bireylerde vasinin rızası aranmaktadır. Evlenme ilanı sırasında anne ya da babanın rızası alınarak ilan verilmektedir.

Hıfzı Veldet Velidedeoğlu, Medeni Kanun'umuza göre evlenmenin şartlarını şu şekilde sıralar:

> "*Bir kadınla bir erkeğin muteber olarak evlenebilmeleri için MK. da bir takım şartlar konulmuştur. Bu şartlar şunlardır:*
>
> *1.Evleneceklerin temyiz kudretini haiz olmaları lazımdır. Bu şart hakları kullanma ehliyetinde aranan umumi şart olmakla beraber, kanun, 89 uncu maddesinde bunu tekrar tasrih etmiştir.*
>
> *2.Evleneceklerin "akıl hastası" olmaması lazımdır.*
>
> *3.Evlenecekler, kanunun tayin ettiği evlenme yaşını doldurmuş, yani "evlenme rüşdü" ne vasıl olmuş bulunmalıdır.*
>
> *4.Evlenecekler evli olmamalıdır.*
>
> *5.Evlenecekler arasında, evlenme yasağı bulunmamalıdır.*

[73] Resmi Gazete, 4 Nisan 1926, s. 12-13.

6.Evlenmenin meydana gelmesi için, MK.'ın istediği formaliteler tamamlandıktan sonra, evlenme akdi Devletin bu husus için tayin ettiği resmi memurun huzurunda yapılmalıdır."[74]

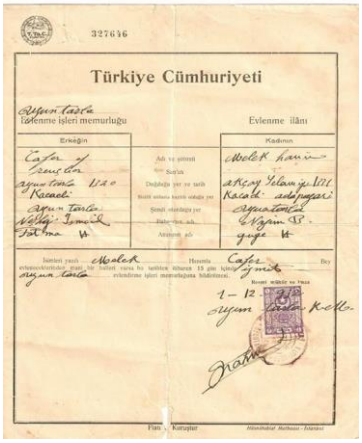
Evlenmek isteyen bireyler Medeni Kanun'da belirtildiği gibi evlenme ilanı vermelidir. Evlenme ilanının süresi 15 gündür. Evlenecek erkeğin ikametgâhı bulunan belediyeye müracaat edilecektir. Evlenme ilanı T.C. Evlenme İşleri Memurluğu tarafından düzenlenmektedir. İlanda erkeğin ve kadının adları, sanatları, doğdukları yer ve tarihleri, nüfusa bağlı oldukları yer ile şimdi oturdukları yer bilgileri ile baba ve annesinin adları yer almaktadır. İlanın alt kısımlarında şu ibareler ile evlenme ilanı verdikleri görülmektedir.

"*İsimleri yazılı ……. Hanımla……..Bey evleneceklerinde mani bir halleri varsa bu tarihten itibaren 15 gün içinde ……..evlendirme işleri memurluğuna bildirilmesi.*

Resmi Mühür ve İmza"[75]

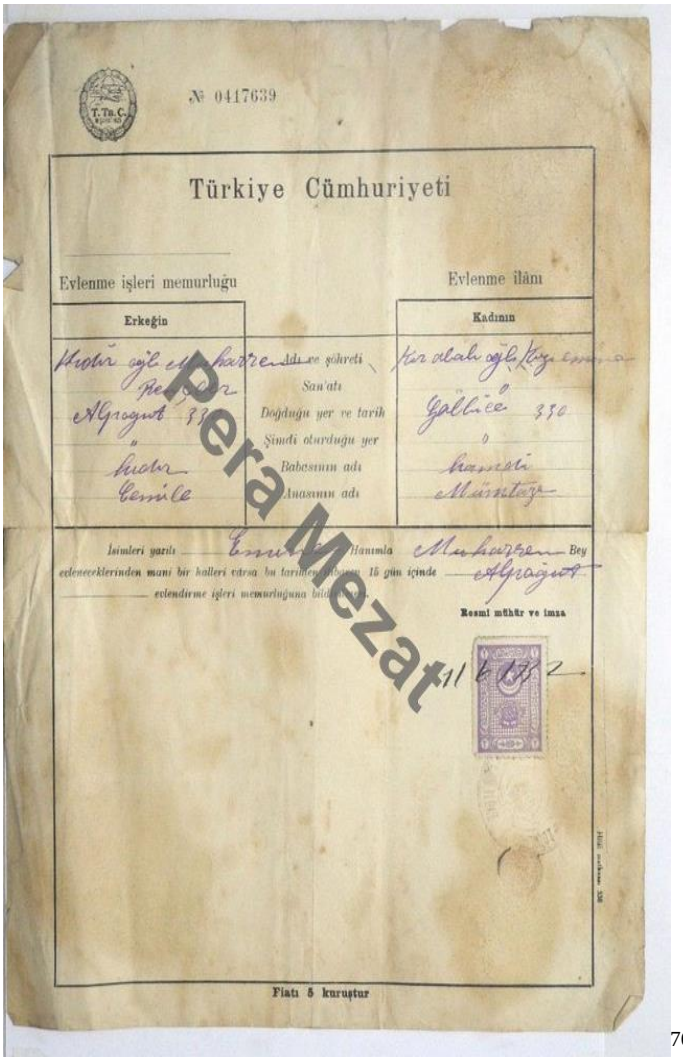
Görüldüğü üzere kişiler evlenmek istediklerini bu şekilde bildirmektedirler. Akabinde yapılan araştırmalar sonucunda eğer evlenmeye engel bir durum bulunur ise ilan talebi reddedilmektedir. Bu işlemlerden sorumlu belediye reisi, ihtiyar heyeti veya evlenme işleri için görevlendirilen memur olduğunu söyleyebiliriz.

Fiziksel tanıtımı yapılan evlenme ilanının bir örneği aşağıda verilmiştir.

[74] Velidedeoğlu, a.g.e., s. 43.

[75] https://in.pinterest.com/pin/274649277253092394/ (Erişim: 09.06.2021)

[76]

Evlenme ilanı verildikten sonra evlenmesine mani olan kişilerin taleplerinin reddedildiğini söylemiştik. Bu dönemde Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 6 Mayıs 1930 tarihinde çıkardığı bir hükümle evlenecek kişilerin nikâhtan önce sağlık taramasından geçmesine karar verilmiştir. Resmi gazetede yayınlanan bu kanunun ikinci babının yedinci faslının 122. maddesi aynen şu şekildedir: "*Evlenecek erkek ve kadınlar evlenmeden evvel tıbbi muayeneye tabidir. Bu muayenenin sureti icrası ve teferrüatı hakkında Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaletince bir nizamname*

[76] https://www.peramezat.com/urun/tc-evlenme-ilani (Erişim: 09.06.2021)

neşrolunur."[77] Kanunun 123'üncü ve 124'üncü maddeleri de bazı hastalıkların iyi olmadan nikâh işleminin yapılamayacağı söylenmektedir.[78]

Umumi Hıfzıssıhha tarafından çıkarılan bu kanunla Cumhuriyet döneminde yapılan evliliklerde ilk defa kişilerin sağlık taramasından geçeceği görülmektedir. Yapılacak olan bu sağlık taramasının detayları ise Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti tarafından belirlenmiş olup 21 Eylül 1931 tarihinde Resmi Gazetede "Evlenme Muayenesi Hakkında Nizamname" ismiyle yayınlanmıştır. Yeni nizamname reisicumhur ve vekiller aracılığıyla 17.08.1931 tarihinde tasvip ve kabul olunmuştur. Nizamname toplam 15 maddeden oluşmakta olup maddeler aşağıda verildiği şekildedir:

"Evlenme Muayenesi Hakkında Nizamname

Madde I. Devletin bilcümle resmî sıhhat dairelerinde ve müesseselerinde evlenme muayenesi meccanen yapılır. Resmî tabipler evlenme muayenesini yalnız dairelerde ve müesseselerde meccanen icra ile mükelleftirler.

Madde 2. Hususî tabiplerin ve hükümet tabibinden gayrı etibbayı resmiyenin verdiği sıhhat raporları mahallî hükümet tabipliği veya vekili tarafından tasdik edilmedikçe muteber olmaz. Hükümet tabipleri bu raporları tasdik etmezden evvel mevcut kuyudattan hakkında sıhhat raporu verilen evlenme namzedinin Umumî Hıfzıssıhha Kanununun 123 ve 124 üncü maddelerinde mezkûr evlenmeğe mâni hastalıklardan binle malûl olup olmadığını araştıracaklardır. Hükümet tabipliğinin resmî mührünü ve tabibin imzasını havi olmayan sıhhat raporları muteber değildir.

Madde 3. Evlenme muayenesi aşağıdaki tarzda icra olunur. Tabip her şeyden evvel evlenme namzedinin ahvali umumiyesine, görünüşüne bakacak, ve Umumî Hıfzıssıhha Kanununun 123 ve 124 üncü maddelerinde zikrolunan hastalıklardan binle malûl olduğu şüphesini verecek asar ve emare görmediği

[77] Resmi Gazete, 6 Mayıs 1930, s. 7.

[78] Ayrıca bknz. Resmi Gazete, 6 Mayıs 1930, s. 7. "*Madde 123: Frengi, bel soğukluğu ve yumşak şankr ve cüzama ve bir marazı akliye müptela olanların evlenmesi memnudur. Bu hastalıklar usulü dairesinde tedavi edilip sirayet tehlikesi geçtiğine veya şifa bulduğuna dair tabip raporu ibraz olunmadıkça musapların nikahları aktolunmaz.*
Madde 124: İlerlemiş sari vereme musap olanların nikahı altı ay tehir olunur. Bu müddet zarfında salah eseri görülmezse bu müddet altı ay daha temdit edilir. Bu müddet hitamında alakadar tabipler her iki tarafa bu hastalığın tehlikesini ve evlenmenin mazarratını bildirmeğe mecburdur."

takdirde erkeklerde ve kadınlarda başka başka tarzda olmak üzere muayeneleri icra edilecektir.

Madde 4. Erkeklerde yapılacak muayenede:

1- Ağızda: Yanak ve dudakların gışayı muhatileri, dil ve dilin altı, damak ve belum;

2- Sadır batın ve zahirde cilt (bunlar gözle muayene olunacaktır)

3- Koltukaltı, kasık ve dirsek ukdeleri;

4- Kadipte: Ihlilin tazyikile ifrazın çıkıp çıkmadığı;

5- Dizlerin aksülamelleri dikkatle muayene olunacaktır.

Madde 5. Kadınlarda ağız muayenesi erkeklerde olduğu gibidir. Bakirelerde bu muayeneden başka yalnız dirsek ukdelerinin muayenesi ile iktifa olunur.

Madde 6. 4 ve 5 inci maddelerde yazılı muayenelerde namzedin evlenmeye mâni hastalıklardan birile malûl olduğuna dair delil ve emareler görüldüğü veyahut yalnız bu muayenelerle kanaat hasıl olamadığı takdirde muayene şu suretle tamik olunur. Verem şüphesinde: sadra kar'üisga yapılacak ve namzedi tabibin gözü önünde balgamı alınacak, frengi şüphesinde: frengi tedavi ve talimatnamesinin faslı mahsusunda zikrolunduğu veçh üzere kan, belsoğukluğu şüphesinde: İhlil ifrazatı alınarak muayeneye gönderilecektir. Cüzzam ve akıl hastalıkları şüphesinde: tabip fennin gösterdiği muteamil usullerile tefahhüsatını tamik edecek ve karar ittihazı için icabında namzedi bir mütehassısa sevkedecektir. Laboratuar muayenesi yapılmayan yerlerde tabip bunu raporunda derceder.

Madde 7. Muayene için müesseselere gönderilecek mevat mühür altında ve buna dair mahrem olarak yazılmış bir tezkere ile sahibinden gayri vasıta ile sevk olunacaktır. Muayene neticeleri kezalik mahrem bir tezkere ile tabibe bildirilir. Namzedi muayene eden tabip bizzat yaptığı muayeneye veya resmî lâboratuvardan yahut mütehassıs tabipten kendisine bildirilen neticelere nazaran evlenme namzetlerinin Umumî Hıfzıssıhha Kanununun 123 ve 124'ncu maddelerinde zikrolunan hastalıklardan birile malûl olduğu kanaatini

hasıl ettiği takdirde sıhhat raporunu vermez ve evrakı dosyasında hıfzetmekle beraber işi ait olduğu hükümet tabibine de bildirir.

Madde 8. Balgamında koh basılı bulunanlar veya senrî olarak ilerlemiş sari veremli olduğu tebeyyün edenler ile hançere veremine müptelâ olan namzetlerin evlenmesine müsaade olunmaz. Bu gibi evlenme namzetleri hakkında Umumî Hıfzıssıhha Kanununun 124 üncü maddesi tatbik olunacaktır.

Madde 9. Evlenme muayeneleri müstacel işlerden maduttur. Gerek namzedi ve gerek muayenesinde teşhisi kat'î vaz'ı içie gönderilen mevaddı muayene eden resmî tabipler bu muayeneleri tercihan ve derhal icra edeceklerdir.

Madde 10. Daire-i resmiyede yapılan evlenme muayeneleri ayrı bir odada ve mahrem olarak yapılır. Kadınların muayenesi esnasında bunların efradı ailesinden biri hazır bulunabilir. Tabipler bu muayeneler netayicini mahrem tutmağa mecburdurlar.

Madde 11. Muayeneye gelen namzetler ispatı hüviyet için nüfus tezkerelerini veya pasaport, hüviyet cüzdanı ve saire gibi resmî vesaiki ibraz il mükelleftiler. Hüviyetinin sıhhatından şüphe edilen eşhasın evlenme muayeneleri tamamile hüviyetim ispat edinceye kadar icra olunmaz.

Madde 12. Hususî tabipler tarafından evlenme muayeneleri de bu nizamname hükümlerine tevfikan yapılan. Hususî tabipler tarafından da evlenme namzedinin hüviyeti tahkik ve kendisi muayene edilmeden sıhhat raporu verilmesi memnudur.

Madde 13. Bu nizamnameni n memnuiyet ve mecburiyetlerine muhalif harekette bulunan resmî ve hususî tabipleri Umumî Hıfzıssıhha Kanununun 282 'ncı maddesi hükümlerine göre cezalandırılan ila. Eğer bu hareketler Türk Ceza Kanunu itibar ile daha ağır cezayı müstelzim iseler Türk Ceza Kanunu hükümleri tatbik olunur.

Madde 14. Şurayı Devletçe görülmüş olan bu nizamname neşri tarihinden muteberdir.

Madde 15. Bu nizamnamenin icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur. 17/8/1931"[79]

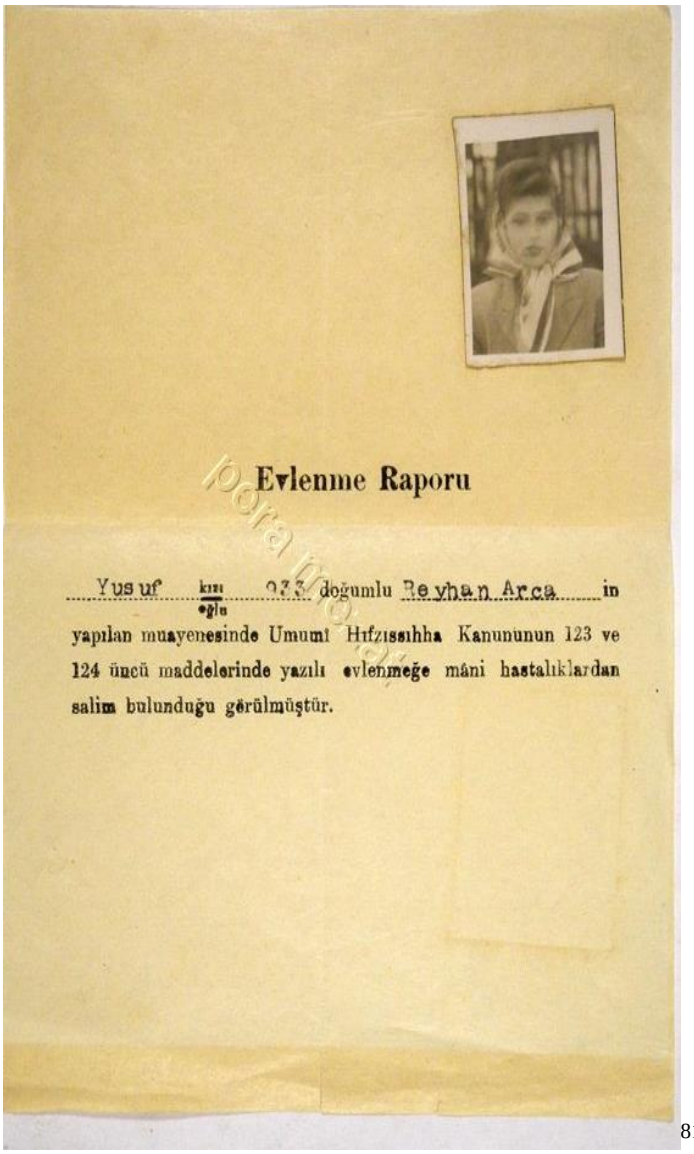
Evlenme muayenesi hakkında çıkarılan bu nizamname Cumhuriyet tarihinin ilkleri arasında yer aldığından içerdiği tüm maddeleri orijinal hali ile verilmiştir. Çıkarılan bu nizamname ile artık evlenecek her birey sağlık taramasından geçerek evlenme raporu almaktadır. Eğer sağlığında evlenmeye mâni bir durum var ise nikâh işlemleri gerçekleşemeyecektir. Evlenme muayene sağlık kurumlarında yapılacak olup resmi doktorlar tarafından gerçekleştirilmektedir. Hususi doktorların yaptığı evlenme muayeneleri mahalli hükümet doktorluğu veya vekil tarafından onaylanmadıkça geçerli olmayacaktır. Nizamnamenin üçüncü maddesinde evlenme muayenesinin nasıl yapılacağı açıklanmaktadır. Erkekler için yapılacak muayene beş farklı alanda gerçekleştirilecek olup cildi, ağzı, koltukaltı ve dizlerin aksülamelleri dikkatli şekilde muayene edilerek gerçekleştirilmektedir. Kadınlarda yapılacak olan muayenede erkeklerin muayenesine benzemektedir. Kadın ve erkeğin evlenmeye mâni hastalığı olup olmadığı iyice muayene edilecektir. Ayrıca verem, frengi, kan ile belsoğukluğu, cüzzam ve akıl hastalıklarında yapılacak olan muayeneler icabında eşlere haber verilmektedir. Muayeneler tetkiklere göre sonuç verecek olup frengi, verem, bel soğukluğu gibi hastalıklarda kişilere sağlık raporu verilmemektedir. Yapılan bu muayeneler doktorlar nezdinde mahrem tutulmaktadır. Aynı zamanda muayeneye gelen kişiler yanında kimlik getirmek zorundadır. Çıkarılan nizamname ye aykırı harekette bulunacak resmi veya özel doktordan her kim olursa cezalandırılacaktır.

Verilen bu maddeler çerçevesinde evlenecek kişiler için yapılan sağlık taraması sonucunda evlilik raporu verilmektedir. Evlilik raporları yasal bir çerçeveye dayanmaktadır. Evlenme ilanının akabinde medeni kanun gereğince evlenecek kişilerin evlilik raporunu evlendirme memurluğuna vermesi gerekmektedir. Evlenme raporunda kişinin resmi bulunmakta olup altında ise şu yazı yer almaktadır:

"*.....kızı/oğlu……doğumlu……in yapılan muayenesinde Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 123 ve 124'üncü maddelerinde yazılı evlenmeğe mani hastalıklardan salim bulunduğu görülmüştür."*[80]

[79] Resmi Gazete, 21 Eylül 1931, s. 1-2.
[80] https://peramezat.com/urun/1933-evlenme-raporu#product (Erişim: 09.06.2021)

Evlenme raporuna ait bir örnek aşağıda verilmiştir.

Evlenme Raporu

Yusuf kızı/oğlu 1933 doğumlu Reyhan Arca in yapılan muayenesinde Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 123 ve 124 üncü maddelerinde yazılı evlenmeğe mâni hastalıklardan salim bulunduğu görülmüştür.

[81]

Evlenme işi kanunun 108.maddesine göre iki reşit şahit ile yapılmaktadır. Sorumlu kişi evleneceklerin her ikisine de evlenmek isteyip istemediklerini sorarak rızalarını alır ve kanunen kendi rızaları ile nikâhları akdedilmiş olur. Evlendirme memuru bunun üzerine karı kocaya derhal evlenme kâğıdı verir. Ancak burada önemli bir husus vardır; evlenme kâğıdı verilmeyen eşlerin dini evlilikleri yapılmamaktadır.[82] Bunların yanı sıra evlenmelerin batıl olduğu durumlar veya evlenmedeki fesih durumları ele alınmıştır.

[81] https://peramezat.com/urun/1933-evlenme-raporu#product (Erişim: 09.06.2021)
[82] Resmi Gazete, 4 Nisan 1926, s. 14-15.

Medeni Kanun'un 93. maddesine göre; ikinci evliliğini gerçekleştirecek kişiler ilk evliliğinin zail[83] olduğunu ispatlamak zorundadır. Boşanma veya vefat ile evliliğinin nasıl sona erdiğini ispat etmelidir.

Yine kanunun 120. maddesine göre; evlenmeleri ana babanın rızasına, iznine bağlı olup evlenenler vasileri tarafından evliliğin feshi için dava edilebilirler. Bu şekilde hem küçük yaşta evlenmelerin önüne geçilmeye çalışmış hem de izinsiz evlilik yapılması engellenmek istenmiştir.

Hıfzı Veldet Velidedeoğlu "Türk Medeni Hukuku" adlı kitabında Medeni Kanun'un 151. maddesini şöyle açıklar; *"Evlenme merasiminin icrası ile evlilik birliği vücut bulur. Karı koca yekdiğerine karşı bu birliğin saadetini müttahıden temin ve çocukların işe ve terbiyesine beraberce ihtimam etme hususlarını iltizam etmiş olurlar. Karı koca birbirine sadakat ve müzaheretle mükelleftir."*[84]

Gülnihal Bozkurt "Batı Hukukunun Türkiye'de Benimsenmesi" adlı eserinde kanunun hazırlanması aşamasında evlenme ve boşanma ile ilgili şu satırlara yer vermektedir: *"Medeni Kanun'un hazırlanmış olan evlenme ve boşanma faslında çok eşliliği yasak edememişlerdir. Fakat kaldırmakta istemişler; şöyle bir hüküm yazmışlardır: Evlenme sırasında karı, kocasının tekrar evlenemeyeceğine dair şart koşarsa koca evlenemeyecek, koşmazsa evlenebilecek!.. Moral ve amme nizamı düşünülmemiş bile!..."*[85]

Osmanlı Devleti'nde nikâhlar genelde imamlar tarafından kıyılırken Cumhuriyet Dönemi'nde Türk Medeni hukukuna göre kıyılan nikâhların yanı sıra İslam hukukuna göre olan dini nikâh geleneği de devam etmiştir.[86] Dini nikâhlar halkın eski alışkanlığı altında varlığını sürdürmektedir. Bunu şu şekilde açıklamak ta fayda vardır. Köylerde ve kırsal kesimlerde yaşayan halk alışkanlık gereği dini nikâh ile evliliğini gerçekleştirmektedir. Ancak kıyılan dini nikahların herhangi bir resmi geçerliliği olmamakla beraber Medeni Kanun ile gelen resmi nikahı ihtiyaç dahilinde gerçekleştirmektedir. Bu ihtiyaçları ise çocuğun doğumu, okula başlaması veya resmi

[83] Zail: Sürekli olmayan, ortadan kalkan, yok olan. (https://sozluk.gov.tr/ Erişim: 01.08.2021)
[84] Velidedeoğlu, *Evlenme ve Boşanma,* s. 15.
[85] Bozkurt, a.g.e., s. 189.
[86] Aydın, a.g.e., s. 51.

kurumlarda herhangi bir işinin olması dahilinde gerçekleştirdiğini söylemek mümkündür. Aynı zamanda bu durum sosyolojik bir konu olması sebebiyle resmi nikâh kıyıp dini nikâh kıymayanları veya her ikisini kıyanları görmekte mümkündür. Genel çerçevede Türk Medeni Kanun'unun mutlak eşitliği kabul etmeyip nispi eşitliği kabul ettiğini, genel olarak kocaya üstünlük tanıdığını yani eşlerin eşitsizliğini öngördüğünü belirtmek gerekir. Günümüzdeki toplumlarda ataerkil yapının yerine eşit haklara dayanan bir yaşama ortaklığı düşüncesi hâkimdir.[87]

Aşağıda verilen tablo ile Hukuk-ı Aile Kararnamesi ve Türk Medeni Kanun'u arasındaki benzerlik ve farklılıklar karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

Tablo 2.1. 1917 Hukuk-ı Aile Kararnamesi ve 1926 Türk Medeni Kanun'u

25 EKİM 1917 HUKUK-I AİLE KARARNAMESİ	4 EKİM 1926 TÜRK MEDENİ KANUN'U
*25 Ekim 1917 tarihinde yürürlüğe girmiştir.	*4 Ekim 1926 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
*Aile hukuku alanında ilk örnektir.	*Batıdan alınarak Türk Medeni Kanun'u ile ilgili çalışmalar neticesinde ortaya çıkmıştır.
*Muvakkat (geçici) bir kanundur.	*Laik bir esasa dayanmaktadır. Aile ilişkilerinde kadının rollerini iyileştirmektedir.
*Toplam 157 maddeden oluşmaktadır.	*Toplam 128 maddeden oluşmakta olup 41 maddesi evlilik ile ilgilidir.
*1.5 yıl yürürlükte kalmıştır.	*Revize edilerek halen kullanılmaya devam eden bir kanundur.
*Evlenecek erkeklerin 18 yaşını tamamlamış olması gerekir.	* Evlenecek erkeklerin 18 yaşında olması gerekmektedir.
*Evlenecek kızların 17 yaşını tamamlamış olması gerekir.	*Evlenecek kızların 17 yaşında olması gerekmektedir.
*Buluğun alt ve üst sınırında olan kişilerin evlenmeleri için veli izni gerekmektedir.	*17 ve 18 yaşın altındaki evlenecek kişiler veli iznine tabi tutulmaktadır.
*12 ve 9 yaşını tamamlamayan gençler izinle dahi olsa kimse tarafından evlendirilemeyecektir.	*Nişanlanma evlenme vaadiyle yapılmaktadır.
* Evlenme akdi "tezvic, tenkih" gibi kelimeler ile olmaktadır.	*Evlenmenin geçersiz olduğu haller ve evlenmesi yasak kişiler belirtilmiştir.
*Nişanlanmak veya vaat ile nikâh kabul edilmemektedir.	*İkinci evlilik yapacak kişilerin ilk evliliğinin sona ermesi gerekmektedir.
*Kimlerin nikâhının yasak olduğu belirtilmiştir.	*Evlenmek isteyenlerin ilgili yerlere ilan vermesi gerekmektedir.
*Nikâhtan önce evlenecek kişiler ilan vermektedir.	*Resmi nikah olmadan dini nikah yapılmamaktadır.

[87] Doğan, a.g.m., s. 96-97.

Günümüze gelerek evlenmelere bakacak olursak resmi nikâh kıyılmadan evvel dini nikâhın kıyılması devlet tarafından yasaklanmıştır. Böyle bir durum gerçekleştiğinde dini nikâhı gerçekleştiren hoca tespit edilerek cezalandırılmakla beraber dini nikâhlı kişilerin nikâhı tanınmamaktadır. İlk etapta resmi nikâh kıyılmak üzere çoğu zaman her iki nikâhın da aynı anda kıyılabileceği, yeni düzenlemeye göre ise müftülüklerin resmi nikâh görevini de yerine getirdiklerini söyleyebiliriz. Yine aynı şekilde evlenecek çiftler sağlık taramasından geçerek evlenmelerinde herhangi bir sakınca olup olmadığını öğrenmektedirler. Evlilikler tarihi süreç içerisinde önemini kaybetmemiş ve her dönemde ailenin rızası ön planda tutularak dönemin şartlarına göre eğlenceler düzenlenerek yapılmıştır.

BÖLÜM 3

ÇANKIRI'DA SOSYAL YAPI VE EVLENME GELENEĞİ

Çankırı, İç Anadolu bölgesinde yer alan tarihi oldukça eski dönemlere dayanan bir şehirdir. Tarihi süreç içerisinde birçok devletin egemenliğinde kalmıştır. Şehir bilinen en eski adını ilk yerleşim yeri olan Gangra kalesinden almıştır. Zamanla sınırlarının kesinleştiği ve nüfusunun paralel şekilde arttığı şehir Cumhuriyet döneminde vilayet olmuştur.

Bir şehrin kuruluş yeri seçimi temelde kuruluş ve gelişme olarak iki faktöre dayanmaktadır. Çankırı şehri de bu çerçevede kuruluşunu gerçekleştirmiş ve aynı zamanda jeomorfolojik faktörlerde kuruluşunda etkili olmuştur.[88] Çankırı şehri kuruluşu itibariyle kale şehir olmuştur. Ancak zamanla kale dışına doğru yani Acı ve Tatlı Çayın olduğu alanda genişlemeye başlamıştır ve halen bu şekildedir.

Sosyo-ekonomik ve kültürel açıdan bakıldığında şehirler; sosyal hayatın farklı gruplara göre ayrıldığı, müesseseleşmenin olduğu ve insan ilişkilerinin günlük hayata etki ettiği bir yerleşim merkezi olarak görülmektedir.[89] Şehirler mahallelerden meydana gelmektedir. Osmanlı Devleti'nden bu yana ise mahalleler genellikle bir cami ya da mescit etrafında şekillenmiştir. Sosyal müesseselerin başında gelen camiler halkın çoğunlukla bir arada bulunduğu yerdir. Cami etrafında medrese, hamam, imaret gibi sosyal ve sivil hizmetlerin yürütüldüğü binalar yapılmıştır.[90] Çankırı'da bazı mahalleler cami ve mescitten isimlerini alırken bazıları da halka hizmet veren kurum ve kuruluşlar ile kurucularından isimlerini almıştır.

Şehirlerin kuruluş ve gelişmesinde ticaretin ve ulaşımın önemli bir yeri vardır. Çankırı, tarihi süreç içerisinde önemli ticaret yollarının bağlantısının yapıldığı güzergâh üzerinde yer almıştır. Bu durum ulaşımda kolaylığı da beraberinde getirmiştir.[91]

---

[88] İlker Yiğit, "Çankırı Şehrinin Mekansal Gelişimi", *International Journal Of Geography And Geography Education (IGGE),* 39, 2019, s. 204.

[89] Cemil Bingöl, *Çankırı'nın İdari, Nüfus ve Sosyal Yapısı (1839-1903)*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Genel Türk Tarihi Anabilim Dalı Doktora Tezi, Ankara, 1997, s. 100.

[90] Yiğit, a.g.m., s. 209.

[91] a.g.m., s. 205.

Çankırı'nın ekonomisi ziraata ve küçük el sanatlarına dayanmaktadır.[92] Geçimini bu şekilde sağlayan bölge ahilik ve birçok geleneğin uygulandığı önemli bir konumdadır. Şehirde esnaflar ahilik prensiplerine bağlı olarak hareket etmektedir. Şehirde her türlü malın alınıp satıldığı pazar yerleri mevcuttur. Buradaki pek çok dükkân ve ticari tesis ise vakıflara aittir.[93]

Çankırı merkez ve köylerinde genel olarak kapalı toplum özelliği görülmektedir.[94] Kemal Tahir'in "Sağırdere" ve "Körduman" isimli romanlarında Çankırı'nın sosyal yapısı ile ilgili çıkarımlarda bulunmak mümkündür. Her iki romanda da yazar köy ve köylünün yaşamını ele almaktadır. Kapalı toplum özelliği gösteren Çankırı şehri köylünün geleneksel yapının dışına çıkmakta zorlanmasına sebep olmaktadır. Köylünün, hayat şartlarının zor olması sebebiyle olumlu düşünmeyi arka plana attığını ve genellikle her şeyin olumsuz yönünü düşündükleri görülmektedir. Her iki romanda da yarenlik geleneği işlenmiş ve böylece birlik beraberlik ön plana çıkarılmıştır. Köy halkı kendi arasında geçen tartışma ve anlaşmazlıklarda kanun dışı hak aramaya başvurmaktadır. Köylülerden genç olanlar maddi ihtiyaçlarını karşılamak için şehir dışına çalışmaya gittikleri ve burada inşaat sektöründe çalıştıkları görülmektedir. Köy içerisinde ekonominin tarım ile sürdürüldüğünü söylemek gerekir. Her iki romana göre eğitim geleneksel sınıflarda sürdürülmekte ve halk çocuklarını yeni modern okula göndermekte tereddüt etmektedir. Çeşme başında ve dere kenarında geçen birçok sahne bize buralarda insanların birbiriyle tanışıp sosyalleştiğini ve köy içerisindeki yeni haberlerin yayıldığı alanlar olduğunu göstermektedir. Sosyal hayatın en önemli dönemeçlerinden varsaydığımız evlilik müessesesi her iki romanında olay örgüsünü oluşturmaktadır. Çankırı merkez ve köylerinde evlilikte görücü usulü ağırlığını koruyor olsa da eğitim gören gençlerin sayısının artmasıyla beraber tanışarak evlenmeler yaygınlaşmıştır.

Çankırı şehri için kültürel değişmeyi etkileyecek ticari faaliyetin sınırlılığı ve işgale uğramamış olması sosyal hayatın ana unsuru olarak varsaydığımız aileyi gündelik

[92] İlhan Şahin, "Çankırı", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi Yayınları (TDVİA)*, Cilt 8, İstanbul, 1993, s. 217.
[93] Şahin, a.g.m., s. 217.
[94] https://www.cankiri.bel.tr/kultur,7,13,1 (Erişim: 19.05.2021)

hayatın merkezine oturtmuştur.[95] 1950 yılı öncesine kadar köy yaşamında tek düze bir yaşamın var olduğu ancak toplumsal değişmeye bağlı olarak aile ilişkilerinde çeşitlilikler yaşandığını söylemek mümkündür.[96] Çankırı bölgesinde "evlendirmek" kelimesi yerine "evermek" kelimesi kullanılmaktadır. Bu kelime de ev eri anlamına gelmektedir.[97]

Çankırı köylerinde buluğ çağına eren genç kız ve erkekler evlenme çağına girmiş demektirler. Kız çocukları 15 yaşına geldiği zaman evlenme çağına girmiş bulunmaktadır. Eğer kızlar 18 yaşına girdiği vakit evlenmemiş ise bir nevi onu ayıplayan adlar takılmaktadır. Erkek çocukları 17 ila 20 yaşına girdikleri vakit evlenmek istediklerini arkadaşları vasıtasıyla ailesine duyurmaktadır. Kızlar ise evlenme isteklerini eskiden Çankırı'daki Murat Baba Türbesine Kurban Bayramı arifesi giderek ortaya koymaktadır.[98] Öte yandan Çankırı'da evlenmede bir sıra gözetiminin olduğunu söylemekte fayda vardır. Ağabeylerin ve ablaların daha önce evlenmesine dikkat edildiği ve küçük kardeşin büyüğünden önce evlenemediği görülmektedir. Bu durumda halk arasında ayıp karşılanmaktadır. [99]

Çankırı'da düğün zamanı genelde güz sonuna tekabül etmektedir. Halk, tarla, bağ, bostanı kaldırıp kışlık yiyeceklerini hazırladıktan sonra bu işe girişmektedir. Önceden kız istenilmiş ve söz kesilmiş ise direk düğün hazırlıklarına koyulmaktadır. Ancak söz kesilmemişse erkek evi kimin kızını alacağı konusunda telaşa kapılır ve babanın sözünü de alarak bu işe başlanılmaktadır.[100]

Kız isteme merasiminde erkek tarafı kız tarafına hatırı sayılır kişiler ile beraber gitmektedir. Kız eğer erkeği beğenirse hizmette kusur etmez ancak erkeği beğenmez

[95] Agah Dolay, *20.Yüzyılın İlk Yarısında Çankırı*, Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Doktora Tezi, Çankırı, 2019, s. 38.
[96] Hasan Emre Ünal, *Göçün Kırsal Değişime ve Tarımsal Üretime Etkisi: Çankırı İli Köyleri Üzerine Bir Araştırma*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Çevre Bilimleri Anabilim Dalı Doktora Tezi, Ankara, 2014, s. 51.
[97] Melek Varvar, *Çankırı'da Kına Nişan Ve Düğün Geleneği*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Halk Bilimi Anabilim Dalı Türk Halk Bilimi Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2010, s. 9.
[98] Bahattin Ayhan, *Çankırı ve İlçeleri,* Gülay Ajans, Ankara, 1988, s. 149.
[99] Varvar, a.g.t., s. 14.
[100] a.g.t., s. 12.

ise gelen misafirlere hizmet etmemektedir. Kız isteme merasimi olumlu geçerse söz kesme merasimi olmaktadır. Bu sırada şerbet içilir ve nişan günü kararlaştırılır.[101]

Kız tarafı, kızı vermeye niyet ettikten sonra koşullarını mektup ile oğlan tarafına iletmektedir. Çankırı bölgesinde "cihaz"[102] kelimesi çeyiz şeklinde kullanılmaktadır.[103] Söz kesildikten sonra köylerde un helvası yapılır ve akrabalar ile köyün ileri gelenleri helva yemeye davet edilmektedir. Nişan günü erkeğin kız evine gitmediği ancak yakınları tarafından hediyeler götürülmektedir. Nişanlı kız nişandan sonra gideceği gezmelere ve düğünlere hep erkek ile gitmektedir.

Çankırı'da köylerde nişan merasimi genelde Cuma günü yapılmaktadır ve nişan merasimi esnasında türküler söylenmektedir. Bu türkülere örnek olarak bir türkü aşağıda verilmiştir.

"Altmış arşın feracemin şeridi

Yüreğimde yağ kalmadı eridi

Benim yarim şu cihanda bir idi

Ağlama yavrum kaderin böyledir.

&

Bacamızı günden yanlı deldiler

Avlumuza koyun gibi doldular.

Babanın elinden seni aldılar

Ağlama yavrum kaderin böyledir.

&

[101] Ayhan, a.g.e., s. 150.

[102] Cihaz: Çankırı'da çeyiz şeklinde kullanılmaktadır. Ayrıntılı bilgi için bknz. Hacışeyhoğlu Hasan Üçok, *Çankırı Tarih Ve Halkiyatı,* Okuyan Adam Yayınları, Çankırı, 2002, s. 236.

[103] Üçok, a.g.e., s. 236.

İstanbul'dan ayva gelir nar gelir.

Sırma kemer ince bele dara gelir.

Senden ayrılması bana zor gelir,

Ağlama yavrum kaderin böyledir." [104]

Kız ve erkek için aile bireylerinden veya hatırı sayılır kimselerden birer kişi vekil tayin edilmektedir. Vekaletin alınması ise şu şekilde olmaktadır: "*Vekil olan zatla şahitleri, kızın yanına giderler: "Baban seni filancıya veriyor, varır mısın?" derler. Kız sükût eder. Yahut gelenlerin elini öperdi ki bu hal muvafakate kâfi görülürdü. Oğlan için de aynı suretle hareket olunurdu."*[105] Akabinde evlenecek kişilerin dini nikâhları vekiller aracılığıyla kıyılmaktadır. Çankırı'nın bazı köylerinde başlık parası alındığını söylemek mümkündür. Bu para genelde kızın eksikleri için harcanmaktadır. Kırsal kesimlerde düğünler 3, 5, 7 gün devam etmektedir.[106]

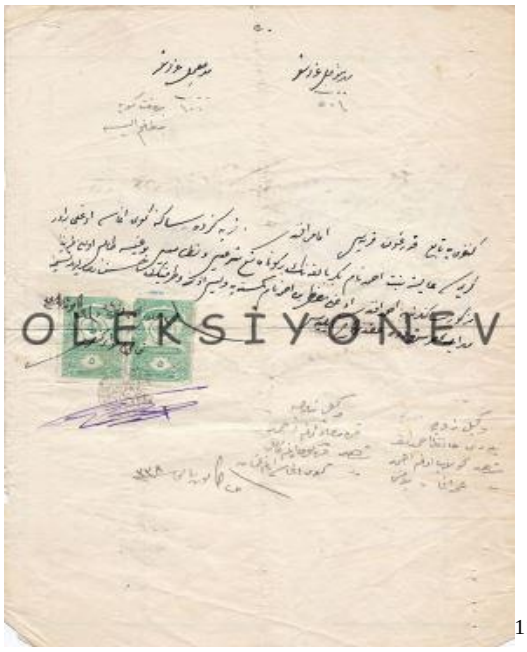
Nikah merasimi için izinnameler mahalle bekçisi, imamı ve muhtarından başlayarak gerekli hazırlıklar yapıldıktan sonra mahalle imamına hitaben çıkarılmaktadır. *"İzinname"de "..... mahallesi imamı efendi, badesselam inha olunurki..... nam bikri il e evlenmesine canib-i şer'i şerifeden izn-i şer'i lahık olundu vesselam.." tarzında beyan bulunurdu, izinnamede, "Mihr-i müeccel" ve "mehr-i muaccel" diye tespit edilmiş iki yer bulunurdu."*[107] Nikâh merasimi sırasında mihri müeccel[108] yani nikâh bedeli ile mehri muaccel[109] geline ait tezyinat alınmaktadır. Ölüm veya başka bir ayrılık olduğu vakit izinnamede yazılı olan hususlar kadının hakkı olmaktadır. İzinnameler mahalle imamları tarafından muhafaza edilerek saklanmaktadır. Nikâh merasiminde kızın bir vekil iki şahidi erkeğinde bir vekil iki şahidi davetliler arasında bulunmaktadır. Aynı zamanda nikâh duasına mahallenin ulema ve ricali de

[104] Üçok, a.g.e., s. 239.
[105] a.g.e., s. 242.
[106] Ayhan, a.g.e., s. 152.
[107] https://www.cankiri.bel.tr/kultur,7,13,1 (Erişim: 10.06.2021)
[108] Mehr-i Müeccel: Evlilik akdi anında veya akitten önce peşin ödenen mehirdir. (https://kurul.diyanet.gov.tr/Cevap-Ara/808/mehir-ne-demektir- Erişim: 01.08.2021)
[109] Mehr-i Muaccel: Ödenmesi sonraya bırakılan ve belli bir vadeye bağlanmış mehirdir. Genellikle evliliğin ölüm veya boşanma gibi sebeplerle sona ermesi durumunda kadına ödenir. (https://kurul.diyanet.gov.tr/Cevap-Ara/808/mehir-ne-demektir- Erişim:01.08.2021)

çağrılmaktadır. Nikâha başlanmadan evvel imam yazılacak bir şey olup olmadığını sormaktadır. [110]

1803-1834 yılları arasında Çankırı'da 21 ila 801 kuruş aralığında mehr-i müeccel verildiği görülmektedir.[111] Yukarıda ölüm veya başka bir ayrılık olduğu vakit izinnamede yazılı olan hususların kadının hakkı olduğunu söylemiştik. Bunun ilgili olarak şunları söyleyebiliriz: "*Mehir zevcin vefatı halinde terekede önceliği olan alacaklar arasındadır. ……. Kengırı Kalesi sakinlerinden Fahrüddin; kızım Ömer Ağa'nın zevcesi Kerime olub, vefatından sonra yirmibeşbin akçe ve aramızda kıymeti malum bir şal üzerinde anlaşmışdık."*[112] Görüldüğü üzere vefat halinde izinnamede yazılı hususlar kadının hakkıdır. Bunun yanı sıra mehir nakit olarak tespit edilerek verildiği gibi bir eşya olarak da verilebilir.

İzinnamelere örnek olarak 1338 tarihli yani 1919 yılına ait Çankırı'nın Korgun ilçesinden Ayşe Hanım ile Mustafa Bey'in nikâh için izinname aldıklarını görmekteyiz. İzinname aşağıda verildiği şekildedir:

[113]

[110] Üçok, a.g.e., s. 240-241.

[111] Ahmet Elibol, *XIX. Yüzyıl Başlarında Çankırı,* Çankırı Belediyesi Kültür Yayınları No:5, Çankırı, 2008, s. 99.

[112]İlber Ortaylı, "Anadolu'da XVI. Yüzyılda Evlilik İlişkileri Üzerine Bazı Gözlemler", *Osmanlı Araştırmaları Dergisi,* İstanbul, 1980, s. 35.

[113]https://www.koleksiyonevi.net/en/product/565294/evlenme-cankiri-nin-korgun-kazasindan-ayse-hanim-ile-mustafa-beye-ait-1338 (Erişim: 09.06.2021)

Kemal Tahir'in 1957 yılında kaleme aldığı "Körduman" adlı eserinde Çankırı ve bölgesinde evlilik yapacak gençlerin izinname aldığı şu satırlar ile karşımıza çıkmaktadır: "*.....Dur hele, izinname çıkarırken söylediler. Karı kısmı on beş yaşında olmazsa izinnamesi çıkmazmış. Ben on beş yaşındayım öyleyse…"*[114]

> *"1930'lu yıllardaki düğünlerin neden şatafatlı, masraflı olduğunu Hacışeyhoğlu Hasan Üçok şu şekilde anlatıyor: "İnsanların en zevkli en kutlu günlerini teşkil eden düğünlerin memleketimize ait olan kısmını yazarken Saltanat devirlerine ait tantanalı düğünleri hatırlamak kabil değildir. "Düğün" dernek eğlence ve zevkini tatmin etmek demektir. Bu eğlenceler en fakir bir aileden itibaren en yüksek ailelere kadar masraf kapusudur. Denebilir ki; bir köylü çobandan tutunuz da en yüksek ricale kadar herkes için muvakkat bir zaman için zevkini tatmin eder. Hizmet eden bir masraf vasıtasıdır."*[115]

İslam hukukunda bir erkeğin dört kadına kadar evlenmesine izin verilmiştir. Osmanlı toplumunda Çankırı bölgesine baktığımız zaman 1803-1834 yılları arasında 89 erkeğin tek eşle evli olduğunu 5 erkeğin ise iki eşle evli olduğu görülmektedir.[116] Çankırı'da tek eşle evlilik oranı bu dönem itibariyle %93-94 gibi yüksek bir rakam gözlenmiştir.

Çankırı'nın sosyal yapısını ve Anadolu insanının köydeki yaşamını Kemal Tahir'in romanlarında görmenin mümkün olduğunu söylemiştik. İlk romanları "Sağırdere" ve "Körduman"ı gözlemlerine dayanarak yazan ve Anadolu'nun içlerini bize yansıtan bu yazar sadece bir dönemde yaşamış insanları anlatmayarak toplumu da ele almaktadır. Bu bakımdan incelediğimizde Çankırı'nın sosyal yapısı ve burada yapılan düğünlerin nasıl gerçekleştiğini görebilmekteyiz. Çankırı'da evlenme yaşına gelen her genç evlenmek istediği kıza mendil içerisinde "öteberi" yani incir üzüm, çerez ve ayna yollamaktadır. Kız eğer bu mendili kabul ederse onunda rızası var demektir. Ancak mendili, götüren kişinin yüzüne atarsa rızası olmadığı anlaşılmaktadır.[117] Evlilik yaşına gelen ve sevdiği olan gençler evdeki büyük genç evlenmeden evliliğe girişememektedir.[118] Köy halkı tarafından bu durum ayıp karşılanmaktadır. Çankırı ve bölgesinde evlenme yaşına gelen gençlerin birbirlerini görüp aşık oldukları yer çeşme

---

[114] Kemal Tahir, *Körduman,* İthaki Yayınları, İstanbul, 2019, s. 233.
[115] Varvar, a.g.t., s. 11.
[116] Elibol, a.g.e., s. 100.
[117] Kemal Tahir, *Sağırdere,* Adam Yayınları, 1991, s. 45.
[118] Tahir, *Sağırdere*, s. 42.

başlarıdır. Genelde görücü usulü seyreden bu durum çoğu zamanda bu şekilde vuku bulmaktadır. "Sağırdere" ve "Körduman" romanlarında okuduğumuz aynı zamanda filmlerde gördüğümüz bu sahneler aslında çoğu bölgenin de evlenme geleneğini oluşturmaktadır.

Çankırı'da ilk Türk toplumlarından beri süregelen bir gelenek olan başlık parası alınmaktadır. *"Söz kesmede konuşulup karara bağlanan başlık, bazı bölgelerde "ağırlık bitirmek" bedel, halat kelimeleri ile ifade edilmektedir."*[119] Kemal Tahir'in "Sağırdere" adlı romanında iki farklı miktarda farklı kişilerin başlık verdiği görülmektedir. İlk başlık yüz lira verilip aynı zamanda annesine bir inek ve beş tiftik keçisiyken[120] ikinci başlık otuz lira[121] olarak verilmiştir.

Çankırı'da baktığımız zaman düğünlerin Mart ve Mayıs gibi aylarda yapıldığı şu satırlar ile anlaşılmaktadır: "…*Mart ayı, düğün ayı… bunları bir arada bulamayız bir daha…"*[122] *, "..Mayıs ayı geldi çattı. Düğün sahipleri hazırlanmakta durmadan. Yamören düğünlere hazırlanmakta…*"[123]

Çankırı'nın düğün geleneğini incelediğimiz vakit kadın ve erkek düğünlerinin ayrı alanlarda yapıldığını ve düğünlere gencinden yaşlısına herkesin katıldığını söylemek mümkündür.[124] Düğün olacağı vakit köy içerisinde düğünün dibek alayının yavaş yavaş yürüdüğü ve geçtiği her sokaktan kişilerin bu yürüyüşe katıldığını söylemek gerekir.[125] Yine bu dibek alayı ile ilgili şunları da söylemek gerekir: "*Gelin önde, davul zurna arkada, alay aşağı mahalleye doğru yavaş yavaş yürüdü… yolun iki tarafında kocakarılar üzerlerine avuç avuç buğday arpa serpti."*[126] Düğünlere gelen kişilere tavuk eti, bal şerbeti gibi çeşitli yemekler ikram edilmektedir.[127] Düğün günlerinde

[119] Varvar, a.g.t., s. 58.
[120] Tahir, *Sağırdere*, s. 66.
[121] a.g.e., s. 86.
[122] a.g.e., s. 10.
[123] a.g.e., s. 60.
[124] a.g.e., s. 7.
[125] a.g.e., s. 74.
[126] a.g.e., s. 102.
[127] a.g.e., s. 61.

erkekler ve kadınların kendi aralarında çeşitli oyunlar oynadığı ve genellikle erkeklerin simsim oyununu[128] bu gibi günlerde ilk sırada oynadığını söyleyebiliriz.

Çankırı araştırma merkezinde bulunan ve Çankırı'ya ait olduğu tespit edilen düğün fotoğrafları gerek kadın ve erkeklerin kılık kıyafetinden gerekse yukarıda anlatılan düğün adet ve geleneklerin vücut bulmuş halidir. Çankırı araştırma merkezinden temin edilen toplam 32 adet fotoğraf hem düğün hem de kına gecelerinde çekilmiştir. Fotoğraflarda, Çankırı ve bölgesinde özel günlerde giyilen Çankırı'nın geleneksel kıyafetleri görülmektedir. Gelinler her ne kadar Çankırı'nın geleneksel kıyafetini giymiş olsa da batılılaşma hareketiyle Cumhuriyetin ilk dönemlerinde ve günümüzde dahil olmak üzere gelinlikte giymiştir. Temin edilen fotoğraflarda bindallı giyen kadınlar ve gelin damat fotoğrafları yer almaktadır.

Çankırı ve bölgesinde en hâkim yöresel kıyafet bindallı[129]dır. Bunun yanı sıra telli[130], okkalık[131], hermani[132], fermane[133] ve üçetek[134] Çankırı'nın yöresel kıyafetleri arasında yer almaktadır.[135] Fotoğraflardan anlaşıldığına göre özel günlerde bu kıyafetler giyiliyor. Gelin adaylarının başlarına takılan taç diğer kişilerden onu ayırt etmeye yardımcı olmaktadır.

İnsanlar sadece kendi düğün ve kınalarında bu kıyafetleri giymeyip tanıdıklarının düğünlerinde de giymektedirler. Bu kıyafetler her zaman özel günler için giyilmeyip bazen süslemesine göre gerilik olarak ta kullanılmaktadır. Fotoğraflardan görüldüğü üzere bu kıyafetler ile gelin ve damat aile fotoğrafları da çekilmiştir. Çankırı araştırma

---

[128] Simsim oyunu: Geceleri oynanan bir oyundur. Düğün evinini avlusuna büyükçe bir ateş yakılır. Ateş etrafında değişlik hünerler göstererek ve ateşin üzerinden atlayarak oynanır. Oyun sevgiyi, dostluğu, hoşgörüyü ifade etmektedir.

[129] Bindallı: Tek parçalı ve belden kesiksizdir. Mor veya bordo kumaştan yapılmış üstü altın renkte sim veya sırma ile işlenmiştir. Gümüş ve altın kemer aksesuarını oluşturur. Yaka kısmı biraz açık ve kollar bilek kısmında genişler.

[130] Telli: Entari türü giysilerdendir. Kendinden simli, desenli ve ipek kumaştan yapılmıştır. Gümüş veya altın kemer aksesuarını tamamlar.

[131] Okkalık: Varlıklı aile giysilerindendir. İşlemeleri altın veya gümüştendir.

[132] Hermani: Kadife veya çuhadan yapılır. Üzeri sırma işlemelidir. Üç etek üzerine belden yukarı giyilir. Boyu bele kadar uzanır. Kol ağızları ve yakalar özenle sırma işlemelidir.

[133] Fermane: Siyah, bordo, mor renklerden oluşan kadifeden dikilir. Üç eteğin üzerine giyilir. Sırma ve simle işlenir. Motifler oldukça albenilidir. Kollar uzun, yaka ise diktir.

[134] Üçetek: Arkası düz önü iki parçalıdır. Arkadaki düz parça topuklara kadar sarkar, öndeki iki parça ise bele dolanır. Hint kumaşından yapılmış üzeri altın veya gümüş sırma işlemelidir. Dantellere harç adı verilir. Gümüş ya da altın kemer aksesuarını oluşturur. 1960'lı yıllara kadar giyiliyordu.

[135] https://cankiri.ktb.gov.tr/TR-70610/giyim.html Erişim:(17.05.2021)

merkezinden temin edilen bindallılı fotoğraflar geleneksel kıyafetlerin çeşitlerine göre ayrılmamış olup hepsi bindallı başlığı altında toplanmıştır. Bu sebeple fotoğrafların hepsi bindallı giyen gelin olarak incelenmiştir.

*Bindallı Giyen Gelin

*Bindallı Giyen Gelin

*Bindallı Giyen Kadınlar

*Bindallı Giyen Gelin

*Bindallı Giyen Kadınlar

*Bindallı Giyen Gelin ve Annesi

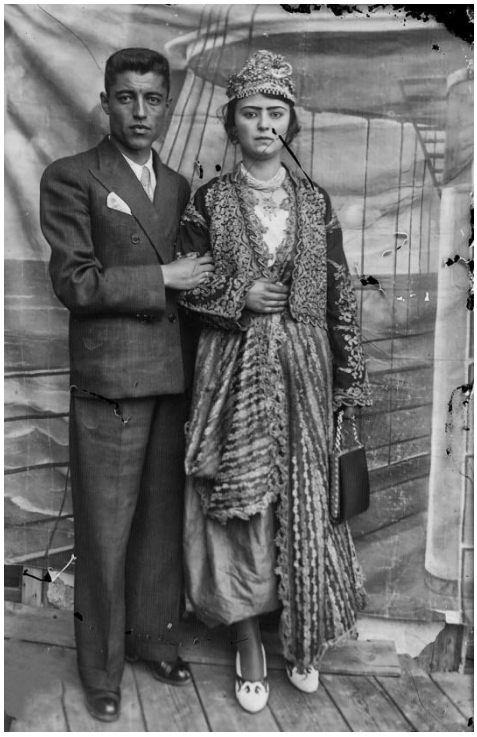

*Bindallı Giyen Gelin

*Bindallı Giyen Bir Kadın

Çankırı Araştırma merkezinden temin edilen düğün fotoğrafları da yeniliklerin bir yansımasıdır. Gelenekler ile modernleşmenin bir örneğidir. Evlenecek genç kızlar geleneksel kıyafet olan bindallıyı giydiği kadar modernleşme ile beraber gelinlik giymeye başlamıştır. Bunun yanı sıra Medeni Kanun ile gelen yenilikler bilhassa kadınların hukuki alanda haklarının iyileştirilmiş olması da artık modern bir yapıyı beraberinde getirmiştir.

*Bindallı Ve Gelinlik Giyen Gelin ile Takım Elbise Giyen Damat

*Gelinlik Giyen Gelin ve Takım Elbise Giyen Damat

*Gelinlik Giyen Gelin ve Takım Elbise Giyen Damat

*Şapka Takan Damat ve Gelinlik Giyen Gelin

*Gelinlik Giyen Gelin ve Takım Elbise Giyen Damat

*Gelinlik Giyen Gelin ve Takım Elbise Giyen Damat

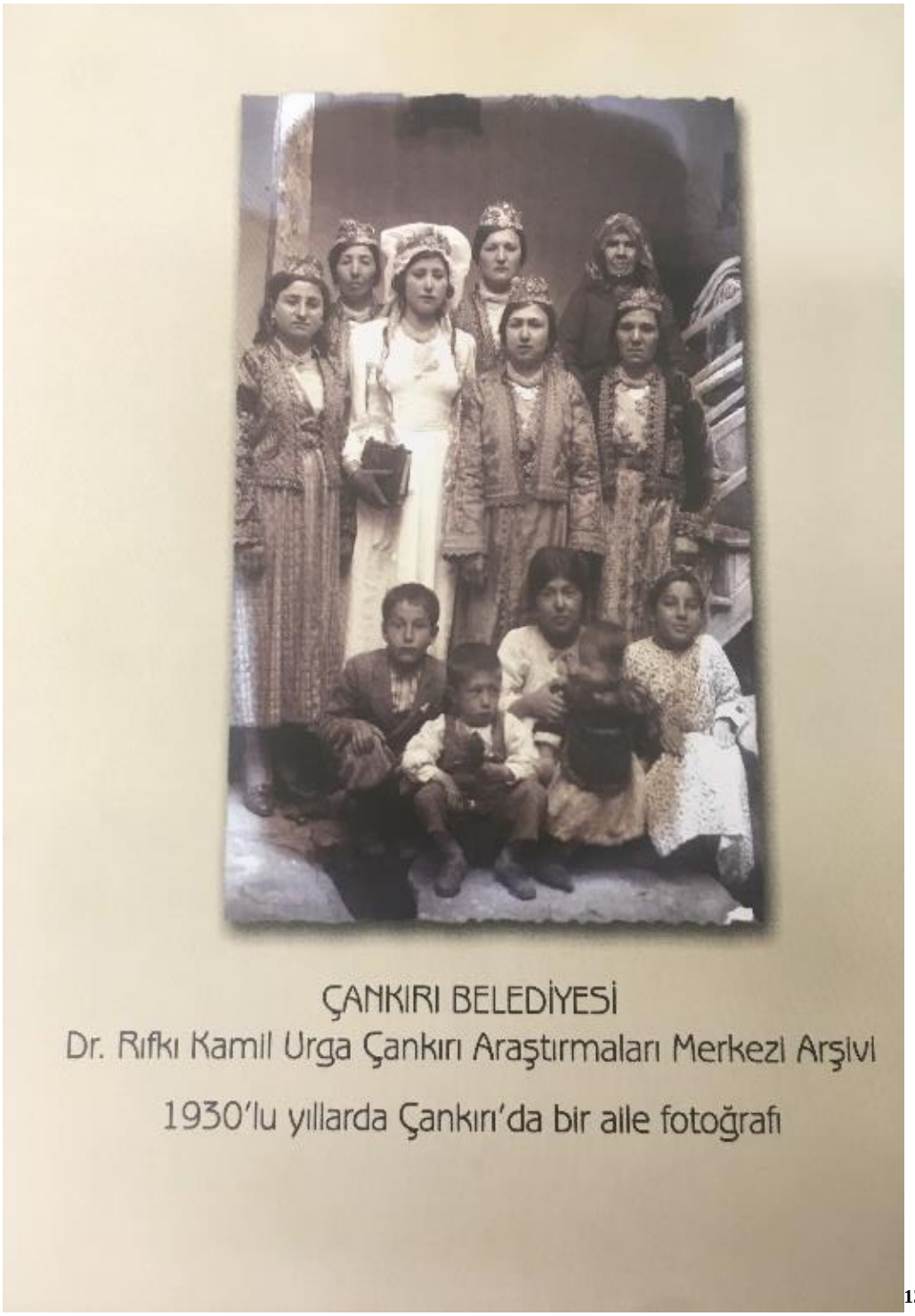
*Gelinlik Giyen Gelin Ve Takım Elbise Giyen Damat

*Gelinlikli Gelin ve Aile Fotoğrafı

*Gelinlik Giyen Gelin ve Aile Fotoğrafı

136

*Gelinlik Giyen Gelin ve Aile Fotoğrafı

[136] Cevat Ekici, Yüksel Arslan (ed.), *Osmanlı Belgelerinde Çankırı,* Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü; Çankırı Belediyesi Dr. Rıfkı Kamil Urga Çankırı Araştırma Merkezi, Ankara, 2008, s. 200.

Günümüzde Çankırı'da nikâh ve düğün adetleri eskiye nazaran bazı değişikliklere uğramıştır. Bu değişikliklerin başlıca sebebi artan ihtiyaçlar ile beraber sosyo-ekonomik değişimlerdir. Nikâh merasimleri resmi ve dini nikâh olarak yapılmakta olup her ikisi ayrı törenler şeklinde yapılmaktadır. Düğün merasimleri düğün salonunda yapılanın haricinde üç gün önceden kız ve erkek evlerindeki şenlikler şeklinde yapılmaktadır. Bu şenlikler genellikle Cuma günü kadınlar arasında başlayıp devam etmektedir. Çankırı ve bölgesinde düğünlerin yapılması için belli bir zaman dilimi bulunmamaktadır. Tarımda ve tarla işlerinde modernleşme ile insan gücüne çok fazla ihtiyaç kalmamıştır. Düğünler genellikle Haziran, Temmuz, Ağustos gibi yaz aylarında yapılmaktadır. Aynı zamanda düğünler, düğün salonlarında yapılmaya başlanmış ve günler öncesinden yapılmaya başlanan hazırlıklar böylece hafiflemiştir. Aynı zamanda başlık geleneği çoğu bölgede unutulmuş olsa da bazı köylerde halen süt hakkı olarak alınmaktadır.

BÖLÜM 4

ÇANKIRI'DA MEDENİ KANUN'UN UYGULANMASI

Türk Medeni Kanun'u 4 Ekim 1926 yılında yürürlüğe girdikten sonra aile hukuku alanında alınan kararlara göre nikâh işlemlerinin uygulanması için gerekli görülen 61 yere sicil defteri ile müfredatı, evlenme talimatı, evlenme ilan kâğıdı, evlenme beyan kâğıdı ve evlenme cüzdanı gönderilmiştir. [137] Yeni kanunun getirdiği bu yenilikleri tüm şehirlerde uygulamak ve halkı bilgilendirmek için harekete geçilmiştir. Yenileşme ve modernleşmenin başladığı bu süreçte nikahların belirlenen standartlar dahilinde olması ve halkın bu konuda bilgilendirilmesi gerektiği düşüncesiyle gönderilen belgeler evlenmelerin nasıl olması gerektiği konusunda önemli bir husustur. Evlenecek kişilerin evlenmelerini beyan etmeleri için beyan kâğıdı ve aynı zamanda evlenme ilan kâğıdı gönderilmiştir. Bunun yanı sıra kişilerin evliliklerinin hangi şartlar altında yapılacağı belirlenerek evlilik akdini gerçekleştirmek için talimatname hazırlanmıştır.

Evlenme Talimatnamesi[138], Türkiye Cumhuriyeti tarafından Ankara'da 1926 yılında basılmıştır. İçindekiler bölümüne baktığımız zaman beş bölümden oluşmaktadır. Bölümler sırasıyla; nişanlanma, evlenme işleri, ayrılma-boşanma, evlenmeden evvel yapılacak muameleler ve tavsiyeler şeklindedir.[139] Bu talimatname kanunun öngördüğü hükümleri vilayetlere bildirmek ve bu hükümlere göre evlilik akdini gerçekleştirmek amacıyla hazırlanmıştır. Talimatnamede yer alan her maddenin Türk Medeni Kanun'unda var olduğunu söylemek gerekir. Son kısımda yer alan tavsiyeler bölümün de ise belediyeler ile ihtiyar heyetlerinin bu kanunu nasıl temin edecekleri, Tayyare Cemiyetinin bu evrakları her yerdeki şubelerine gönderecekleri, defterlerin bedelinin merkez veya şubelerin herhangi birinden temin edileceği ve bunların yetkili memur ile köylerde muhtarların yanında bulundurması gerektiği gibi konulara

[137] BCA, M-01-11-1926.

[138] Bknz. Evlenme Talimatnamesinin maddeleri EK-6'da verilmiştir.

[139] Çankırı Belediyesi Dr. Rıfkı Kamil Urga Çankırı Araştırmaları Merkezi Arşivi, Kutu No: 242, Dosya No: 12060, 1926, s. 1.

değinilmiştir.[140] Aslında bu talimatnamenin bir bedeli olduğu halkın bu hükümlere göre aile hukukuna adım attıklarını söylemek mümkündür.

Çankırı'da bizim tespit edebildiğimiz iki adet evlenme defteri bulunmaktadır ve bu iki defter üzerinden çalışmamız yapılmıştır. Türk Medeni Kanun'u 1926 yılında yürürlüğe girmiş olmasına rağmen tespit ettiğimiz defterlere göre bu tarihten epey sonra kayıtların olması ve defterlerin ikisi arasında zaman farkı olması da aklımızda soru işaretleri bırakmaktadır. Çankırı'ya ait tespit ettiğimiz defterlerden birinci defter 1933-1938 yılları arasını kapsarken ikinci defter 1947-1948 yılları arasını kapsamaktadır.

Kısaca defterleri tanıtmak gerekirse her iki defterde aynı plan üzerine kuruludur. Sayfanın üst kısmında evlenecek kişilerin resmi bulunmaktadır. Adları ve şöhretleri, doğduğu yer ve tarih, nüfusta kayıtlı olduğu yer, şimdi oturduğu yer, işi, tabiiyeti, babasının adı, anasının adı, ilk evlilik olup olmadığı, nişan tarihi, evlilik tarihi, bu işlemi gerçekleştiren memurun kim olduğu ve şahitlerin isimleri ile imzalarının yer aldığını söyleyebiliriz. Evlenme defterlerinde dikkatimizi çeken bir konu nişan tarihinin bulunması olmuştur. Kanuna göre nişanın yapılacağı ancak tarihinin yazılıp yazılmaması ile ilgili bir maddeye denk gelmedik. Evlenme defterlerinde evlenecek kişilerin evlenmeye karar verdiklerine dair ilan verdikleri görülmektedir. İlanın altında kişilerin isimlerinin yanı sıra anne baba ve vasinin de rızaları alınmaktadır. Evliliğinde mâni bulunmayan kişilerin nikâh akitleri verilen beyana istinaden gerçekleştirilmektedir. Nikâhın nerede kim tarafından hangi tarihte gerçekleştiği de yer almaktadır. Akabinde memurun, kadın ve erkeğin bunların yanı sıra iki şahit ile rızaları alınan anne ve babanın imzalarına yer verilmiştir. Defterin sağ kenarında ilanın yapıldığı yer, tarih ve itiraz muamelesinin olup olmadığı da yer almaktadır.

[140] Çankırı Belediyesi Dr. Rıfkı Kamil Urga Çankırı Araştırmaları Merkezi Arşivi, Kutu No: 242, Dosya No: 12060, 1926, s. 11.

Çankırı evlenme defterlerinde her bir sayfada ayrı bir evlilik yapılmaktadır. Evlenecek kişilerin evlenme ilanı[141] verdikleri tarih ve yer sayfanın sağ kenarında yer almaktadır. Nikâh, ilanın akabinde yapılan araştırmalar tamamlandıktan sonra yapılmaktadır. Nikâh esnasında vuku bulan metin[142] günümüzdeki nikâh kayıtlarına benzer ifadeler içermektedir. Bunun yanı sıra nikâh için ilan verilmeden evvel defterlerde karşımıza çıkan nişan tarihlerinin bulunması da ayrı bir öneme sahiptir. Nişan tarihleri ile ilgili aynen şu satırlar defterde yer almaktadır:

> "*İsimlerimiz yazılı olan bizler ……. tarihinden beri nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını dileriz.*
>
> | | *Kadın* | *Erkek* | |
> |---|---|---|---|
> | *Bizde muvafakat ediyoruz.* | *Ana* | *Baba* | *Vasi"* |

Daha önceki dönemlerde nişan tarihinin evlenme defterlerinde var olduğu bilgisi ile karşılaşılmamıştır. Medeni Kanun ile beraber artık evlenecek kişiler ilan verirken hangi tarihten itibaren nişanlı olduklarını da bildirip evlenme ilanı vermektedirler. Medeni Kanun'un getirdiği yenilikler ve kanunun laik bir esasa dayanıyor olması kanunların uygulanma kolaylığını da sağlamıştır. Cumhuriyetin ilanı sonrasında eğitimin artmasıyla beraber eğitimli insan ve eğitim almak isteyenlerin sayısında da artış olmuştur. Toplumun eğitim seviyesindeki artış ile beraber aile ilişkilerinde kadının rollerinin iyileşmesi de kanunlara uygun evlilikleri beraberinde getirmiştir. Bu bakımdan incelediğimizde 1926 tarihli Türk Medeni Kanun'unun 82. maddesi gereğince nişan tarihlerinin var olma sebebi şu şekilde de açıklanabilir: evliliğin ilk adımı nişanlanma evlenme vaadiyle olur. Bu durumu yeni Medeni Kanun'un getirdiği bir yenilik olarak görebiliriz. Zamanla nişan tarihleri evlenme defterlerinden yerini bırakmış olsa da o dönem içerisinde büyük bir yeniliktir Günümüzde evlenme

---

[141] Evlenme ilanı örneği için sayfa 17-18'e bakınız.
"*İsimleri yazılı ……. Hanımla……..Bey evleneceklerinde mani bir halleri varsa bu tarihten itibaren 15 gün içinde ……..evlendirme işleri memurluğuna bildirilmesi. Resmi Mühür ve İmza"*

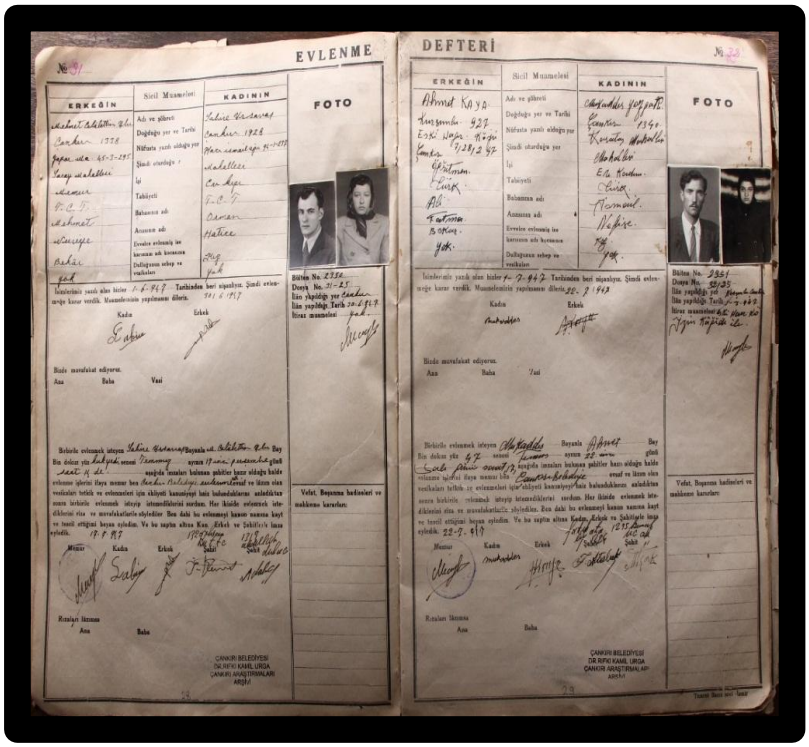
[142] "Birbirile evlenmek isteyen …… Bayanla …….. Bay Bin dokuz yüz……. Senesi …… ayının …….. günü …….. aşağıda imzaları bulunan şahitler hazır olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur ben …… evsaf ve lazım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikiside evlenmek istediklerini rıza ve muvafakatlarile söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayıt ve tescil ettiğimi beyan eyledim. Ve bu zaptın altına Kadın, Erkek ve Şahitlerle imza eyledik.

Memur	Kadın	Erkek	Şahit	Şahit
Rızaları Lazımsa		Ana	Baba"	

defterlerine baktığımız zaman böyle bir uygulamanın olmadığını görmekteyiz. Evlenecek kişiler belirledikleri bir tarih aralığında nişan merasimini gerçekleştirirler.

> *"Yürürlüğe giren Medeni Kanun gereğince ilk medeni nikâh 27 Teşrinisani (Kasım)1927 tarihinde kıyılmıştır. Nikâhı kıyılan çift Hoca Bahşayış Mahallesinden Kıyıcıoğlu kızı Huriye Hanım ve Hacı Mustafa Oğlu Abdüsselam Efendi'dir. İlk olması haber değeri katmıştır. Haber Çankırı Gazetesinde şu şekilde yer almıştır.*
>
> *"Şehrimizde ilk medeni nikâh dün Belediye Dairesinde Belediye Reisi Cemal Bey tarafından kalabalık bir heyet huzurunda kıyılmıştır. Şehrimizde ilk medeni nikâh akd ittirmek şerefini ihraz eden bu çift Hoca Bahşayış Mahallesinden Kıyıcıoğlu kerimesi Huriye Hanımla Hacı Mustafa Oğlu Abdüsselam Efendi'dir. Tarafeyni tebrik ve mesud bahtiyarolmalarını temenni ederiz."" [143]*

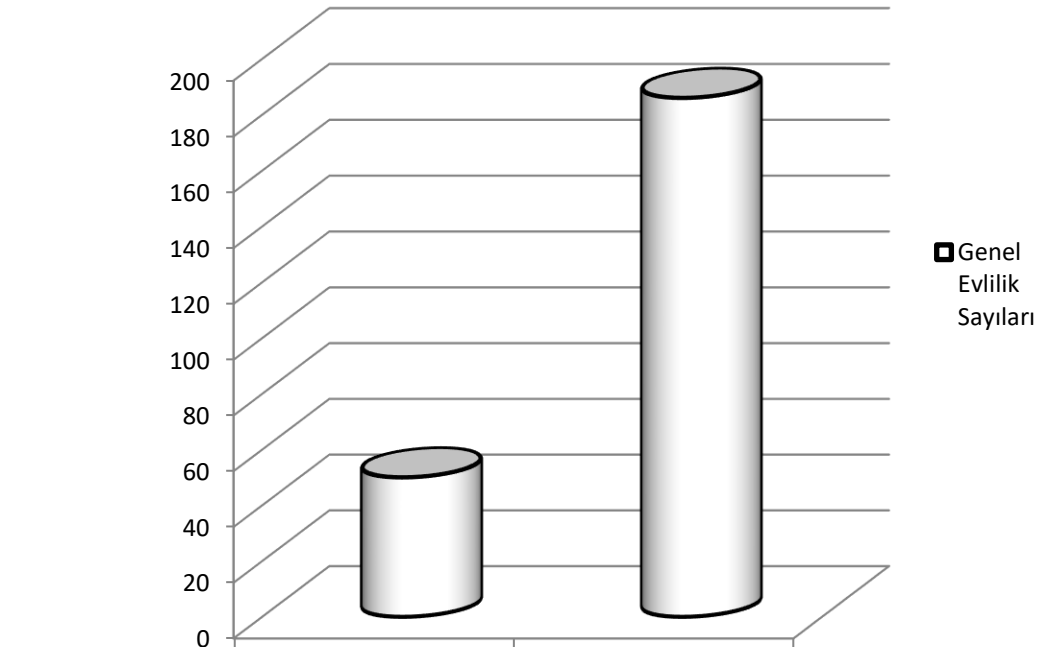
Fiziksel tanıtımı yapılan Çankırı evlenme defterleri aşağıda örneğini verdiğimiz sayfalardan oluşmaktadır.

[143] Dolay, a.g.t., s. 49.

Şimdi tablolar üzerinden durumu izah etmeye çalışalım.

Tablo 4.2.1933-1938 ve 1947-1948 Çankırı Evlenme Defterlerine Göre Genel Evlilik Sayıları.

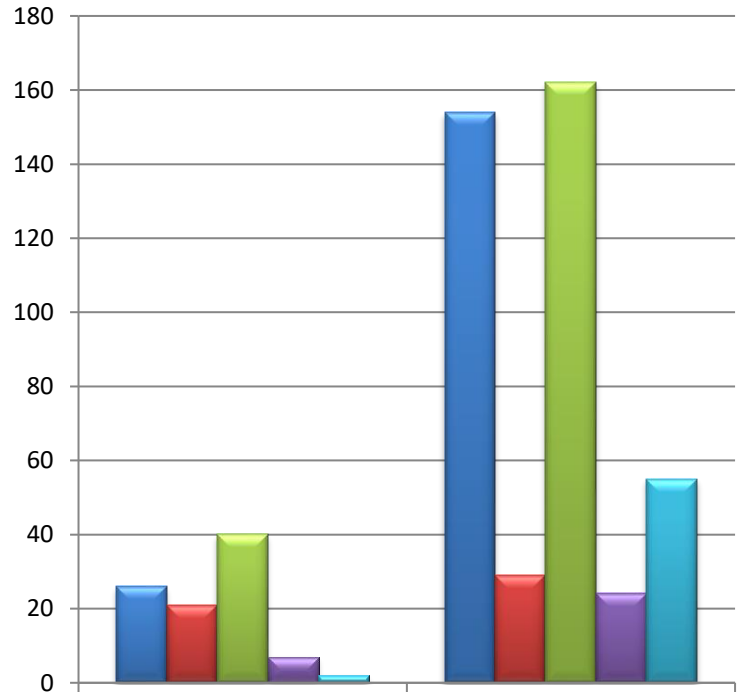

	1933-1938	1947-1948
Genel Evlilik Sayıları	50	186

Evlilik işlemleri her iki defter için kendi yılı içerisinde incelenmiştir. Medeni Kanun'un ilan edilmesinden sonraki geçen sürede Çankırı'da 1933 yılından başlamak üzere bir evlilik defterine rastlanılmaktadır. Bu bilgileri baz alır ve defterin tarihini bu şekilde varsayarsak ilk süreçlerde evlenmenin mi az olduğu yoksa halkın evliliklerini mi deftere kaydettirmediği aklımızı kurcalamaktadır. Birçok insan hala eski alışkanlıklarına devam ederek imam nikâhı kıymaktadır. Ancak çocuğu olduğunda nüfusa kaydettirmek veya okula kaydettireceği zaman resmi nikâh yaptırmaktadır. Mamafih yeni Medeni Kanun evliliği getirdiğinde halk, eski gelenekleri koruma yoluna gidip kanunlara göre evliliklere uyum sağlayamayıp halen dini nikâh yapmaya devam etmiş olabilir. Çankırı evlenme defterlerinin ilki olarak kabul ettiğimiz 793 numaralı 1933-1938 tarihlerini kapsayan defterde toplam 50 evliliğin gerçekleştiği görülmektedir. Dönemin şartları göz önüne alınarak bir çıkarımda bulunmak gerekirse halkın yeni ve modern bir devlet idealine ulaşması yenilikleri de beraberinde getirdiği

için buna uyum sağlamak zaman almış olmalıdır. 1947-1948 yılları arasındaki 790 numaralı ikinci evlenme defterinde ise toplam 186 adet evliliğin gerçekleştiği görülmektedir. Yapılan evlilikler artık resmi bir boyut kazanmış ve deftere kaydedilmiştir. Her iki defter arasındaki evlilik farkının bu denli fazla olması ve evlilik kaydının artması artık halkın yeni duruma uyum sağlamaya başladığının bir göstergesidir.

Tablo 4.3. Çankırı 790-793 Numaralı Evlenme Defterlerinde Cinsiyetlere Gre Evlilik Sayıları.

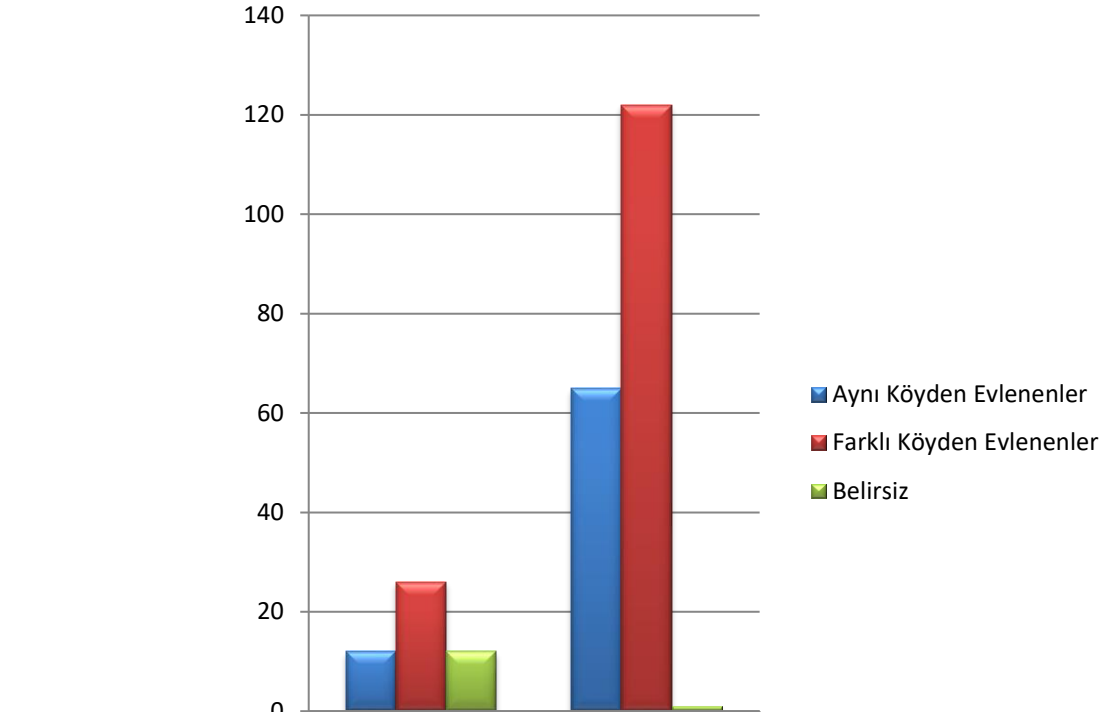
	1933-1938	1947-1948
Erkeğin İlk Evliliği	26	154
Erkeğin İkinci Evliliği	21	29
Kadının İlk Evliliği	40	162
Kadının İkinci Evliliği	7	24
Çankırı'da Yabancıların Evliliği(E+K)	2	55

Bu tablo her iki evlenme defteri de ele alınmıştır. Burada kadın ve erkeğin ilk ve ikinci evlilikleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Kadın veya erkeğin ilk defa evlenmesine birinci evlilik derken ilk eşinin ölmesi veya boşanması üzerine bireyin başka biriyle yeniden evlenmesine ikinci evlilik denilmektedir. Buna göre; 1933-1938 ve 1947-

1948 yılları arasında yapılan evliliklere göre kadının ilk evliliğinin erkeğin ilk evliliğinden fazla olduğunu söyleyebiliriz. 1947-1948 yıllarında kadın ve erkeğin ilk evlilikleri genel olarak 1933-1938 yıllarında yapılan evliliklere oranla fazladır. Görüldüğü üzere 1947-1948 yılında erkeğin ilk evlilik oranı 6 kat artmıştır. 1947-1948 yıllarında kadının ilk evlilik oranı 4 kat artarken ikinci evlilik oranı da doğru orantılı şekilde üç kat artmıştır. Evlenme defterleri incelendiğinde kadın ve erkeğin ilk evliliğinin sona ermesiyle beraber ikinci evliliğin yapılmasında bir sakınca olmadığı söylenebilir. Lakin birinci evliliğin tamamen ortadan kalktığından emin olmak şarttır. Bu durumda ikinci evliliğini gerçekleştirecek birey ilk eşinin öldüğünü veya kendisinden boşandığını ispat etmesi gerekmektedir. 1933-1938 ve 1947-1948 yılları arasında erkeğin ikinci evliliği kadının ikinci evliliğinden daha fazladır. Yine 1947-1948 yıllarında yapılan erkeğin ve kadının ikinci evliliği incelendiğinde 1933-1938 yılları arasında yapılan ikinci evliliklere göre fazla olduğu görülmektedir. Evlenmelerde yaşanan bu artmalar veya azalmalar dönemin sosyal, siyasi ve ekonomik durumlarına göre farklılık göstermektedir. Evlilikte yaşanan bu artma ve azalmalara bağlı olarak Çankırı'da yıllara göre yapılan nüfus sayımında nüfusun önemini karşımıza çıkarmaktadır. 1935 yılında 9.775 olan nüfus 1940 yılında 10.235'e yükselirken 1945 yılında ise 14.680'e yükselmiştir. Bu durumda otomatikman evlilikte bir artmanın yaşandığını ve buna bağlı olarak doğum oranının arttığını göstermektedir. Baktığımız zaman her iki defterin tarihi de kritik bir döneme rastlamaktadır. Yine her iki defterde karşımıza çıkan başka bir olay Çankırı'da bulunan yabancı erkek veya kadınların evlilik sayılarıdır. Burada yabancı erkek veya kadın derken Çankırı nüfusuna kayıtlı olmayıp lakin buraya çalışmaya gelen memur, öğretmen, polis, asker gibi çeşitli meslek gruplarından kişiler kastedilmektedir. Bu vesile ile Çankırı'ya gelen kişiler burada evlilik işlemlerini gerçekleştirmişlerdir. Evlenme defterleri incelendiğinde bu şekilde yapılan evlilikler 1947-1948 yıllarında 55'e kadar yükselirken 1933-1938 yıllarında 2 tanedir. Burada önemli olan bu tarihlerde Çankırı'ya gelen memur, asker, öğretmen veya farklı bir iş koluna sahip insanların burada evlenme oranlarındaki artıştır.[144]

[144] Çankırı Belediyesi Dr. Rıfkı Kamil Urga Çankırı Araştırmaları Merkezi Arşivi, Evlenme Defteri No: 790 ve No:793.

Tablo 4.4. Evlenme Defterlerine Göre Aynı ve Farklı Köylerden Evlenme Sayıları.

	1933 - 1938	1947 - 1948
Aynı Köyden Evlenenler	12	65
Farklı Köyden Evlenenler	26	122
Belirsiz	12	1

Dördüncü tablo 1933-1938 ile 1947-1948 yılları arasındaki evlenme defterlerine göre hazırlanmıştır. Buna göre aynı ve farklı köylerden evlenenler tespit edilmeye çalışılmıştır. 1947-1948 yıllarında aynı köyden evlenenlerin sayısı önceki deftere göre 5 kat artmıştır. Farklı köyden evlenenler ise yaklaşık 6 kat artarak aynı köyden evlenenlerin oranını geçmiştir. Bu dönemlerde aynı köyden evliliklerin daha az tercih edildiği ve genellikle komşu köylerden evlendirmelerin arttığını görmekteyiz. Bunların yanı sıra 1933-1938 yıllarında hangi köyden oldukları belli olmayan evlenmelerin fazla olduğu ve bu sayının 1947-1948 yılına geldiğimizde sadece 1'e indiğini görmekteyiz. Yapılan evliliklerde aynı köyden eş alınması her iki defterde de farklı köyden eş alınmasına göre azdır. Farklı köylerden yapılan evliliklerin sayısındaki fazlalığın bir sebebi toprak kaygısı olabilir. Kişiler, başka köylerdeki varlıklı aileler ile evlenmeyi tercih edebileceği gibi köy içerisinden veya akrabalar ile

evlilik yaparak mirasın bölünmemesi için çaba göstermiş olabilirler. Tüm bunlar Medeni Kanun'a göre yapılan evliliklerin bir panoramasını bize göstermektedir.

4.1. 1933-1938 Tarihli Evlenme Defteri

Çankırı evlenme defterlerinin ilki olarak varsaydığımız 793 numaralı evlenme defteri 1933-1938 yılları arasını kapsamaktadır. Defter, toplam 50 sayfadan oluşmaktadır ve içerisinde 50 evlilik gerçekleşmiştir. 1933-1938 tarihli evlenme defteri genel olarak Ilgaz ve köylerinde gerçekleşen evlilikleri kapsamakta olup bakıldığında yaş oranlarının yüksek olduğu görülmektedir. Aşağıdaki tabloda evlenen kişilerin isimleri, doğdukları yer ve tarihleri, işleri ve muhitleri yer almaktadır. Ancak defterin deforme olması ve yazıların silinmiş olması sebebiyle bazı yerler okunamamıştır.

ADI VE ŞÖHRETİ	DOĞDUĞU YER VE TARİH	NÜFUSTA YAZILI OLDUĞU YER	ŞİMDİ OTURDUĞU YER	İŞİ	EVLİLİK TAR
SOFUOĞLU HASAN-ETHEM KIZI FETHİYE	YENİ MAH 1296- YENİ MAH 1319	YENİ MAH-YENİ MAH	YENİ MAH-ILGAZ YENİ MAH	RENÇBER-EV KIZI	26.12.1933
MOLLA YUSUF NECATİ- MOLLA KIZI FATİMA	ILGAZ 1325-ILGAZ 1331	AŞAĞI MAH-AŞAĞI MAH	ILGAZ AŞAĞI MAH-AŞAĞI MAH	RENÇBER-RENÇBER	27.12.1933
ÇİSEMOĞLU HASAN-ÇİSEMKIZI EMİNE	ILGAZ 1331-ILGAZ 1330	ILGAZ YENİ MAH-YENİ MAH	YENİ MAH-YENİ MAH	RENÇBER-RENÇBER	28.12.1933
MEHMET-MİTHAT KIZI SABRİYE	ILGAZ 1316-ILGAZ 1332	KARATAŞ MAH-AŞAĞI MAH	KARATAŞ MAH-AŞAĞI MAH	KALAYCI-RENÇBER	4.01.1934
HAKKI- ÇEKERE KIZI MÜVEDDET	-/ ALİBEY 1331	-/ILGAZ ALİBEY KÖYÜ	-/ ALİBEY KÖYÜ	RENÇBER-RENÇBER	21.03.1934
ALİ- ALİYE	-/ ILGAZ 1332	-/ILGAZ	-/ ILGAZ	MÜBAŞİR-EV KIZI	04.04.1934
MEHMET- ACEM ALİ KIZI FETHİYE	ILGAZ 1330-ILGAZ 1332	YENİ MAH-YENİ MAH	YENİ MAH-YENİ MAH	BAKKAL-RENÇBER	04.04.1934
ALİ-FATMA	ILGAZ 1929-ILGAZ 1323	YUKARI MAH-YUKARI MAH	YUKARI MAH-YUKARI MAH	RENÇBER-EV KIZI	05.6.1934

MEHMET-RECEP KIZI FATMA	-/ ILGAZ 1329	-/ AŞAĞI MAH	-/ AŞAĞI MAH	RENÇBER-RENÇBER	05.6.1934
MEHMET-YEMENLİ A. KIZI AYŞA	ILGAZ 1329--1314	YUKARI MAH-YUKARI MAH	YUKARI MAH-YUKARI MAH	KALAYCI-RENÇBER	02.9.1934
MUSTAFA-NEDİME	ILGAZ - ILGAZ 1323	YUKARI MAH-YUKARI MAH	YUKARI MAH-YUKARI MAH	DEMİRCİ-EV KIZI	05.11.1934
MEHMET - SIDDIKA	ILGAZ 1312	ILGAZ MAĞİ MAH	ILGAZ	TELGRAF MUHABİRİ-	28.1.1935
DEMİRCİOĞLU İSMAİL-HATİCE	ILGAZ 1311-ILGAZ 1324	AŞAĞI MAH-KARATAŞ MA	AYNI YER (A.Y.)	RENÇBER-RENÇBER	14.2.1935
SIDDIKOĞLU ALİ-RÜSTEM KIZI HULKİYE	ILGAZ 1311-ÖDEMİŞ 1331	AŞAĞI MAH - KÖYÜNDE	AYNI YER	RENÇBER-RENÇBER	16.2.1935
ÇİYEMOĞLU VAHDETTİN-KAYİLİOĞLU HAFİDEYİHURİYE	ILGAZ 1323-ILGAZ 1332	YUKARI MAH-YUKARI MAH	AYNI YER	KUNDURACI-RENÇBER	18.2.1935
MAHMUT-FETHİYE	ILGAZ- ILGAZ 1331	YUKARI MAH-YUKARI MAH	AYNI YER	KUNDURACI-	18.3.1935
AHMET- CİLİZ İSMAİL KIZI FERİDE	ILGAZ 1318-ILGAZ 1304	KARATAŞ MAH-KARATAŞ MAH	AYNI YER	KALAYCI-	03.4.1935
AHMET-CİNOĞLU M.ALİ KIZI LÜTFİYE	/KÖSEKAYI 1331	A.Y	A.Y.	TERZİ-RENÇBER	15.5.1935
HAMDİ-ASTARCI O. KIZI ADİLE	/ ILGAZ 1330	/ YENİ MAH	A.Y.	MUALLİM-/	16.9.1935
MEHMET-FATMA	ILGAZ 1314-ILGAZ 1314	AŞAĞI MAH-AŞAĞI MAH	A.Y.	RENÇBER-/	07.1.1936
SARAÇOĞLU ABDULLAH SITKI-HACIKADİROĞLU KELİMESİ SABİHA	ILGAZ 1335-ILGAZ 1321	KARATAŞ MAH-AŞAĞI MAH	A.Y.		25.12.1935
AHMET-GÜZCÜOĞLU MEHMETALİ KIZI BEHİYE	ILGAZ 1302-ILGAZ 1318	YUKARI MAH-YENİ MAH	A.Y.	TERZİ-/	07.1.1936

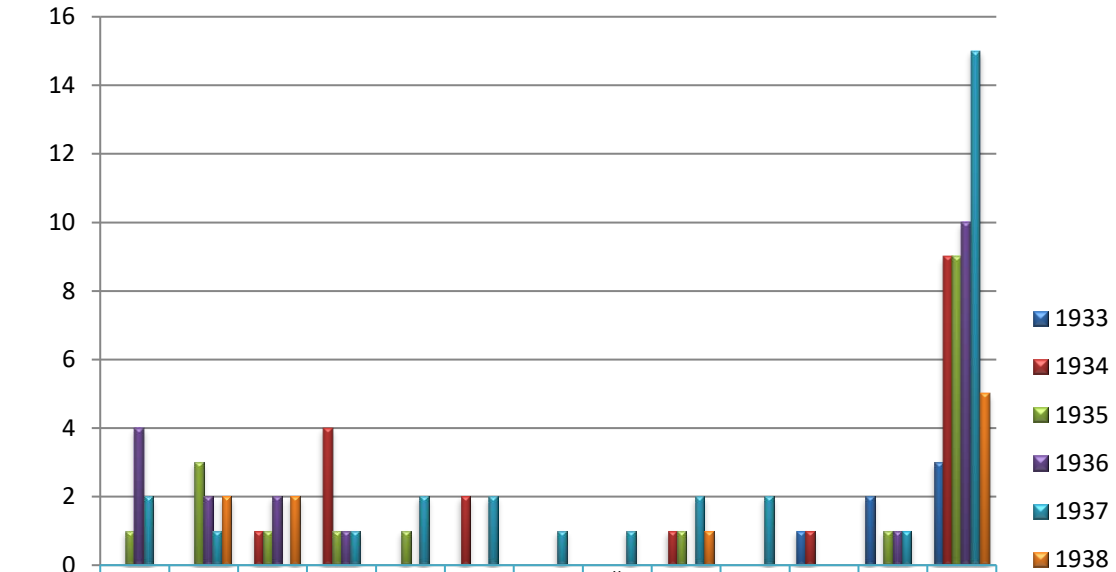
MÜFTÜOĞLU AHMET-KUŞÇİOĞLU KIZI EMİNE	ILGAZ 1330-ILGAZ 1330	YENİ MAH-YENİ MAH	A.Y.	KUNDURACI-RENÇBER	08.1.1936
REFET-BECALOĞLU KIZI HURİYE	YENİ MAH 1317- ILGAZ 1330	ILGAZ-YUKARI MAH	A.Y.	RENÇBER-RENÇBER	10.1.1936
LAYİOĞLU İSMAİL-LİNGİROĞLU KIZ EMİNE	ILGAZ 1328-ILGAZ 1334	YUKARI MAH-YENİ MAH	A.Y.	EKMEKÇİ-RENÇBER	05.2.1936
MEHMET-ACEMALİOĞLU KERİMESİ EMETU	ILGAZ 1330-ILGAZ 1333	/ -YENİ MAH	A.Y.	/- /	09.3.1936
CİNOĞLU TALAT-ÇİYAMOĞLU KIZI FATİMA	ILGAZ 1329-ILGAZ 1331	YUKARI MAH-YENİ MAH	A.Y.	RENÇBER-EVİŞİ	09.3.1936
MUTLUOĞLU ARİF-KAYLİOĞLU KIZI ŞERİFE	ILGAZ 1310-ILGAZ 1332	YENİ MAH-YUKARI MAH	A.Y.	AŞÇI-EVİŞİ	08.3.1936
SERDENGEÇTİOĞLU MUSTAFA-AHMETBEYKIZI ZELİHA	ILGAZ 1334-ILGAZ 1325	YUKARI MAH-AŞAĞI MAH	A.Y.	RENÇBER-EVİŞİ	04.4.1936
ÖZTÜRK İBRAHİM-ÖZDEMİR SAFİYE	AŞAĞI MAH 1331-KARATAŞ MAH 1331	AŞAĞI MAH-KARATAŞ MAH	ILGAZ-ILGAZ	SIHHAT MEMURU-EVİŞİ	5.12.1936
ZENCİROĞLU MEHMET-KETHÜDA O.KIZI SAFİYE	AŞAĞI MAH 1319-YENİ MAH 1334	AŞAĞI MAH-YENİ MAH	AŞAĞI MAH-AŞAĞI MAH	BERBER-EVİŞİ	26.1.1937
AYANOĞLU İSMAİL-DEMİRCİ O.KIZI EMİNE	AŞAĞI MAH 1319-AŞAĞI MAH 1330	AŞAĞI MAH-AŞAĞI MAH	A.Y.	TAŞER-EVİŞİ	27.1.1937
KETHÜDAOĞLU İSMAİL-KABASAKAL KIZI ŞEHRİ	YENİ MAH 1325-GAZİLER 1320	YENİ MAH-GAZİLER MAH	KARATAŞ MAH-KARATAŞ	ESKİCİ-EVİŞİ	08.2.1937
AHMET SERDENGEÇTİ-EMİNE KAYALI	AŞAĞI MAH 1331-YUKARI MAH 1334	AŞAĞI MAH-YUKARI MAH	A.Y.	RENÇBER-EVİŞİ	05.4.1937
DAYIOĞLU MUSTAFA-EMİÇ AYCAN	ILGAZ 1301-KARATAŞ 1290	YUKARI MAH-YENİ MAH	YUKARI MAH-YUKARI MAH	/-EVİŞİ	06.4.1937

ŞAKİR RECEP-ERSOY SAFİYE	YENİ MAH 1301- AŞAĞI MAH 1330	YENİ MAH-AŞAĞI MAH	A.Y.	RENÇBER-EVİŞİ	01.6.1937
MUSTAFA SALİH İLYAS-KAMİLE ERSOY	DIRAMA 1326-ILGAZ 1336	ŞARKÖY-ILGAZ	ILGAZ-ILGAZ	/-EVİŞİ	25.5.1937
MUSTAFA-ŞERİFE	YUKARI 1306-YUKARI 1336	A.Y.	A.Y.	MANİFATURACI-EVİŞİ	27.5.1937
ABDÜLKERİM BEKBÖLET-KALENDARMAKİDE	KARALİÇE 1316-/ 1329	BOZÖYÜK- /	ILGAZ	JANDARMA-EVİŞİ	16.9.1937
FERDELİ HASAN-YUKARI M. NAZMİYE	ÇANKIRI 1319- ILGAZ 1334	İMARET MAH-YUKARI MAH	ÇANKIRI-ILGAZ	RENÇBER-EVİŞİ	20.9.1937
DENİZCİ İBRAHİM ETEM-NACİYE MÜZEYYEN	ILGAZ 1335-ILGAZ 1335	AŞAĞI MAH-YUKARI MAH	A.Y.	MANİFATURACI-EVİŞİ	15.8.1937
MUSTAFA KAYILI-FERİDE ERSOY	YUKARI MAH 1326-AŞAĞI MAH 1334	YUKARI MAH-AŞAĞI MAH	A.Y.	BAKKAL-EVİŞİ	10.10.1937
SEFER HELVACI-SIDIKA KAYILI	YENİ MAH 1331-YUKARI MAH 1335	YENİ MAH-YUKARI MAH	A.Y.	AZA-EVİŞİ	10.10.1937
MUSTAFA UYANIK-CEMİLE	KARATAŞ MAH 1318-ILGAZ KÖYÜ	KARATAŞ MAH-ILGAZ MAH	ILGAZ-ILGAZ	TAHSİLDAR-EVİŞİ	02.7.1938
OSMAN GÜZELLİ-HANİFE VAPURLU	İSTANBUL 1319-ATKARACALAR 1323	ÇEŞME MAH-ÇERKEŞ	ILGAZ-ILGAZ YUKARI MAH	MAL MÜDÜRÜ-EVİŞİ	24.12.1937
MUSTAFA-MÜZEYYEN	KARATAŞ MAH 1330-YUKARI MAH 1333	KARATAŞ MAH-YUKARI MAH	ILGAZ-YENİ MAH	A.F. TALEBESİ-EVİŞİ	03.9.1938
MUHARREM KAYILI- FATMA ÖZVEREN	YUKARI MAH 1315-AŞAĞI MAH 1336	YUKARI MAH-AŞAĞI MAH	A.Y.	KASAP-EVİŞİ	23.2.1938
MUHARREM KAYILI- ŞERİFE DEVREZ	YUKARI MAH 1329-KARATAŞ MAH 1336	YUKARI MAH-KARATAŞ MAH	A.Y.	RENÇBER-EVİŞİ	23.2.1938

SEFER GÜLMÜZ-FATMA DAYIOĞLU	ILGAZ 1324-ILGAZ 1330	KARATAŞ MAH-YUKARI MAH	ANKARA-YUKARI MAH	FANTURAL-EVİŞİ	06.3.1938
AHMET YENİÇERİ-HANİM DURLANIK	YUKARI MAH 1336-YUKARI MAH 1337	YUKARI-YUKARI MAH	A.Y.	BAKKAL-EVİŞİ	05.3.1938

1933-1938 tarihli evlenme defterine göre evlenen kişilerin çoğunluğu Ilgaz ve mahallerindendir. Bu deftere göre evlenen kişilerin çoğunluğu aşağı mahalle ve yukarı mahalle olarak bilinen yerlerde evlenmiştir. Evlenen kişilerin yaş aralıkları Medeni Kanun'da belirlenen yaş aralığının epey üzerinde olsa da halkın resmi nikah yaptığını bize göstermektedir.1933-1938 yılında yapılan evliliklerde nüfusa kayıtlı olduğu Yukarı Mahallede toplam yirmi iki evlilik geçekleşmiştir. Yine Karataş Mahallesinde toplam sekiz evlilik yapıldığı, Aşağı Mahallede ise on altı evlilik yapıldığı görülmektedir. Bu evlenme defterine göre yıllara ve aylara göre nişanlanma ve evlenme sayıları aşağıdaki tablolarda incelenmiştir.

Tablo 4.5. Çankırı 793 Numaralı Evlenme Defterinin İstatiksel Dökümü.

	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	TOPLAM
1933											1	2	3
1934			1	4		2			1		1		9
1935	1	3	1	1	1				1			1	9
1936	4	2	2	1								1	10
1937	2	1		1	2	2	1	1	2	2		1	15
1938		2	2						1				5

Beşinci tablo 1933-1938 yıllarındaki evlenme defterinin istatistiksel dökümüdür. Burada yıllara ve aylara göre evlenme oranlarına baktığımızda; 1933 yılında Kasım ayında bir ve Aralık ayında iki evlilik yapıldığı, 1934 yılının Ocak ve Şubat ayında evlilik yapılmadığı, Mart ayında bir, Nisan ayında dört, Mayıs ayında evlilik yapılmadığı, Haziran ayında iki, Temmuz ve Ağustos ayında evlilik yapılmadığı, Eylül ayında bir, Ekim ve Aralık ayında evlilik yapılmadığı, Kasım ayında bir evlilik yapıldığı; 1935 yılının Ocak ayında bir, Şubat ayında üç, Mart ayında bir, Nisan ayında bir, Mayıs ayında bir, Haziran, Temmuz, Ağustos, Ekim, Kasım aylarında evlilik yapılmadığı, Eylül ayında bir, Aralık ayında bir evlilik yapıldığı; 1936 yılının Ocak ayında dört, Şubat ayında iki, Mart ayında iki, Nisan ayında bir, Aralık ayında bir evlilik yapıldığı; 1937 yılının Ocak ayında iki, Şubat ayında bir, Nisan ayında bir, Mayıs ayında iki, Haziran ayında iki, Temmuz ayında bir, Ağustos ayında bir, Eylül ayında iki, Ekim ayında iki, Aralık ayında bir evlilik yapıldığı; 1938 yılının Ocak,

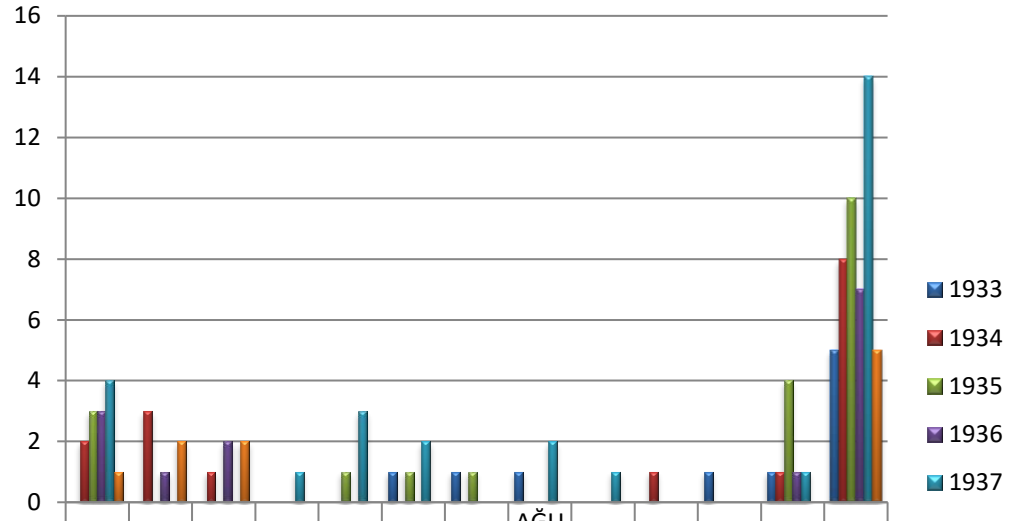
Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Ekim, Kasım, Aralık aylarında hiç evlilik yapılmadığı, Şubat ayında iki, Mart ayında iki, Eylül ayında bir evlilik yapıldığı görülmektedir. 1933-1938 yılları arasında toplam 51 evlilik yapılmıştır.

Görüldüğü üzere en çok evlilik 1934 yılının Nisan ayında olmuştur. Temmuz, Ağustos ve Ekim aylarında 1937 yılı hariç evlilik olmadığını görmekteyiz. Buradaki bir neden ayların belki hasat zamanına denk gelmesi ve evliliklerin bu dönemler dışında yapılıyor olmasıdır. Çankırı'nın sosyal yapısını incelediğimiz önceki bölümde Kemal Tahir'in romanında Mart ve Mayıs aylarının düğün ayı olduğunu ve düğün sahiplerinin bu aylarda düğünlerini gerçekleştirdiğini söylemiştik.[145] Evlenme defterine göre kış aylarında yani Aralık, Ocak, Şubat, Mart aylarında insanların evlilik merasimine daha çok ağırlık verdiği görülmektedir. 1937 yılında diğer yıllara oranla evlilikte artış olduğu ve 1933 yılında ise en az evlilik oranının olduğunu görmekteyiz. Deftere yazılan evlenme kayıtları bize bunları gösterirken deftere yazılmayan evliliklerinde olabileceği düşüncesi aklımızı kurcalamaktadır. Kanunen evlenme kâğıdı olmadan dini bir evliliğin olmayacağı belirtilse de bu maddeye uyulduğu konusunda şüphelerimiz vardır.[146]

[145] bknz. s. 35 veya Tahir, *Sağırdere*, s. 60.

[146] Çankırı Belediyesi Dr. Rıfkı Kamil Urga Çankırı Araştırmaları Merkezi Arşivi, Evlenme Defteri No: 793.

Tablo 4.6. Çankırı 793 Numaralı Evlenme Defterine Göre Nişan Tarihlerinin İstatistiksel Dökümü.

	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	TOPLAM
1933						1	1	1			1	1	5
1934	2	3	1							1		1	8
1935	3				1	1	1					4	10
1936	3	1	2									1	7
1937	4			1	3	2		2	1			1	14
1938	1	2	2										5

Altıncı tablo 1933-1938 yılları arasındaki nişanlanma oranlarını göstermektedir. Kanunen nişanlanmanın evlenme vaadiyle yapıldığını söyleyebiliriz. Ancak nişan tarihinin evlenme defterinde olması günümüzde olmaması bakımından dikkatimizi çekmiştir. 1933 yılının Ocak, Şubat, Mart, Nisan aylarında nişan yapılmadığı, Haziran, Temmuz, Ağustos aylarında birer nişan yapıldığı, Eylül ve Ekim aylarında nişan yapılmadığı, Kasım ve Aralık aylarında birer nişan yapıldığı; 1934 yılının Ocak ayında iki, Şubat ayında üç, Mart ayında bir, Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül aylarında hiç nişan yapılmadığı, Ekim ayında bir, Kasım ayında hiç yapılmadığı, Aralık ayında bir nişan yapıldığı; 1935 yılında Ocak ayında üç, Şubat, Mart, Nisan aylarında hiç nişan yapılmadığı, Mayıs, Haziran, Temmuz aylarında birer nişan yapıldığı, Ağustos, Eylül, Ekim, Kasım aylarında hiç nişan yapılmadığı, Aralık ayında dört nişan yapıldığı; 1936 yılında Ocak ayında üç, Şubat ayında bir, Mart ayında iki, Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül, Ekim, Kasım aylarında hiç nişan

yapılmadığı, Aralık ayında bir nişan yapıldığı; 1937 yılında Ocak ayında dört, Şubat ve Mart aylarında hiç nişan yapılmadığı, Nisan ayında bir, Mayıs ayında üç, Haziran ayında iki, Temmuz ayında hiç nişan yapılmadığı, Ağustos ayında iki, Eylül ayında bir, Ekim ve Kasım ayında hiç nişan yapılmadığı, Aralık ayında bir nişan yapıldığı; 1938 yılının Ocak ayında bir, Şubat ayında iki, Mart ayında iki ve diğer aylarda hiç nişan yapılmadığı görülmektedir. 1933-1938 yılları arasında toplam 49 nişanın gerçekleştiğini söyleyebiliriz.

Evlilikte olduğu gibi nişan merasimlerinde en çok yoğunluk 1935 Aralık ayı ile 1937 Ocak ayında yaşanmıştır. 1938 yılının ilk üç ayı hariç diğer aylarda herhangi bir nişanlanmanın olmadığını görmekteyiz. Yine grafikte görüldüğü üzere 1933 ile 1938 yılları arası en az nişanlanmanın yapıldığını ve 1937 yılında ise en fazla nişan merasiminin yapıldığını söyleyebiliriz.[147] Düğün gibi nişanlarda köylünün hasat zamanı bittiği vakitlerde yapılmıştır. Bu bakımdan nişan ve düğünler halkın işlerini bitirdiği vakitlerde yapılmaktadır. Nişan merasimlerinin de yine kış aylarında ağırlık kazandığı ve yaz aylarında nadiren yapıldığını görmekteyiz. Çankırı'nın sosyal yapısı ve evlenme gelenekleri incelendiğinde bu durumun olağan olduğunu ve genellikle düğün ve nişanların güz sonu yapıldığını söylemek gerekir. Hatta Kemal Tahir'in romanında bu durumu okumak mümkündür. Halk güz sonu hasat zamanı bittikten sonra nişan ve düğün hazırlıklarına başlayarak bu merasimi gerçekleştirmektedir.

1933-1938 tarihli evlenme defterinde evlenen kadın ve erkeğin yani çiftlerin karşılıklı evlendikleri yaş aralıkları aşağıda verilmiş olmakla beraber akabinde tablo halinde gruplandırılarak toplam sayıları gösterilmiştir. İlk evlenme defterinde yaş aralıkları epey yüksek olmakla beraber resmi nikah yapan kişilerin daha önceden dini nikahının var olma ihtimali yüksektir. Deftere göre en büyük yaş 63 olup bir kadına aitken en küçük yaş 18 olup bir erkeğe aittir.

[147] Çankırı Belediyesi Dr. Rıfkı Kamil Urga Çankırı Araştırmaları Merkezi Arşivi, Evlenme Defteri No:793.

1933 YILI	
ERKEĞİN YAŞI	KADININ YAŞI
58	32
25	20
22	21
34	19

1934 YILI	
ERKEĞİN YAŞI	KADININ YAŞI
-	21
-	20
19	20
-	28
-	23
-	33
-	28

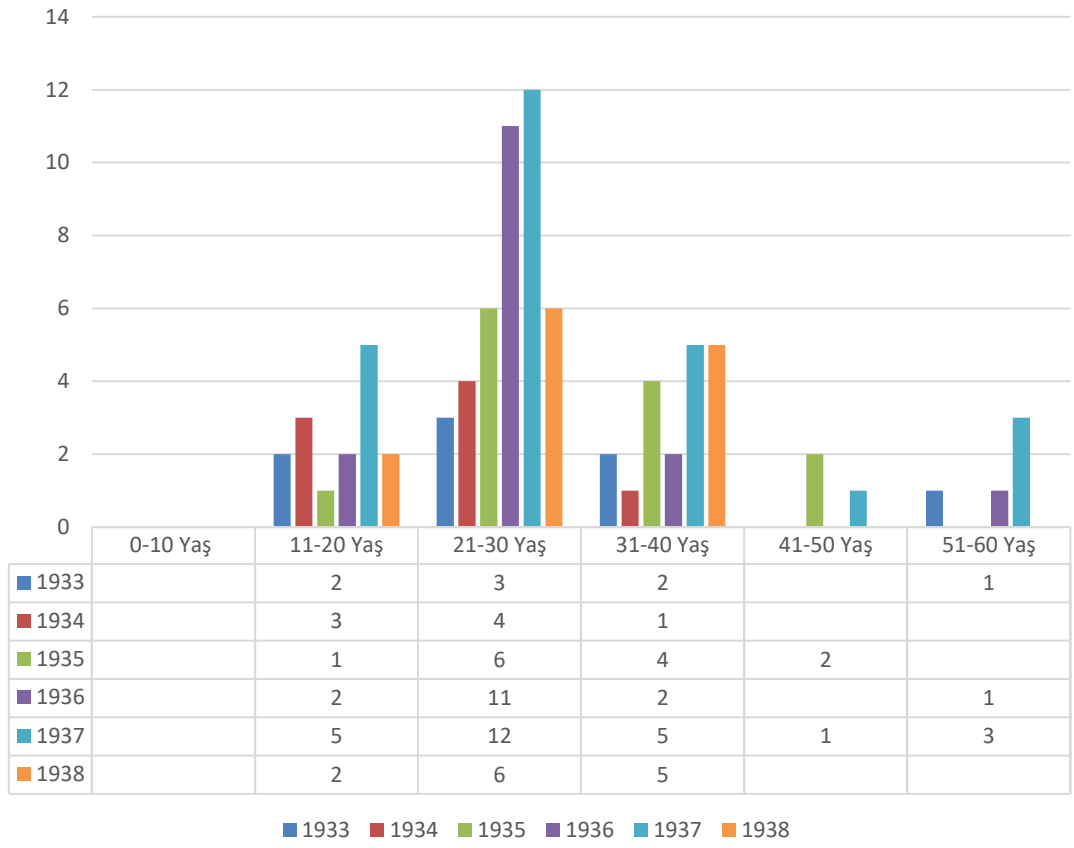
1935 YILI	
ERKEĞİN YAŞI	KADININ YAŞI
41	40
-	28
-	22
-	21
-	22
-	48
-	22
-	23
34	34
18	31

1936 YILI	
ERKEĞİN YAŞI	KADININ YAŞI
51	24
24	24
36	26
26	20
-	21
25	23
-	22
20	28
23	23

1937 YILI EVLİLİK	
ERKEĞİN YAŞI	KADININ YAŞI
36	21
36	25
29	34
24	21
53	63
53	25
28	19
49	19
38	26
36	21
20	20
28	21
24	20

1938 YILI	
ERKEĞİN YAŞI	KADININ YAŞI
38	-
36	32
26	23
40	20
27	20
31	26
29	28

Tablo 4.7. 1933-1938 Yılları Evlilik Yaşları

	0-10 Yaş	11-20 Yaş	21-30 Yaş	31-40 Yaş	41-50 Yaş	51-60 Yaş
1933		2	3	2		1
1934		3	4	1		
1935		1	6	4	2	
1936		2	11	2		1
1937		5	12	5	1	3
1938		2	6	5		

Evlenme defterlerine göre 1933-1938 yılları arasındaki evliliklerin yaş aralıkları ayrıntılı olarak incelenmiştir. Buna göre genel bir çıkarımda bulunacak olursak buluğ çağın altında veya küçük yaşta evliliklerin olmadığını ayrıca yapılan evliliklerde çoğunluğu yirmi yaş üzerinde yapılan evliliklerin oluşturduğunu söylemek gerekir. 11-20 yaş aralığında yapılan evliliklerin sayısının fazla olmadığını ve bu yaşlarda yapılan evliliklerin genelde 18 ila 20 yaş arasında olduğunu söylemek gerekir. 21-30 yaş arasında yapılan evliliklerin en fazla görüldüğü yıl 1937 yılı olduğu ve en az evliliğin 1933 yılında olduğunu söyleyebiliriz. 31-40 yaş arasında yapılan evliliklerin en az 1934 yılında bir adet olduğu ve en fazla 1937 ila 1938 yılında beş adet olduğunu görmekteyiz. 41-50 yaşlarında yapılan evliliklerin sadece 1935 ve 1937 yıllarında olduğunu söyleyebiliriz. 51-60 yaşlarında yapılan evlilikler ise 1933 ve 1936 yıllarında bir adet iken 1937 yılında üç adet olduğunu görmekteyiz. 1933-1938 yılları arasında yapılan evliliklerde yaş aralıklarının çoğunluğunu büyük yaşların oluşturması sonradan yapılan medeni nikâhlarda fazlalık olduğunu göstermektedir. Önceki bölümlerde de söylediğimiz gibi halk eski alışkanlığına devam ederken artık resmi

işlerinde medeni nikâha ihtiyaç duyduğu için büyük yaşlarda nikâhlar gerçekleşmiş olabilir. 1933-1938 yılları arasında en yüksek yaş sınırı bir erkeğe ait olup 58 iken en küçük yaş sınırı da 18 ile yine bir erkeğe aittir. Küçük yaşlarda yapılan evlilik sayısının fazla olmaması ve Medeni Kanun'da belirlenen yaş aralığında evliliklerin olduğunu göstermektedir.

3.2. 1947-1948 Tarihli Evlenme Defteri

Çankırı evlenme defterlerinin ikincisi olan 790 numaralı defter 1947-1948 yılları arasında gerçekleşen evlenmeleri kapsamaktadır. Defter toplam 186 sayfadan oluşmakta olup 186 evlilik gerçekleşmiştir. 1947-1948 yıllarını kapsayan evlenme defterine göre evlenmeleri gerçekleşen kişiler ve köyleri ile evlilik tarihleri iki tablo halinde aşağıda gösterilmiştir.

ADI VE ŞÖHRETİ	**DOĞDUĞU YER VE TARİH**	**NÜFUSTA YAZILI OLDUĞU YER**	**ŞİMDİ OTURDUĞU YER**	**İŞİ**	**EVLİLİK TARİHİ**
MEHMET NECATİ ULUDAĞ-NAZİFE DOĞAN	ÇANKIRI 1928-YAPRAKLI 1930	TEFİKİYE-YAPRAKLI	AYNI YER (A.Y.)	ATTAR-EV HANIMI	02.5.1917
VALİ KARAÇAM-NACİYE	1339-ERZURUM 1341	KARMELİ KÖYÜ-FATİH SULTAN MEHMET	YENİ MAH-YENİ MAH	SEYYAR İŞLERİ-EV HANIMI	20.5.1947
MEHMET NECATİ ULUDAĞ-FATMA YETİŞKEN	ÇANKIRI 1928-ÇANK 1927	TEFİKİYE MAH-TEFİKİYE MAH	A.Y.	ATTAR-EV HANIMI	21.5.1947
RECEP AÇAR-HURİYE GÜMGÖREN	ÇANKIRI 1930-KURŞUNLU 1929	YAPRAKLI KULU KÖYÜ-YAFKAT KÖYÜ	BUĞDAĞ KAYILI	KUNDURACI-EV HANIMI	1947

HÜSEYİN GÜZYAMAN-MAKBULE ÖZGÜMEL	ÇANKIRI 1938-NEVŞEHİR 1930	HACIHASAN-KARASAKA	HACIHASAN-KARATEKİN	İŞÇİ-EVHANIMI	23.5.1947
İBRAHİM-AYŞE GÖKMEŞE	ÇANKIRI 325-ÇANKIRI 929	ADLİYE MAH-AHLAT KÖYÜ	A.Y.- HALİL AĞA	KEÇECİ-EVHANIMI	26.5.1947
MEHMET GİMOYDU-PERİHAN MAHMUTOĞLU	HASHİR 1319-ÇANKIRI 1928	YEREDOĞDU MAH-KARATAŞ MAH	BUĞDAĞ KAYILI	ARZUHALCİ USTASI-EV HANIMI	26.5.1947
MEHMET LİYDE-SAFİYE YÜKSEL	ÇANKIRI 1339-ÇANKIRI 1332	PENDEDAR MAH-AHLAT KÖYÜ	A.Y.- HALİL AĞA	KAHVECİ-EVHANIMI	29.5.1947
İBRAHİM ÖZAKBABA-AYŞE ERGEÇEN	ÇANKIRI 1339-ÇANKIRI 1926	TABAKHANE MAH-HIDIRLIK KÖYÜ	A.Y.-YENİ MAH	/-EV HANIMI	06.6.1947
İSMAİL ŞENAY-HABİBE TÜRKMEN	YOZGAT KONAKLI KÖY 1338-ÇANKIRI 1928	BOZOKLU KÖY-ALACAMESCİT MAH	ALACAMESCİT MAH-ALACAMESCİT MAH	RENÇBER-EV HANIMI	09.6.1947
MUHİTTİN KESİKOĞLU-LÜTFİYE GEMER	ÇANKIRI 1338-ÇANKIRI 1931	YAĞTEM MAH-HACILAR MAH	YENİMAH-AY.	MEMUR-EVHANIMI	09.6.1947
CEVAT-ZELİHA ERGÜL	NEVŞEHİR 1340- ÇANKIRI 1340	KARASAKA MAH-KARATAŞ MAH	YENİ MAH-YENİ MAH	MEMUR-EV HANIMI	14.6.1947
İSMAİL ÖZÖKTEM-ZELİHA YILMAZ	ÇANKIRI 1303-ÇANKIRI 1306	YAĞITCA MAH-ALİKÖY MAH	A.Y.	AMELE-EV HANIMI	20.6.1947
VAHDETTİN TUNCAL-EMİNE NEDİME TANER	İSTANBUL 1322-BOYABAT 1927	BEŞİKTAŞ TÜRK ALİ MAH-ZİNCİRLİKUYU YABANCI MAH	ÇANK YENİ MAH-ÇANK TABAKHANE MAH	SUBAY-EV HANIMI	20.6.1947
SÜLEYMAN SADİ TAŞAR-FATMA MELAHAT ERGÜN	GÖZTEPE 1336-ÇANKIRI 1339	TAŞMESCİT MAH-CAMİ KEBİR MAH	İNCİLİ ÇEŞME MAH-CAMİ KEBİR	ÜST TEĞMEN - FAKÜLTE MEZUNU	23.6.1947
MEHMET SİPAHİ-ŞAZİYE YENİDÜMELLİ	ÇANK 1340-ÇANK 1341	PENDOLAR MAH-TABAKHANE MAH	A.Y.	BERBER-EV KIZI	23.6.1947
MUHLİS ÜÇOK-MÜZEYYEN YUPONİMAL	ÇANK 1337-ÇANK 1928	KARATAŞ MAH-AHİBEY MAH	A.Y.	MEMUR-EV KADINI	26.6.1947
MEHMET TOPLACI-	YAPRAKLI 1340- ÇANK 1928	KIRZEYİK KÖYÜ-	MİMARSİNAN MAH-A.Y.	ÇOLAK-EV KIZI	27.6.

HATİCE CİVELEK		PENDİDAR MAH			19 47
KEMAL MUZAFFER SANCAK-ŞÜKRAN TERZİ	ÇANK 1338-ÇANK 1931	BUĞDAY PAZARI MAH-ŞEYH OSMAN KÖYÜ	YENİ MAH-BUĞDAY PAZARI MAH	GUZEV-EV KIZI	03.7.1947
KASIM ÖZTÜRK-MEDİHA ÖZSOY	TERCAM 338-OSMANELİ 930	KARAKULAK MAH- A.Y.	ÇANK- YENİ MAH	NALBANT-EV KIZI	05.7.1947
HÜSEYİN TUĞLU-ALİYE TULEM	ÇANK 1331-ÇANK 1926	HALİLAĞA MAH-TAŞMESCİD MAH	YENİ MAH-TAŞMESCİT	TEĞMEN- EV KIZI	10.7.1947
ALİ NAZMİ GÜNAR-TÜRKAN HANDIRI	ÇANK 1927-ÇANK 1930	TAŞMESCİT-SARAY MAH	TAŞMESCİT-BUĞDAY PAZARI	MANİFA TURACI-EV KIZI	11.7.1947
HAMDİ ERDEM-FATMA HALE TUĞRUER	KEMALİYE 1334-BEYKOZ 1341	KEMALİYE AYNÇİĞA MAH-BEYKOZ YALI MAH	ÇANK-ÇANK	ÜST TEĞMEN-EV KIZI	11.7.1947
İSMAİL ATAY-AYŞE BÜYÜKKIROĞLU	ÇANK 1292-ÇANK 1307	ALACAMESCİT MAH-NARAY MAH	A.Y.	RENÇBER-EV HANIMI	12.7.1947
İHSAN KOFUR-MEZİHA MUAZZEZ	ÇANK 1931-ÇANK 1932	BUĞDAY PAZARI-KARATAŞ MAH	SARAY-SARAY	OTELCİ-EVKIZI	12.7.1947
İSMAİL TAYYARİ - EMİNE	KORGUN 1328-KORGUN 1317	KORGUN-KORGUN	ÇANK İNCİLİ ÇEŞME MAH-İNCİLİÇEŞME MAH	HAMAL-EVKIZI	12.7.1947
HAYRİ FENERCİ-FATMA SAADET ACAR	ÇANK 1325-ÇANK 1328	AZAY MAH-AZAY MAH	ALACAMSCİT MAH-AZAY MAH	TAMİRCİ-EV KAZINI	14.7.1947
MEHMET CELALETTİN ULU- SAKİNE	ÇANK 1338-ÇANK 1928	YAPRAKLI-HACI İSMAİLAĞA MAH	SARAY MAH-HACI İSMAİLAĞA	MEMUR-EV KIZI	17.7.1947
AHMET KAYA-MUKADDES YOZGATLI	KURŞUNLU 1927-ÇANK 1340	ESKİ HAFIZ KÖYÜ-KAYATAŞ MAH	ÇANK-KARATAŞ MAH	ÖĞRETMEN-EV KADINI	22.7.1947
MUSTAFA BEKA-EMİNE GÖDE	LÜLEBURGAZ 1328-ÇANK 1927	SOVMAL KÖYÜ-HOCAİSMAİL MAH	ÇANK-A.Y.	ÇİFTÇİ-EV KIZI	23.7.1947
ŞERAFETTİN GÜZ-SADAHAT	YAKACIK 1336-ÜSKÜDAR 1340	KARTAL YAKACIK-İHSANİYE	ÇANK HALİL AĞA-ÇANK HALİL AĞA	DEVLET-EV KIZI	07.8.1947

MEHMET TEVFİK UYGUN-ULVİYE ZEMİN	ÇANK 1332-ÇANK 1929	HOCAİSMAİL MAH-VEDE KÖYÜ	TATLISU MAH-HALİLAĞA MAH	TALAK-EV KIZI	08.8.1947
NURETTİN BUKAM-BEDRİYE YAMAK	ÇANK 1335-ÇANK 1931	HALİLAĞA MAH-İMARET MAH	HALİLAĞA-YENİ MAH	SOFÖR-EV KIZI	09.8.1947
MUSTAFA CANBULAT-SABİHA ÖZTÜRK	YOZGAT 1325-ÇANKIRI 1929	OSMANPAŞA-HASAKÇA KÖYÜ	HALİLAĞA MAH-HACİİSMAİL OĞLU MAH	MARAN GOZ-EV HANIMI	15.5.1947
MEHMET ASLAN ER/ AYŞE DERELLİ	ÇANKIRI 1926/ ÇANKIRI 1927	ŞEYH OSMAN/ YENİCE	ŞEYH OSMAN/ŞEY HOSMAN	MANİFA TURACI/ EV KADINI	17.5.1947
MEHMET DEMİR/ SÜHEYLA AKMAN	ÇANKIRI 1930/ ILGAZ 1928	HACİİSMAİLAĞA/BALÖREN KÖYÜ	KARATAŞ MAH/KARATAŞ MAH	TÜCCAR/ EV KIZI	09.8.1947
İPEK ERŞAN/ZELİHA TUNA	KALECİK 1926/ ÇANKIRI 1931	KALECİK/BUĞDAYPAZARI	ÇANKRI/ BUĞDAY PAZARI MAH	ÖĞRETMEN-EV KADINI	13.8.1947
MUSTAFA KEMAL GÜMÜŞOĞLU/ MELAHAT GÜMÜŞOĞLU	ÇANKIRI 1340/ ÇANKIRI 1928	YOĞURTÇU/YOĞURTÇU	TATLI SU /TATLI SU	KUNDURACI EV KIZI	14.8.1947
CİHADETTİN TUĞCU/ NİHAL KEMAL	ADAPAZARI 1331/ BAKIRKÖY 1344-1341	MEHMET PAŞA MAH/ FATİH	ÇANK YENİ MAHALLE/ CUMHURİYET MAH	ÜSTEĞMEN/EV KADINI	15.8.1947
M.MUHİTTİN ASTARLI/SABİHA ÇAMAHMET	ÇANKIRI 1339/ ÇANKIRI 1927	İMARET/ ALİBEY	MİMARSİNAN MAH/İMARET MAH	MANİFA TURACI/ EV KIZI	16.8.1947
OSMAN İYİBİLGİN/ SITTIKA KAHRAMAN	ÇANKIRI 1315/ ÇANKIRI 1330	ŞEYHOSMAN/ ALVA KÖYÜ	TABAKHANE MAH/TABAKHANE MAH	ARABACI-EV KIZI	21.8.1947
HAKKI GÜNESU/ALİME ÜÇKARIŞ	ÇANKIRI 1324/ ÇANKIRI 1335	-/GEDERE KÖYÜ	SARAY MAH/SARAY MAH	-/EVKIZI	22.8.1947
ETHEM KURT/ŞÜKRİYE ARMAĞANCI	ÇANKIRI 1926/ ÇANKIRI 1930	YENİ MAH/KARATAŞ MAH	YENİ MAH/YENİ MAH	MANİFA TURACI/ EV KIZI	25.8.1947
MEHMET KEÇECİ/ZÜBEYDE YÜRÜR	ÇANKIRI 1339/ ÇANKIRI 1930	ALİBEY MAH/TAŞMESCİT MAH	ALİBEY MAH/TAŞMESCİT MAH	ŞÖFOR/EVKIZI	25.8.1947
MEHMET YUSUF/ZEYNEP TABANLI	ÇANKIRI 1930/ ÇANKIRI 1930	YAPRAKLI/ YAPRAKLI	KARATEKİN MAH/KARATEKİN MAH	-/EVKIZI	01.9.

					1947
HÜSEYİN UYUR/ KEZİBAN	ÇANKIRI 1330/ YAPRAKLI 930	HALİLAĞA MAH/ ÇANK KALE	A.Y./ HALİLAĞA MAH	ÇAKICI/EVKIZI	02.9.1947
HASAN AKSU/ MELAHAT GÜMÜŞOĞLU	ÇANKIRI 1339/ ÇANKIRI 1929	ALİBEY MAH/SARAY MAH	SARAY MAH/SARAY MAH	MEMUR/ EVKIZI	04.9.1947
MEŞET AKYILDIZ/ZELİA ...	YAPRAKLI 1339/ YAPRAKLI 1322	BOYACI KÖY/YABANLI KÖYÜ	HACİİSMAİLAĞA/HACİİSMAİLAĞA	ÇİFTÇİ/EV KADINI	11.9.1947
ÖMER NACİ KÖMÜR/ZEKİYE UĞUR	MERZİFON 1332/ KUYULU HİSAR YUKARI KALE 1339	SOFULAR MAH/KUYULU	CUMHURİYET MAH/CUMHURİYET MAH	SEYYAR TİCARET /SEYYAR TİCARET	11.9.1947
RIFAT KASIM/ ŞEHRİ HANIM	ÇANKIRI 1330/ ÇANKIRI 1332	-/BÜYÜK HACI BEY KÖYÜ	-/-	TAMİRCİ / EV KADINI	12.9.1947
MEHMET REŞAT .../MUNİSE YAYICIOĞLU	ÇANKIRI 1341/ ÇANKIRI 1927	A.Y./A.Y.	YENİ MAH/YAĞITAN MAH	DOKUMACI/DOKUMACI	20.9.1947
İSMAİL ATASAY/ZEHRA DEMİRCİ	ÇANKIRI 1326/ ÇANKIRI 1930	KARATAŞ MAH/ ...KÖYÜ	KARATAŞ MAH/ HALİL AĞA MAH	EKMEK/ EVKIZI	22.9.1947
NAZIM EGE/ AYŞE ERGÜR	ÇANKIRI 1330/ÇANKIRI 1930	ALACAMESCİT MAH/ KARADİLEK KÖYÜ	TATLISU MAH/MİMAR SİNAN MAH	KUNDURACI/EVKIZI	26.9.1947
YUSUF KENAN BATUR/HATİCE FERİHA YOĞURT	DÜZCE ÇAM KÖYÜ 1338/ TUZHANE 1341	ÇAM KÖYÜ/TUZHANE	ALİBEY MAH/ALİBEY MAH	MEMUR/ EVKIZI	27.9.1947
HAMDİ KARA/FATMA SİNAN	YAPRAKLI SOMUTLAR K 1929/YAPRAKLI SOMUTLAR K 1933	SOMUTLARK/SOMUTLAR KÖYÜ	ÇANKIRI/ÇANKIRI	REÇBER/ EV KIZI	29.9.1947
MEHMET KEMAL DEMİRELLİ/ MÜCELLA YAYIN	ÇANKIRI 1927/ ÇANKIRI 1923	PENDEDER MAH/TABAKHANE MAH	A.Y./ HALİLAĞA MAH	ŞÖFOR/EVKIZI	2.10.1947
HULUSİ KESİMLİ/NEJLA ALGAN	DENİZLİ 1339/ KASTAMONU 1932	DENİZLİ SALTAK/EDİRNE	KARATAŞ MAH/KARATAŞ MAH	SUBAY/EV KIZI	2.10.1947
MUSTAFA TEVFİK AKSAM/ KADRİYE	ÇANKIRI 1332/ ÇANKIRI 1931	KAPUTÇU MAH/ BUĞDAY PAZARI MAH	AY/ TAŞMESCİT MAHALLESİ	ZİRAİ ORMAN MEMURU/EVKIZI	2.10.1947

AKDAMAROĞLU					
MEHMET İMİRAHLALI/ FATMA YÜKSEL	ÇANKIRI 1334/ ÇANKIRI 1341	İMARET MAH/İMARET MAH	TABAKHANE MAH/YENİ MAH	MEMUR/ MEMUR	14.10.1947
HASAN DEMİREL/ ADEVİYE İLŞAHOĞLU	ÇANKIRI 1339/ ÇANKIRI 1927	-/ÇETİN MAH	TATLI UMAK MAH/ÇETİN MAH	TAHSİLDAR/EVKIZI	16.10.1947
EMİN GÖKTEPE/ AYŞE ENTEPLİ	ÇİVEY KÖYÜ 1341/ ÇANKIRI 1926	-/BUĞDAY PAZARI MAH	BUĞDAĞ PAZARI MAH/BUĞDAY PAZARI	ÇİFTÇİ/EV KADINI	20-10-1947
MEHMET PERÇİN/BEDİA ÜMÜN	ÇANKIRI 1926/ÇANKIRI 1931	KARATAŞ MAH/ TAŞMESCİT MAH	YENİ MAH/KARATAŞ MAH	ZİRAAT MÜHENDİSİ/EV KIZI	31-10-1947
ALİ LÜTFİ BAHADOSTU/ MELİHA GÜNDÜZ	ÇANKIRI 341/ÇANKIRI 341	HOCA İBRAHİM MAH/HALİL AĞA MAH	KARATEKİN MAH/HALİL AĞA MAH	MEMUR-EV KIZI	31-10-1947
ŞÜKRÜ YENİ KÖŞKER/MESUDE	ÇANKIRI 1930/ ÇANKIRI 1931	KARATAŞ MAH/ ŞIHOSMAN MAH	İMARET MAH/İMARET MAH	KUNDURACI/EV KIZI	31.10.1947
NECATİ DEMİREL/NİMET GÜL	ÇANKIRI 1930/ÇANKIRI 1930	TAŞKÖPRÜ KOCA SEYİT MAH/MARUF KÖYÜ	İMARET MAH/İMARET MAH	TUĞLACI/EV KIZI	1-11-1947
MUSTAFA EŞİT/GÜLTEN ÇAKIR	ÇANKIRI 1337/ ILGAZ 1930	TAŞMESCİT MAH/ SATILAR KÖYÜ	BUĞDAY PAZARI/ CUMHURİYET MAH	-/EVKIZI	1-11-1947
AHMET /SEBAHAT	ÇANKIRI 1337/ÇANKIRI 1930	-/ KARATAŞ MAH	SANAYİ MAH/KARATAŞ MAH	MEMUR/ EV KIZI	3-11-1947
RÜŞDÜ/ ARİFE ÇAVUŞ	ÇANKIRI 1337/ ÇANKIRI 1932	İMARET MAH/YOĞURTÇU MAH	YOĞURTÇU MAH/ YOĞURTÇU MAH	SUBAY/ EV KIZI	1947
MAHİR KOCA/ MEDİNE AKKAYA	KIZILIRMAK 1340/ KIZILIRMAK 1930	GÜNEY KIŞLA/GÜNEY KIŞLA	CUMHURİYET MAH/CUMHURİYET MAH	REÇBER/ EV KIZI	20-11-

					1947
HASAN YAMACI/SALİHA DARENDELİ	ÇANKIRI 1339/ÇANKIRI 1929	TATLI SU MAH/ YENİ MAH	TATLI SU MAH/ YENİ MAH	TERZİ/EV KIZI	20-11-1947
İSMAİL İRFAN /NEZİHA KESİKOĞLU	ÇANKIRI 1340/ÇANKIRI 1927	İMARET MAH/YOĞURTÇU MAH	İMARET MAH/YENİ MAH	KIRTASİYECİ/EV KIZI	20-11-1947
MUSTAFA ŞAT/ HANİFE YAYLALI	ÇANKIRI 1340/ÇANKIRI 1932	ALİBEY MAH/YAPRAKLI	ALİBEY MAH/ALİBEY MAH	MEMUR/ EV KIZI	21-11-1947
SELAHATTİN ERKUL/MÜZEYYEN MASATOĞLU	ÇANKIRI 1930/ÇANKIRI 1332	TATLI SU MAH/KARATAŞ MAH	TATLI SU MAH/TATLI SU MAH	BERBER/ EV KIZI	21-11-1947
MUSTAFA AYHAN/HACER ERCAN	YAPRAKLI 1338/ ÇANKIRI 1931	YAPRAKLI ÇİÇEK KÖY/ALACA MESCİT MAH	BUĞDAY PAZARI/ BUĞDAY PAZARI	MEMUR/ EV KIZI	24-11-1947
ALİ CEMİL EN/ SÜNDÜZ SOMUNCU	ÇANKIRI 1340/ ÇANKIRI 1928	ALACA MESCİT MAH/KARATAŞ MAH	HALİL AĞA MAH/HALİL AĞA MAH	İŞÇİ/ EV KIZI	28-11-1947
MEHMET KAMİL ÇAKMAK/MUNİSE YILIK	ÇANKIRI 1341/ ÇANKIRI 1929	TEVFİKİYE MAH/ALİBEY MAH	A.Y./ TEVFİKİYE MAH	ATTAR/EV KIZI	29-11-1947
MUSTAFA GÜCENLİ/RUKİYE GÖKTEPE	ÇANKIRI 1339/ÇANKIRI 1341	ALİBEY MAH/MÜDÜR KÖYÜ	ALİBEY MAH/TATLI SU MAH	MEMUR/ EV KIZI	1-12-1947
MAHİR BULDUK/AYŞE DAĞDEMİRER	HAVZA 336/331/KIRŞEHİR 1341	HAVZA MAH/ KIRŞEHİR KEMAN MAH	ÇANKIRI/ÇANKIRI	ŞÖFOR/EV KADINI	2-12-1947
MEHMET İHSAN NALCI/ MAKBULE ATILGAN	ÇANKIRI 1340/ÇANKIRI 1926	BUĞDAY PAZARI MAH/ ŞEYH OSMAN MAH	HOCA - MAH/BUĞDAY PAZARI MAH	NALBANT/EV KIZI	6-12-1947

MUSTAFA ERSOY/ ŞÜKRAN ÜLGEN	ÇANKIRI 1336/ ÇANKIRI 1929	KARATAŞ MAH/CAMİ KEBİR MAH	ALİBEY MAH/İMARET MAH	ÜSTEĞMEN/EV KIZI	8-12-1947
SEFER ÇEKTEMUR/EMEL YÜCEL	ILGAZ 1337/ ILGAZ 1931	ILGAZ KİSE KÖYÜ/ KEMAL İLTİK SÖTKE KÖYÜ	YENİ MAH/YENİ MAH	MEMUR/ EV KIZI	8-12-1947
İSMAİL ALİOĞLU/VEDİDE ULU KARTAL	TOSYA 1334/ ÇANKIRI 1340	-/ŞEYH OSMAN MAH	HALİL AĞA MAH/HALİL AĞA MAH	ÇAKICI/EVKIZI	12-12-1947
ALİ RIZA ÖZCAN/NADİDE BÜĞİN	KONYA 1336/ SAMSUN 1334	KIZILVİRAN MAH/YENİ KULAÇ MAH	CUMHURİET MAH/CUMHURİYET MAH	MEMUR/ EV KADINI	19-12-1947
MEHMET ASAF ALSAM/ NEZİHA BÜYÜK ELMALI	ÇANKIRI 1332/ ÇANKIRI 1927	YENİ MAH/ALİBEY MAH	YENİ MAH/ALİBEY MAH	YÜZBAŞI /EV KIZI	22-12-1947
MUSTAFA DURLANIK/MELAHAT ESTAR	ÇANKIRI 1336/ÇANKIRI 1927	BUĞDAY PAZARI MAH/KARATAŞ MAH	ALACAMESCİT MAH/ YENİ MAH	MEMUR/ EVKIZI	27-12-1947
EKREM OMUSAL/ SEBAHAT İNANDIK	ÇANKIRI 1333/ÇANKIRI 1928	YENİ MAHALLE/YENİ MAHALLE	AY	MEMUR/ EV KIZI	5-1-1948
HALİL TATLI ALMA/GÜLLÜ AYDOĞDU	ÇERKEŞ 1328/ÇERKEŞ 1340	DEVE KÖYÜ/DEVE KÖYÜ	ÇANKIRI E MAH/İNCİLİ ÇEŞME	REÇBER/ EVKIZI	6-1-1948
İSMAİLKADİR ONAT/ LÜTFİYE GÜNER	ÇANKIRI 1338/ ÇANKIRI 1927	SARAY MAH/ HACI İSMAİL AĞA MAH	SARAY MAH/ PENDEDER MAH	MEMUR/ EV KIZI	12-1-1948
HAYRİ GÜNDAĞ/ KADRİYE KAVUKCU	ÇANKIRI 1321/ ÇANKIRI 1335	YAPAR MAH/ BARTIN KÖY ORTASI MAH	BUĞDAY PAZARI MAH/BUĞDAY PAZARI MAH	KAHVECİ/EV KADINI	12-1-1948
İSMAİL KANDEMİR/ HACER	ÇANKIRI 1331/ÇANKIRI 1341	HABİL MAH/PENDADAR MAH	A.Y.	BAHÇIVAN/EV KADINI	15-1-1948

HİKMET GENÇ/NİMET YILDIRIM	ÇANKIRI 1340/ÇERKEŞ 1932	HOCA İHSAN MAH/KARATAŞ MAH	KARATEKİN MAH/HOCA İHSAN MAH	BAKKAL /EV KIZI	17-1-1948
MEHMET KEÇELİOĞLU/ ZÜMRÜYE DOLMACI	ÇANKIRI 1340/ÇANKIRI 1340	TABAKHANE MAH/TABAKHANE MAH	A.Y.	EKMEKÇİ/EV KIZI	23-1-1948
MEHMET DİKMECİ/ SAFİYE ACAR	ÇANKIRI 1338/İSKİLİP 1932	ALACA MESCİT MAH/ İSKİLİP UVACIK KÖYÜ	ALACAMESCİT MAH/ALACA MESCİT MAH	KAHVECİ/EV KIZI	29-1-1948
İSMAİL BAHAR/ NAİME GÜNGÖR	ÇANKIRI 1340/ÇANKIRI 1930	ALACAMESCİT MAH/ SARAY MAH	ALACAMESCİT MAH/ALACA MESCİT MAH	KUNDURACI/ EV KIZI	30-1-1948
İSMAİL BÜYÜK TOPÇU/ NAZMİYE ÖZTÜRK	ÇANKIRI 1338/ ÇANKIRI 1927	ALİBEY MAH/ HASAKÇA KÖYÜ	ALİBEY MAH/ ALİBEY MAH	KUNDURACI/EV KIZI	2-2-1948
MUSTAFA AKSAL/ PERİHAN AŞA	ILGAZ 1926/ ÇANKIRI 1931	KİSE KÖY/ YOĞURTÇU MAH	ALİBEY MAH/YOĞURTÇU MAH	MEMUR/ EV KIZI	2-2-1948
MAHİR ULUTAŞ/ HANİFE KAMIŞIK	ÇANKIRI 1329/ ÇANKIRI 1931	DOĞMA KÖYÜ/ TABAKHANE MAH	TABAKHANE/ ALACAMESCİT MAH	ÇİFTÇİ/EV KZI	6-2-1948
BÜRHAN ULUDAĞ/ PERİHAN YILIK	ÇANKIRI 1930/ ÇANKIRI 1932	TEFİKİYE MAH/ ALİBEY MAH	TEFİKİYE MAH/ TEFİKİYE MAH	ATTAR/ EV KIZI	7-2-1948
RASİM ERGÜDEN/ LÜTFİYE KURU	HAYMANA 1307/ DADAY 1312	HAYMANA PAPAZ MAHALLESİ/ DADAY AKILÇALMAN KÖYÜ	KARATAŞ MAH/ KARATAŞ MAH	TUĞLA USTACISI/ EV KADINI	9-2-1948
MEHMET SAMİ TATLIBAL/ DİLHAN TATLIBAL	ÇANKIRI 1341/ ÇANKIRI 1933	TEFİKİYE MAH/ TEFİKİYE MAH	A.Y.	ATTAR/ EV KIZI	12-2-1948
SADETTİN TİRYAKİ/ FATMA KAYIKCI	ILGAZ 1331/ ILGAZ 1928	ENGİNE/ ENGİNE	İMARET MAH/ İMARET MAH	ÇİFTÇİ/ EV KIZI	16-2-1948
MEHMET GÜNEŞ/ ALİME AKPINAR	ÇANKIRI 1307/ ÇANKIRI 1339	-/-	DADAY MAH/DADAY MAH	BAKKAL /EV KIZI	16-2-1948
HAKİM ÖNDER/ AFİFE ER	ŞABANÖZÜ 1322/ ÇANKIRI 1341	-/YAPRAKLI	TABAKHANE MAH/ TABAKHANE MAH	AŞÇI/EV KIZI	18-2-1948

MUSTAFA SARIGÜL/ HANİFE ÜLKÜ	AMASYA 1336/ İZMİR TİRE 1330	SOFULAR MAH/ BEY KÖY MAH	ÇANK YENİ MAH/ ÇANK YENİ MAH	RADYO MEMURU/ÖĞRETMEN	20-2-1948
MEHMET ŞÜKRÜ DOLUCA/ AFİFE ÇIRAK	ÇANKIRI 1339/ÇANKIRI 1926	ŞEYH OSMAN MAH/ ALACAMESCİT MAH	KARATEKİN MAH/BUĞDAY PAZARI MAH	TERZİ/EV KIZI	23-2-1948
MUSTAFA HAYDAR/ RUKİYE PEKEL	ÇANKIRI 1340/ÇANKIRI 1928	SEYDİ KÖYÜ/ ULUSADİYE MAH	TABAKHANE MAH/ TABAKHANE MAH	MEMUR/ EV KIZI	23-2-1948
FATİ ÖZBAY/ ZEYNEP ŞENTÜRK	ELAZIĞ BASKIL 1926/ İZMİR KEMALPAŞA 1926	MİLLİ AŞAĞI MAH/ KEMALPAŞA AŞAĞI MAH	İMARET MAH/ İMARET MAH	D.D.Y. MEMURU/ EV KIZI	23-2-1948
RECEP KARAR/ AYŞE UYSAL	BULGARİSTAN 1341/ BULGARİSTAN 1926	KARADİLEK KÖYÜ/ ALAGÖZ KÖYÜ	CAMİ KEBİR MAH/ ALİBEY MAH	HAMAL/ EV KIZI	1-3-1948
AHMET ÇAKIR/ BEHİCE ÖZTOMBUL	ANKARA 1338/ ÇANKIRI 1928	BÜYÜK MAH/ KARATAŞ MAH	İMARET MAH/İMARET MAH	MEMUR/ EV KZI	3-3-1948
MEHMET BÜYÜK GÜMÜŞ/ BEDRİYE BOZBUĞ	ÇANKIRI 1338/ ÇANKIRI 1928	HALİLAĞA MAH/ HOCA İBRAHİM MAH	YENİ MAH/ HOCA İBRAHİM MAH	D.D.Y. MEMURU/ EV KIZI	4-3-1948
CEMAL KARAĞAÇOĞLU/ MÜMİNE ÖZUYSAL	ÇANKIRI 1928/ÇANKIRI 1341	YAPAR MAH/ŞEYH OSMAN MAH	MİMAR SİNAN/ŞEYH OSMAN MAH	KAHVECİ/ EV KIZI	5-3-1948
ŞÜKRÜ / MÜNÜSE	ÇANKIRI 1339/ ÇANKIRI 1932	HALİLAĞAMAH/ HOCA EKREM MAH	HALİLAĞA MAH/ PERDADAN MAH	BAKKAL /EV KIZI	11-3-1948
HASAN ALKAM/ AYŞE DEMİREL	ÇANKIRI 1926/ ÇANKIRI 1931	SARAYLI KÖYÜ/ ALACA KÖYÜ	MİMAR SİNAN MAH/MİMAR SİNAN MAH	KUNDURACI/ EV KIZI	13-3-1948
ABDULLAH / NAZLI ACAR	KARŞIYAKA 1341/ FOÇA 1929	KARŞIAYAKA MAH/ İZMİR BADİ MAH	ÇANK KARATAŞ MAH/ KARATAŞ MAH	MÜTEAHHİT/EV KIZI	15-3-1948
NURETTİN/ FATMA KOZAN	ÇANKIRI 1928/RUSCUK 1932	ILGAZ Y.MAH/ KARADİLEK	KARATEKİN MAH/ KARATEKİN MAH	EKMEKÇİ/EV KIZI	16-3-1948
MEHMET KÜÇÜKDEMİR/ EMİNE IŞILDAK	ÇANKIRI 1331/ ÇANKIRI 1928	HACI İSMAİLAĞA MAH/ -	HACİİSMAİL AĞA MAH/ HACİİSMAİL AĞA MAH	-/EV KIZI	17-3-1948
AHMET ÖZBEY/ NEJLA DOĞAN	YAPRAKLI 1334/ YAPRAKLI 1930	YAPAR BADİĞİN KÖYÜ/ İDİR KÖYÜ	MİMAR SİNA MAH/ MİMAR SİNAN MAH	AYARCI/ EV KIZI	17-3-1948

OSMAN KELEŞ/ TUĞBA YİĞİT	YAPRAKLI 1329/ -1335	-/-	BUĞDAY PAZARI MAH/ BUĞDAY PAZARI MAH	EKMEKÇİ/ EV KADINI	22-3-1948
A.MUZAFFER KAYHAN/ MAZLUME AKSU	KARTAL 1340/ KARS 1341	KARTAL KIRMA KÖYÜ/ BAYNAM PAŞA MAH	YENİ MAHALLE/ İNCİLİ ÇEŞME MAH	MEMUR/ EV KIZI	23-3-1948
ABDULLAH NERGİZ/ HALİME YÜKSEL	ÇANKIRI 1320/ AKÇAKOCA 1330	HALİLAĞA MAH/AKÇAKOCA DOAN MAH	HALİLAĞA MAH/ HALİLAĞA MAH	LOKUM İMALATI/ EV KIZI	29-3-1948
İSMAİL GÜMER/HATİCE YILDIRIM	KARTAL 1340/ ÇANKIRI 1926	KARTAL KIRMA KÖY/ YENİ MAH	YENİ MAH/ YENİ MAH	MEMUR/ EV KIZI	29-3-1948
BAHRİ ROMAN/ FATMA NACİYE ILGAZ	ILGAZ 1341/ ILGAZ 1926	AŞAĞI MAH/ YENİ MAH	YENİ MAH/ YENİ MAH	MEMUR/ EV KIZI	1-4-1948
HÜSEYİN DEMİRHAN/ MUNİSE ERTAN	ÇANKIRI 1338/ ÇANKIRI 1927	BUĞDAY PAZARI MAH/ TABAKHANE MAH	CUMHURİYET MAH/ ALACA MESCİT MAH	MARANGOZ/ EV KIZI	5-4-1948
BAHATTİN ELİBOL/ PAKİZE PAKER	ÇANKIRI 1337/ ÇANKIRI 1930	HALİLAĞA MAH/ HALİLAĞA MAH	YENİ MAH/ HALİLA AĞA MAH	BAKIRCI/ EV KIZI	5-4-1948
MEHMET ÖMÜR/ HACER KEÇİBORLU	YAPRAKLI 1321/ ÇANKIRI 1340	CAMİ KEBİR MAH/ İMARET MAH	MİMAR SİNAN MAH/MİMAR SİNAN MAH	REÇBER/ EV KIZI	6-4-1948
RECEP ERGÜP/ FİRDEVS ÇELİK	RUSÇUK 1338/ ÇERKEŞ 1931	ALAGÖZ KÖYÜ/ TAŞOCAK GÖLKÖYÜ	BUĞDAY PAZARI MAH/ CUMHURİYET MAH	İŞÇİ/ EV KIZI	9-4-1948
YUSUF RÜŞTÜ ÜZESİN/ MELAHAT TÜZÜN	ÇANKIRI 1339/ ÇANKIRI 1932	ALİBETY MAH/ YOĞURTÇU MAH	BUĞDAY PAZARI MAH/ YOĞURTÇU MAH	-/EV KIZI	15-4-1948
MEHMET EVCİ/ LÜTFİYE TOKGÖZ	ÇANKIRI 1341/ ÇANKIRI 1930	YOĞURTÇU MAH/ TAŞMESCİT MAH	A.Y.	BAKKAL/ EV KIZI	17-4-1948
YUSUF GÖBÜTOĞLU/ SEMİHA -	ÇANKIRI 1332/ ÇANKIRI 1932	ALİBEY MAH/ ALİBEY MAH	BUĞDAY PAZZARI/-	-/EV KIZI	19-4-1948
SAMİ KARAVATAN/ AYŞE YILIK	ÇANKIRI 1339/ YAPRAKLI 1932	ALİBEY MAH/ BADEM ÇAY KÖYÜ	HACİİSMAİL AĞA KÖYÜ/ HACI İSMAİL AĞA KÖYÜ	-/EV KIZI	22-4-1948
MUSTAFA DEFCİ/ NAFİA TEKBAŞ	ÇANKIRI 1926/ ÇANKIRI 1932	BÜYÜK HACI BEY	KARATAŞ MAH/ ALİBEY MAH	TERZİ/EV KIZI	26-4-

		KÖY/ALİBEY MAH			19 48
SELAMİ BİLGİ/ MELİHA DİLDAŞ	ORDU/ İSTANBUL	PERŞEMBE/ ILGAZ	ÇANKIRI/ÇANKIRI	MEMUR/ ÖĞRETMEN	29-4-1948
ALİ UYANIK/ AYŞE TERZİ	ÇANKIRI 1341/ YAPRAKLI 1933	TATLI PINAR MAH/ YAPRAKLI YENİCE KÖYÜ	TATLIPINAR MAH/ TATLIPINAR MAH	İŞÇİ/ EV KIZI	29-4-1948
EMİN GENÇAL/ AYTEN ÖFER	VARDAR 1334/ ÇANKIRI 1928	ÇORLU/ İSTANBUL KARTAL	ÇANK YENİ MAH/ ÇANK YENİ MAH	TEĞMEN /EV KIZI	30-4-1948
AYDIN / PERİHAN GÜLEŞEN	İNEBOLU 1337/ÇANKIRI 1926	TABAHANE MAH/ TATLIPINAR MAH	YENİ MAH/TATLIPINAR MAH	-/EV KIZI	30-4-1948
İLHAN KÜÇÜKYILMAZ/ LÜTFİYE KARÇUKLU	ÇANKIRI 1324/ ÇANKIRI 1327	YOĞURTÇU MAH/YOĞURTÇU MAH	TATLIPINAR MAH/ YOĞURTÇU MAH	DENİZCİ/ EV KADINI	8-5-1948
HASAN ÇEKİÇ/ MÜRŞİDE BEKİROĞLU	ÇANKIRI 1289/ÇANKIRI 1317	ALİBEY MAH/SEYDİ KÖY	ALİBEY MAH/ALİBEY MAH	DOKUMACI/EV KADINI	12-5-1948
GALİP UÇAR/ TÜRKAN ADÇA	ŞABANÖZÜ1340/ŞABANÖZÜ 1929	-/-	YENİ MAH/TABAKHANE MAH	ATAŞÇI/ EV KIZI	13-5-1948
ÖMER YILDIZ/ EMİNE İNEKCİ	ÇANKIRI 1928/ -1328	GEDEME KÖYÜ/ DİKENCİ AŞAĞI MAH	BUĞDAY PAZARI MAH/ BUĞDAY PAZARI MAH	-/EV KIZI	20-5-1948
İSMAİL EROL/HURİYE ŞEKERCİ	ÇANKIRI 1927/ ÇANKIRI 1339	HALİLAĞA MAH/İMARET MAH	HALİLAĞA MAH/ HACİİSMAİL OĞLU MAH	HADEME / EV KADINI	21-5-1948
BİNALİ AKTÜRK/ FERİDE DİNLEMEZ	-1339/ ÇANKIRI 1931	-/TATLIPINAR MAH	ÇANKIRI/ TATLIPINAR MAH	MARANGOZ/ EV KIZI	27-5-1948
EKREM ONKAL/ MUALLA ÇAKIROĞLU	KÖPRÜLÜ 1339/ TOSYA 1927	-/ TOSYA	ÇANKIRI/ ÇANKIRI	PİYADE OKULU SUBAYI/ EV KIZI	28-5-1948
CEMİL KIZILDUMAN/ SEMİHA SÜMELLİ	TAŞKÖPRÜ 1334/ ÇANKIRI 1926	TAŞKÖPRÜ SARAY MAH	ALİBEY MAH/ SARAY MAH	MEMUR/ EV KIZI	3-6-1948
AHMET ALTINOK/ PAKİZE GÜNAYDIN	ÇANKIRI 1930/KESKİN 1928	ŞEYHOSMAN KÖYÜ/ KESKİN GÜNDOĞDU MAH	HACI İSMAİLOĞLU MAH/ BUĞDAY PAZARI MAH	DEMİRCİ / EVKIZI	3-6-1948

MEHMET HİLMİ ÖZMEN/ BEDRİYE LEBLEBİCİ	ORHANGAZİ 1340/ ÇANKIRI 1927	BURSA YALOVA GÜNEY KÖYÜ/ YOĞURTÇU MAH	YOĞURTÇU MAH/ YOĞURTÇU MAH	MEMUR/ EV KIZI	10-6-1948
KADİR/ ZELİHA ALVAKAYA	ALVA KÖYÜ 1929/ ALVA KÖYÜ 1933	ALVA KÖYÜ/ALVA KÖYÜ	TATLIPINAR MAH/ TATLIPINAR MAH	EKMEKÇİ/ EV KIZI	14-6-1948
HASAN ALTIN/ FATMA TOPSAKALOĞLU	KARACAÖZÜ 1931/ ÇANKIRI 1928	KARACAÖZÜ KÖYÜ/ HOCA ALMAN KÖYÜ	ALACAMESCİT MAH/ HOCA ALMAN MAH	KALAYCI/ EV KIZI	17-6-1948
İSMAİL GÜNEY/ ZELİHA AYBAR	ÇANKIRI 1338/ ÇANKIRI 1337	TUTAĞAÇKÖYÜ/ BUĞDAY PAZARI	HACİİSMAİL AĞA MAH/ YENİ MAH	TERZİ/ EV KIZI	17-6-1948
HASAN KÜÇÜKÇÜRÜK/ BEHİCE SAYKAL	TOSYA 1337/ ÇANKIRI 1930	TOSYA DERE MAH/ ALİBEY MAH	KARATAŞ MAH/KARATAŞ MAH	SANAT OKULU ÖĞRETMENİ/ EVKIZI	17-6-1948
OSMAN NEVŞEHİRLİ/ ELİF TUZ	NEVŞEHİR 1337/ NEVŞEHİR 1926	NİĞDE /NİĞDE	ÇANKIRI/ÇANKIRI	SUBAY/ EV KIZI	19-6-1948
MEHMET ECİR/ HACER PODURMACI	YAPRAKLI 1341/ ÇANKIRI 1931	YAPRAKLI/ KARATAŞ MAH	MİMARSİNAN MAH/MİMARSİNAN MAH	DEMİRCİ/ EVKIZI	29-6-1948
İBRAHİM YEŞİL/ MEDİHA GÜÇYILMAZ	ÇANKIRI 1341/ ÇANKIRI 1926	ALİBEY MAH/ ŞEYH OSMAN MAH	KARATAŞ/ ŞEYH OSMAN MAH	BAKIRCI/ EV KIZI	24-6-1948
YUNUS ERUYSAL/ ADEVİYE ERDOĞAN	KURŞUNLU 1337/ ILGAZ 1931	KURŞUNLU/ ILGAZ	KARATEKİN MAH/ KARATEKİN MAH	PTT MEMURU/ EV KIZI	24-6-1948
MUSTAFA ÇAPAR/ ŞAZİYE YILIK	SAMSUN 1929/ SAMSUN 1932	TEVFİKİYE/ ALİBEY	A.Y.	ATTAR/ EV KIZI	26-6-1948
ALAATTİN GÜRÇAM/ TÜRKAN GÖKŞEN	KIRKLARELİ 1333/ ÇANKIRI 1340	KIRKLARELİ DOLMA MAH/ SARAY MAH	KARATEKİN MAH/SARAY MAH	SUBAY/ÖĞRETMEN	5-7-1948
MUSTAFA ULUTAŞ/ SEBAHAT OK	DİKENLİK 1377/ ÇANKIRI 1928	DİKENLİ KÖY/ ÇETİNCE MAH	TABAKHANE MAH/ YENİ MAH	SUBAY/ EV KIZI	5-7-1948
KAMİL MAYCI/FATMA PEKEL	ÇANKIRI 1927/ ÇANKIRI 1939	ŞEYHOSMAN/ALİBEY	ŞEYHOSMAN/ALİBEY	KUNDURACI/EV KIZI	5-7-1948
İSMAİL UYSAL/ -HAMELİ	BULGARİSTAN 1337/ ESKİ DELİN 1933	ALAGÖZ K/ -	ALAGÖZ/ ÇANKIRI	MEMUR/ EV KIZI	5-7-

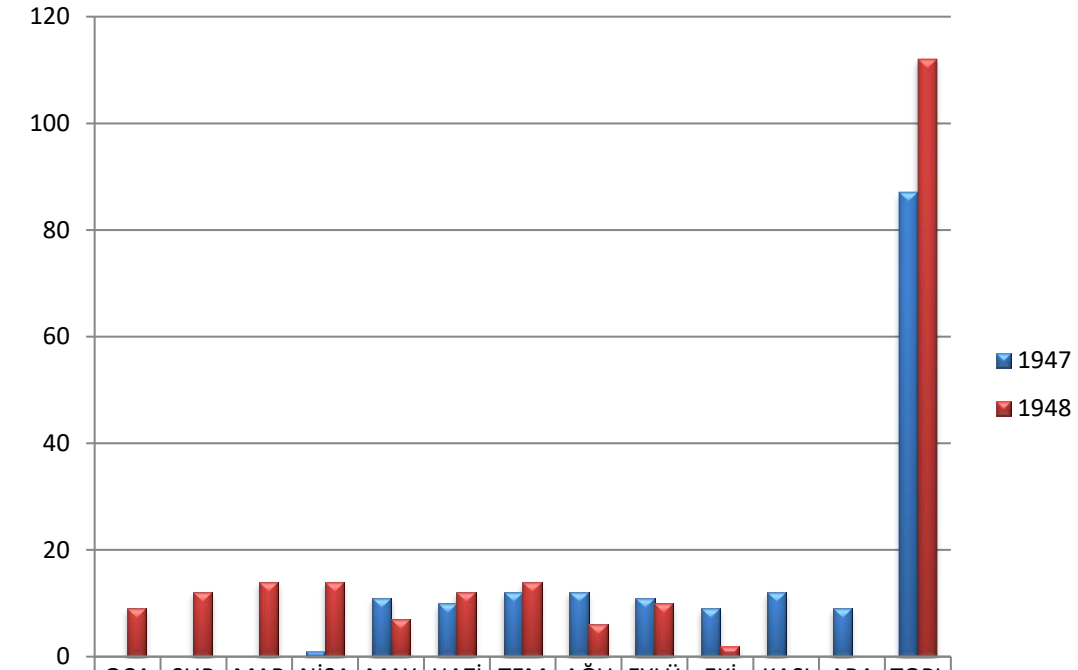
					1948
MEHMET BABUTÇUOĞLU/ PERİHAN TUNÇÇEVİK	ÇANKIRI 1338/ ÇANKIRI 1927	BUĞDAY PAZARI /BUĞDAY PAZARI	BUĞDAYPAZARI MAH/ SARAY MAH	MEMUR/ EVKIZI	8-7-1948
SATILMIŞ/ GÜLSÜM	ARAÇ 1317/ KARAHASAN 1306	ARAÇ/-	MİMARSİNAN MAH/ ÇANKIRI	-/EV KIZI	8-7-1948
M.BAŞER/ SÜHEYLA BAŞER	AFYON 1336/ ÇANKIRI 1928	-/ İMARET MAH	YENİ MAH/ YENİ MAH	YARGIÇ/ EVKIZI	12-7-1948
HASAN ÇAYEZ/ MERYEM EFE	ÇANKIRI 1326/ YAPRAKLI 1334	-/ YAPRAKLI	BUĞDAY PAZARI/ BUĞDAY PAZARI	ETFAL/ EV KIZI	12-7-1948
OSMAN / FATMA KARAÇOBAN	ÇANKIRI 1341/ ÇANKIRI 1929	ALACAMESCİT / BOYALICA KÖYÜ	A.Y.	DOKUMACI/EV KADINI	12-7-1948
HÜSEYİN/ MAKBULE	İSTANBUL 1340/ ÇANKIRI 1933	FATİH KARAÇLI/ -	KARATEKİN/ KARATEKİN	DDY MEMURU/ EV KIZI	12-7-1948
MEHMET/ FERİHAN	ÇANKIRI 1341/ ÇANKIRI 1931	YAPAR MAH/ ALACAMESCİT	ALACAMESCİT/ALACAMESCİT	AŞÇI/EV KIZI	23-7-1948
MEHMET ARMUTÇU/ EMİNE KARAKULLUKÇU	AKÇAABAT 1341/ ÇANKIRI 1927	ZONGULDAK MİTHATPAŞA/ TABAKHANE MAH	CUMHURİYET MAH/TABAKHANE MAH	SEYYAR SATICI/ PTT MEMURU	29-7-1948
KAMİL ÜK/ MUKADDES KARATEKİN	BULGARİSTAN 1929/ BULGARİSTAN 1932	TEPEGÖZ KÖYÜ/ TEPEGÖZ KÖYÜ	BUĞDAYPAZARI / BUĞDAYPAZARI	ÖĞRETMEN/EV KIZI	29-7-1948
HÜSEYİN /RABİA	ÇANKIRI 1332/ ÇANKIRI 1335	HACIİSMAİL MAH/ BUĞDAY PAZARI	A.Y.	KAHVECİ/ EV KIZI	30-7-1948
BAHATTİN ÇOPUR/ HATİCE KURT	KURŞUNLU 1333/ÇANKIRI 1929	ÇAL/ YENİ MAH	YENİ MAH/YENİ MAH	MEMUR/ EV KADINI	8-8-1948
MAHMUT YILMAZ/ HALİME KUMCU	ÇANKIRI 1330/ ÇANKIRI 1928	İMARET MAH/ YAPRAKLI	İMARET/İMARET	ŞÖFÖR/ EV KIZI	11-8-1948
İSMAİL PALANCI/ FATMA ODUNCU	ÇANKIRI 1326/ ÇANKIRI 1929	HOCAELVAN MAH/ ŞEHOSMAN	TATLIPINAR/ ŞEHOSMAN	KAHVECİ/ EV KIZI	18-8-1948
DURSUN KAÇAR/ İKBAL KAÇAR	TEVFİKİYE 1929/	A.Y.	A.Y.	ÇİNÇİ/ EV KIZI	18-8-

	TEVFİKİYE 1930				19 48
BASRİ GİDEROĞLU/ ADEVİYE	KIRKLARELİ 1341/ ÇANKIRI 1928	KARACA İBRAHİM MAH/ YUKARI MAH	KARATAŞ/ KARATAŞ	KUNDURACI/ EV KIZI	27 -8- 19 48
KAMİL BÜYÜKBAYRAM/ ATİFET	ÇANKIRI 1338/ ÇANKIRI 1927	ÇETİNCE/ İMRANİYE	YENİ MAH/ YENİ MAH	-/EV KIZI	31 -8- 19 48
CEMİL KIZILDUMAN/ AFİFE ULUS	TAŞKÖPRÜ 1927/ ÇANKIRI 1930	PULCULAR MAH/ALİBEY	ALİBEY/MİMARSİNAN	MEMUR/ EV KIZI	2- 9- 19 48
RÜŞDÜ ÜNAL/ FATMA YAŞAR	YOZGAT 1339/ ÇANKIRI 1930	BOĞAZLIYAN/ HOCA İHSAN MAH	ALİBEY/ ALİBEY	HASTABAKICI/EV KIZI	3- 9- 19 48
HALİM/ İHSAN	-1338/ FATİH 1926	ÇARŞIBAŞI MAH/ FEMA	ALİBEY/ALİBEY	ÜSTEĞMEN/ EVKIZI	4- 9- 19 48
İBRAHİM ÜNAL/ NACİYE ARDA	ÇANKIRI 1336/ KURŞUNLU 1927	TATLIPINAR/ ÇAL MAH	TATLIPINAR MAH/TATLIPINAR MAH	TERZİ/ EV KIZI	6- 9- 19 48
BEKİR SITKI AYAV/ FATMA FEVZİYE TEZCAN	ÇANKIRI 1309/ GÜMÜŞHANE 1324	TATLIPINAR/GÜMÜŞHANE	ALACAMESCİT/ ALACAMESCİT	AVUKAT / EV KADINI	9- 9- 19 48
ALİ KARTAL/ NAZİFE ÖLMEZ	YAPRAKLI 1329/ YAPRAKLI 1927	BULUCAK/ İĞDİR	KARATAŞ MAH/ ŞEHOSMAN MAH	MAHALLE BEKÇİSİ/ EVKIZI	15 -9- 19 48
MUSTAFA SEMERCİ/ ZEKİYE KIZILÇAM	ÇANKIRI 1341/ ÇORUM 1923	ŞEYHOSMAN/ İSKİLİP ALAGÖZ	ŞEHOSMAN MAH/KARATEKİN MAH	EKMEKÇİ/ EV KIZI	24 -9- 19 48
HÜSEYİN/ MÜNEVVER	ÇANKIRI 1329/ÇANKIRI 1336	SARAY MAH/ALİBEY	BÜYÜK CAMİ/ MİMAR SİNAN	-/ EV KADINI	28 -9- 19 48
MUSTAFA CANBULAT/ ZÜLFÜ TUTAR	YOZGAT 1325/ ÇANKIRI 1926	OSMAN PAŞA KÖYÜ/ HALİLAĞA MAH	HALİLAĞA MAH/ HALİLAĞA MAH	KAHVECİ/EV KIZI	28 -9- 19 48
HÜSEYİN AVNİ ALTİMÜR/ SEMİHA DÜMELİ	KAYSERİ ÜRGÜP 1330/ ÇANKIRI 1926	SUPHANVERDİ/ SARAY MAH	CUMHURİYET MAH/ CUMHURİYET MAH	YÜZBAŞI /EV KIZI	30 -9- 19 48
HASAN DÖNMEZ/ HATİCE SEYDİ KÖYLÜ	KARGI 1320/ ÇANKIRI 1927	-/KARATAŞ MAH	KARATAŞ MAH/ KARATAŞ MAH	-/EV KADINI	1- 10 - 19 48

SELAHATTİN MUTLU/ EMİNE GENCEL	ÇANKIRI 1341/ ÇANKIRI 1926	İMARET MAH/ ŞEYHOSMAN MAH	TABAKHANE /ŞRYH OSMAN	ÇANKIRI İMARET MEMURU/ EV KIZI	1-10-1948

1947-1948 tarihlerine ait evlenme defterine göre evlenmeler genelde Çankırı'nın mahallelerinde gerçekleşmiştir. Bu mahallelerden bazılarının isimleri şu şekildedir; Yeni Mahalle, Aşağı Mahalle, Alaca mescit Mahallesi, İmaret Mahallesi, Karataş Mahallesi. Evlenen kadınların çoğunluğu ev hanımı olmakla beraber kadın ve erkeğin Medeni Kanun'da belirtilen yaş aralığına dikkat ettiği ve yaşların pek yüksek olmadığını söylemek mümkündür. 1947 yılında evlenen kişilerin nüfusa kayıtlı olduğu Karataş mahallesinde toplam on evlilik gerçekleşmiştir. 1948 yılında ise evlenen kişilerin nüfusa kayıtlı olduğu Yeni mahallede üç evlilik yapıldığı görülmektedir. 1947-1948 yılında yapılan evlilikler genelde farklı mahallelerden yapılmış olmakla beraber çeşitlilik göstermektedir.

Tablo 4.8. Çankırı 790 Numaralı Evlenme Defterinin İstatistiksel Dökümü.

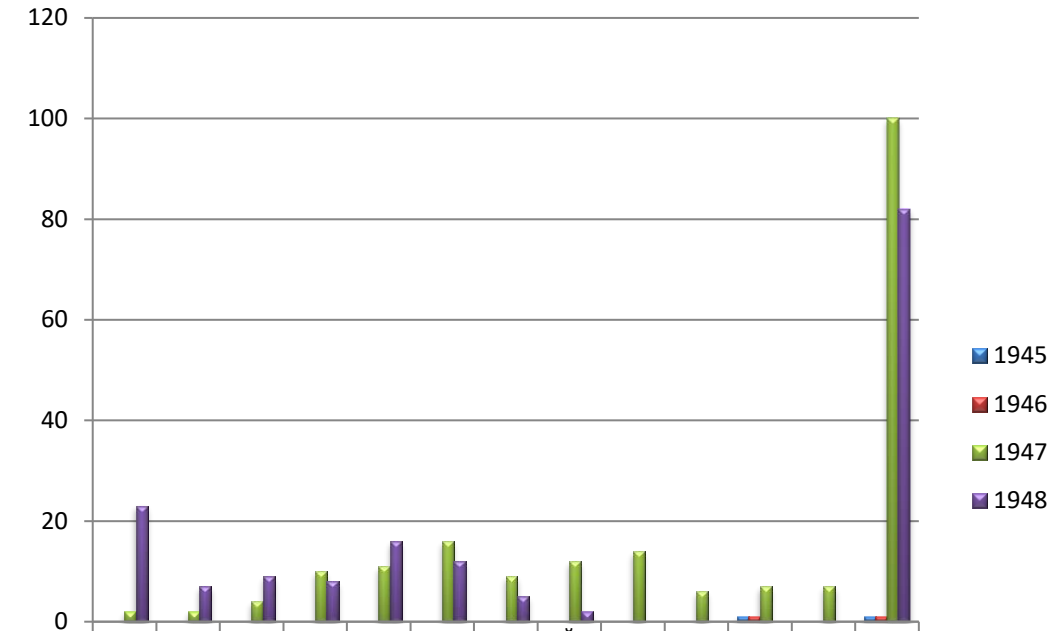
	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	TOPLAM
1947				1	11	10	12	12	11	9	12	9	87
1948	9	12	14	14	7	12	14	6	10	2			112

Sekizinci tablo 1947-1948 yıllarına ait evlenme defterinin istatistiksel dökümüdür. Burada önceki defterdeki gibi yıllara ve aylara göre evlenme oranlarına baktığımızda; 1947 yılında Ocak, Şubat ve Mart ayında hiç evlilik yapılmadığı, Nisan ayında bir, Mayıs ayında on bir, Haziran ayında on, Temmuz ayında on iki, Ağustos ayında on iki, Eylül ayında on bir, Ekim ayında dokuz, Kasım ayında on iki, Aralık ayında dokuz evlilik yapıldığı; 1948 yılında Ocak ayında dokuz, Şubat ayında on iki, Mart ayında on dört, Nisan ayında on dört, Mayıs ayında yedi, Haziran ayında on iki, Temmuz ayında on dört, Ağustos ayında altı, Eylül ayında on, Ekim ayında iki, Kasım ve Aralık aylarında evlilik yapılmadığı görülmektedir. 1947-1948 yıllarında toplam 198 evlilik gerçekleşmiştir.

Görüldüğü üzere en çok evlilik 1948 yılının Mart, Nisan ve Temmuz aylarına aittir. 1947 yılının ilk üç ayında herhangi bir evlilik yapılmadığını görmekteyiz. En az evlilik 1947 yılının Nisan ayında gerçekleşmiştir. 1947 yılının Ocak, Şubat ve Mart aylarında, 1948 yılının ise Kasım ve Aralık aylarında hiç bir evlenmenin gerçekleşmediğini görmekteyiz. Önceki deftere oranla bu tarihlerde neredeyse her ay evlenmenin olduğunu ve evlenme sayılarındaki artışında dikkat çektiğini söyleyebiliriz. Bu tarihler arasında 1948 yılı en çok evlilik yapılan yıl olmuştur.[148]

[148] Çankırı Belediyesi Dr. Rıfkı Kamil Urga Çankırı Araştırmaları Merkezi Arşivi, Evlenme Defteri No:790.

Tablo 4.9. Çankırı 790 Numaralı Evlenme Defterine Göre Nişan Tarihlerinin İstatiksel Dökümü.

	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	TOPLAM
1945											1		1
1946											1		1
1947	2	2	4	10	11	16	9	12	14	6	7	7	100
1948	23	7	9	8	16	12	5	2					82

Dokuzuncu tablo 1947-1948 yılları arasındaki nişan tarihlerine göre düzenlenmiştir. Aylara göre nişan sayılarına baktığımızda; 1945 yılında Kasım ayında bir nişan yapıldığı; 1946 yılında Kasım ayında bir nişan yapıldığı; 1947 yılında Ocak ayında iki, Şubat ayında iki, Mart ayında dört, Nisan ayında on, Mayıs ayında on bir, Haziran ayında on altı, Temmuz ayında dokuz, Ağustos ayında on iki, Eylül ayında on dört, Ekim ayında altı, Kasım ayında yedi, Aralık ayında yedi; 1948 yılında Ocak ayında yirmi üç, Şubat ayında yedi, Mart ayında dokuz, Nisan ayında sekiz, Mayıs ayında on altı, Haziran ayında on iki, Temmuz ayında beş, Ağustos ayında iki nişan gerçekleşmiştir. 1945-1948 yılları arasında toplam nişan sayısı 184 adettir.

Görüldüğü üzere en az nişan merasimi 1945 ve 1946 yılları arasında olmuştur. Kasım ayı hariç bu yıllarda başka herhangi bir nişan merasimi yapılmamıştır veya defterlere yansımamıştır. En çok nişan merasimi 1947 yılında gerçekleşmiştir. Neredeyse her ay

düzenli bir şekilde nişanlanmanın olduğunu görmekteyiz.[149] Her iki evlenme defterinde görüldüğü üzere yapılan evlilik ve nişan sayıları bir sonraki yılda daha da artarak devam etmiştir. Burada zaman geçtikçe halkın Medeni Kanun'un getirdiği evliliğe uyum sağladığı ve zamanla resmi nikâh yaparak kanunlara uygun evlilikleri gerçekleştirdiğini görmekteyiz. Bunun yanı sıra zaman ilerledikçe ekonomik ve sosyal hayatın getirilerinin iyileşmesi ve eğitimli halkın artmış olması ile beraber şehir içinde yaşanan göç vs. gibi durumlar evlilik ve nişan sayılarındaki farklılığın sebeplerini oluşturmaktadır.

Daha sonraki süreçlere ait evlenme istatistikleri incelendiği vakit 1962 yılında yayınlanan evlenme istatistikleri her evlenme olayı için evlenme defterlerine nazaran doldurularak hazırlanmıştır. Böylece evlenme istatistikleri incelendiğinde Çankırı'da nüfus ve evlenmelerin sayılarına rastlamaktayız. İlk etapta nüfusu inceleyecek olursak 1950 yılında toplam nüfus 217.188, 1955 yılında toplam nüfus 228.132 iken 1960 yılında toplam nüfusun 241.685 olduğunu görmekteyiz.[150] Yine aynı şekilde bu istatistiklere göre bakıldığında Çankırı'da evlenme sayılarının ne kadar olduğunu görmekteyiz. Buna göre; 1932 yılında 97 evlenmenin olduğu, 1940 yılında 139 evlenmenin olduğu, 1945 yılında 239 ve 1950 yılında ise 217 evlenmenin olduğunu söyleyebiliriz.[151] Evlenme sayılarındaki bu artış aynı Çankırı evlenme defterlerinden çıkarılan veriler gibi bir artış göstermektedir.

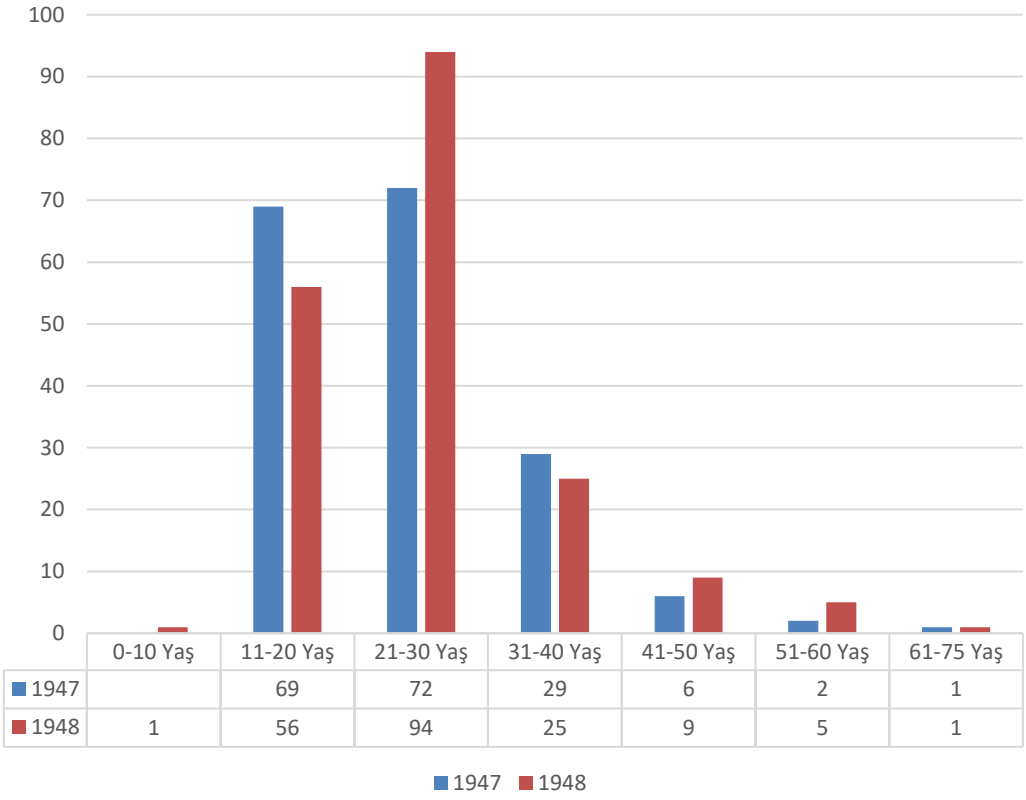
1947-1948 yıllarına ait evlenme defterine göre bu tarihlerde evlenen kadın ve erkeğin yaşları aşağıda tabloda gösterilmiştir. Akabinde yıllara göre yaşlar sınıflandırılmıştır.

[149] Çankırı Belediyesi Dr. Rıfkı Kamil Urga Çankırı Araştırmaları Merkezi Arşivi, Evlenme Defteri No:790.
[150] *Evlenme İstatistikleri İl ve İlçe Merkezlerinde 1932, 1940, 1945, 1950, 1960,* T.C. Başbakanlık İstatistik Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 1962, s. 1.
[151] a.g.e., s. 1.

1947 YILI EVLİLİK YAŞLARI							
ERKEĞİN YAŞI	KADININ YAŞI	ERKEĞİN YAŞI	KADININ YAŞI	ERKEĞİN YAŞI	KADININ YAŞI	ERKEĞİN YAŞI	KADININ YAŞI
19	17	37	47	27	24	29	18
26	24	39	37	18	14	28	16
19	20	27	19	20	24	31	25
17	16	20	25	26	15	29	31
27	17	37	20	33	16	33	20
39	18	29	25	31	24	29	20
46	19	33	18	26	20	32	19
26	33	30	16	24	21	37	25
26	21	17	19	21	16	27	20
27	19	21	16	24	24	43	30
27	16	25	19	17	16	34	24
25	25	34	24	17	17	25	15
61	58	26	20	28	17		
42	20	49	35	28	17		
29	26	40	30	28	15		
25	24	21	17	25	17		
28	19	26	17	26	18		
25	19	17	17	25	20		
27	16	35	17	25	15		
27	17	26	18	17	33		
34	17	26	42	27	16		
34	21	33	26	25	19		
20	17	35	33	24	18		
31	24	24	20	26	24		
72	57	38	17	34	24		
16	15	35	17	25	21		

1948 YILI EVLİLİK YAŞLARI							
ERKEĞİN YAŞI	KADININ YAŞI	ERKEĞİN YAŞI	KADININ YAŞI	ERKEĞİN YAŞI	KADININ YAŞI	ERKEĞİN YAŞI	KADININ YAŞI
26	26	26	22	29	22	36	21
28	16	25	22	25	35	21	18
26	18	28	21	25	22	27	18
28	21	29	18	45	35	20	22
22	17	44	26	29	18	30	21
37	17	28	17	29	17	56	41
18	16	27	16	19	16	37	21
58	53	25	18	33	26	25	20
25	15	34	16	29	20	-	19
35	20	27	16	21	9	22	21
58	27	22	16	29	15	46	39
43	25	26	26	28	21	25	22
30	22	25	15	48	59		
27	22	32	20	30	20		
26	20	29	22	39	32		
22	22	41	38	25	19		
25	22	75	48	26	15		
28	20	26	19	25	15		
28	20	20	38	25	21		
20	25	21	27	19	16		
27	16	27	17	43	31		
22	17	27	21	33	19		
25	19	32	22	36	23		
20	16	18	20	39	23		
35	20	26	21	23	22		
32	18	19	15	25	20		
37	31	17	20	40	22		
26	25	28	29	36	22		

Tablo 4.10. 1947-1948 Yılları Evlilik Yaşları

	0-10 Yaş	11-20 Yaş	21-30 Yaş	31-40 Yaş	41-50 Yaş	51-60 Yaş	61-75 Yaş
1947		69	72	29	6	2	1
1948	1	56	94	25	9	5	1

Bu tabloda evlenme defterlerine göre 1947-1948 yılları arasındaki evlilik yaşları incelenmiştir. Buna göre genel bir çıkarımda bulunacak olursak genç yaşta evlenmelerin her iki yılda da fazla olduğu ve ileriki yaşlarda yapılan evliliklerin sayısında azalma olduğunu görmekteyiz. 1948 yılında yapılan evlilikler arasındaki en ilginç yaş dokuz olarak görülmektedir ve bir adettir. Bu yaşta evlenen kişinin veli izni ile evlendiği aşikârdır. Ancak Türk Medeni Kanun'una göre olağanüstü hallerde veli izni ile evlenme yaşının 15 olduğu[152] belirtilmektedir. Buna rağmen dokuz yaşında bir evlilik yapılmıştır. 11-20 yaş arasında yapılan evliliklerin en fazla olduğu 1947 yılı olup 1948 yılında yapılan evliliklerden 13 evlilik fazladır. 21-30 yaş arasında yapılan evliliklere göre ise doksan dört evlilik ile 1948 yılı diğer yıla göre fazladır. 31-40 yaş arasında yapılan evliliklerde her iki yılda hemen hemen aynıdır. Yaş aralıkları büyüdükçe yapılan evlilik sayılarında azalmaların olduğunu söylemek gerekir. 41-50 yaş arasında 1947 yılında 6 evlilik, 1948 yılında 9 evlilik yapılmıştır. 51-60 yaş

[152] Türk Medeni Kanun'un 88. Maddesi için Ek-8'e bknz.

aralığında ise önceki yaş aralığına göre azalma olduğu ve 1947 yılında 2 evlilik yapıldığı 1948 yılında beş evlilik yapıldığı görülmektedir. 61-75 yaş arasında her iki yılda da bir evliliğin yapıldığını söyleyebiliriz. Bu yıllar arasında en büyük yaş sınırı 75 yaşında bir erkeğe aitken en küçük yaş sınırı 9 olup bir kadına aittir. 1947-1948 yılları arasında yapılan evliliklerin kanunlar tarafından belirlenen yaş aralıklarına göre yapıldığı ve küçük yaşlarda evlenmelerin pek gerçekleşmediğini söylemek gerekir.

Evlenme defterleri bize bu bilgileri öğrenmemizi sağlarken Çankırı Gazetesinde yer alan evlilik ile ilgili haber kupürleri de araştırmamızı bir derece daha derinleştirmektedir.

Çankırı Gazetesinin 3 Eylül 1929 tarihli sayısında "İki Gencin Nişan Merasimi" başlıklı bir haber yer almaktadır. Üsküdarlı Şufur Hamdi Efendinin kerimesi Şerife Hanım ile Kemal Beyin perşembe günü namzetliklerinin yapıldığı ve hayat ortağı ile kendilerine saadetler temenni ettiklerini ilan etmişlerdir.[153] Bu tarihler arasını kapsayan bir evlenme defteri olmasa da yine bu tarihlerde evlenmenin gerçekleştiği ve bu evlenmelerin bazılarının gazeteye yansıdığını söyleyebiliriz. Bu tür haberler 1926 Türk Medeni Kanun'unun bir getirisi olarak görülüyor olsa da evlenme veya aile dediğimiz kavram her toplumda önem arz etmektedir.

3 Haziran 1930 tarihli Çankırı Gazetesinde yer alan "Evlenme" başlıklı yazı ise gazete başyazıcılarından bir beyefendinin evlendiğini, merasime belediye başkanı ve eşraftan çeşitli kimselerin katıldığını ve şahitliklerinin kimler tarafından yapıldığını ve en sonunda her iki gence uzun süreli afiyetle mesut ve bahtiyar bir şekilde yaşamaları temenni edilmiştir.[154]

[153] Çankırı Gazetesi, 3 Eylül 1929, s. 1. (bknz. EK-12)
"*İki Gencin Nişan Merasimi*
Üsgüdarlı şufur Hamdi efendinin kerimeleri Şerife hanımla Nafia fen me'muru muavinlerinden Kemal beyin namzetlikleri geçen Perşembe günü uzun yolda Hamdi efendinin hanesinde samimi görüşdükleri zevatın huzurile icra edilmiştir. Hayat ortağı bu çiftlere saadetler temenni eyleriz."
[154] Çankırı Gazetesi, 3 Haziran 1930, s. 1. (bknz. EK-13)

19 Ağustos 1930 yılına ait başka bir gazete haberinde ise şu satırlar ile karşılaşmaktayız:

> "*Evlenme Yol işleri kalemi daktilosu Sabire Hanım Fen me'muru muavini Kemal beyin evlenme merasimi evvelki Pazar günü güzide ve münevver pek çok hanım beylerin huzurile belediye dairesinde……kılınmıştır. Akdin …..müteakip Fotoğraflar alınmış hazır……tarafından bu iki genç tebrik edilmişlerdir. Mutlu ve bahtiyar yaşamalarını dileriz."*[155]

Bu temennilerin akabinde evlilikleri yapılan Kemal Bey ve Sabire Hanım 26 Ağustos 1930 tarihli gazeteye bir teşekkür metni yollamıştır. Haberde evlenmeleri münasebetiyle Çankırı Gazetesinin haklarında gösterdiği teveccühe teşekkür ettiklerini şu satırlar ile bildirmektedirler:

> "*Teşekkür Evlenmemiz münasebetile Çankırı gazetesinin hakkımızda gösterdiği teveccühe alenen teşekkürler ederiz.*
>
> *Nafia fen memuru Kemal* *Nafia daktilosu Sabire"*[156]

Valilikten yapılan bir ilana göre; önceden verilmiş kayıtsız doğum, ölüm, evlenme vakalarından başka vakaların tescili 1 Eylül 1934 yılından sonra bu gibi vakaları haber vermeyenlerin cezalara çarptırılacağı ve ceza almamaları için verilen sürede belediye veya ihtiyar heyetine müracaat etmeleri gerektiği yazmaktadır.[157] Bu da bize kanunen evlenme ilanının önemini göstermektedir. Yapılan evlilikler kanunların belirlediği şartlarda gerçekleşmelidir. Ancak halkın resmi nikâhtan kaçtığı ve halen kanun dışı evliliklerin var olabileceğini varsayarak bunların devlet kontrolünde olması için izinsiz yapılan her türlü işlemin haber verilmesi gerektiği söylenmektedir. Haber vermeyenlerin ise ceza alacağı belirtilmektedir.

Gazetede bu tarz haberlerin ve teşekkürlerin yanı sıra bekârlık ve düğün hakkında yazıların ve şiirlerin yazıldığını da görmekteyiz. Ayrıca incelediğimiz gazete nüshalarında evliliğe teşvik edici yazıların var olduğunu söylemek gerekir. Sabri Polat 9 Şubat 1943 yılında "Düğün" adlı şiirini gazetede yayınlamıştır.[158] Yine gazetenin

[155] Çankırı Gazetesi, 19 Ağustos 1930, s. 1. (bknz. EK-14)
[156] Çankırı Gazetesi, 26 Ağustos 1930, s. 2. (bknz. EK-15)
[157] Çankırı Gazetesi, 4 Eylül 1934, s. 4. (bknz. EK-16)
[158] Çankırı Gazetesi, 9 Şubat 1943, s. 3. (bknz. EK-17)

'Bizde Böyle Düşünüyoruz' köşesinde "Bekârlık Hakkında Hasbihal" başlıklı yazıya yer verilerek okuyucusu ile bir sohbet havası yakalanmaya çalışılmıştır.[159] Aynı zamanda bekarlık hakkında kendi duygu ve düşüncelerini de paylaşmıştır. Bu tarz haberler okuyucuları evlilik, düğün gibi durumlar için teşvik etmekte faydalıdır.

Çankırı Halkevinin[160] gazeteye verdiği bir ilan dikkatimizi çekmektedir. İlanı incelemeden evvel halkevlerini incelemek fayda olacaktır. Halkevleri, Cumhuriyet Halk Partisinin bir kolu olması dışında sosyal ve kültürel bir örgütlenmenin öncüsü olarak ortaya çıkmıştır. Böylece Cumhuriyet döneminde gerçekleştirilmek istenen ideallerin ne olduğunu anlamamız açısından önem arz etmektedir.[161] Halkevlerinin çalışmaları ile ilgili hazırlanan talimatnameye göre evlerde belirli sürelerde balolar düzenlenebilmektedir. Ev ve fırka üyeliği bulunan kimselerin düğün ve nişanları halkevlerinde yapılabilmektedir.[162] Gazetede çıkan ilan ise aynen şu şekildedir:

> "*Sayın Halkımıza, Düğünlerinizi Halkevlerimizin geniş salonlarında yapabilirsiniz.*"[163]

Bu ilanın akabinde herhangi bir merasiminin burada yapılıp yapılmadığı konusunda yapılan araştırmada 2.09.1936 tarihinde halkevi reisi seçilen Ömer Atasoy döneminde halkevinde toplam üç adet nikâh merasimi gerçekleştirilmiştir.[164] Ancak gerçekleşen bu nikâh merasimleri ile ilgili herhangi bir detaylı bilgiye rastlanılmamıştır.

18 Mart 1947 tarihli gazetede "Nikâh" başlığıyla şöyle bir habere yer verilmektedir. "*13-3-947 günü P.T.T. Baş Bakıcısı Hüseyin kızı Nezihe Aynacıoğlu ile Ankara Polis memurlarından Şefik Sarımurat'ın nikah merasimleri tanıdıkları arasında yapılmıştır. Mesut çiftlere saadetler dileriz."* Çankırı evlenme salonunda Nezihe Hanım ile Şefik Sarı Murat'ın nikâh merasimlerinin yapıldığı ve gazete tarafından çifte saadetler

[159] Çankırı Gazetesi, 15 Haziran 1943, s. 1. (bknz. EK-18)
[160] Çankırı Halkevi 14 Şubat 1933 tarihinde Vali Hazım Bey tarafından açılmış ve faaliyetlerini Cumhuriyet Halk Partisi Binasında yürütmüştür.
[161] Ayşe Durukan, Türkan Ulusu Uraz, "Cumhuriyetin Kültür Kurumu Olarak Halkevi Binaları", *İTÜ Dergisi/A,* Cilt 7, Sayı 1, Mart 2008, s. 40.
[162] Yavuz Özdemir, Elif Aktaş, "Halkevleri (1932'den 1951'e)", *A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi 45,* Erzurum, 2011, s. 246.
[163] Çankırı Gazetesi, 15 Nisan 1947, s. 4. (bknz. EK-19)
[164] Barış Metin, "Çankırı Halkevi, Başkanları ve Faaliyetleri", *Çankırı Araştırmaları Dergisi,* Yıl 6, Sayı 7, Haziran 2011, s. 144.

dilendiğini görmekteyiz.[165] Aslında bu haber artık evlerin önünde veya köy meydanlarında düğünler yapılmadığını genel anlamda Çankırı'da bir düğün salonu bulunduğu ve düğünlerin buralarda yapıldığını göstermektedir. Evlenme salonu dediğimiz bu olay bir toplumun değişimini de bize göstermektedir. Nasıl ki 1947 yılında evlenme defterlerindeki kayıtların artış göstermiş olması halkın kanunlara uyduğunu bize gösteriyorsa bu durum da aynı çerçevede değerlendirilip modern toplum olma yolunda atılan adımlardan biridir. Aynı şekilde eğitimin yaygınlaşması ve halkın bu konuda bilinçlenmesi de evliliklerin kanunlar çerçevesinde yapılmasını ve düğün salonlarında düğün yapılmasını beraberinde getirmiştir.

Kadının ve erkeğin belli dönemlerde farklı kurallar çerçevesinde evlilik münasebetlerini gerçekleştirdikleri incelenmiştir. Aşağıdaki tabloda kadının ve erkeğin evlilik yaşları üç farklı dönem içerisinde ele alınmış olup bu şekilde geçmişten Medeni Kanun'un kabulüne kadar yapılan evliliklerin yaş aralıkları değerlendirilmiştir.

Tablo 4.11. Evlilik Yaşları

	1917'DEN ÖNCE	1917 TARİHLİ HUKUK-I AİLE KARARNAMESİ	4 EKİM 1926 TÜRK MEDENİ KANUN'U
Kadının Evlilik Yaşı	Buluğ çağında	17 Yaşında	17 Yaşında
Erkeğin Evlilik Yaşı	Buluğ Çağında	18 Yaşında	18 Yaşında
Olağan Hallerde Evlilik Yaşı	Buluğ Çağında	9 Ve 12 Yaşında Veli Rızası İle	15 Yaşında Veli Rızası İle

Görüldüğü üzere ele aldığımız üç dönemde evlilik yaşları benzerlik ve farklılık göstermektedir. 1917 ve 1926 tarihli iki önemli dönemde evlilik yaşları hemen hemen aynıdır. Ancak olağanüstü hallerde evlilik yapılacaksa bunlar belli bir izne ve yaşa tabi tutulmuştur. Böylece kanunlar ile belirlenen yaş aralığından daha küçük yaşlardaki evlenmelerin önüne geçilmeye çalışılmak istenmiş ve evliliklerin resmi bir derecede

[165] Çankırı Gazetesi, 18 Mart 1947, s. 4. (bknz. EK-20)

yapılması sağlanmıştır. Yani olağan hallerde ki evliliklerde daima velinin izni, rızası istenilerek bu şekilde evlenmeler gerçekleştirilmiştir. Günümüzde de buna benzer bir uygulama vardır. 18 yaşın altındaki her birey ailenin izniyle evlendirilmektedir. 1917 tarihinden önce gençlerin evlilik yaşı belli bir yaşa bağlanmayıp buluğ çağına giren her bireyin evleneceği söylenmektedir. Bu durum küçük yaşta evlilikleri beraberinde getirmiştir. Bu bakımdan aile hukuku alanında yapılan çalışmaların ve çıkarılan kanunların yerinde bir adım olduğunu söylemek mümkündür.

Tablo 4.12. Çankırı'da Evlilik

	Çankırı'da Evlilik
Erkeğin Yaşı	17-20 yaş arasında olmaktadır.
Kadının Yaşı	15-18 yaş arasında olmaktadır.
Düğünler	Güz sonu yapılmaktadır. 3,5,7 gün sürmektedir. Günümüzde her ayda olabilmektedir.
Başlık	Vardır.

Genel bir çerçevede Çankırı'da yapılan evliliklere baktığımızda kanunlar çerçevesinde yapılan düğünlerin zaman ilerledikçe ve halkın eğitim seviyesi yükseldikçe arttığını görmekteyiz. Örneğin medeni kanuna göre bir kadının 17 yaşında evlenebileceği söylenirken Çankırı adetlerine göre bir kadın 15 yaşında evlenebilmektedir. Diğer bir örnek ise başlık geleneğidir. Önceki dönemlerde kızın ailesi başlık alırken artık çoğu yerde böyle bir geleneğin kalmadığını kızını mal gibi satmak istemediklerini söylemektedirler. Lakin günümüzde bazı köylerde[166] halen başlık alındığını çevrede yaşayan insanlardan ve haberlerden öğrenmekteyiz. Başlık parası günümüzde süt parası veya çeyiz parası olarak alınmaktadır. Çankırı'da köylerde ve merkezde yapılan

[166] https://www.cankiripostasi.com/guncel/bu-koyde-baslik-parasi-70-bin-lira-h7514.html (Erişim: 17.05.2021)

düğünlerde farklılık gösterebilmektedir. Köylerde Cuma gününde bayrak dikme[167] ile başlayan düğün merkezde çoğu zaman bu şekilde seyretmeyebilir. Lakin yine de Çankırı şehir merkezinde halen bu şekilde yapılan çok sayıda düğün olduğunu söylemek gerekir. Bunun yanı sıra köylerde köy konaklarında veya meydanlarda yapılan düğünler merkezde oturanlar için düğün salonlarında veya mahallelerinde yapılmaktadır. Tabi ki isterlerse köylerde oturanlarda buralarda düğünlerini yapabilmektedirler. 1926 yılında yürürlüğe giren Türk Medeni Kanun'unun getirdiği yenilikler bu bakımdan önemlidir.

[167] Bayrak Dikme: Çankırı köylerinde, düğün evinin önünde bayrak dikme adeti vardır. Buna bayrak kaldırma denilir. Geleneğe göre bayrak dikme önce mahalle veya köyde düğün sahibi ailenin öncülüğünde cami cemaati ve akrabalar toplanır. İmam eşliğinde tekbirlerle, salavatlar ile düğün evinin önüne gelerek burada yapılan dua ile bayrak düğün evinin en yüksek yerine dikilir. Bayrak kaldırılırken davul-zurna ile şu türkü çağırılır:
"Dan yüzüne dan yüzüne Dan uykusu tatlı olur
Vurdum dilberin dizine Kaldırırlar akşam seni
Çayırda bostan bozuyor Öğle işi firkatli olur
Öksüzler bakar gözüne Yıldırırlar akşam seni"

SONUÇ

Aile dediğimiz kavram her toplumda önemini koruyan ve yüzyıllar boyunca saygınlığını daha da artırarak devam eden önemli bir müessesedir. Anne, baba ve çocuktan oluşan bu müessese erkek ve kadının evlilik akdini gerçekleştirmesi ile oluşmaktadır. Evlilik akdi, İslam öncesi toplumlarda belli kural ve kaideler çerçevesinde gerçekleşirken zaman içerisinde gelişme göstermiştir. İslam Hukuku ve akabinde Osmanlı Aile hukuku olarak aileye verilen önemin arttığını daha sonra 1917 Hukuk-ı Aile Kararnamesi ile ilk kanunların belirlendiğini söylemek mümkündür. 1917 tarihli Hukuk-ı Aile Kararnamesi aile hukuku alanında yapılan ilk örnek olmakla beraber muvakkat yani geçici bir kanun olmuştur. Toplam 157 maddeden oluşan kararname 1.5 yıl kadar yürürlükte kalmış ve dönemin ihtiyaçlarına cevap vermediği aynı zamanda eksiklikler olması sebebiyle yürürlükten kaldırılmıştır.

1926 yılına geldiğimizde İsviçre'den alınan Medeni Kanun ile Cumhuriyet Döneminde yeni bir süreç başlamıştır. Yeni Medeni Kanun'un en önemli özelliği ise aile hukuku alanında geniş kapsamlı olmasıdır. Her ne kadar batıdan alınmış olsa da bu zamana kadar çıkarılan kanunların bir toplamı olarak değerlendirebiliriz. Medeni Kanun ile beraber artık evlenme akdinin nasıl yapılması gerektiği belirlenmiş ve belli yaşlarda evliliklere müsaade edilmiştir. Yeni kanunun getirdiği yenilikler tüm şehirlerde aynı standartlarda uygulanmak ve halkı bilgilendirmek için çalışmalar yapılmıştır Medeni Kanun kabul edildikten sonra 61 vilayete evlenme beyan kâğıdı, evlenme ilan kâğıdı, evlenme cüzdanı ile evlenme talimatnamesi gönderilmiştir. Bu şekilde kanunun öngördüğü hükümler vilayetlere bildirilerek yapılacak evliliklerin bu hükümler çerçevesinde gerçekleşmesi amaçlanmıştır. Önceki dönemlerde buluğ çağına giren her genç evlenme ehliyetine sahip iken 1917 ve 1926 tarihli kanunlar ile bu durum değişmiş, evlilik yaşı kadınlar için 17, erkekler için 18 olarak belirlenmiştir. Aynı zamanda olağanüstü hallerde evlenme yaşı veli iznine tabi tutularak 15 olarak belirlenmiştir.

Evlenecek her bireyin evlenme ilanı vermesi gerekmektedir. Böylece yapılacak evlilikler resmi bir temele oturtulmak istenmiştir. Evlenme ilanının süresi 15 gün olarak belirlenmiş olup ilan süresi içerisinde kişilerin evlenme raporu almalarına karar verilmiştir. Evlenme raporunun Cumhuriyet tarihinde ilk kez çıkarılarak yürürlüğe girmesi bakımından son derece önemli olduğu tespit edilmiştir. Umumi Hıfzıssıhha

Kanunun 6 Mayıs 1930 tarihinde çıkardığı bu kanun "Evlenme Muayenesi Hakkında Nizamname" başlığı ile Resmi Gazetede 21 Eylül 1931 tarihinde kabul edilerek yayınlanmıştır. Buna göre; Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaleti tarafından sağlık taramasında yapılacak olan işlemler detaylı şekilde ele alınarak kadın ve erkeğin muayene şekilleri belirlenmiştir. Çıkarılan nizamname toplam 15 maddeden oluşmakta olup yasal bir çerçeveye dayanmaktadır. 1931 yılında çıkarılan evlenme muayenesi günümüze gelinceye kadar revize edilerek halen geçerliliğini korumaktadır. Evlenme muayenesi yapıldıktan sonra sağlığında bir sorun olmayan kişilere evlenme raporu verilmiştir. Bu kişiler raporu evlenme dairesine götürmektedir. Evlenme raporu verilmeyen kişilerin nikâh akitleri ise gerçekleştirilmemektedir. Çıkarılan bu nizamname ile beraber evlenecek kişilerin bulaşıcı hastalıkları yayması engellenmek istenirken aynı zamanda kişiler arasında gizli bir durumun kalmaması sağlanmıştır.

Türk Medeni Kanun'u ile beraber yapılan nikâh değişikliği Çankırı'da uygulanma alanı bulmuştur. Çankırı'ya ait iki tane evlenme defteri tespit edilmiş olmakla beraber defterler incelendiğinde Medeni Kanun'daki hususlara dikkat edildiği tespit edilmiştir. Çankırı'da resmi nikâh uygulamaları evlenme defterlerine göre incelenerek yıllara göre evlilik oranları, evlenme yaşları, aynı veya farklı köyden evlenmeler ve nişanlanmaların istatistiksel verileri tespit edilmiştir. Buna göre her iki defter içerisinde en küçük evlenme yaşı dokuz olup bir kadına aitken en yüksek evlenme yaşı yetmiş beş olarak bir erkeğe ait olduğu görülmüştür. Yapılan evliliklerin yaşlarına baktığımızda küçük yaşlarda evlenmelerin olmadığı ve genelde Medeni Kanun'da belirtilen evlenme yaşlarına riayet edildiği tespit edilmiştir. 1947-1948 yılları arasındaki evlenme defterinde evlenme yaşları Medeni Kanun'da belirtildiği yaş aralığında olup ilk defter olarak varsaydığımız 1933-1938 yılları arasındaki defterde yapılan evliliklerde yaşların oldukça yüksek olduğu görülmüştür. Burada halkın geçmişten gelen ve alışılmış olan dini nikâhlarını artık medeni nikâh ile resmi hale getirdiğini söyleyebiliriz. Resmi nikâhı halen benimseyemeyen veya uyum sağlayamayan halk dini nikâh kıymaya devam etmiş olsa da çocuğu doğduğunda veya resmi bir işi olduğu vakit medeni nikâh kıymak zorunda kalmıştır. Medeni Kanun ile beraber resmi nikâh kıyılmadan evvel dini nikâhın kıyılması uygun görülmemiştir. Böylece küçük yaşta ve izinsiz evlenmelerin önüne geçilmeye çalışılmıştır. Evlenme

defterlerine göre Çankırı'da kişilerin ikinci kez evlenme sayısı ilk kez evlenmelerine göre fazla olduğu tespit edilmiştir. Burada kişilerin ilk evliliklerinin tamamen sona erdiğini ispat ederek başka biri ile evlenebildikleri görülmüştür.

Çankırı merkez ve köylerinde genel olarak kapalı toplum özelliği görülmektedir. Halk, geleneksel yapının dışına çıkmakta zorlanmış ve gelenekler ile modernleşmenin arasında sıkışıp kalmıştır. Çankırı şehrine demiryolunun gelmesi ile beraber şehir içerisinde yeni gelişmeler başlamıştır. Cumhuriyet döneminde ihtiyaç doğrultusunda yeni meskenler yapılmıştır. 1980'li yıllara kadar yapılaşma yavaş ilerlemiştir. Şehrin gelişmesindeki en önemli etmen sanayileşmenin başlaması olmuştur. Bu bağlamda şehir içerisinde istihdam sağlanarak şehir dışına göç kısmen önlenmiştir. Yeni istihdam alanlarının artmasıyla ve memur kesimin çoğalmasıyla gelişim hızlanmıştır. Bu durum Çankırı'nın geleneksel yapısından bir nebze ayrılarak modernleşmesine katkı da bulunmuştur. Sosyal hayatın en önemli dönemeçlerinden varsaydığımız evlilik ve aile gündelik hayatın merkezine oturmaktadır. Çankırı'da "evlendirmek" kelimesi yerine "evermek" kelimesi kullanıldığı tespit edilmiştir. Düğünler genelde güz sonu yani hasat yapıldıktan ve kışlıklar hazırlandıktan sonra yapılmakla beraber 3,5,7 gün sürmektedir. Çankırı'ya ait evlenme gelenekleri zaman içerisinde değişime uğramıştır. Bunun başlıca sebepleri artan ihtiyaçlar ile beraber sosyo-ekonomik değişimler olmuştur. Günümüzde ise Çankırı'da düğünler yaz ve kış her ayda gerçekleşebilmektedir. Çankırı'da ilk Türk toplumlarından beri süregelen bir gelenek olan başlık parası alınmaktadır. Bu gelenek söz kesme esnasında konuşulup karara bağlanmaktadır. Günümüzde ise başlık parası geleneği Çankırı'nın birçok ilçesinde unutulmuş, kaldırılmış ve "evlat, mal gibi satılmaz" görüşü bu yörede hâkim olmuş olsa da Çankırı'nın halen bazı köy ve mahallelerinde başlık parası süt hakkı olarak belirlenip alınmaktadır.

Çankırı'ya ait düğün fotoğrafları araştırma merkezinden temin edilerek Çankırı'nın sosyal yapısı ve evlenme geleneği de fotoğraflar ile görülmektedir. Böylece farklılık ve değişim süreci ortaya koyulmuştur. Aynı zamanda batılılaşmanın etkisi ile modernleşme süreci düğünlerde görülmeye başlanmıştır. Bunun yanı sıra Medeni Kanun ile gelen yenilikler bilhassa kadınların hukuki alanda haklarının iyileştirilmiş olması da artık modern bir yapıyı beraberinde getirmiştir. Cumhuriyet döneminin ilk Medeni Kanun'u olan ve ailenin ön plana çıktığı bu süreç gazetelere de yansımaktadır.

Gazete nüshalarını incelediğimizde nikâh, düğün, evlenme ile ilgili pek çok haber başlığı görülmüştür. Bu haberler gerek düğünlerin yapılması için mekân önerisi gerek yeni evlenen kişilere mutluluk temennisi gerek bu konularla ilgili yazı ve şiirleri içermektedir. Bunların yanı sıra gazetelerde düğün hakkında şiirler yazıldığı, bekârlık hakkında hasbihaller yapıldığı, okuyucu ile sohbet ediyormuş havası yakalanmaya çalışıldığını tespit edilmiştir. Aynı zamanda gazetelerde çıkan bu haberler ile kanunlara uyulması gerektiği ve bu çerçevede evliliklerin olması gerektiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak çalışmamız gösteriyor ki Cumhuriyet Döneminde böyle bir hususun var olması ve Medeni Kanun'un hukuk tarihinde olduğu kadar toplum açısından da önemini göstermektedir. Medeni Kanun'da yer alan hususlar evlenme defterleri incelendiğinde daha açık bir şekilde görülmüş ve Çankırı'da uygulanıyor olması da son derece önemli bir hale gelmiştir.

KAYNAKÇA

a. Arşiv Kaynakları

Defterler

Çankırı Belediyesi Dr. Rıfkı Kamil Urga Çankırı Araştırmaları Merkezi Arşivi, Evlenme Defteri No:790.

Çankırı Belediyesi Dr. Rıfkı Kamil Urga Çankırı Araştırmaları Merkezi Arşivi, Evlenme Defteri No:793.

Belgeler

Başkanlık Cumhuriyet Arşivi (BCA), 30-18-1-1/17-81-4.

BCA, 19-34-7, 16.05.1926.

BCA, 20-114-13, 05.10.1926.

BCA, M-01-11-1926.

Çankırı Belediyesi Dr. Rıfkı Kamil Urga Çankırı Araştırmaları Merkezi Arşivi, Kutu No: 242, Dosya No: 12060, 1926.

b. Süreli Yayınlar

Resmi Gazete (4 Nisan 1926, 6 Mayıs 1930, 21 Eylül 1931).
Çankırı Gazetesi (3 Eylül 1929, 3 Haziran 1930, 19 Ağustos 1930, 26 Ağustos 1930, 4 Eylül 1934, 9 Şubat 1943, 15 Haziran 1943, 15 Nisan 1947, 18 Mart 1947).

c. Telif Eserler (Kitap ve Makale)

AKINTÜRK, Turgut, "Türk Medeni Kanunu'nun Evlilik Hukukuna İlişkin Hükümlerinde Yapılması Öngörülen Değişiklikler", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,* Cilt 29, Sayı 1, 1972.

AKÖZ, Alaaddin, "XVI. Yüzyıla Ait Bir Nikâh Defteri ve Bazı Değerlendirmeler", *İstem Dergisi,* Yıl 2, Sayı 3, 2004.

ARSEL, İlhan, *Teokratik Devlet Anlayışından Demokratik Devlet Anlayışına,* İstanbul, 1993.

ATAR, Fahrettin, "Nikâh", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi Yayınları (TDVİA),* Cilt 33, 2007.

AYDIN, Mehmet Akif, "Aile", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi Yayınları (TDVİA),* Cilt 2, 1989.

AYDIN, Mehmet Akif, "Hûkuk-ı Aile Kararnamesi", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi Yayınları (TDVİA),* Cilt 18, İstanbul, 1998.

AYDIN, Mehmet Akif, *Osmanlı Aile Hukuku,* Klasik Yayınları, 2. Baskı, İstanbul, 2018.

AYDIN, Harun, "Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e Türkiye'de Kadın", *Current Research In Social Sciences,* Sayı 1/3, 2015.

AYHAN, Bahattin, *Çankırı ve İlçeleri,* Gülay Ajans, Ankara, 1988.

BAYGIN, Cem, "Tanzimat'tan Günümüze Aile Hukukunun Gelişim Sürecine Kısa Bir Bakış", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi,* Cilt 22, Sayı 3, 2016.

BİNGÖL, CEMİL, *Çankırı'nın İdari, Nüfus ve Sosyal Yapısı (1839-1903),* Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Genel Türk Tarihi Anabilim Dalı Doktora Tezi, Ankara, 1997.

BOZKURT, Gülnihal, *Batı Hukukunun Türkiye'de Benimsenmesi (Osmanlı Devleti'nden Türkiye Cumhuriyeti'ne Resepsiyon Süreci 1839-1939),* Türk Tarih Kurumu Yayınları (TTK), 2.Baskı, Ankara, 2010.

CİN, Halil, *İslam ve Osmanlı Hukukunda Evlenme,* Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, No: 341, Ankara, 1974.

ÇANLI, Mehmet, "Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Evlilik Hukuku: Çorum Evlenme Defterleri Örneği", *OMAD,* Cilt 3, Sayı 7, 2016.

ÇEKER, Orhan, *Osmanlı Hukuk-ı Aile Kararnâmesi,* Mehir Vakfı Yayınları, 5.Baskı, Konya, 2017.

DEMİR, Hatice, *Şer'iyye Sicillerine Göre, XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Çankırı'da Aile,* Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Çankırı 2013.

DOĞAN, Murat, "Türk Medeni Kanunu'nun Evliliğin Genel Hükümleri Bakımından Getirdiği Yenilikler", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,* Cilt 52, Sayı 4, 2003.

DOLAY, Agah, *20.Yüzyılın İlk Yarısında Çankırı*, Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Doktora Tezi, Çankırı, 2019,

DURSUNÜST, Elif, "Kabul Edilme Sürecinde Türk Kanun-ı Medenisi", *Usul İslam Araştırmaları Dergisi,* Cilt 12, Sayı 12, 2009.

DURUKAN, Ayşe, Türkan Ulusu Uraz, "Cumhuriyetin Kültür Kurumu Olarak Halkevi Binaları", *İTÜ Dergisi/A,* Cilt 7, Sayı 1, Mart 2008.

DÜZDAĞ, Mehmet Ertuğrul, *Şeyhülislam Ebussuud Efendi Fetvaları Işığında 16.Asır Türk Hayatı,* Enderun Kitabevi, İstanbul, 1983.

EKİNCİ, Ekrem Buğra, "Osmanlı Hukukunda İzinname İle Nikah", Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları Dergisi, Sayı 2, 2006.

EKİCİ, Cevat, Yüksel Arslan (ed.), *Osmanlı Belgelerinde Çankırı,* Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü; Çankırı Belediyesi Dr. Rıfkı Kamil Urga Çankırı Araştırma Merkezi, Ankara, 2008.

ELİBOL, Ahmet, *XIX. Yüzyıl Başlarında Çankırı,* Çankırı Belediyesi Kültür Yayınları No:5, Çankırı, 2008.

Evlenme İstatistikleri İl ve İlçe Merkezlerinde 1932, 1940, 1945, 1950, 1960, T.C. Başbakanlık İstatistik Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 1962.

KAVUNCU, Muallâ, "Osmanlılarda Aile ve Kadın", *Dini Araştırmalar Dergisi,* Cilt 2, Sayı 4, 1999.

KOÇAK, Doğan, "17 Şubat 1926'da Kabul Edilen Türk Medeni Kanunu'na Göre Türk Kadınının Hak ve Özgürlükleri", *Atatürk Dergisi,* Sayı 8/1, 2019.

Kur'an-ı Kerim Meâli, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 2007.

KÜÇÜKTİRYAKİ, Ahmet Yasin, *Osmanlı Aile Hukuku (Gelenek ve Modern Arasında Hukuk-ı Aile Kararnamesi ve Sadreddin Efendi'nin Eleştirileri),* İz Yayıncılık, İstanbul, 2017.

METİN, Barış, "Çankırı Halkevi, Başkanları ve Faaliyetleri", *Çankırı Araştırmaları Dergisi,* Yıl 6, Sayı 7, Haziran 2011.

ORTAYLI, İlber, *Osmanlı Toplumunda Aile,* Timaş Yayınları, İstanbul, 2018.

ORTAYLI, İlber, "Anadolu'da XVI. Yüzyılda Evlilik İlişkileri Üzerine Bazı Gözlemler", *Osmanlı Araştırmaları Dergisi,* İstanbul, 1980, s.35.

OĞUZ, Arzu, "Türk Medeni Hukuku'nun Gelişim Çizgisi ve Karşılaştırmalı Hukukun Rolü", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,* Cilt 55, Sayı 1, 2006.

ÖZDEMİR, Yavuz, Elif Aktaş, "HALKEVLERİ (1932'DEN 1951'E)", *A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi/45,* Erzurum, 2011.

ÖZTAN, Bilge, *Aile Hukuku,* Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara, 1979.

ŞAHİN, İlhan, "Çankırı", T*ürkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi Yayınları (TDVİA),* Cilt 8, İstanbul, 1993.

TAHİR, Kemal, *Körduman,* İthaki Yayınları, İstanbul, 2019.

TAHİR, Kemal, *Sağırdere,* Adam Yayınları, 1991.

URAL, Sami Sezai, *Türk Medeni Kanunu'nda Evlilik İle İlgili Hükümler Ve Kabataş İlçesinde Uygulanışı- Sosyal Tarih İncelemesi,* Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 1998, Ankara.

ÜÇOK, Hacışeyhoğlu Hasan, *Çankırı Tarih ve Halkiyatı,* Okuyan Adam Yayınları, Çankırı, 2002.

ÜNAL, Hasan Emre, *Göçün Kırsal Değişime Ve Tarımsal Üretime Etkisi: Çankırı İli Köyleri Üzerine Bir Araştırma*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal çevre Bilimleri Anabilim Dalı Doktora Tezi, Ankara, 2014.

VARVAR, Melek, *Çankırı'da Kına Nişan ve Düğün Geleneği*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Halk Bilimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2010.

VELİDEDEOĞLU, Hıfzı Veldet, *Evlenme Ve Boşanma,* Cumhuriyet Halk Partisi Yayını, Ankara, 1938.

VELİDEDEOĞLU, Hıfzı Veldet, *Türk Medeni Hukuku: Aile Hukuku,* Cilt II, Sermet Matbaası, İstanbul, 1960.

YİĞİT, İlker, "Çankırı Şehrinin Mekansal Gelişimi", *International Journal Of Geography And Geography Education (IGGE)*, 39, 2019.

d. İnternet Erişimi

https://www.cankiri.bel.tr/kultur,7,13,1 (Erişim: 19.05.2021)

https://cankiri.ktb.gov.tr/TR-70610/giyim.html (Erişim: 17.05.2021)

https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/cankiri/kulturatlasi/evlenme-detleri-ve-torenleri (Erişim: 17.05.2021)

https://in.pinterest.com/pin/274649277253092394/ (Erişim: 09.06.2021)

https://www.peramezat.com/urun/tc-evlenme-ilani (Erişim: 09.06.2021)

https://peramezat.com/urun/1933-evlenme-raporu#product (Erişim: 09.06.2021)

https://www.koleksiyonevi.net/en/product/565294/evlenme-cankiri-nin-korgun-kazasindan-ayse-hanim-ile-mustafa-beye-ait-1338 (Erişim: 09.06.2021)

https://www.cankiripostasi.com/guncel/bu-koyde-baslik-parasi-70-bin-lira-h7514.html (Erişim: 17.05.2021)

https://kurul.diyanet.gov.tr/Cevap-Ara/808/mehir-ne-demektir- (Erişim: 01.08.2021)

https://tr.wikiquote.org/wiki/Mustafa_Kemal_Atat%C3%BCrk/Aile (Erişim: 01.08.2021)

https://sozluk.gov.tr/ (Erişim: 01.08.2021)

https://www.haberler.com/mehiri-kim-verir-mehir-nedir-miktari-ne-14235109-haberi/ (Erişim: 01.08.2021)

https://www.biyografya.com/biyografi/6469 (Erişim: 01.08.2021)

EKLER

EK-1: 1917 Hukuk-ı Aile Kararnamesi Maddeleri.

Kararname ile ilgili Orhan Çeker'in kaleme aldığı "Osmanlı Hukuk-ı Aile Kararnamesi" adlı eserde evlilik ile ilgili hükümler aşağıda verildiği gibidir.

"*KİTÂB-I EVVEL*

MÜNÂKEHAT HAKKINDADIR.

BÂB-I EVVEL

FASL-I EVVEL

NİŞANLANMAK HAKKINDADIR

Madde 1. Nişanlanmakla veya va'd ile nikah münakid olmaz.

Madde 2. söz kesildikten sonra tarafeynden biri nikahtan imtina' veya vefat etse hatıbın mehre mahsuben vermiş olduğu şeyler mevcud ise aynen ve telef olmuş ise bedelen istirdâd olunabilir. Amma hediyye olarak tarafeynin yekdiğerine verdiği şeyler hakkında hibe ahkamı cereyan eder.

Madde 3. İkinci maddenin hükmü gayrimüslimlere ait tırahoma hakkında dahi caridir.

FASL-I SÂNİ

EHLİYYET-İ NİKAH HAKKINDADIR

Madde 4. Ehliyyet-i nikahı haiz olmak için hatıbın 18 ve mahtubenin 17 yaşını itmam etmiş olmaları şarttır.

Madde 5. 18 yaşını itmam etmemiş olan mürahik baliğ olduğunu beyan ile müracaat ettikde hali mütehammil ise hakim izdivacına müsaade edebilir.

Madde 6. 17 yaşını itmam etmemiş olan mürahika baliğa olduğunu beyan ile müracaat ettikde hali mütehammil ve velisinin izni munzamm ise hakim izdivacına müsaade edebilir.

Madde 7. 12 yaşını itmam etmemiş olan sağir ile 9 yaşını itmam etmemiş olan sağire hiçbir kimse tarafından tezvic edilemez.

Madde 8. 18 yaşını itmam etmiş olan kebire, bir şahıs ile tezevvüç etmek üzere müracaat ettikde hakim keyfiyeti velisine tebliğ eder ve veli itiraz etmediği veya itirazı varid görülmediği halde izdivacına müsaade eyler.

Madde 9. Mecnun ile mecnunenin bir zarurete mebni olmadıkça nikahları caiz değildir. Zaruret bulunduğu takdirde hakimin izniyle nikahları velileri tarafından akdolunur.

Madde 10. Nikahda veli, ale't-tertib binefsihi asabe olan kimselerdir.

Madde 11. Velayete ehliyyetde velinin mükellef olması şarttır. Sabiy, mecnun ve ma'tuhun hiçbir kimse üzaerinde velayeti yoktur.

Madde 12. Isevilerde 22 yaşını itmam etmemiş olan hatıp ile 20 yaşını itmam etmemiş olan mahtubenin nikahının in'ikadında velinin rızası şarttır.

BÂB-I SÂNİ

NİKÂHI MEMNU OLANLAR HAKKINDADIR

Madde 13. Başkasının menkuhe ve mu'teddesiyle izdivaç memnudur.

Madde 14. Menkuhe veya mu'tedde olarak 4 zevcesi bulunan kimsenin diğer bir kadın ile izdivacı memnudur.

Madde 15. Bir kimse 3 talak ile tatlîk eylediği kadını beynûnet-i kat'iyye baki oldukça tezevvüç edemez.

Madde 16. Neseben veya radâan yekdiğerine mahrem olan iki kadını nikâhta cem' etmek memnûdur. İki kadının yekdiğere mahrem olması ikisinden hangisi erkek farz edilirse diğeriyle tezevvücü müebbeden memnû olmakla malum olur: İki hemşire gibi. Âma yalnız biri erkek farz edildiği halde diğerini tezevvüc etmesi memnû olup emir ber-aks edildiği takdirde memnû olmazsa ikisi nikâhta cem' edilebilir; kız ile üveyi valide gibi.

Madde 17. Bir erkek ile beynlerinde karabet-i nesebiyye bulunan zî-rahm mahrem kadınların nikâhı müebbeden memnûdur. Bu kadınlar 4 sınıftır: Birincisi erkeğin validesi ve ceddeleri; ikincisi kız evlâd ve ahfâdı; üçüncüsü ale'l-ıtlak kız kardeşleri ve kardeşlerinin kız evlâd ve ahfâdı; dördüncüsü ale'l-ıtlak ammeleri ve teyzeleridir.

Madde 18. Bir erkek ile beynlerinde radaan karabet bulunan kadınların tezevvücü madde-i sâbıkada muharrer zi-rahm mahrem kadınlar gibi müebbeden memnûdur.

Madde 19. Bir erkek ile beynlerinde musaheret bulunan kadınların tezevvücü müebbeden memnûdur. Bu kadınlar 4 sınıftır: Birincisi gelinlerdir ki erkeğin evlad ve ahfâdının zevceleridir; ikincisi kayınvalideleridir ki zevcesinin anası ve ale'l-ıtlak ceddâtıdır; üçüncüsü üvey validelerdir ki babasının ve ceddlerinin zevceleridir; dördüncüsü üvey kızlarıdır ki zevcesinin kızları ve zevcesinin evlad ve ahfâdının kızlarıdır. Lakin bu dördüncü sınıfda memnûiyet için zevceye takarrûb lâzımdır. Nikâh-ı fâsid üzerine takarrûb memnûiyyet-i musâhere husûle getirir.

FASL-I SÂNÎ

MÛSEVİLER HAKKINDA NİKÂHI MEMNÛ OLANLARA MÜTEDAİRDİR

Madde 20. Bir kimse ber-hayat olan olan zevce-i mutallakasının hemşiresiyle izdivac edemez.

Madde 21. Âle'l-ıtlak zevcinden ayrılmış olan bir kadın şahs-ı âhar ile izdivac edip ondan da ayrıldıktan sonra zevc-i evveliyle izdivac edemez.

Madde 22. Bir kimsenin kardeşinin kız evlâd ve ahfâdıyla izdivacı memnû değildir.

Madde 23. Ondokuzuncu maddede dördüncü sınıf olarak beyan olunan meharimde mücerred akid ile memnûiyyet-i musahere sabit olacağı gibi takarrub vukû bulsun bulmasın ale'l-ıtlak nikâh-ı fasid ile dahi memnûiyyet-i müsahere sabit olur.

Madde 24. Zina sebebiyle tefrik olunan kadını tekrar tezevvüc memnûdur.

Madde 25. Evlâdı olduğu halde vefat eden biraderin zevcesini tezevvüc memnûdur.

Madde 26. Radâ' mevâni-i nikâhtan ma'dûd değildir.

FASL-I SÂLİS

ÎSEVÎLER HAKKINDA NİKÂHI MEMNÛ OLANLARA MÜTEDAİRDİR

Madde 27. Bir asıldan münşaib hatt-ı münkesir üzere karabet-i nesebiyye ve sıhriyye ashabı beyninde izdivac memnûdur. Şu kadar var ki bu memnûiyyet yedinci dereceyi tecavüz edemez. Âncak esbab-ı zarûriyye mevcud olduğu halde dördüncü dereceden itibaren hakimden me'zûniyyet istihsal edilebilir. Derecât-ı mezkûre karabet-i nesebiyye ve sıhriyyede hâtıb ve mahtûbe ile asl-ı müşterekleri beynindeki batınların adediyle taayün eder. Ve karabet-i sıhriyyenin derecesini ta'yinde hâtıb ile mahtûbe şahs-ı vâhid itibar olunur.

Madde 28. Memnûiyyet-i musahere nikâhın zevâlinden sonra dahi kemâ kân bâkîdir.

Madde 29. Vaftizden mütevellid karabet mezâhib-i muhtelife-i İseviyye ahkâmına tevfîkan mani-i izdivacdır.

Madde 30. Bir kimse taht-ı nikâhında iki veya daha ziyade kadın cem' edemez.

Madde 31. Üç defa izdivac eden bir kimsenin dördüncü defa izdivacı memnûdur.

Madde 32. Rada' mevani-i nikâhtan ma'dûd değildir.

BÂB-I SÂLİS

FASL-I EVVEL

NİKÂHIN AKDİ HAKKINDADIR

Madde 33. Âkd-i nikâhın icrasından evvel keyfiyyet ilan olunur.

Madde 34. Âkd-i nikâh esnasında mükellef iki şâhidin huzuru, nikâhın sıhhatında şarttır. Hâtıp ile mahtûbenin usul ve furûu da şahid ittihaz edilebilir.

Madde 35. Nikâh, meclis-i nikâhta tarafeynin veya vekillerinin icâb ve kabûlüyle akdolunur.

Madde 36. Nikâhda îcâb ve kabûl, tenkih ve tezvic gibi lafızlarla olur.

Madde 37. Esna-yı akidde hâtıp ve mahtûbeden birinin ikâmetgâhı bulunan kazâ hâkimi veya bunun izinnâme-i mahsus ile me'zun kıldığı nâib hazır bulunup akidnâmeyi tanzim ve tescil eder.

Madde 38. Üzerine evlenmemek ve evlendiği sûrette kendisi veya ikinci kadın boş olmak şartıyla bir kadını tezevvüc sahih ve şart muteberdir.

Madde 39. İşbu fasıl ahkâmı mûsevîler hakkında dahi câridir.

FASL-I SÂNÎ

ÎSEVİLER HAKKINDA NİKÂHIN AKDİNE DAİRDİR

Madde 40. Îsevilerin nikâhı âyin-i dînîleri dâiresinde me'mûrîn-i ruhâniyye tarafından icrâ olunur.

Madde 41. Me'mûrîn-i rûhâniyye tarafeynin hüviyetini müş'ir evrak-ı subûtiyyeyi ba'de't-tedkîk tahkîkât-ı lazımada bulunacağı gibi maabid kapılarına ilannâmeler ta'liki veya süver-i sâire ile keyfiyeti ilan eder.

Madde 42. Âkd-i nikâha îtiraz vukûunda me'mûrîn-i rûhâniyye keyfiyyeti bi't-tedkîk îtiraz-ı vakı gayri vârid gördükleri halde me'mûr-i mahsûs huzuruyla akdi icra eder.

Madde 43. Nikâhı icra edecek olan me'mûr-ı rûhâni keyfiyyeti la-ekall yirmidört saat evvel mahallî mahkemesine ihbara mecburdur. Hâkim vakt-i muayyende meclis-i nikâha bir memûr-i mahsûs i'zam ile icra edilen nikâhı defter-i mahsûsuna kayd ve tescil ettirir.

Madde 44. Âkdin icrasından imtina eden rüesâ-yı rûhâniyye hakkında tarafeyn mahallî mahkemesine müracaat ile imtina-ı vakı'a itiraz ve nikâhın icrasını talep edebilir. Esbâb-ı imtinaı mübeyyin bir varak mevcut olduğu takdirde hâkim keyfiyyeti bi't-tedkîk mevâni-i kânûniyyeden biri bulunmazsa akdi icra eder. Böylece bir varaka mevcut değilse bir ay zarfında esbâb-ı imtinâın bildirilmesi ve aksi takdirde nikâhın akdedileceğini rüesâ-yı rûhâniyyeye tebliğ eder.

FASL-I SÂLİS

KEFÂET HAKKINDADIR

Madde 45. Mal ve hırfet gibi hususlarda erkeğin kadına küfv olması nikâhın lüzûmunda şarttır. Malda kafâet zevcin mehr-i muacceli îtâya ve zevcenin nafakasını tedârike muktedir olmasıdır. Hırfetde kefâet zevcin sülûk ettiği ticaret veya hizmetin şerefce zevce velîlerinin ticaret veya hizmetleriyle mütekarib olmasıdır.

Madde 46. Kefâet ibtidâ-yı akidde aranır. Ba'de'l-akd zail olsa nikâha zarar vermez.

Madde 47. Bir kebîre velisini ketm ile rızasını istihsal etmeksizin nefsini ahara tezvic ettiği sûretde nazar olunur: Eğer küfvüne tezvic etmiş ise akid lâzım olur, velev ki mehr-i mislinden noksan ile olsun. Âmma küfvü olmayan kimseye tezvic etmiş ise veli hâkime müracaatla nikâhı feshettirebilir.

Madde 48. Velî kebîreyi rızasıyla adem-i kefâetini ikisinin de bilmedikleri bir erkeğe tezvic ettikten sonra küfv olmadığı tebeyyün etse hiç birinin itiraza selâhiyyeti olmaz. Âmma hin-i akidde kefâet şart kılınmış veya zevc küfv olduğunu kable't-tezvic ihbar etmiş olup da muahharan adem-i kefâeti sabit olsa her biri hâkime müracaatla nikâhı feshettirebilir.

Madde 49. Dereceleri müsavi velilerden birinin rızası diğerlerinin hakk-ı îtirazını iskât eder. Kezalik veliy-yi akreb ğaib iken dereceten baîd olan velînin rızası onun hakk-ı itirazını iskât eder.

Madde 50. Âdem-i kefâet sabebiyle hâkim nikâhı ancak hamlin zuhurundan akdem feshedebilir. Velinin delâleten veya sarâhaten rızası hakk-ı feshi iskât eder.

Madde 51. İşbu faslın ahkâmı gayr-ı müslimler hakkında cari değildir.

BÂB-I RÂBİ'

FASL-I EVVEL

NİKÂHIN FESÂD VE BUTLÂNI HAKKINDADIR

Madde 52. Hîn-i akidde tarafeynden biri şerâit-i ehliyyeti hâiz bulunmazsa nikâh fâsid olur.

Madde 53. Onaltıncı madde mûcebince nikahda cem'leri memnu olan iki kadından biri taht-ı nikâhta iken ikincisinin nikâhı fasiddir.

Madde 54. Nikahlarının memnûiyyeti 13, 14, 15, 17, 18, 19'uncu maddelerde beyan olunan kadınlardan birini nikâh fâsiddir.

Madde 55. Nikâh-ı mut'a ve muvakkat fâsiddir.

Madde 56. Bilâ-şuhûd akdolunan nikâh fasiddir.

Madde 57. İkrah ile vukû bulan nikâh fâsiddir.

Madde 58. Gayr-ı müslimin bir müslimeyi tezevvücü bâtıldır.

FASL-I SÂNÎ

MÛSEVÎLERE MÜTEALLİK NİKÂHIN FESÂD VE BUTLÂNI HAKKINDADIR

Madde 59. 13, 14, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25'inci maddeler mûcebince nikâhı memnû olan bir kadını nikâh fâsidir.

Madde 60. Bab-ı evvelin fasl-ı sânîsinde muharrer mevâdd mûcebince tarafeynden biri şerâit-i ehliyyeti haiz bulunmazsa nikâh fâsid olur.

Madde 61. Hîn-i akidde tarafeynden birinin nef'ine olarak dermeyan edilen şurût ba'de'l-akd tahakkuk etmezse nikâh fâsid olur.

Madde 62. Âkd-i nikâhta hâzır bulunan şuhûd evsaf-ı matlûbeyi hâiz bulunmazsa nikâh fâsid olur.

FASL-I SÂLİS

ÎSEVİLERE MÜTEALLİK NİKÂHIN FESAD VE BUTLÂNI HAKKINDADIR

Madde 63. 17, 27, 28, 29'uncu maddeler mûcebince beynlerinde derecât-ı muayyene üzere karabet ve münasebet bulunanların izdivacı bâtıldır.

Madde 64. Nikâh-ı mevcud üzerine akdedilen ikinci nikâh bâtıldır.

Madde 65. Üç defa tezevvüc edüp ayrıldıktan sonra dördüncü defa tezevvüc bâtıldır.

Madde 66. Mecnûnun nikâhı fâsiddir.

Madde 67. Hîn-i akidde tarafeynin birinde mâni-i tekarrüb emraz ve ahvâlden bir şey mevcud olduğu sûrette nikâh fâsid olur.

Madde 68. Hîn-i akidde bâb-ı evvelin fasl-ı sânîsinde muharrer mevadd mûcebince tarafeynden biri şerâit-i ehliyyeti hâiz bulunmazsa nikâh fâsid olur.

BÂB-I HÂMİS

FASL-I EVVEL

NİKAHIN AHKÂMI BEYANINDADIR

Madde 69. Nikâhın sahîhan in'ikâdıyla beraber zevc üzerine zevcenin mehir ve nafakası lazım gelir ve aralarında hakk-ı tevarüs sabit olur.

Madde 70. Zevc kendi istediği mahalde zevcesi için bi'l-cümle levâzımıyle bir mesken-i şer'i tedârikine mecburdur.

Madde 71. Zevce mehr-i muacceli istifâdan sonra zevcinin mesken-i şer'i olan hanesinde ikâmete ve zevci başka memlekete gitmek istedikte bir mâni bulunmadığı takdirde birlikte âzimete mecburdur.

Madde 72. Zevc hânesinde gayr-i mümeyyiz veled-i sağîrinden başka ehil ve ekâribini zevcesinin rızası olmaksızın iskân edemez. Zevce dahi zevci razı olmadıkça kendi evlâd ve ekâribini birlikte eyleyemez.

Madde 73. Zevc zevcesiyle hüsn-i muâşerete, zevce dahi umûr-i mubâhede zevcine itaata mecburdur.

Madde 74. Müteaddid zevcesi olan kimse onlar beyninde icra-yı adâlet ve müsâvâta mecburdur.

Madde 75. Takarrub vukû bulsun bulmasın ale'l-ıtlak nikâh-ı bâtıl ile henüz takarrub vukû bulmayan nikâh-ı fâsid asla hüküm ifade etmez. Binâenaleyh beynlerinde nafaka, mehir, neseb, iddet, hürmet-i musâhere ve tevârüs gibi nikâh-ı sahih ahkâmı sabit olmaz.

Madde 76. Nikâh-ı fâsidde takarrüb vukû bulmuş ise işbu takarrüb üzerine yalnız mehir ve iddet lazım ve neseb ve hürmet-i musâhere sabit olur. Fakat nafaka ve tevârüs gibi ahkâm sabit olmaz.

Madde 77. Âle'l-ıtlak nikâh-ı bâtıl ve fâsidde tarafeynin zevciyyet üzre bekâları memnûdur. Müfârakat etmedikleri sûretde bi'l-muhâkeme beynleri tefrik olunur.

FASL-I SÂNÎ

ÎSEVİLERE MÜTEALLİK NİKÂHIN AHKÂMINA MÜTEDÂİRDİR

Madde 78. Nikâh-ı fâsidi feshile tarafeyni tefrika hüküm için davâ şarttır. Bu babda hakk-ı davâ münhasıran zevceyne aid olup sebeb-i fesâda ittıla' tarihinden itibaren bir sene mürûrunda sakıt olur.

Madde 79. 64'üncü madde mûcebince bâtıl olan nikâh sebeb-i butlan bilinmeyerek akdedilmiş ise ondan mütevellid çocuk meşru' addedilir.

BÂB-I SÂDİS

FASL-I EVVEL

MEHİR HAKKINDADIR

Madde 80. Mehir ya mehr-i müsemmâdır ki tarafeynin az veya çok tesmiye ettikleri maldır. Veya mehr-i misildir ki zevcenin babası tarafından ve olmadığı takdirde beldesi ahâlisinden akran ve emsali kadınların mehridir.

Madde 81. Mehr-i müsemmânın tamamen veya kısmen ta'cil veya te'cîli caizdir.

Madde 82. Mehr-i müeccelde bir müddet ta'yin edilmiş ise hulûlundan evvel mutâlebeye zevcenin hakkı yoktur. Velev ki talâk vukû bulmuş olsun. Âmma zevcenin vefâtıyla ecel sakıt olur. Müddet ta'yin edilmemiş ise talâk veya zevceynden birinin vefatı vukûuna kadar müeccel addolunur.

Madde 83. Âkd-i sahihde mehir tesmiye edildiği takdirde ehad-ı tarafeynin vefâtı veya ictima-ı sahihden sonra talak vukûu ile mehr-i müsemma tamamen lazım gelir. Âmma ictima-i sahihden evvel talak vukû bulursa mehr-i müsemmânın nısfı ve adem-i kefâet dolayısıyla velîsinin zevceyi tefrik ettirmesi gibi bir sûretle zevce tarafından iftirak vukû bulursa tamamı sâkıt olur.

Madde 84. Âkd-i sahihde mehir tesmiye edilmediği veya edilip de ehad-ı tarafeynin vefâtı veya ictimâ-i sahihden sonra talâk vukûu ile mehr-i misil lâzım olur. Âmma ictimâ-ı sahihden evvel talâk vukû bulursa mut'a lâzım gelir. Mut'a mehr-i mislin nısfını tecavüz etmemek üzre örf ve âdete göre tayin edilir.

Madde 85. Âkd-i fâsidde tekârrubdan sonra iftirak vukûunda eğer mehir tesmiye edilmiş ise mehr-i müsemmâ ile mehr-i misilden ekalli ve tesmiye edilmemiş veya fâsiden tesmiye edilmiş ise bâliğan ma belağ mehr-i misil lazım gelir. Âmma takarrubdan evvel iftirak vuku bulursa asla mehir lazım gelmez.

Madde 86. Tesmiye-i mehirde ihtilâf olunup da tesmiye sabit olmadığı takdirde mehr-i misil lâzım gelir. Şu kadar ki tesmiyeyi iddia eden taraf zevce ise mehir onun iddia ettiği miktarı tecavüz etmez. Zevc ise onun iddia ettiği miktardan dûn olmaz.

Madde 87. Mehr-i müsemmânın miktarında ihtilaf olunup da zevc mehir olması müteâref olan bir şey iddia ettiği halde söz onundur.

Madde 88. Bir kimse maraz-ı mevtinde tezevvüc eylediği sûrette mehr-i müsemmâ zevcenin mehr-i misline müsâvi ise zevce onu terikesinden ahzeder. Ziyade ise fazlası hakkında vasiyyet hükmü cereyan eder.

Madde 89. Mehir menkûhenin malı olup onunla cihaz yapmağa cebr olunamaz.

Madde 90. Bir kızı tezvic veya teslim için ebeveyn veya akrabasının zevcden akçe ve eşya-yı sâire almaları memnûdur.

Madde 91. İşbu fasıl ahkâmı gayr-i müslimler hakkında câri değildir.

FASL-I SÂNÎ

NAFAKA HAKKINDADIR

Madde 92. Nafaka zevceynin muayyen bir şey üzerine terâzisi veya hâkimin kazâsı ile lâzımü'l-edâ olur. Ve bu sûretle takdir edilen nafaka es'ârın tağayyürü veya usr ve yüsr itibarıyla ahvâl-i zevceynin tebeddülü veya kadr-ı kifâyeden dûn veya efzûn takdir edilmiş olunduğunun tahakkuku üzerine tezyîd veya tenkîs edilebilir.

Madde 93. Nafaka ta'cil ile muaccel olur. Ve zevce tarafından ba'de'l-istifâ yedinde aynen mevcud iken vefât veya talâk vukû bulsa istirdad olunamaz.

Madde 94. Zevc, hâzır zevcesini infaktan imtinâ edip zevce nafaka talep ederse hâkim yevm-i talebden itibaren tarafeynin haline göre nafaka takdir eder. Ve ta'yin edeceği müddetler için peşin verilmesini emreyler.

Madde 95. Takdir ve ta'cilden evvel mürûr eden müddetin nafakası sâkıt olur.

Madde 96. Zevc, zecvesini infaktan âciz kalıb da zevce nafaka taleb ederse hâkim zevc zimmetinde deyn olmak üzere yevm-i talebten itibaren nafaka takdir eder. Ve zevc namına istidâne etmesi için zevceye izin verir.

Madde 97. Zevc zevcesini bilâ nafaka terk ile ihtifa yahut müddet-i sefer baid veya daha karîb bir mahalle giderek tağayyüb eder veya mefkûd olursa hâkim zevcenin zevciyyet hakkında ikâme edeceği beyyine üzerine zevcin nafaka terk etmediğine ve el-an nâşize ve iddeti geçmiş mutallaka olmadığına zevceyi tahlîf

ettikten sonra yevm-i talebten îtibaren nafaka takdir eder. Ve lede'l-hâce zevc namına istidâne etmesi için zevceye izin verir.

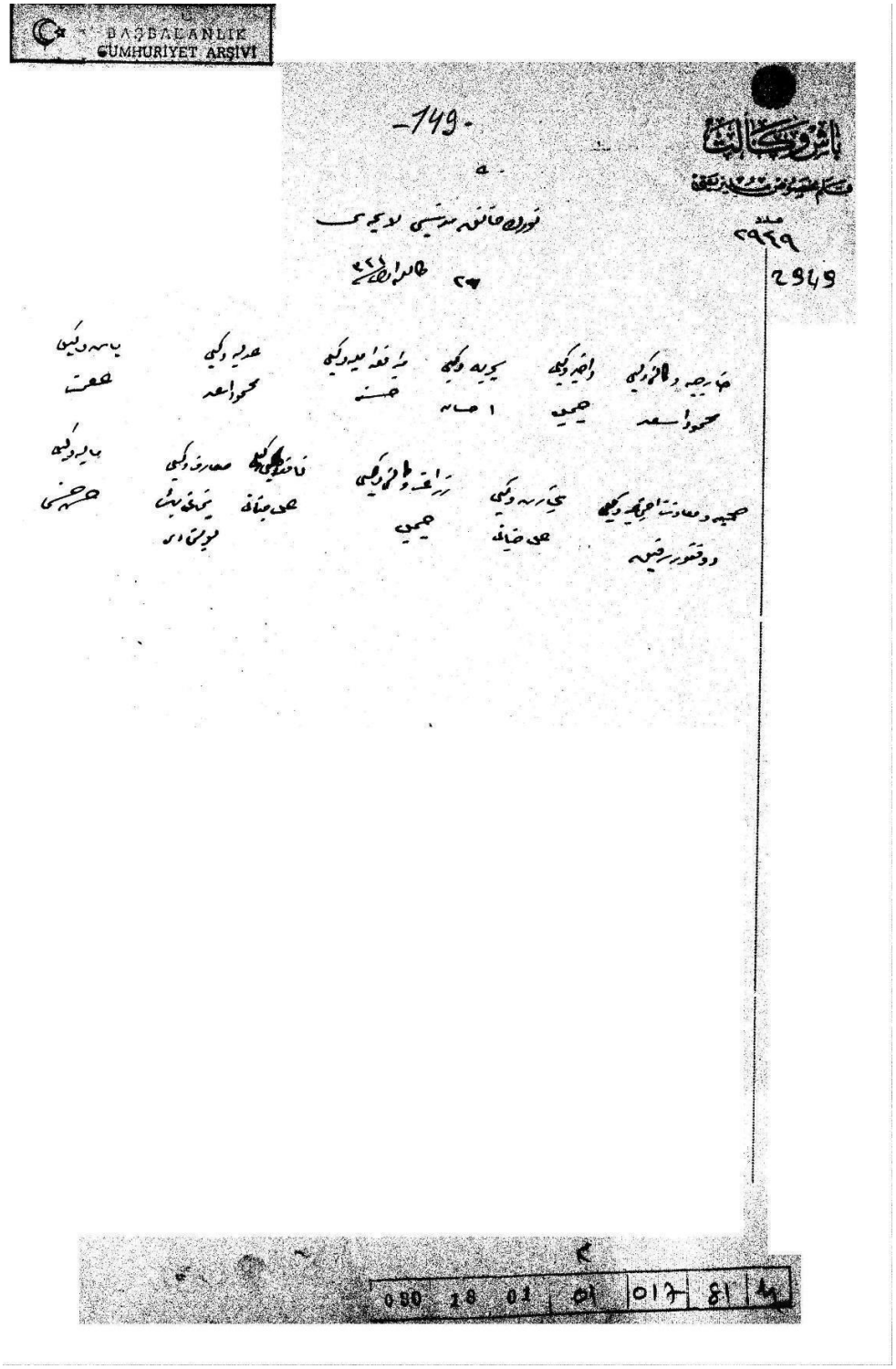
Madde 98. Mu'sire olan zevcenin mevâdd-ı sâbıka mûcebince hâkim tarafından istidâneye me'zun kılındığı yerlerde zâtu'z-zevc olmadığı takdirde nafakası kime aid ise inde't-taleb onun zevceye ikraz etmesi lâzım gelir. Ve ileride yalnız zevc'e hakk-ı rucûu olur. Amma zevce ecnebîden istidâne etmiş ise dâin dilerse zevceden dilerse zevcden mutâlebe eder.

Madde 99. Zevc-i ğâibin başkası yedinde veya zimmetinde malı bulunur ve müstevda' veya medyûn kendi yedinde veya zimmetinde mal olduğunu ve zevciyyeti ikrar eder veya inkârı halinde husûsat-ı mezkûreyi zevce bi'l-beyyine isbât eyler ise hâkim zevcin kendisine nafaka terk etmediğine ve el-ân nâşize ve iddeti geçmiş mutallaka olmadığına dâir zevceyi tahlif ettikten sonra o maldan veya semeninden verilmek üzere yevm-i talebden îtibaren nafaka takdir eder.

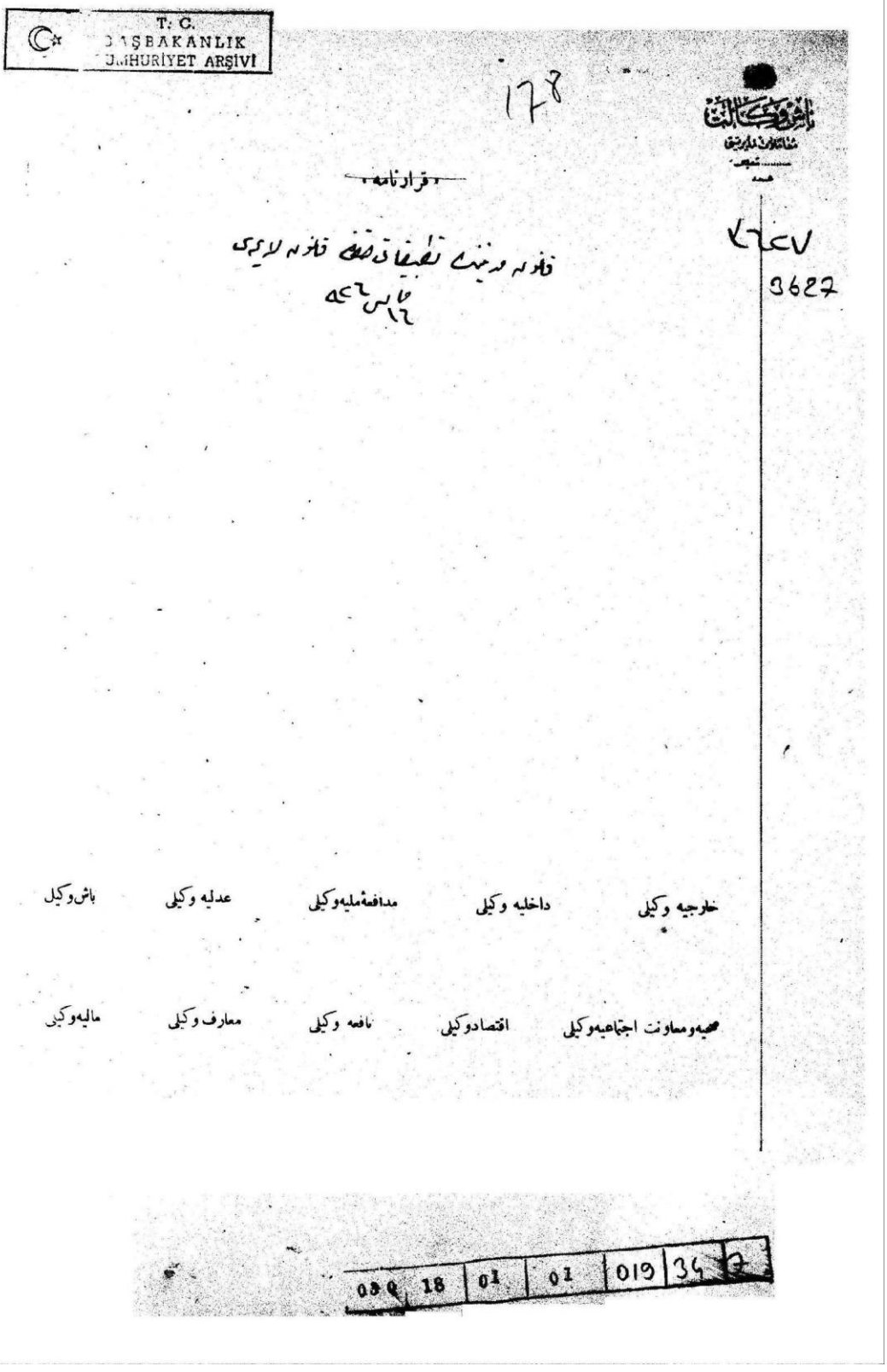
Madde 100. Kazâen veya rızâen takdir edilen nafakadan müterâkim miktar talâk veya ehad-ı zevceynin vefâtı ile sakıt olmaz. Âmma hâkimin emriyle istidâne edilmiş olmayan miktarda nüşûz ile sâkıt olur.

Madde 101. Zevce bir sebeb-i meşrû olmaksızın zevcinin hânesini terk edip gider veya hâne kendisinin olup da başka bir hâneye naklini talep etmezden mukaddem zevcini duhûldan men eyler ise işbu nüşûzun devamı müddetince nafaka sâkıt olur."

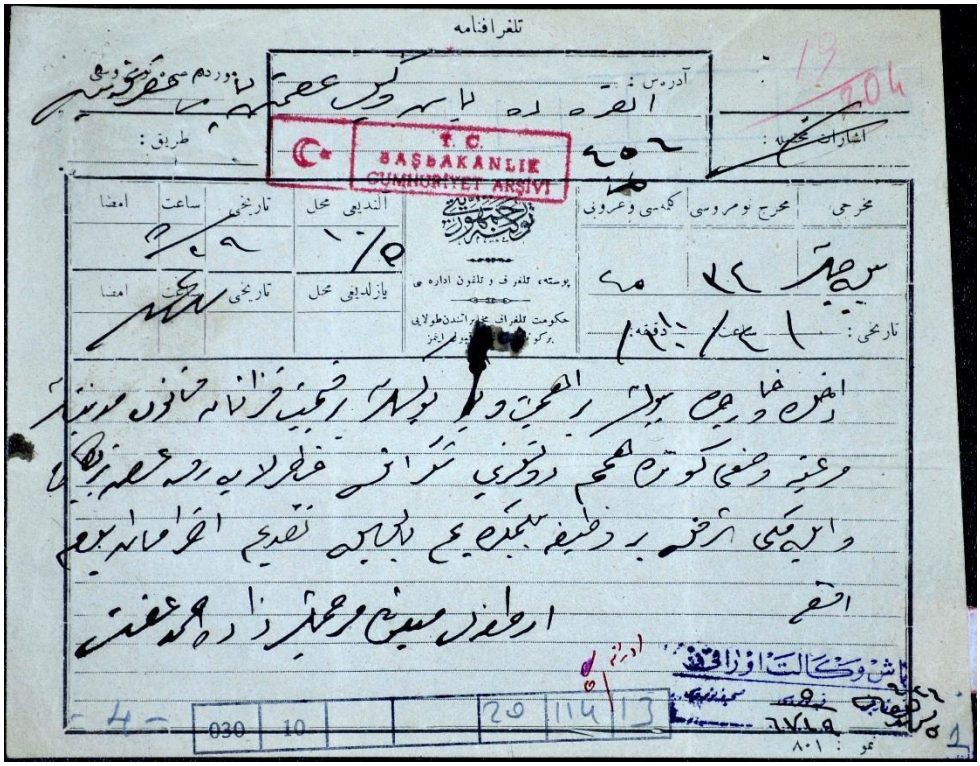
EK-2: Başbakanlık Cumhuriyet Arşivinde Bulunan Türk Medeni Kanunu Tasarısı.

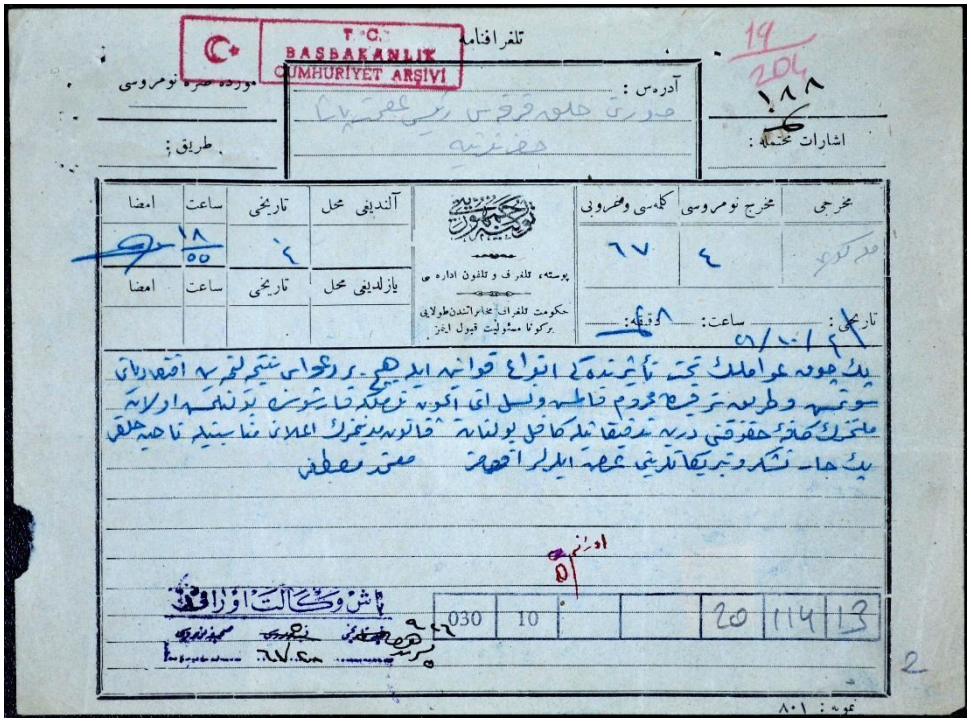

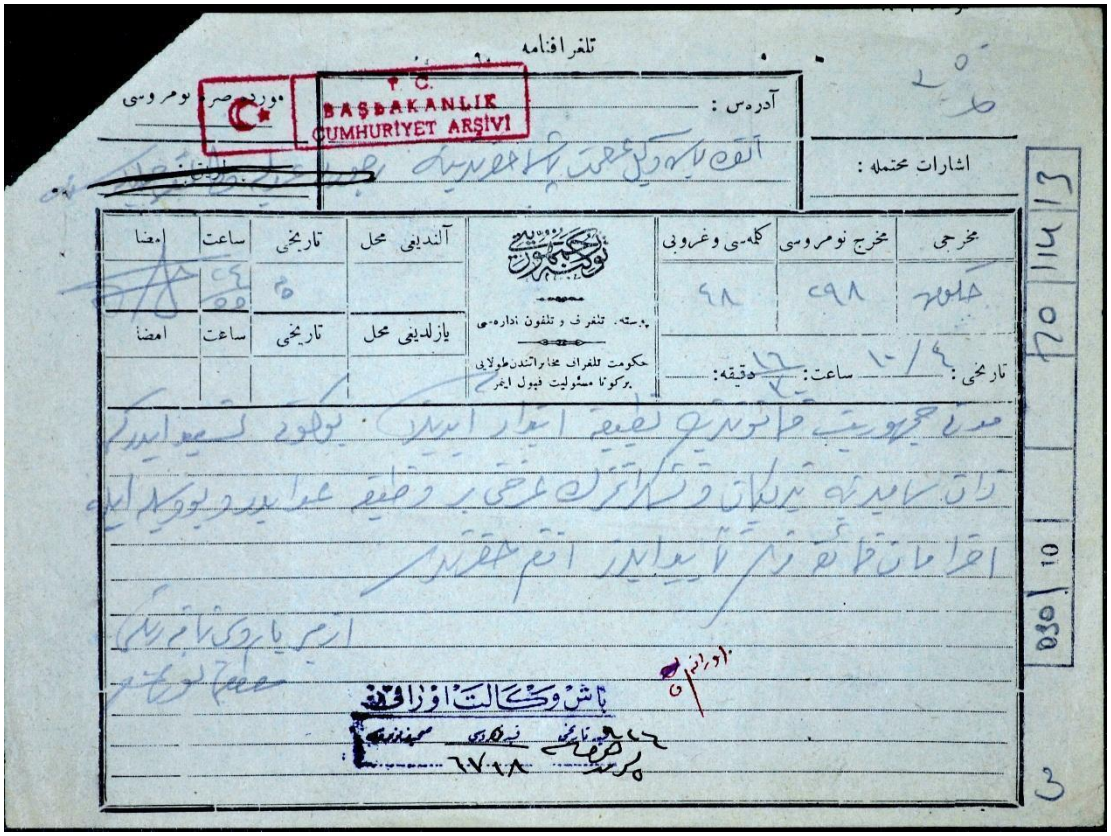
EK-3: Başbakanlık Cumhuriyet Arşivinde Bulunan Türk Medeni Kanun'un Tatbikatına Dair Kanun Tasarısı.

EK-4: Başbakanlık Cumhuriyet Arşivinde Bulunan Medeni Kanun'un Neşrinden Dolayı İsmet İnönü'ye Gönderilen Tebrik Telgrafları.

تلغرافنامه

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

مورد صره نومروسی

آدرەس :

اشارات مختمله :

مخرجی	مخرج نومروسی	کلمەسی وغروبی	آلندیغی محل	تاریخی	ساعت	امضا

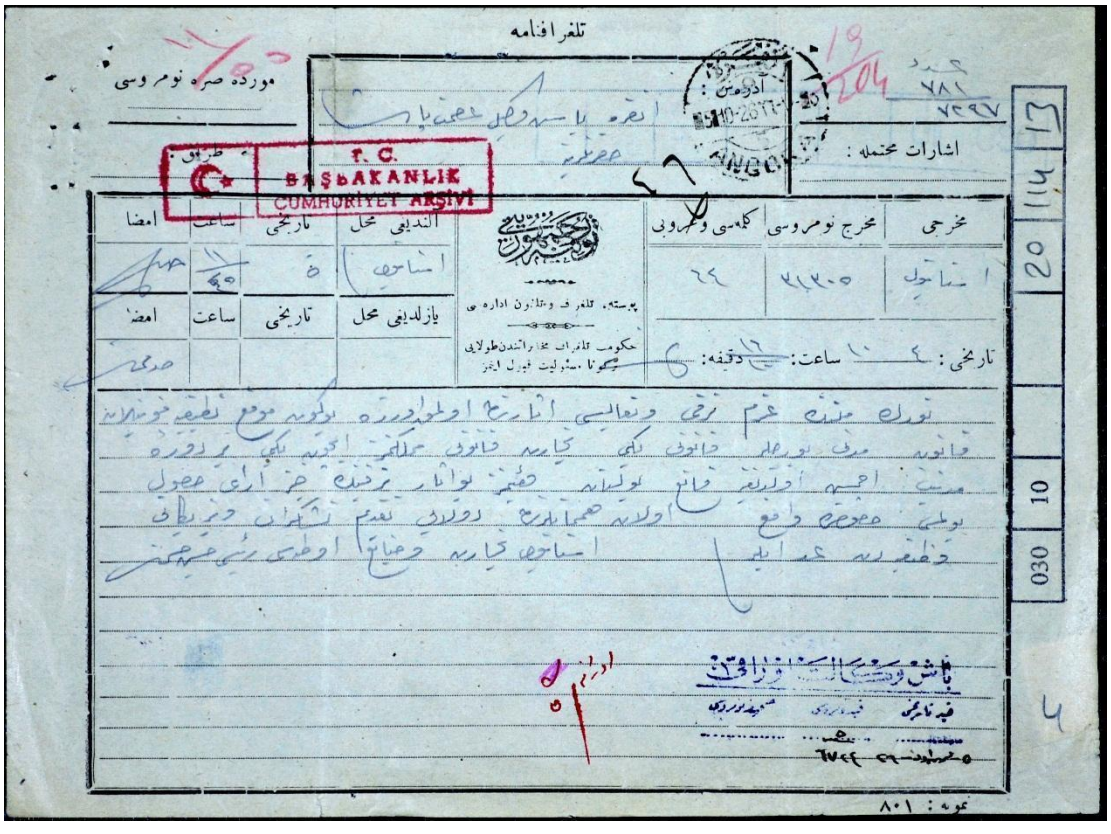
پوسته، تلغراف و تلفون اداره‌سی
حکومت تلغراف مخابراتندن طولایی
برکونا مسئولیت قبول ایتمز

یازلدیغی محل	تاریخی	ساعت	امضا

تاریخی : ساعت: دقیقه:

باش وکالت اوزاقدن

114 13 20 10 030

تلغرافنامه

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

مورده صره نومروسی

آدرەس :

اشارات مختمله :

مخرجی	مخرج نومروسی	کلمەسی وغروبی	آلندیغی محل	تاریخی	ساعت	امضا

پوسته، تلغراف و تلفون اداره‌سی
حکومت تلغراف مخابراتندن طولایی
برکونا مسئولیت قبول ایتمز

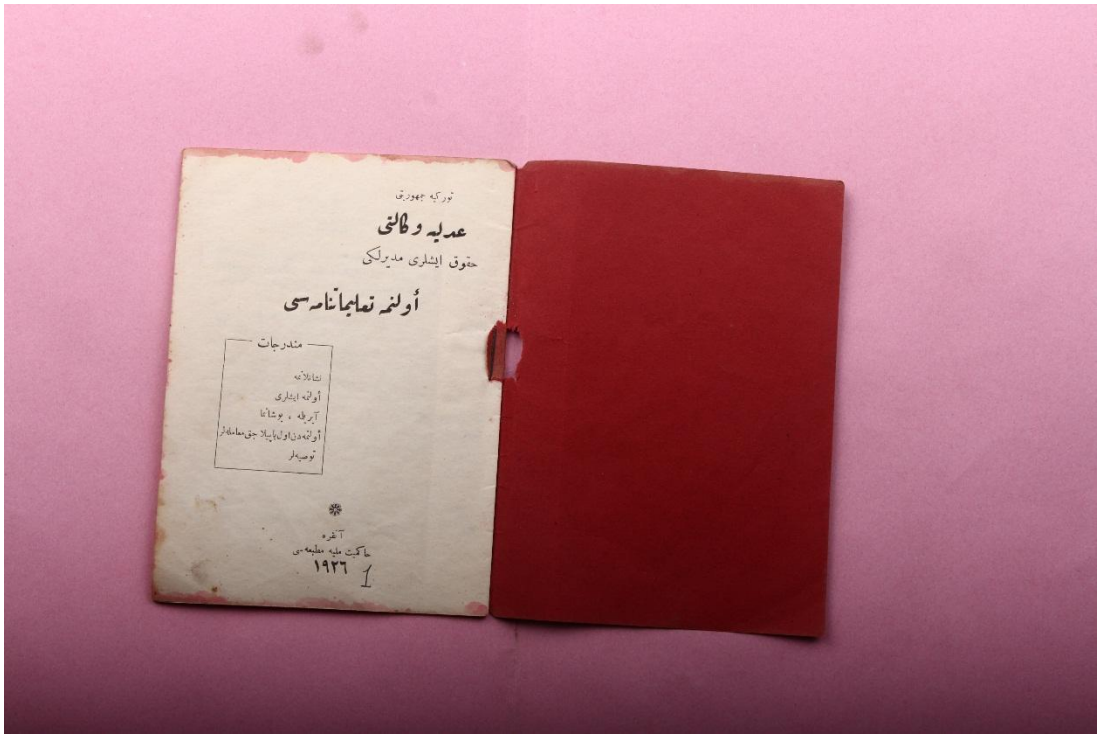
یازلدیغی محل	تاریخی	ساعت	امضا

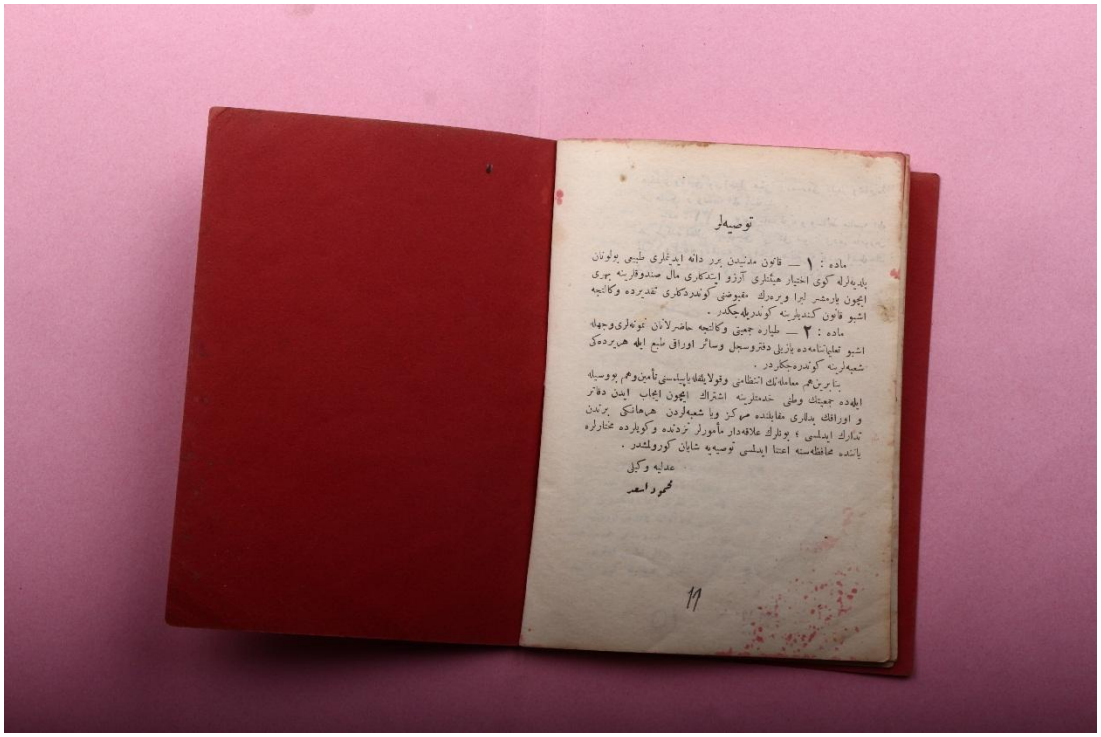
تاریخی : ساعت: دقیقه:

باش وکالت اوزاقدن

114 13 20 10 030

EK-5: Çankırı Belediyesi Dr. Rıfkı Kamil Urga Çankırı Araştırmaları Merkezinde bulunan Evlenme Talimatnamesinin İlk ve Son Sayfaları.

EK-6: Çankırı Belediyesi Dr. Rıfkı Kamil Urga Çankırı Araştırmaları Merkezinde bulunan Evlenme Talimatnamesinin Transkripti.

Türkiye Cumhuriyeti

Adliye Vekaleti

Hukuk İşleri Müdürlüğü

Evlenme Talimatnamesi

Mündericat

-Nişanlanma

-Evlenme İşleri

-Ayrılma, Boşanma

-Evlenmeden Evvel Yapılacak Muameleler

-Tavsiyeler

Ankara

Hakimiyet-i Milliye Matbaası

1926

1.Nişanlanma

Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen kanun-ı medeninin 4 Teşrin-i evvel 926 tarihinde tatbikine başlanacaktır. Kanunun tatbikine başlayınca evlenme memurları aşağıdaki izahat dairesinde hareket edeceklerdir.

Madde 1: Birbiriyle evlenmeyi vaat eden kadın ve erkek nişanlı sayılır. Nişanlılar isterlerse evlenirler. İsterlerse nişanı bozabilirler. Nişan bozulduğu halde tazminat verilmesi şart edilmiş ise bu şarta riayet edilmez. Ancak meydanda haklı bir sebep yok iken veyahut iki taraftan birinin kusuruyla nişan bozulursa bundan zarar görmüş olan tarafın tazminat istemeye hakkı vardır.

Madde 2: Nişanlılar birbirine veya akrabalarına verdikleri hediyeler nişan bozulduğu halde geri alınabilir.

2.Evlenme İşleri

Madde 3: Evlenme işleri memuru, belediye teşkilatı olan yerlerde belediye reisi veyahut reisin evlenme işlerine memur ettiği belediye dairesindeki vekili ve köylerde ihtiyar heyetidir.

Madde 4: Evlenme işleri memurları evlenecek kimselerin işlerini kabul, ilan muamelesini icra, evlenmeye vaki olan itirazları tetkik etmek ve ilan vesikası vermek, evlenme merasimini yapmak ve evlenme kâğıdı vermek ile mükelleftir.

Madde 5: Evlenme için erkek veya kadının ikametgâhı belediyesine veya ihtiyar heyetine müracaat olunur. Eğer evlenecekler başka başka yerlerde oturuyorlarsa erkeğin ikametgâhı belediyesine veya ihtiyar heyetine müracaat olunur.

Madde 6: Evlenme işleri memuru bir evlenme defteri tutacaktır. Bu defterlerin her sayfasına rakam ve yazı ile numara konmak ve her sayfası mahkeme veya sulh hâkimi mührüyle mühürlenmek lazımdır. Defterlerde kazıntı ve silinti olmayacaktır.

Madde 7: 18 yaşını bitirmiş olan erkek ve kadın ana ve babaları razı olmasalar dahi evlenebilirler.

Madde 8: 17 yaşını bitiripte 18 yaşını bitirmemiş olan kadın ancak ana ve babası ve vasiyet altında ise vasisi razı olursa evlenebilir.

15 yaşını bitiripte 18 yaşını bitirmemiş olan erkek ve kadın fevkalade hallerde ancak sulh hâkiminin müsaadesiyle evlenebilir. Haciz altına alınmış olan akıllı erkek ve kadın ancak vasisinin rızasıyla evlenebilir.

Madde 9: İlan esnasında evli olanlar ölüm veya boşanma gibi sebeple bekar kalmadıkça evlenemezler.

a.Deliler veyahut evliliği anlayamayacak derecede aklı noksan olanlar ana babaları veya vasileri razı olsa dahi evlenemez.

Madde 10: Aşağıdaki hısımlar arasında evlenmek memnudur.

a. Usul ve fürug

b. Kardeşler

c. Bir kimse ile hala, teyze dayı ve amca arasında.

d. Karı ile kocanın usul ve fürugu ve koca ile karının usul ve fürugu arasında

e. Evlatlık ile evlat edinen ve bunlardan biriyle diğerine koca veya karısı arasında.

Madde 11: Evlenme belediye dairelerinde veya ihtiyar heyetinin toplandığı yerlerde alenen yapılır. Ancak evleneceklerin belediye dairesine veya ihtiyar heyetine gelemeyecek derecede hastalık gibi mazeretleri raporla anlaşılırsa evlenme başka yerde de yapılabilir.

Madde 12: Evlenme belediye reisi veya reisinin bu işe memur ettiği belediye dairesindeki vekili yahut muhtar tarafından 18 yaşını bitirmiş iki şahit huzurunda yapılır. Kadınlarda erkek gibi şahit olabilirler. Evlenme esnasında evlenecekler bizzat bulunurlar. Vekil kabul olunmaz. Evlenme memuru evleneceklerden birbiriyle evlenmek isteyip istemediklerini sorar muvafakat ettikleri takdirde her ikisinin rızasıyla evlenmenin yapıldığını söyler. Ve evlenme sicilini tanzim ederek kendilerine imzasıyla tasdikli bir evlenme kâğıdı verir. Bunlardan başkası evlenme sicilini imza edemez. Okumak yazmak bilmeyenler mühür kullanabilirler.

Madde 13: Evlenme memuru evlenmenin yapıldığını karı ve kocanın hüviyet cüzdanına (nüfusuna) kayıt eder. Ve nüfus idaresine tahriren bildirilir.

Madde 14: Evlenme işleri için toplanılan mahallin her suretle temizliğine itina edilecek ve evlenme akdinden evvel her halde temizlettirilecektir.

Madde 15: Evlenme memurları evlenecekleri şahit velhasıl evlenme esnasında hazır bulunacak olanlar resmi günlere mahsus en güzel ve temiz elbiselerini giymelidirler.

3.Ayrılık, Boşanma

Madde 16: Ayrılık ve boşanma işleri her halde hâkimin hükmüyle olur. Başka suretle yapılacak ayrılık ve boşanma hiçbir şeyi ifade etmez. Kanunu medeninin tatbikine

başlandıktan sonra “boşadım, boş ol” gibi sözlerle ayrılık boşanma vaki olmaz. ayrılık, boşanma davası gerek karı ve gerek koca tarafından yapılabilir.

4.Evlenmeden Evvel Yapılacak Muameleler

Madde 17: Evlenme beyan ile olur. Beyandan maksat evlenecek erkek ve kadının bu hususta kararlarını evlenme işi memurlarına bildirmelerinden ibarettir. Kanunu medeninin meriyete geçtiği tarihten itibaren mahkemede evlenme izinnamesi almaya lüzum yoktur. Evlenecek erkek ve kadın doğrudan doğruya evlenme işleri memuruna müracaatla birbiriyle evlenmeye karar verdiklerini söylerler ve yahut bu hususta kararlarını bu kâğıda yazarak her ikisi imza veya mühürlerini koyduktan ve kendilerini tanıyan maruf iki zatta tasdik ettirdikten sonra evlenme işi memuruna gönderirler.

Madde 18: Evlenecekler aşağıdaki vesikaları evlenme memuruna göstermeye yahut beyan kâğıdına raptetmeye mecburdur. Vesikalar evlenme dairesinde hıfz olunur.

a. Hüviyet cüzdanı “nüfus kağıdı”

b. İkametgah ilmühaberi

c. Rızaları lazım gelen hallerde ana ve babanın veya vasinin rızalarını gösterir vesika.

Rızaları lazım gelen hallerde ana ve babanın her ikisi razı olmak lazımdır. Biri razı olupta diğeri olmazsa evlenme yapılamaz. Ancak evlenme esnasında bunlardan yalnız biri veli ise onun rızası kifayet eder.

d. Vefat vesikası

e. Boşanma ilamı Bu vesikalar evvelce evlenmiş ve ölüm veya boşanma gibi sebepler ile bekar kalmış kimselerden aranılır.

Madde 19: Evlenmeleri kanunen memnu olanların evlenmeleri muteber olmadığından hâkimin hükmüyle resen bozulur ve bu gibi hallerde mahal kalmamak üzere evlenme memurları namzetlerden evlenmeye ani halleri olup olmadığına dair her türlü vesika istemelidir.

Madde 20: Evlenme işleri memuru evlenecekler tarafından vaki olan beyanı evlenme defterlerine yazar. Beyan şifahen vaki olmuş ise evleneceklere imza veya mühür koydurarak kendisi de tasdik eder. Ve yukarıdaki vesikaları tetkik ederek evlenmeye

mani bir hal görülmediği takdirde evlenme kararını derhal ilan eder. İlan müddeti 15 gündür. Bu müddet bitmedikçe evlenme yapılamaz.
Madde 21: İlan belediye dairesiyle en ziyade halkın topladıkları mahallere ilan kâğıdı yapıştırmak suretiyle olur. İlan kâğıdında evleneceklerle ailelerinin isimleri, kaç yaşında oldukları, ikametgâhlar, evlenmenin nerede yapılacağı yazılacaktır. İlan hem evleneceklerin ikametgâhlarında hem de nüfusunda kayıtlı oldukları mahalde yapılır.

Madde 22: Evlenme memuru ilan müddeti içinde evlenmeye itiraz edilmeyerek müddet bittiği surette evlenecekler isterlerse evlenmeyi derhal yapar. Ve istemezlerse kendilerine ilanın yapıldığına dair vesika verir.

Madde 23: Evlenme kararına ilan müddeti içinde itiraz olunabilir. İtiraz evleneceklerin evlenme yaşını bitirmediklerine veyahut evlenecekler arasında evlenmeye mani haller bulunduğuna dair olmak lazımdır. Bunun haricinde vaki olan itiraz kabul olunmaz.

Madde 24: İtiraz hakkı ana, babaya, vasiye birbirinden boşanmış karı veya kocaya, mirasçılara, evleneceklerden biri ile evlenme mukavelesi olanlara, evleneceklerden birinde nafaka hakkı bulunanlara ve mede-i umumilere aittir.

Madde 25: İtiraz hakkı olanlar ilanı yapan evlenme işi memuruna müracaatla itirazlarını söylerler. Veyahut itirazlarını bir kâğıda yazarak imza veya mühür koyduktan sonra evlenme memuruna gönderirler. Evlenme memuru itirazı hemen evlenme defterine yazar. Ve itiraz şifahen yapılmış ise itiraz edenin imza veya mührünü koyduktan sonra kendisi de imzalar ve itiraz tetkik ile muvafık görürse evlenmeyi ret eder. Ve muvafık görünmezse ilan müddeti bittiğinde itirazın bir suretini evleneceklere tebliğ eder. Evlenecekler beyan hususundaki usul dairesinde tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde itirazın haksız olduğunu iddia edebilirler. bu yolda iddia edilirse evlenme memuru iddiayı hemen evlenme defterine yazar ve itiraz sahibini çağırarak yahut itirazın bir suretini kendisine usulen tebliğ ederek itirazında ısrar edip etmediğini sorar. İtiraz eden ısrar ederse iddianın haber verildiği veyahut tebliğ edildiği tarihten itibaren on gün içinde mahkemeye müracaatla evlenmenin manini davaya iddia edenin hakkı vardır.

Madde 26: Evlenme beyan yapılan yerlerden başka mahallerde de ilan edilmiş ise 25'inci maddedeki muamele ve tebliğ işlerinin icrası oranın evlenme işleri memuruna aittir. Bu memurlar evlenme müddeti içinde itiraz edilmezse evlenmeye itiraz edilmediğini mübeyyin bir vesika yaparak evlenmenin yapılacağı mahal belediyesine veya köy ihtiyar heyetine gönderirler. Ve itiraz edilirse keyfiyeti evlenme memuruna bildirirler.

Madde 27: İlan vesikası almış olanlar vesika tarihinden itibaren altı ay içinde Türkiye'nin her tarafında bulunan evlenme memurları huzurunda evlenebilirler. Ancak vesika tarihinden itibaren altı ay geçmiş yahut vesika verildiğinden sonra evlenmeye mani bir hal zuhur etmiş ise evlenme yapılamaz. Altı ay geçtikten sonra evlenme memuruna müracaat lazımdır.

Madde 28: Sulh hâkimi izin verirse ilan, itiraz ve evlenmenin mani davası hakkında kanunda gösterilen müddetler kısaltılabilir. Ve evlenme ilansızda yapılabilir. Hakimin bu salahiyeti kanunda yazılıdır.

Madde 29: Evlenmeleri kanunen memnu olan kimselerin bu hallerini bilerek akitlerini yapan, kanuni sebepler haricinde evlenme müracaatını ret eden veya kanuni şartlarını ifa etmeksizin evlenme vesikası veren ve ilan vesikasını veya evlenme kâğıdını görmeksizin evlenme yapan ve dini merasim icra edenler hakkında mede-i umumilikçe takibat icra ve ceza kanunda yazılı cezalar tatbik olunur.

Madde 30: Evlenme için belediyelerle köy ihtiyar heyetleri veya iki köy ihtiyar heyeti arasındaki tebliğler ve muhabereler herhangi bir vasıta ile yapılabilir.

Madde 31: Bu talimatname gazete ve vesait münasebet ile her tarafta ilan edileceği gibi kafi suretleri de memurun mülkiye ve belediyeye ve bilhassa köy ihtiyar heyetlerine tevdi edilecek ve bunlar vasıtasıyla köylere neşr ve tamim olunacaktır.

Tavsiyeler

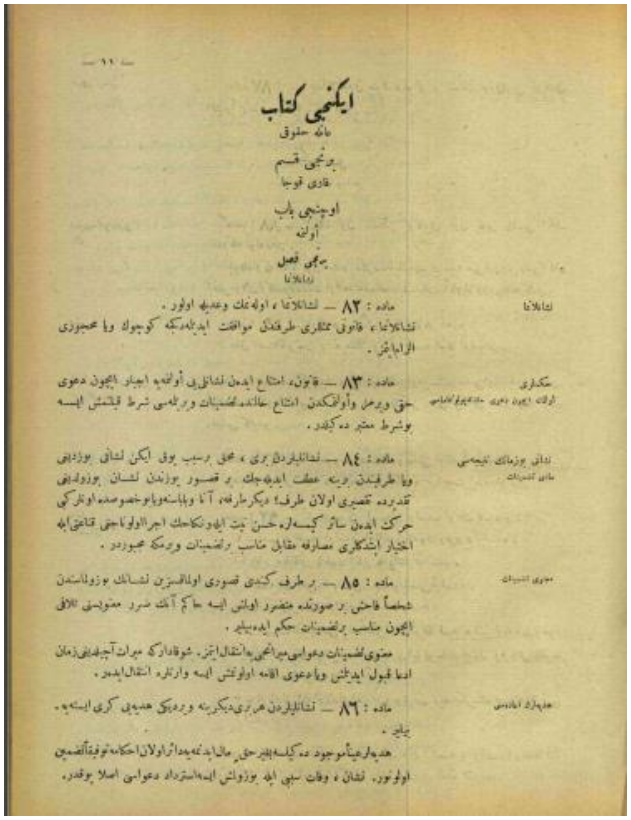
Madde 1: Kanunu medeniden birer tane edinmeleri tabii bulunan belediyelerle köy ihtiyar heyetleri arzu ettikleri mal sandıklarına beheri için yarımşar lira vererek makbuzunu gönderdikleri takdirde vekâletçe işbu kanun kendilerine gönderilecektir.

Madde 2: Tayyare cemiyeti vekâletçe hazırlanan numuneleri vecihle işbu talimatnamede yazılı defter ve sicil vesaire evrakı tabii ile her yerdeki şubelerine göndereceklerdir.

Benabirin hem muamelenin intizamını ve kolaylıkla yapılmasını temin ve hem bu vesile ile de cemiyetin vatani hizmetlerine iştirak için icap eden defter ve evrakın bedelleri mukabilinde merkez veya şubelerden herhangi birinden tedarik edilmesi, bunların alakadar memurları nezdinde ve köylerde muhtarlara yanında muhafazasına itina edilmesi tavsiyeye şayan görülmüştür.

Adliye Vekili
Mahmud Esad

EK-7: 4 Nisan 1926 Tarihli Resmî Gazetede Yayınlanan Türk Medeni Kanun'un Aile Hukuku ile İlgili Birkaç Sayfası.

ایکنجی کتاب
عائله حقوق
برنجی قسم
قاری قوجا
اوچنجی باب
أولمه
برنجی فصل
زمالانما

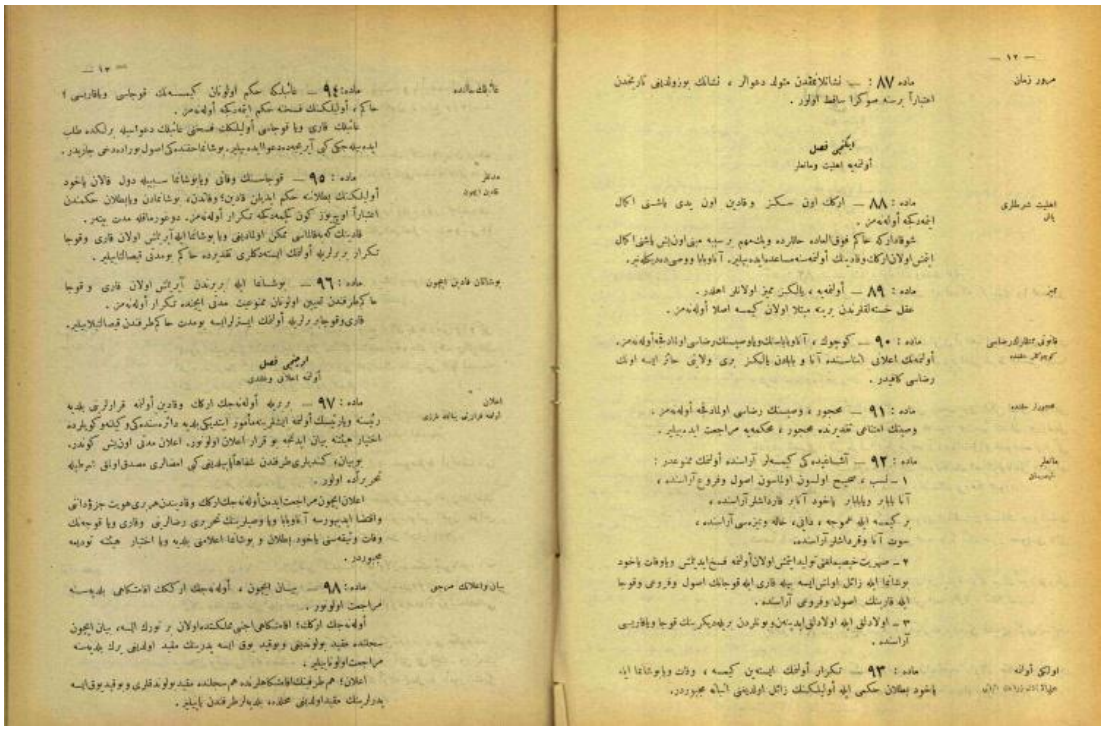
نشالانما — ماده : ۸۲ — نشالانما ، اولهنك وعدیله اولور .
نشالانمای ، قانونی مثلثری طرفندن موافقت ایدیلدیکه کوچوك ویا محجوری الزامایتز .

حکمداری اولمك ایچون دعوی حقوقیه اجبار ایچون دعوی حق ویرمك وأولمکدن امتناع حالنده تضمینات ویرلمسی شرط قیلنمش ایسه بوشرط معتبر دکیلدر .

نشانی یوزمانك نتیجه‌سی مالی تضمینات — ماده : ۸٤ — نشانلیردن بری ، محق برسبب یوق ایکن نشانی یوزدیمی ویا طرفندن بریه عطف ایدیلدیکی بر قصور یوزندن نشان یوزدیمی قدرده تقصیری اولان طرف؛ دیکر طرفه، آنا وبابسه‌ویاخصوصنده اونلرکی حرکت ایدن سائر کیسه‌لره حسن نیت ایله نکاحك اجرا اولونماسی قناعتیله اختیار اشکاری مصارفه مقابل مناسب تضمینات ویرمکه مجبوردر .

معنوی تضمینات — ماده : ۸۵ — بر طرف کندی قصوری اولمقسزین نشانك یوزولماسندن شخصاً فاحش بر صورتده متضرر اولمش ایسه حاکم آنك ضرر معنویسنی تلافی ایچون مناسب برتضمینات حکم ایدهبیلر .
معنوی تضمینات دعوایی میراثجی یه انتقال ایتز . شوقدارکه میرث آچیلدیغی زمان ادعا قبول ایدیلش ویادعوی اقامه اولونمش ایسه وارثلره انتقال ایدر .

هدیه‌لرك اعادهسی — ماده : ۸٦ — نشانلیردن هربری دیکرینه ویردیکی هدیه‌یی کری ایسته‌یه‌بیلیر .
هدیه‌لرعینأموجود دکیلسه‌یاخود حق مالیه‌یه‌دائراولان احکامه توفیقاً تضمین اولونور . نشان ، وفات سبی ایله یوزولمش ایسه‌استرداد دعواسی اصلا یوقدر .

عائله‌نك مالیه — ماده : ۹٤ — عائلهنك حکم اولونان کیسه‌نك قوجاسی ویاقاریسی ؟ حاکم ، اولیلکنك قسمنه حکم ایتدیکی أولهمز .
عائلهٔ قاری ویا قوجاسی أولیلکك قسمنی عائلهٔ دعواسیله برلکده طلب ایدهبیلیرکی بو آیرلیجه‌ده‌دعوالریده‌یاپیلیر. بوشاخاحتمده‌کی اصول موراده‌ده جاریدر .

مدیر قادن ایچون — ماده : ۹۵ — قوجاسنك وفاتی ویاخوشاخا سبیله دول فلان یاخود أولیلکنك بطلانه حکم ایدیلن قادن؛ وفاتندن ، بوشاخادن ویابطلان حکمندن اعتباراً اوچیوز کون کیمدیکه تکرار أولهمز. دوخورماقله مدت بیتر .
قادنك که بطلانی یکن اولادیغی ویا بوشاخا ایله آیرلش اولان قاری وقوجا تکرار برلریله أولمك ایسته‌دکاری تقدیرده حاکم بومدتی قصالتابیلیر .

بوشالان قادن ایچون — ماده : ۹٦ — بوشاخا ایله بریندن آیرلش اولان قاری وقوجا ما کولمقدن تعیین اولونان محتوجیت مدتی ایچنده تکرار أولهمز .
قاری وقوجاسی برلریله أولمك ایسته‌دکاری تقدیرده حاکم بومدتی قصالتابیلیر .

برنجی فصل
أولمه اعلان وعقدی

اعلان — اولمه قاریه یاخود قاری — ماده : ۹۷ — بر ریه أولهسنك اركك وقادین أولمه قراراتی یدیه ریسه ویارئیسك أولمه ایدیلیکی یدیه دائرمستندکی کیمسه‌کی یازدیغی اختیار هیئته بیان ایدیلمه یه قرار اعلان اولونور. اعلان مدتی اونبش کوندر.
بویاله کندیلری طرفندن شفاهاًایدیلیکی اعلانی مصدق اوراق ایله یاخود تحریرله اولور .
اعلان ایچون مراجعت ایدیلن أولهنك اركك وقادیندن هربری هویت جزدانی واقضا ایدیورسه آنلرویا وصیلرینك تحریری رضالریی وقاری ویا قوجهنك وفات وثیقه‌سی یاخود اعلان و بوشاخا اعلامی یدیه ویا اختیار هیئته تودیه مجبوردر .

بیان واعلانك مرجعی — ماده : ۹۸ — بیان ایچون ، أولهنك اركك اقامتکاهی یدیمسه مراجعت اولونور .
أولهنك اركك؛ اقامتکاهی اجنبی مملکتده‌اولان و تورك الیه‌ی بیان ایچون سجلده قید بولوندیغی وتوقید یوق ایسه پدرینك قید اولدیغی یرك یدیمسه مراجعت اولونابیلیر .
اعلان؛ هم طرفك اقامتکاهلرنده هم سجلده قید بولوندقلری وتوقید یوق ایسه پدرلرینك قید اولدیغی محلده، یدیه‌رك طرفندن یاپیلیر .

مرور زمان — ماده : ۸۷ — نشانلانمقدن متولد دعوالر ، نشانك یوزولدیغی تاریخدن اعتباراً برسنه مرورکزا ساقط اولور .

ایکنجی فصل
أولمه اهلیت وماهیتی

اهلیت شرطلری یاش — ماده : ۸۸ — ارکك اون سکز وقادین اون یدی یاشنی اکال ایتدیکه أولهمز .
شوقدارکه حاکم فوق العاده حالرده ویاهم سبه مبنی اونبش یاشنی اکال ایتمش اولان ارکك وقادینك أولهمسنه مساعده‌ایدهبیلیر. آنا وبابا ووصی‌ده‌دیکه‌بیر .

عقل — ماده : ۸۹ — أولهیه ، یالکز ممیز اولانلر اهلدر .
عقل خسته‌لقفرندن بریه مبتلا اولان کیمسه اصلا أولهمز .

قانونی مثلثرلرضاسی کوسترلمه‌لیدر — ماده : ۹۰ — کوچوك ، آنا وبابهسنك ویاوصیسنك رضاسی اولادقه أولهمز .
أولهنك اعلای انباسنده آنا و بابهدن یالکز بری ولایتی حائز ایسه اوك رضاسی کافیدر .

محجور حالده — ماده : ۹۱ — محجور ، وصیسنك رضاسی اولادقه أولهمز .
وصیسنك امتناعی تقدیرنده محجور ، محکمهیه مراجعت ایدهبیلیر .

عاملر ایچون — ماده : ۹۲ — آشاغیده‌کی کیسه‌لر آراسنده أولمك منوعدر :
۱ — نسب ، مصاهرت اولسون اولاسون اصول وفروع آراسنده ،
آنا بابلر وبابالر یاخود آنالر قارداشلر آراسنده ،
بر کیسه ایله خویجه ، دایی ، خاله وینه‌سی آراسنده ،
سوت آنا وقرداشلر آراسنده .
۲ — صیرت خویصه‌لقی تولید ایتش اولانلر أولمه قدم ایدیلش ویاوقت یاخود بوشاخا ایله زائل اولمش ایسه یه قاری ایله قوجالك اصول وفروعی وقوجا ایله قارینك اصول وفروعی آراسنده .
۳ — اولادلق ایله اولادلق ایدیمنی وبوشاندن بریه‌یکرینك قوجا ویابابهسی آراسنده .

اولکی أولمه حالنك زائل اولدیغی انباه — ماده : ۹۳ — تکرار أولمك ایسته‌ین کیسه ، وفات ویاخوشاخا ایله یاخود بطلان حکمی ایله أولیلکنك زائل اولدیغی انباه مجبوردر .

EK-8: 1926 Tarihli Türk Medeni Kanunu Maddeleri.

1926 tarihli Medeni Kanunu'nun Evlilik ile ilgili hükümleri Resmi Gazetede yayınladığı haliyle aşağıda verildiği gibidir.

"İKİNCİ KİTAP

AİLE HUKUKU

BİRİNCİ KISIM

KARI KOCA

ÜÇÜNCÜ BAB

EVLENME

BİRİNCİ FASIL

NİŞANLANMA

Madde 82: Nişanlanma evlenme vaadiyle olur.

Madde 83: Kanunu imtina' eden nişanlıyı evlenmeye icbar için dava hakkı vermez ve evlenmekten imtina' halinde tazminat verilmesi şart kılınmış ise bu şart muteber değildir.

Madde 84: Nişanlılardan biri muhakkak bir sebep yok iken nişanı bozduğu veya tarafından birine atıf edilecek bir kusur yüzünden nişan bozulduğu takdirde taksiri olan taraf diğer tarafa ana veya babasına veya bu hususta onlar gibi hareket eden sair kimselere hüsn-i niyet ile ve nikahın icra olunacağı kanaati ile ihtiyar ettikleri masrafa mukabil münasip bir tazminat vermeye mecburdur.

Madde 85: Bir taraf kendi kusuru olmaksızın nişanın bozulmasından şahsen fahiş bir surette mütezarar olmuş ise hakim onun zarar-ı manevisini telafi için münasip bir tazminat hükmedebilir.

Madde 86: Nişanlılardan her biri diğerine verdiği hediyeyi geri isteyebilir.

Madde 87: Nişanlanmaktan mütevellit davalar nişanın bozulduğu tarihten itibaren bir sene sonra sakat olur.

İKİNCİ FASIL

EVLENMEYE EHLİYET VE MANİLER

Madde 88: Erkek 18 ve kadın 17 yaşını ikmal etmedikçe evlenemez. Şu kadar ki hakim fevkalade hallerde ve pek mühim bir sebep mebni on beş yaşını ikmal etmiş olan erkek ve kadının evlenmesine müsaade edilebilir. Ana ve baba ve vasi dediklenir.

Madde 89: Evlenmeye yalnız mümeyyiz olanlar ehildir. Akıl hastalıklarından birine müptela olan kimse asla evlenemez.

Madde 90: Küçük, ana babasının veya vasisinin rızası olmadıkça evlenemez. Evlenmenin ilanı esnasında ana ve babadan yalnız biri velayeti haiz ise onun rızası kafidir.

Madde 91: Mahcur vasinin rızası olmadıkça evlenemez. Vasinin imtina' takdirinde mahcur mahkemeye müracaat edebilir.

Madde 92: Aşağıdaki kimseler arasında evlenmek memnudur.

1.neseb sahih olsun olmasın usul ve furuğ arasında ana baba bir veya baba bir yahut ana bir kardeşler arasında, bir kimse ile amca dayı hala ve teyzesi arasında, sevt ana ve kardeşler arasında

2……. Hısımlığını tevlit etmiş olan evlenme feshedilmiş veya vefat yahut boşanma ile zail olmuş ise bile karı ile kocanın usul ve furuğu ve koca ile karının arasında,

3.Evlatlık ile evlatlık edinen ve bunlardan biriyle diğerinin koca veya karısı arasında.

Madde 93: Tekrar evlenmek isteyen kimse vefat veya boşanma ile yahut butlan hükmü ile evliliğinin zail olduğunu ispata mecburdur.

Madde 94: Gaibeliğe hükmolunan kimsenin kocası veya karısı hakim evliliğinin feshine hükmetmedikçe evlenemez.

Madde 95: Kocasının vefatı veya boşanması sebebiyle dul kalan yahut evliliğinin butlanına hükmedilen kadın vefattan boşanmadan veya butlan hükmünden itibaren üç yüz gün geçmedikçe tekrar evlenemez. Doğurmakla müddet biter.

Madde 96: Boşanma ile birbirinden ayrılmış olan karı ve koca hakim tarafından tayin olunan memnuiyet müddeti içinde tekrar evlenemez. Karı ve koca birbirleriyle evlenmek isterlerse bu müddet hakim tarafından kısaltılabilir.

ÜÇÜNCÜ FASIL

EVLENME İLANI VE AKDİ

Madde 97: Birbiriyle evlenecek erkek ve kadın evlenme kararlarını belediye reisine veya reisin evlenme işlerine memur ettiği belediye dairesindeki vekiline ve köylerde ihtiyar heyetine beyan edince bu karar ilan olunur. İlan müddeti 15 gündür. Bu beyan kendileri tarafından şifahen yapıldığı gibi imzaları musaddık olmak şartıyla tahriren de olur. İlan için müracaat eden evlenecek erkek ve kadından her biri ……..ve iktiza ediyorsa ana ve baba veya vasilerinin tahriri rızalarını ve karı veya kocanın vefat vesikasını yahut butlan boşanma ilamını belediye veya ihtiyar heyetine tevdi 'ye mecburdur.

Madde 98: Beyan için evlenecek erkeğin ikametgahı belediyesine müracaat olunur. Evlenecek erkek ikametgahı ecnebi memlekette olan bir Türk etse beyan için sicilinde mukayyet bulunduğu ve bu kayıt yok ise pederinin mukayyet olduğu yerin belediyesine müracaat olunabilir. İlan hem tarafının ikametgahlarında hem sicilinde mukayyet bulundukları ve bu kayıt yok ise pederlerinin mukayyet olduğu mahalde belediyeleri tarafından yapılır.

Madde 99: Beyan usulü dairesinde yapılmaz veya evlenecek erkek ve kadından biri evlenmeye ehil olmazsa yahut evlenme için bir mani bulursa ilan talebi ret olunur.

Madde 100: Alakadar olan her kimse evlenecek erkek ve kadından birinin evlenmeye ehli olmadığı veya evlenmek için kanuni bir mani bulunduğu edasıyla ilan müddeti içinde evlenmenin akdine itiraz edebilir.

Madde 101: Mutlak butlan sebeplerinden birinin vücudu halinde müdai umumilik makamı evlenmenin akdine resen itiraz ile mükelleftir.

Madde 102: İlan talebi kendisine vaki olan belediye reisi veya vekili yahut ihtiyar heyeti itirazı ilan müddetinin hitamında evlenecek erkek ve kadından her birine derhal tebliğ eder. Bunlardan biri itirazın haksızlığını eda ederse itiraz sahibi keyfiyetten hemen haberdar edilir.

Madde 103: İtiraz sahibi itirazında ısrar ederse ilan talebini vaki olduğu mahal hükmü huzurunda evlenmenin mani dava edebilir.

Madde 104: İtiraz ve haksızlığını eda hususlarıyla evlenmenin mani davasından her birinin müddeti 10 gündür.

Madde 105: İlan talebi kendisine vaki olan belediyenin reisi yahut evlenme işlerine memur ettiği vekili veya ihtiyar heyeti itiraz eden bulunmazsa evlenecek erkek ve kadının talebi ile evlenmeyi akd veya ilanının icra olunduğuna dair bir vesika itası ile mükelleftir.

Madde 106: Evlenmenin akdi için kendisine müracaat edilen belediye reisi yahut evlenme işlerine memur ettiği vekil veya ihtiyar heyeti ilanın icrasına mani bir sebep görürse akdi icradan imtina' ile mükelleftir. Üzerinden altı ay geçen ilanın hükmü kalmaz.

Madde 107: Evleneceklerden biri hasta olur ve kanuni müddetlere riayet halinde evlenmenin akdine imkan kalmamasından da korkulursa belediyeye ve ihtiyar heyetine sulh mahkemesi tarafından müddetleri azaltmak hatta evlenmeyi ilansız akd etmek için müsaade olunabilir.

Madde 108: Evlenme reşit iki şahit muvacehesinde belediye dairesinde veya heyet-i ihtiyariye de belediye reisi veya reisin evlenme işlerine memur ettiği vekili veya muhtar tarafından alenen akd olunur. Evleneceklerden birinin

belediye ve heyeti ihtiyariyeye gelemeyecek derecede hastalığı tabip raporuyla tebeyyün ederse evlenme başka bir yerde dahi akd olunabilir.

Madde 109: Evlendirmeye memur olanlar evleneceklerden her birine birbirleriyle evlenmek isteyip istemediklerini sorar cevapları üzerine evlenmenin her ikisinin rızasıyla kanunen akd edilmiş olduğunu beyan eder.

Madde 110: Evlendirme memuru merasimin hitamı üzerine derhal karı ve kocaya bir evlenme kağıdı verir. Evlenme kağıdı ibraz edilmeden evlenmenin dini merasimi yapılamaz. Bununla beraber evlenmenin tamamiyeti dini merasimin icrasına mütevakkıf değildir.

Madde 111: İlan evlenme merasimine evlenme sicillerine dair ahkam nizamname ile muayyendir.

DÖRDÜNCÜ FASIL

BATIL OLAN EVLENMELER

Madde 112: Aşağıdaki hallerde evlenme batıldır.

1.Karı kocadan biri evlenme merasiminin icrası zamanında evli ise ,

2.Karı kocadan biri evlenme merasiminin icrası zamanında bir akıl hastalığı veya daimi bir sebep neticesi mümeyyiz değilse,

3.Karı koca arsında kanunen memnu' bir derecede kan veya .....hısımlığı ve süt analığı ve kardeşliği varsa.

Madde 113: Butlan davası müdai umumi tarafından resen ikame olunur. Alakadarlardan her biri dahi butlan davasını ikame edebilir.

Madde 114: Zail olan bir evlenmenin butlanı resen dava olunamaz. Fakat alakadarlardan her biri dahi butlan hükmü altına aldırabilir.

Madde 115: Evlenme merasiminin icrası zamanında geçici bir sebeple temyiz kudretinden mahrum bulunmuş olan karı veya koca evlenmenin feshini dava edebilir.

Madde 116: Aşağıdaki hallerde karı kocadan biri evlenmenin feshini dava edebilir.

1.Evlenmeyi hiç istemediği veyahut karı veya kocası olan şahıs ile evlenmeyi kast etmediği halde hata ile evlenmeye rızası olduğunu beyan etmiş ise,

2.Karı veya kocasında bulunmaması onunla birlikte yaşamaya kendisi için çekilmez bir hale koyacak derecede ehemmiyetli bir sınıf hakkında hataya düşerek evlenmiş ise.

Madde 117: Aşağıdaki hallerde karı kocadan biri evlenmenin feshini dava edebilir:

1.Karı veya kocaya diğerinin namusu ve haysiyeti hakkında gerek bizzat onun tarafından, gerek onun malumatı ile üçüncü bir şahıs tarafından iğfal edilerek akde razı olmuş ise,

2.Davacının ve yanlısının sıhhati için vahim bir tehlike arz eden bir hastalık kendisinde gizlenmiş ise.

Madde 118: Kendisinin veya yakını olan bir kimsenin hayat ve sıhhat veya namusuna karşı vahim ve o zamanda mevcut veya garip bir tehlike tehdidi altında evlenen karı veya koca evlenmenin feshini dava edebilir.

Madde 119: Fesih davası hak sahibinin feshi sebebine vukufu veya tehdidin zevali gününden itibaren altı ay ve her halde evlenmeden itibaren beş sene sonra mürur zamana uğrar.

Madde 120: Evlenmeleri ana ve babalarının veya vasilerinin iznine matuf olanlar bu izni almaksızın evlenirlerse ana ve baba veya vasi feshi dava edebilir.

Madde 121: Evlatlık edinme sebebiyle evlenmeleri kanunen memnu' olan kimselerin evlenmesi fesih olunamaz. Evlenme ile evlatlık hükmü kalmaz.

Madde 122: Kanun-i ve kaza-i müddetler içinde evlenmesi memnu' olan kimsenin bu müddetler geçmeden evvel tekrar evlenmiş olması evlenmenin feshine sebep olamaz.

Madde 123: Belediye reisi veya vekili veya köylerde ihtiyar heyeti huzurunda akd edilmiş olan evlenme kanuni şekillere riayet edilmemiş olması sebebi ile fesih olunamaz.

Madde 124: Evlenmenin butlanı ancak hakimin kararıyla hükmü ifade eder. Evlenme mutlak bir butlan ile malul olsa hakimin kararına kadar sahih bir evlenmenin bütün hükümlerini haizdir.

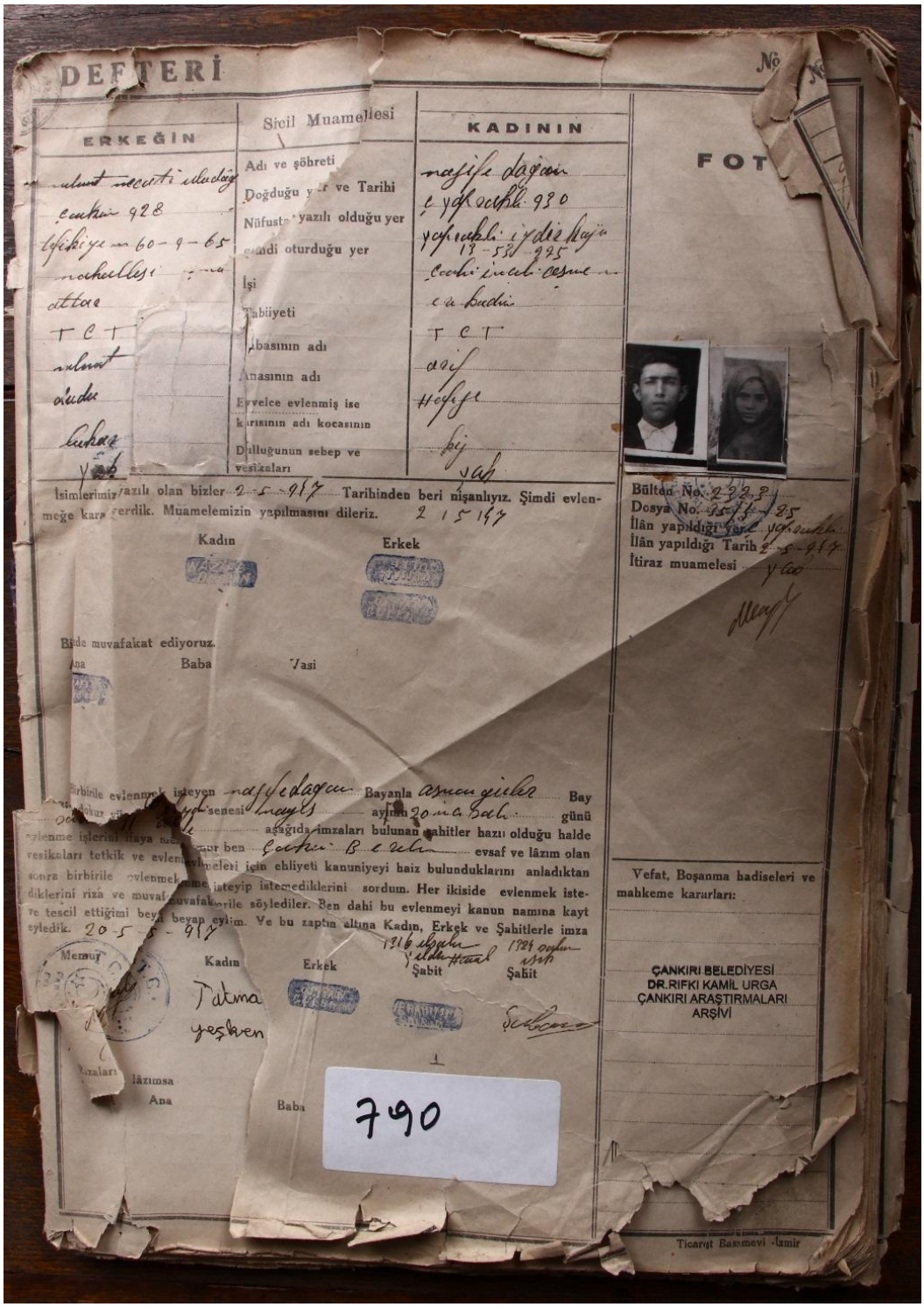
Madde 125: Feshine hükmolunan bir evlenmeden doğan çocukların nesebi baba veya anaları hüsn-i niyet sahibi olmasalar bile sahihtir.

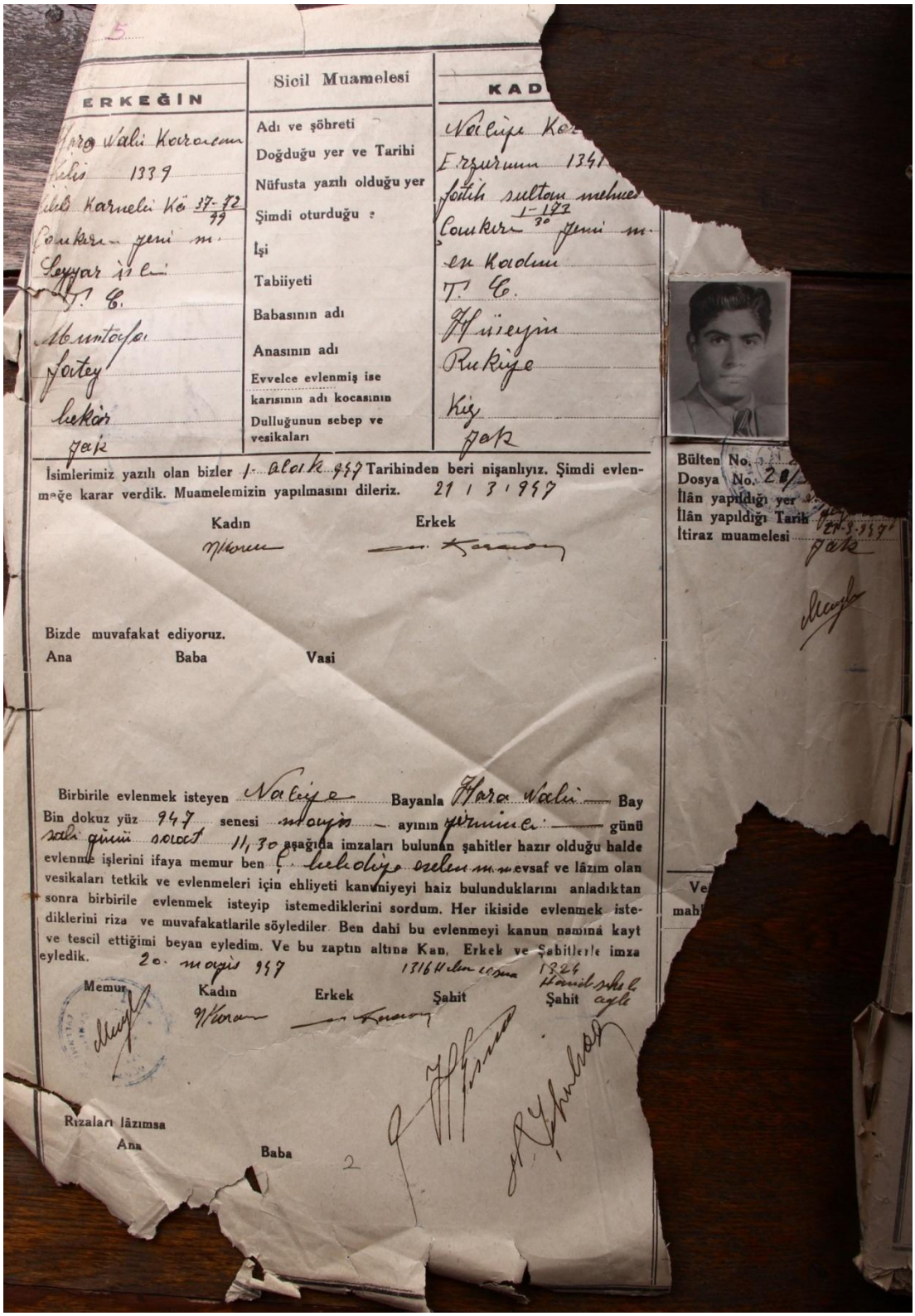
Madde 126: Hüsn-i niyetle evlenen kadın feshine hükmedilmiş olsa bile evlenme ile iktisab ettiği vaziyeti muhafaza eder fakat evlenmeden evvelki aile ismini tekrar alır.

Madde 127: Evlenmedeki fesih davası mirasçılara intikal etmez. Ancak ikame edilmiş davaya mirasçılar devam edebilir.

Madde 128: Evliliğin feshi davasında salahiyet ve usul mahkeme boşanmadaki ahkama tabidir."

EK-9: Çankırı 790 Numaralı Evlenme Defterinin Sayfaları.

ERKEĞİN	Sicil Muamelesi	KAD
Hara Vali Kocaeli	Adı ve şöhreti	Nafiye Ko
Kelis 1339	Doğduğu yer ve Tarihi	Erzurum 1341
Kabil Karneli Kö 37-72/99	Nüfusta yazılı olduğu yer	fatih sultan mehmet
Çonkura yeni m.	Şimdi oturduğu :	Çonkura 1-172/30 yeni m.
Seyyar işçi	İşi	ev kadını
T. C.	Tabiiyeti	T. C.
Mustafa	Babasının adı	Hüseyin
Fatma	Anasının adı	Rukiye
bekar	Evvelce evlenmiş ise karısının adı kocasının	kız
yok	Dulluğunun sebep ve vesikaları	yok

İsimlerimiz yazılı olan bizler 1 alark 947 Tarihinden beri nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını dileriz. 21 / 3 / 947

Kadın Erkek

Bizde muvafakat ediyoruz.

Ana Baba Vasi

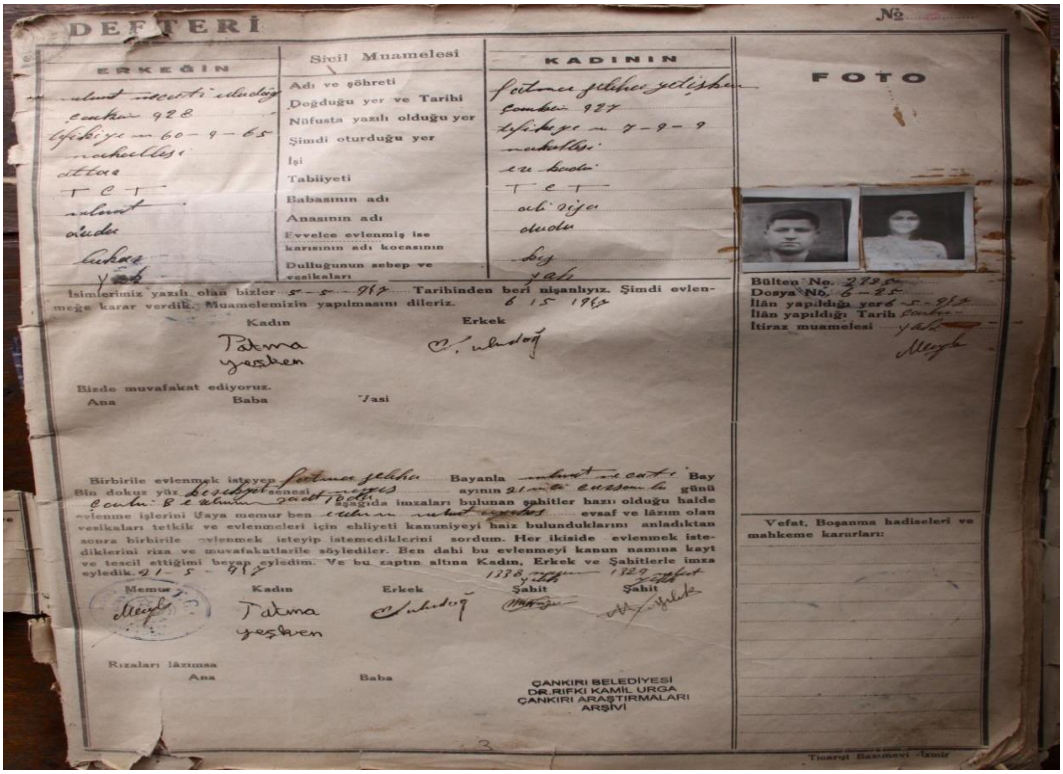
Bülten No. 2
Dosya No. 20
İlân yapıldığı yer
İlân yapıldığı Tarih 21-3-947
İtiraz muamelesi yok

Birbirile evlenmek isteyen Nafiye Bayanla Hara Vali Bay Bin dokuz yüz 947 senesi mayıs ayının yirmisi günü salı günü saat 11,30 aşağıda imzaları bulunan şahitler hazır olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur ben Ç. Lütfiye özelen mevsaf ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikiside evlenmek istediklerini rıza ve muvafakatlarile söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt ve tescil ettiğimi beyan eyledim. Ve bu zaptın altına Kan, Erkek ve Şahitlerle imza eyledik. 20. mayıs 947 1316 Hüseyin oğlu 1326

Memur Kadın Erkek Şahit Şahit

Rızaları lâzımsa

Ana Baba

DEFTERİ

№

ERKEĞİN

Sicil Muamelesi

Adı ve şöhreti
Doğduğu yer ve Tarihi
Nüfusta yazılı olduğu yer
Şimdi oturduğu yer
İşi
Tabiiyeti
Babasının adı
Anasının adı
Evvelce evlenmiş ise karısının adı kocasının
Dulluğunun sebep ve vesikaları

KADININ

FOTO

Bülten No.
Dosya No.
İlân yapıldığı yer
İlân yapıldığı Tarih
İtiraz muamelesi

İsimlerimiz yazılı olan bizler 5-5-917 Tarihinden beri nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını dileriz.

Kadın Erkek

Bizde muvafakat ediyoruz.
Ana Baba Vasi

Birbirile evlenmek isteyen Bayanla Bay
Bin dokuz yüz senesi ayının günü
saatte kasabada imzaları bulunan şahitler hazır olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur ben evsaf ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikiside evlenmek istediklerini riza ve muvafakatlarile söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt ve tescil ettiğimi beyan eyledim. Ve bu zaptın altına Kadın, Erkek ve Şahitlerle imza eyledik. 21 - 5 - 917

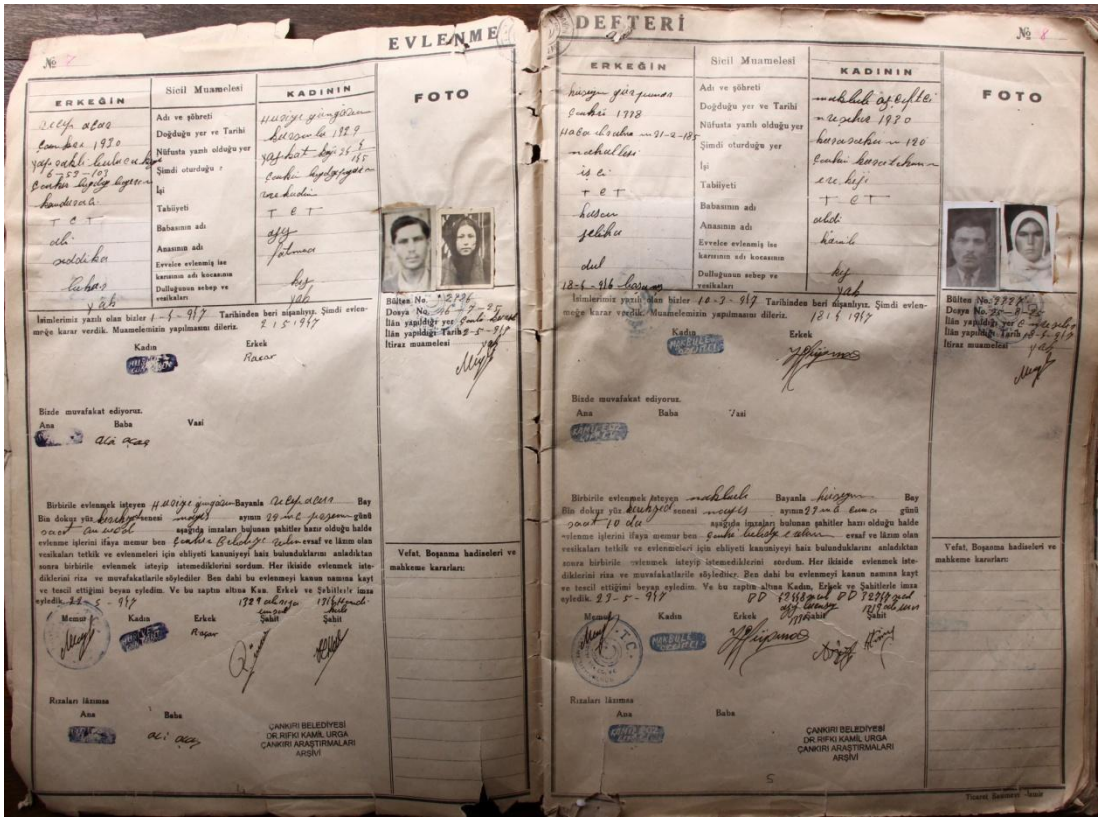
Memur Kadın Erkek Şahit Şahit

Rızaları lâzımsa
Ana Baba

ÇANKIRI BELEDİYESİ
DR. RIFKI KAMİL URGA
ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI
ARŞİVİ

Vefat, Boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:

Ticaret Basımevi - İzmir

EVLENME

DEFTERİ

№

ERKEĞİN

Sicil Muamelesi

Adı ve şöhreti
Doğduğu yer ve Tarihi
Nüfusta yazılı olduğu yer
Şimdi oturduğu yer
İşi
Tabiiyeti
Babasının adı
Anasının adı
Evvelce evlenmiş ise karısının adı kocasının
Dulluğunun sebep ve vesikaları

KADININ

FOTO

Bülten No.
Dosya No.
İlân yapıldığı yer
İlân yapıldığı Tarih
İtiraz muamelesi

İsimlerimiz yazılı olan bizler 1-5-917 Tarihinden beri nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını dileriz. 21.5.1917

Kadın Erkek Kazar

Bizde muvafakat ediyoruz.
Ana Baba Vasi

Birbirile evlenmek isteyen Bayanla Bay
Bin dokuz yüz senesi ayının günü
saatte kasabada imzaları bulunan şahitler hazır olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur ben evsaf ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikiside evlenmek istediklerini riza ve muvafakatlarile söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt ve tescil ettiğimi beyan eyledim. Ve bu zaptın altına Kadın, Erkek ve Şahitlerle imza eyledik. 22 - 5 - 917

Memur Kadın Erkek Şahit Şahit

Rızaları lâzımsa
Ana Baba

ÇANKIRI BELEDİYESİ
DR. RIFKI KAMİL URGA
ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI
ARŞİVİ

Vefat, Boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:

DEFTERİ

№

ERKEĞİN

Sicil Muamelesi

Adı ve şöhreti
Doğduğu yer ve Tarihi
Nüfusta yazılı olduğu yer
Şimdi oturduğu yer
İşi
Tabiiyeti
Babasının adı
Anasının adı
Evvelce evlenmiş ise karısının adı kocasının
Dulluğunun sebep ve vesikaları

KADININ

FOTO

Bülten No.
Dosya No.
İlân yapıldığı yer
İlân yapıldığı Tarih
İtiraz muamelesi

İsimlerimiz yazılı olan bizler 10-7-917 Tarihinden beri nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını dileriz. 12.9.1917

Kadın Erkek

Bizde muvafakat ediyoruz.
Ana Baba Vasi

Birbirile evlenmek isteyen Bayanla Bay
Bin dokuz yüz senesi ayının 27 inci günü
saatte kasabada imzaları bulunan şahitler hazır olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur ben evsaf ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikiside evlenmek istediklerini riza ve muvafakatlarile söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt ve tescil ettiğimi beyan eyledim. Ve bu zaptın altına Kadın, Erkek ve Şahitlerle imza eyledik. 29-5-917

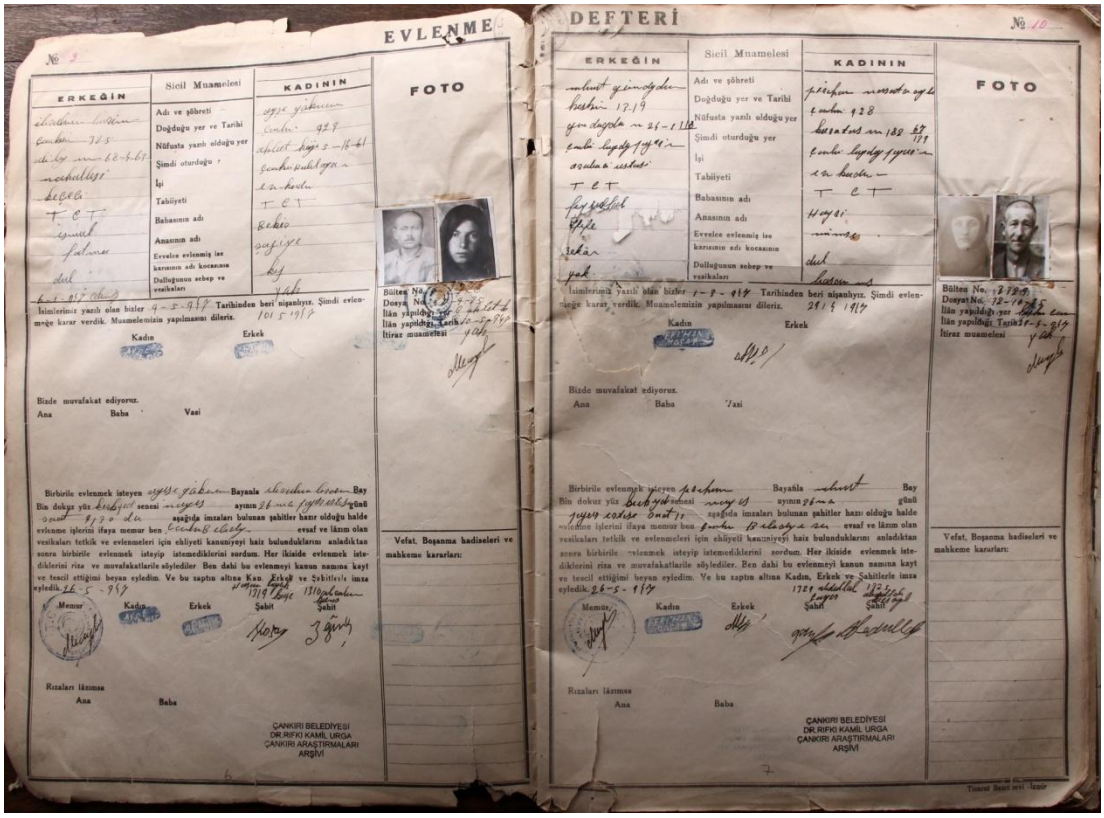
Memur Kadın Erkek Şahit Şahit

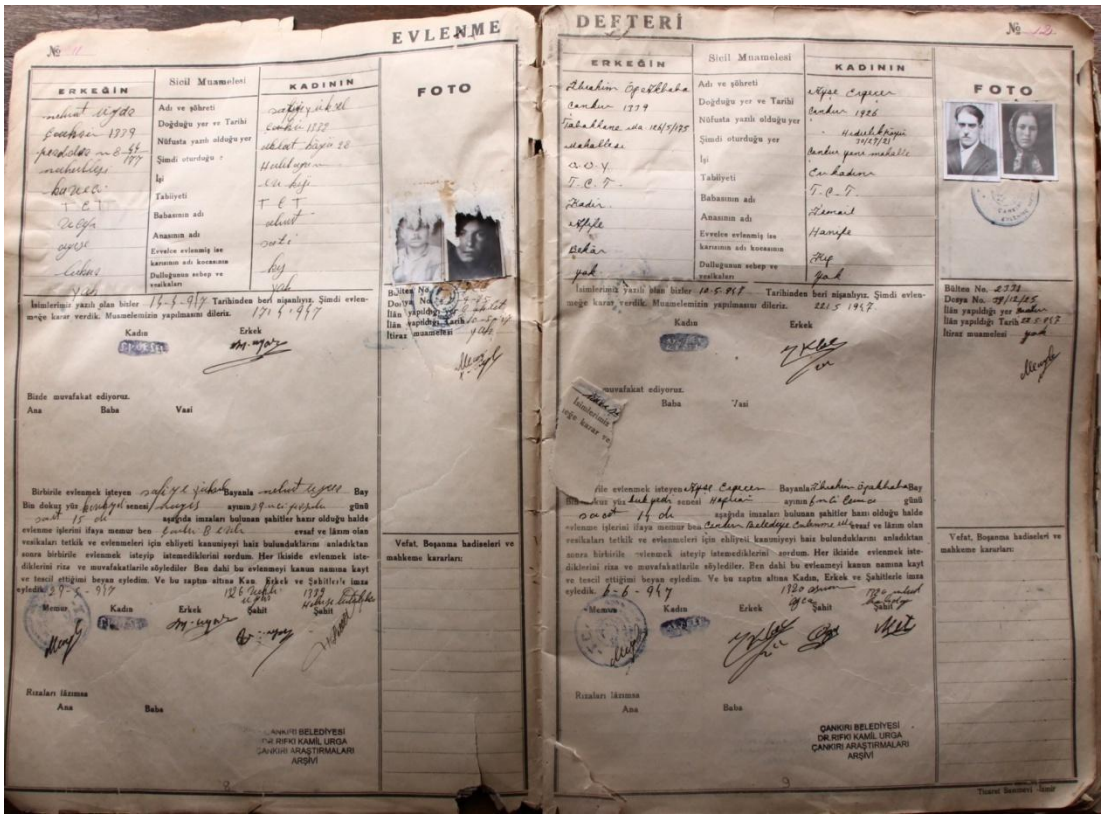
Rızaları lâzımsa
Ana Baba

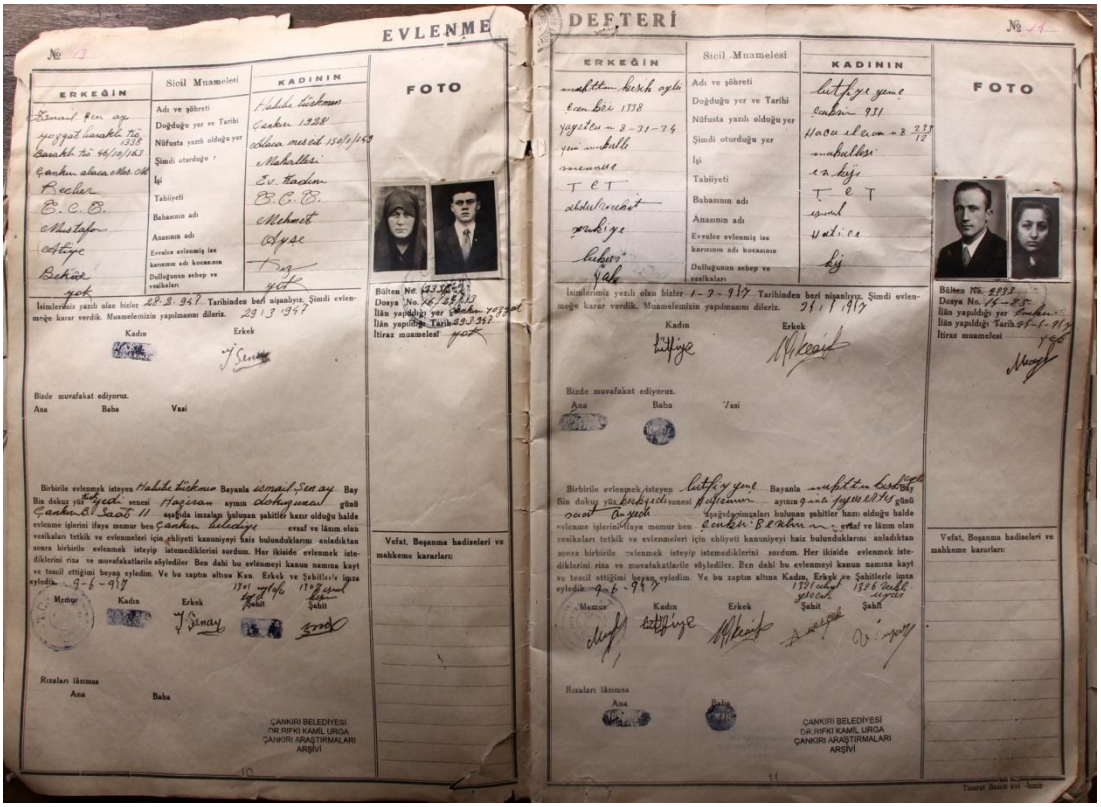
ÇANKIRI BELEDİYESİ
DR. RIFKI KAMİL URGA
ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI
ARŞİVİ

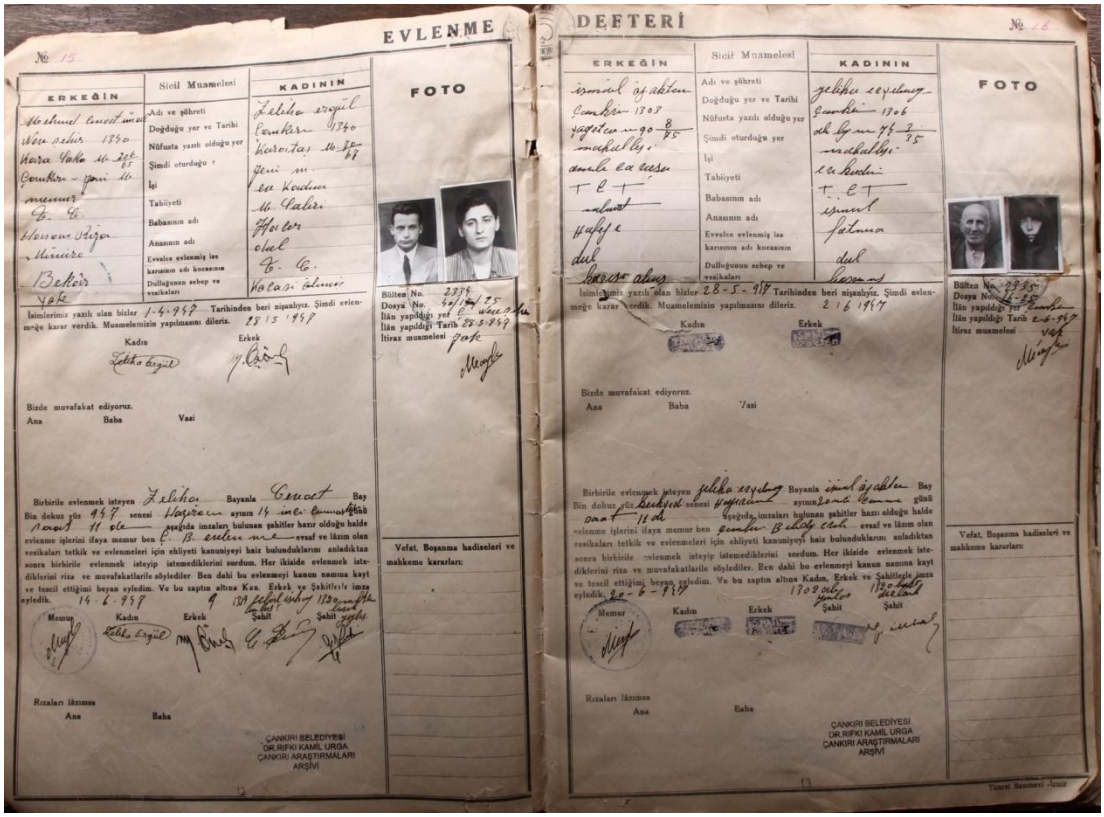
Vefat, Boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:

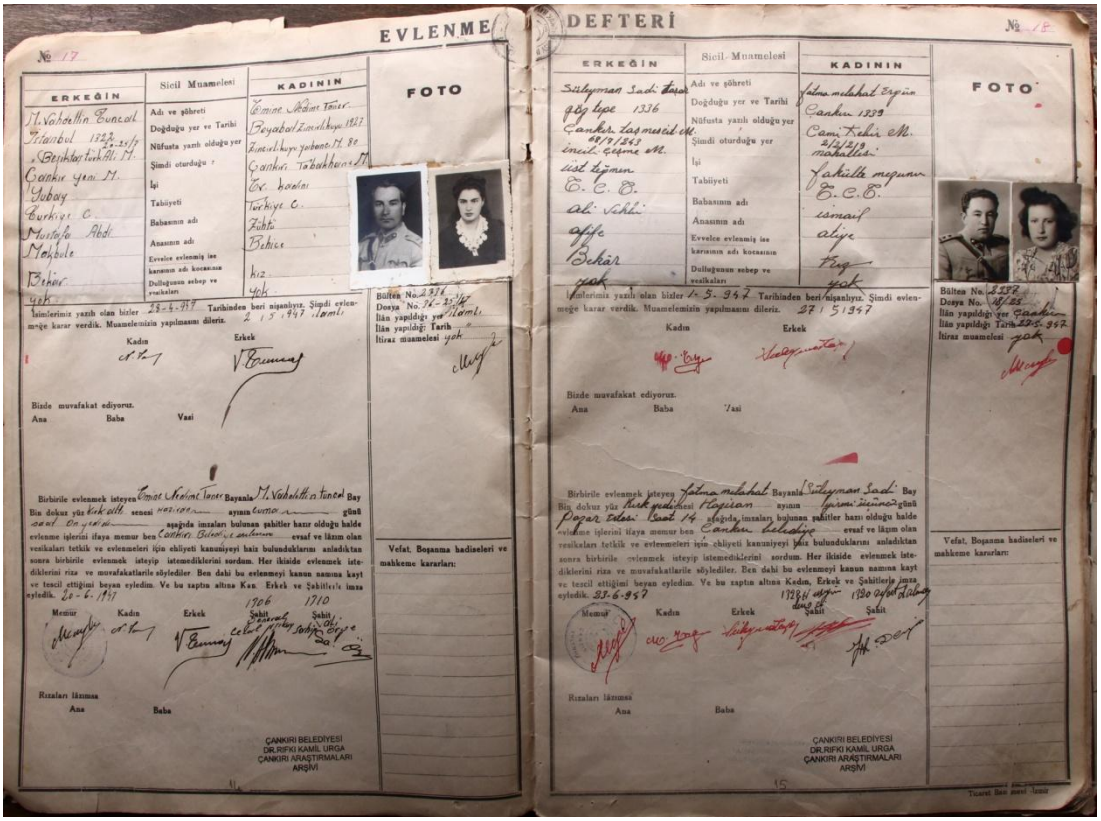
Ticaret Basımevi - İzmir

EVLENME DEFTERİ
ERKEĞİN
Sicil Muamelesi
KADININ
FOTO
Vefat, Boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:
ÇANKIRI BELEDİYESİ
DR.RIFKI KAMİL URGA
ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI
ARŞİVİ

EVLENME DEFTERİ
ERKEĞİN
Sicil Muamelesi
KADININ
FOTO
Vefat, Boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:
ÇANKIRI BELEDİYESİ
DR.RIFKI KAMİL URGA
ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI
ARŞİVİ

EVLENME DEFTERİ
ERKEĞİN
Sicil Muamelesi
KADININ
FOTO
Vefat, Boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:
ÇANKIRI BELEDİYESİ
DR.RIFKI KAMİL URGA
ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI
ARŞİVİ

EVLENME DEFTERİ
ERKEĞİN
Sicil Muamelesi
KADININ
FOTO
Vefat, Boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:
ÇANKIRI BELEDİYESİ
DR.RIFKI KAMİL URGA
ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI
ARŞİVİ

EVLENME DEFTERİ

No. 17

ERKEĞİN	Sicil Muamelesi	KADININ
M. Vahdettin Tuncel	Adı ve şöhreti	Emine Nedret Tüzer
İstanbul 1322	Doğduğu yer ve Tarihi	Beyazıt Emirhoca 1327
Beşiktaş Turkali M.	Nüfusta yazılı olduğu yer	Emirhoca yokuşu No. 86
Çankırı yeni M.	Şimdi oturduğu "	Çankırı Tatlıkuyu M.
Subay	İşi	Ev kadını
Türkiye C.	Tabiiyeti	Türkiye C.
Mustafa Abdi	Babasının adı	Zühtü
Mahbule	Anasının adı	Behice
Bekir	Evvelce evlenmiş ise karısının adı kocasının	kız
yok	Dulluğunun sebep ve vesikaları	yok

FOTO

İsimlerimiz yazılı olan bizler 28-5-947 Tarihinden beri nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını dileriz. 2 / 5 / 947 İmzalı

Kadın Erkek

Bizde muvafakat ediyoruz.
Ana Baba Vasi

Birbirile evlenmek isteyen Emine Nedret Tüzer Bayanla M. Vahdettin Tuncel Bay
Bin dokuz yüz kırk altı senesi Haziran ayının dördüncü günü
saat On yedi de aşağıda imzaları bulunan şahitler hazır olduğu halde
evlenme işlerini ifaya memur ben Çankırı Belediye encümeni evsaf ve lâzım olan
vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan
sonra birbirile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisinde evlenmek iste-
diklerini rıza ve muvafakatlarile söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt
ve tescil ettiğimi beyan eyledim. Ve bu zaptın altına Kadın Erkek ve Şahitlerle imza
eyledik. 20-6-947 1906 1710

Memur Kadın Erkek Şahit Şahit

Rızaları lâzımsa
Ana Baba

ÇANKIRI BELEDİYESİ
DR.RIFKI KAMIL URGA
ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI
ARŞİVİ

Bülten No. 2334
Dosya No. 16-25
İlân yapıldığı yer Çankırı
İlân yapıldığı Tarih 20-6-947
İtiraz muamelesi yok

Vefat, Boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:

DEFTERİ

No. 18

ERKEĞİN	Sicil Muamelesi	KADININ
Süleyman Sadi Tuncel	Adı ve şöhreti	Fatma Mahbat Ergün
9/9/1336	Doğduğu yer ve Tarihi	Çankırı 1339
Çankırı Tasmusid M.	Nüfusta yazılı olduğu yer	Cami Kebir M.
49/7/45	Şimdi oturduğu yer	2/2/49
İmalat Gümrük M.	İşi	mahallesi
üst Teğmen	Tabiiyeti	Yakutlle muayene
T. C. B.	Babasının adı	T. C. B.
Ali Vehbi	Anasının adı	ismail
Affe	Evvelce evlenmiş ise karısının adı kocasının	Aliye
Bekar	Dulluğunun sebep ve vesikaları	Bekar
yok		yok

FOTO

İsimlerimiz yazılı olan bizler 2-3-947 Tarihinden beri nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını dileriz. 27 / 5 / 947

Kadın Erkek

Bizde muvafakat ediyoruz.
Ana Baba Vasi

Birbirile evlenmek isteyen Fatma Mahbat Bayanla Süleyman Sadi Bay
Bin dokuz yüz kırk yedinci senesi Mayısun ayının yirmi üçüncü günü
Perşembe günü saat 14 de aşağıda imzaları bulunan şahitler hazır olduğu halde
evlenme işlerini ifaya memur ben Çankırı belediye encümeni evsaf ve lâzım olan
vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan
sonra birbirile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisinde evlenmek iste-
diklerini rıza ve muvafakatlarile söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt
ve tescil ettiğimi beyan eyledim. Ve bu zaptın altına Kadın, Erkek ve Şahitlerle imza
eyledik. 23-5-947 1728 1130

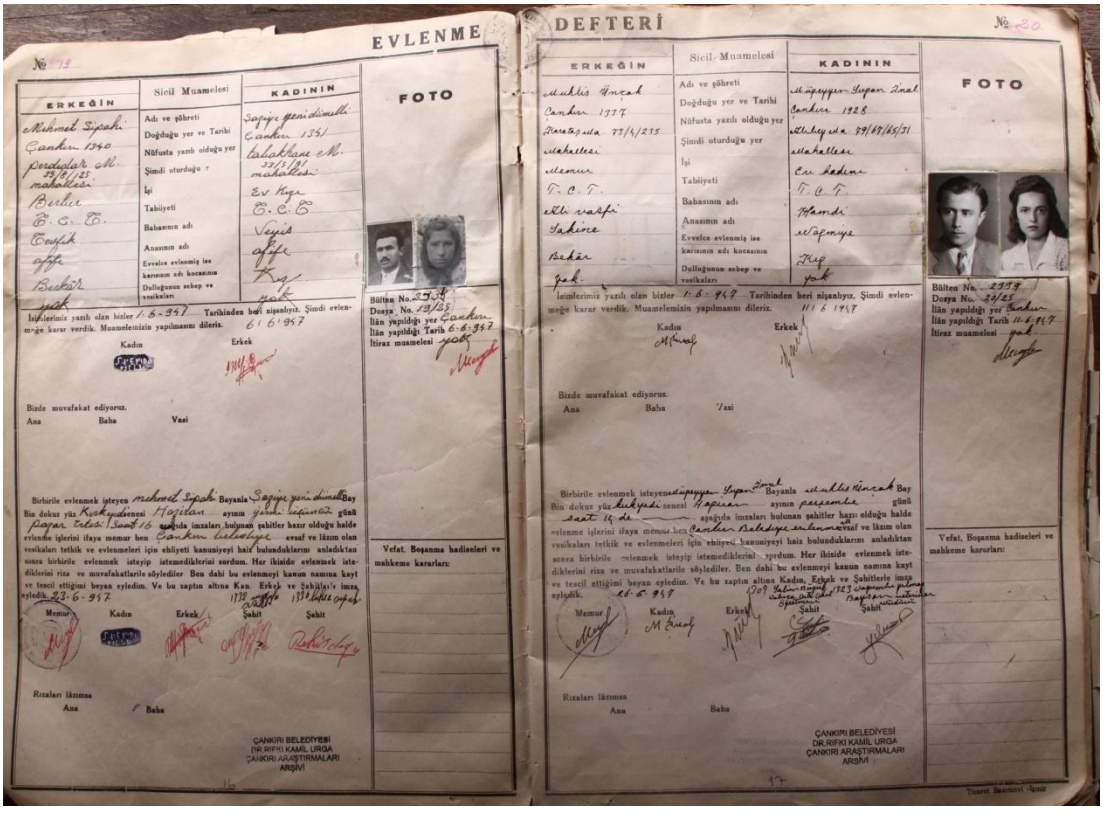
Memur Kadın Erkek Şahit Şahit

Rızaları lâzımsa
Ana Baba

ÇANKIRI BELEDİYESİ
DR.RIFKI KAMIL URGA
ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI
ARŞİVİ

Bülten No. 2332
Dosya No. 15/25
İlân yapıldığı yer Çankırı
İlân yapıldığı Tarih 20-5-947
İtiraz muamelesi yok

Vefat, Boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:

EVLENME DEFTERİ

No. 19

ERKEĞİN	Sicil Muamelesi	KADININ
Mehmet Sipahi	Adı ve şöhreti	Sakıye Yeni Dünell
Çankırı 1340	Doğduğu yer ve Tarihi	Çankırı 1341
perdeler M.	Nüfusta yazılı olduğu yer	tabakhane M.
23/8/25	Şimdi oturduğu "	23/3/91
mahallesi	İşi	mahallesi
Berber	Tabiiyeti	Ev Kızı
T. C. B.	Babasının adı	T. C. B.
Tevfik	Anasının adı	Veyis
affe	Evvelce evlenmiş ise karısının adı kocasının	affe
Bekâr	Dulluğunun sebep ve vesikaları	Kız
yok		yok

FOTO

İsimlerimiz yazılı olan bizler 1-6-947 Tarihinden beri nişanlıyız. Şimdi evlenm-eğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını dileriz. 6 / 6 / 947

Kadın Erkek

Bizde muvafakat ediyoruz.
Ana Baba Vasi

Birbirile evlenmek isteyen Mehmet Sipahi Bayanla Sakıye yeni dünell Bay
Bin dokuz yüz Kırkyedisenesi Haziran ayının yirmi üçüncü günü
Pazar Ertesi Saat 16 aşağıda imzaları bulunan şahitler hazır olduğu halde
evlenme işlerini ifaya memur ben Çankırı belediye evsaf ve lâzım olan
vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan
sonra birbirile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisinde evlenmek iste-
diklerini rıza ve muvafakatlarile söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt
ve tescil ettiğimi beyan eyledim. Ve bu zaptın altına Kadın Erkek ve Şahitlerle imza
eyledik. 22-6-947 1778 1330

Memur Kadın Erkek Şahit Şahit

Rızaları lâzımsa
Ana Baba

ÇANKIRI BELEDİYESİ
DR.RIFKI KAMIL URGA
ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI
ARŞİVİ

Bülten No. 2334
Dosya No. 13/25
İlân yapıldığı yer Çankırı
İlân yapıldığı Tarih 6-6-947
İtiraz muamelesi yok

Vefat, Boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:

DEFTERİ

No. 20

ERKEĞİN	Sicil Muamelesi	KADININ
Muhlis Ünsal	Adı ve şöhreti	Müzeyyen Yaşar Ünal
Çankırı 1327	Doğduğu yer ve Tarihi	Çankırı 1328
Karatepe 73/1/235	Nüfusta yazılı olduğu yer	Ulukışla 39/69/65/31
mahallesi	Şimdi oturduğu yer	mahallesi
memur	İşi	Ev kadını
T. C. T.	Tabiiyeti	T. C. T.
Ali vasfi	Babasının adı	Hamdi
Yakınca	Anasının adı	Müzeyyen
Bekâr	Evvelce evlenmiş ise karısının adı kocasının	Kız
yok	Dulluğunun sebep ve vesikaları	yok

FOTO

İsimlerimiz yazılı olan bizler 1-6-947 Tarihinden beri nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını dileriz. 11 6 1947

Kadın Erkek

Bizde muvafakat ediyoruz.
Ana Baba Vasi

Birbirile evlenmek isteyen Müzeyyen Yaşar Ünal Bayanla Muhlis Ünsal Bay
Bin dokuz yüz Dokuzsenesi Haziran ayının yirmi üçüncü günü
Saat 10 da aşağıda imzaları bulunan şahitler hazır olduğu halde
evlenme işlerini ifaya memur ben Çankırı Belediye encümeni evsaf ve lâzım olan
vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan
sonra birbirile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisinde evlenmek iste-
diklerini rıza ve muvafakatlarile söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt
ve tescil ettiğimi beyan eyledim. Ve bu zaptın altına Kadın, Erkek ve Şahitlerle imza
eyledik. 16-6-947 1909 1325

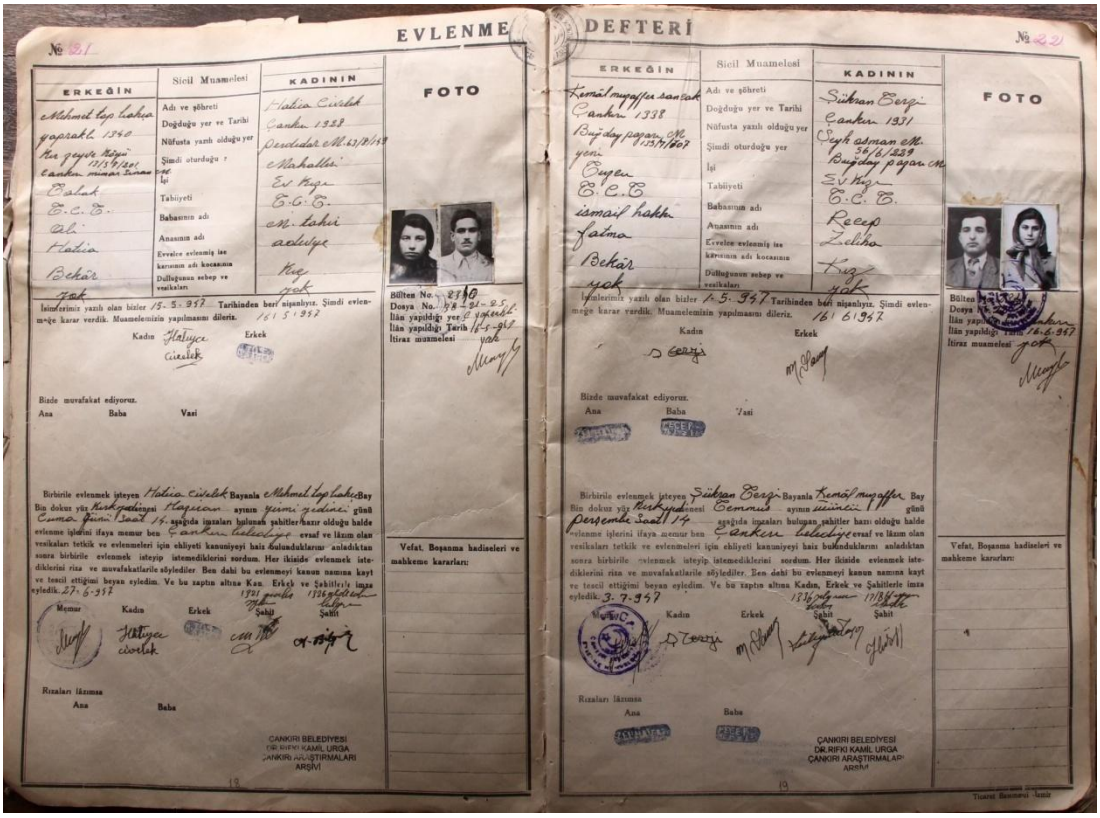
Memur Kadın Erkek Şahit Şahit

Rızaları lâzımsa
Ana Baba

ÇANKIRI BELEDİYESİ
DR.RIFKI KAMIL URGA
ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI
ARŞİVİ

Bülten No. 2339
Dosya No. 20/25
İlân yapıldığı yer Çankırı
İlân yapıldığı Tarih 16-6-947
İtiraz muamelesi yok

Vefat, Boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:

EVLENME DEFTERİ

№ 121 — № 122

ERKEĞİN	Sicil Muamelesi	KADININ
Mehmet top hakkı yaprakl. 1340 Ker geyve nüfusi 1314/1/201 Çankırı mirası Tuzcu Balak E. C. E. Ali Hatice Bekar yok	Adı ve şöhreti Doğduğu yer ve Tarihi Nüfusta yazılı olduğu yer Şimdi oturduğu yer İşi Tabiiyeti Babasının adı Anasının adı Evvelce evlenmiş ise karısının adı kocasının Dolluğunun sebep ve vesikaları	Hatice Civelek Çankırı 1328 Pendidar M. 43/1/1/43 Mahallesi Ev Kızı E. C. E. M. tahsi aciliye Kız yok

FOTO

İsimlerimiz yazılı olan bizler 15. 5. 937 Tarihinden beri nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını dileriz. 16/5/937

Kadın Hatiyce Civelek — Erkek Mehmet

Bizde muvafakat ediyoruz.

Ana — Baba — Vasi

Birbirile evlenmek isteyen Hatice Civelek Bayanla Mehmet top hakkı Bay Bin dokuz yüz kırkyedisinci Haziran ayının yirmi yedinci günü Cuma günü Saat 14 aşağıda imzaları bulunan şahitler hazır olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur ben Çankırı Belediye evsaf ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisinde evlenmek istediklerini rıza ve muvafakatlarile söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt ve tescil ettiğimi beyan eyledim. Ve bu zaptın altına Kadın, Erkek ve Şahitlerle imza eyledik. 27-6-937 1321 yevmi 1356 aylarından

Memur — Kadın — Erkek — Şahit — Şahit

Hatiyce Civelek

Rızaları lâzımsa Ana — Baba

ÇANKIRI BELEDİYESİ DR. RIFKI KAMİL URGA ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI ARŞİVİ

Bülten No. 2710
Dosya No. 28-21-25
İlân yapıldığı yer Çankırı
İlân yapıldığı Tarih 16-5-937
İtiraz muamelesi yok

Vefat, Boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:

13

ERKEĞİN	Sicil Muamelesi	KADININ
Kemal muyaffer sanlak Çankırı 1338 Bağdaypazarı M. 1334/1/607 yeni Evyen E. C. E. ismail hakkı Fatma Bekar yok	Adı ve şöhreti Doğduğu yer ve Tarihi Nüfusta yazılı olduğu yer Şimdi oturduğu yer İşi Tabiiyeti Babasının adı Anasının adı Evvelce evlenmiş ise karısının adı kocasının Dolluğunun sebep ve vesikaları	Şükran Bergi Çankırı 1931 Şeyh osman M. 56/6/229 Bağdaypazarı M. Ev Kızı E. C. E. Recep Zeliha Kız yok

FOTO

İsimlerimiz yazılı olan bizler 1. 5. 947 Tarihinden beri nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını dileriz. 16/5/1947

Kadın — Erkek

Bizde muvafakat ediyoruz.

Ana — Baba — Vasi

Birbirile evlenmek isteyen Şükran Bergi Bayanla Kemal muyaffer Bay Bin dokuz yüz kırkyedisinci Temmuz ayının onüçüncü günü Perşembe Saat 14 aşağıda imzaları bulunan şahitler hazır olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur ben Çankırı Belediye evsaf ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisinde evlenmek istediklerini rıza ve muvafakatlarile söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt ve tescil ettiğimi beyan eyledim. Ve bu zaptın altına Kadın, Erkek ve Şahitlerle imza eyledik. 3-7-947 1363 yevmi 1178 aylarından

Memur — Kadın — Erkek — Şahit — Şahit

Rızaları lâzımsa Ana — Baba

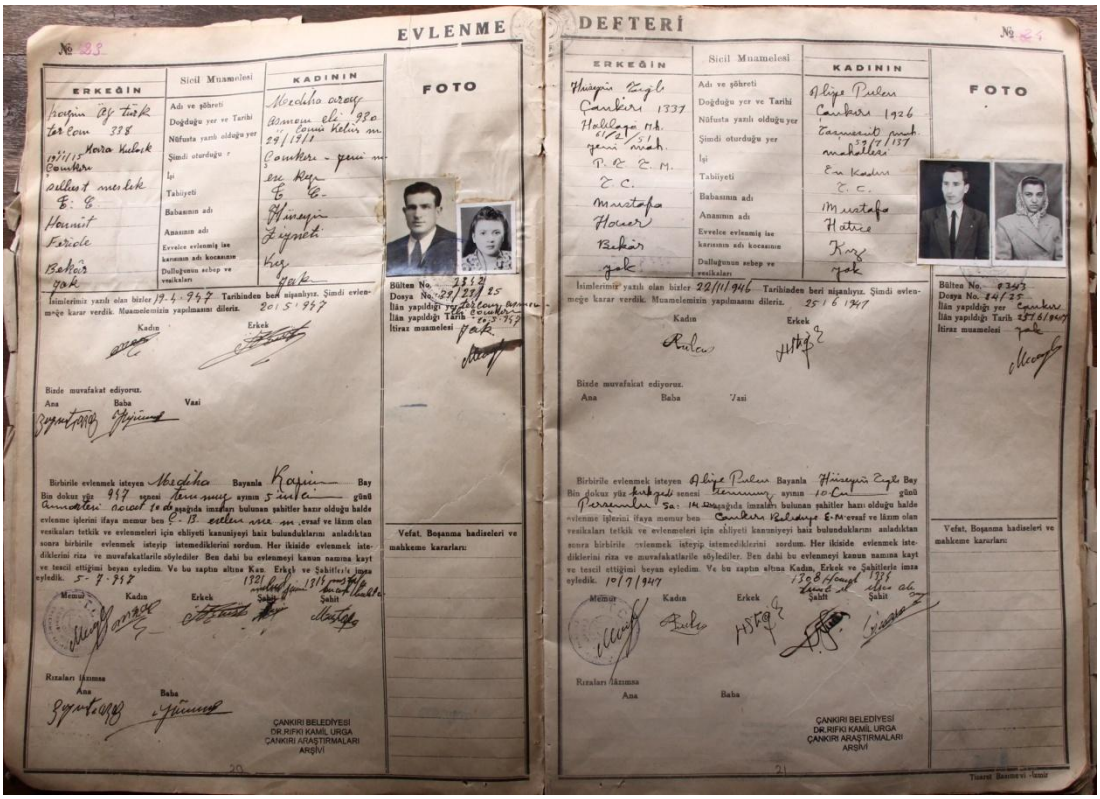
ÇANKIRI BELEDİYESİ DR. RIFKI KAMİL URGA ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI ARŞİVİ

Bülten No. 3343
Dosya No. 24/25
İlân yapıldığı yer Çankırı
İlân yapıldığı Tarih 23/6/947
İtiraz muamelesi yok

Vefat, Boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:

19

Tasarı Basımevi - İzmir

EVLENME DEFTERİ

№ 123 — № 124

ERKEĞİN	Sicil Muamelesi	KADININ
Hüseyin Öz türk Tarkan 338 1911/1 Hora kulluk Çankırı Sellust meslek E. C. Hamit Feride Bekir yok	Adı ve şöhreti Doğduğu yer ve Tarihi Nüfusta yazılı olduğu yer Şimdi oturduğu yer İşi Tabiiyeti Babasının adı Anasının adı Evvelce evlenmiş ise karısının adı kocasının Dolluğunun sebep ve vesikaları	Mercihan arsoy Osmanı eli 930 Çavuş Keleri nü. 29/1/911 Çankırı - yeni mah. Ev Kızı E. C. Hüseyin Zeynep Kız yok

FOTO

İsimlerimiz yazılı olan bizler 19-4-947 Tarihinden beri nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını dileriz. 20/5/947

Kadın — Erkek

Bizde muvafakat ediyoruz.

Ana — Baba — Vasi

Birbirile evlenmek isteyen Mercihan Bayanla Kaşim Bay Bin dokuz yüz kırkyedi senesi temmuz ayının beşinci günü Cumartesi saat 14 aşağıda imzaları bulunan şahitler hazır olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur ben E. C. M. evsaf ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisinde evlenmek istediklerini rıza ve muvafakatlarile söylediler Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt ve tescil ettiğimi beyan eyledim. Ve bu zaptın altına Kadın, Erkek ve Şahitlerle imza eyledik. 5-7-947 1321 yevmi 1315 aylarından

Memur — Kadın — Erkek — Şahit — Şahit

Rızaları lâzımsa Ana — Baba

ÇANKIRI BELEDİYESİ DR. RIFKI KAMİL URGA ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI ARŞİVİ

Bülten No. 3343
Dosya No. 29/29/25
İlân yapıldığı yer Çankırı
İlân yapıldığı Tarih 23-6-947
İtiraz muamelesi yok

Vefat, Boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:

20

ERKEĞİN	Sicil Muamelesi	KADININ
Hüseyin Zeybi Çankırı 1337 Hallaçoğlu Mh. 61/2/51 yeni mah. P. & E. M. Z. C. Mustafa Hüseyin Bekir yok	Adı ve şöhreti Doğduğu yer ve Tarihi Nüfusta yazılı olduğu yer Şimdi oturduğu yer İşi Tabiiyeti Babasının adı Anasının adı Evvelce evlenmiş ise karısının adı kocasının Dolluğunun sebep ve vesikaları	Aliye Pulcu Çankırı 1926 Çavuşoğlu mah. 23/1/137 mahallesi Ev Kadını E. C. Mustafa Hatice Kız yok

FOTO

İsimlerimiz yazılı olan bizler 22/11/946 Tarihinden beri nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını dileriz. 25/6/1947

Kadın — Erkek

Bizde muvafakat ediyoruz.

Ana — Baba — Vasi

Birbirile evlenmek isteyen Aliye Pulcu Bayanla Hüseyin Zeybi Bay Bin dokuz yüz kırkyedi senesi temmuz ayının onüncu günü Perşembe Saat 14 aşağıda imzaları bulunan şahitler hazır olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur ben Çankırı Belediye E. M. evsaf ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisinde evlenmek istediklerini rıza ve muvafakatlarile söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt ve tescil ettiğimi beyan eyledim. Ve bu zaptın altına Kadın, Erkek ve Şahitlerle imza eyledik. 10/7/1947 1326 Hicrî yevmi 1324 aylarından

Memur — Kadın — Erkek — Şahit — Şahit

Rızaları lâzımsa Ana — Baba

ÇANKIRI BELEDİYESİ DR. RIFKI KAMİL URGA ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI ARŞİVİ

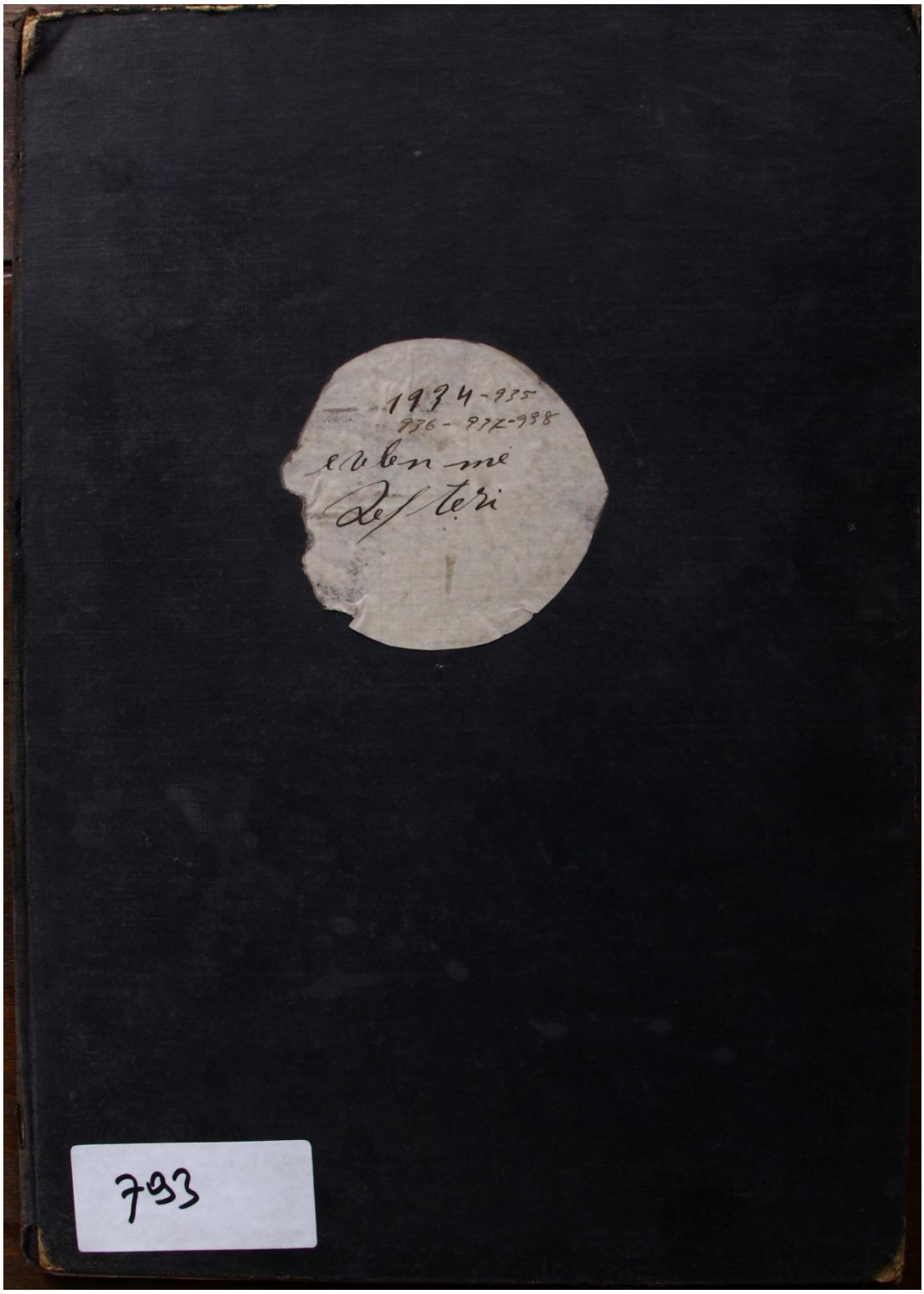
Bülten No. 3343
Dosya No. 24/25
İlân yapıldığı yer Çankırı
İlân yapıldığı Tarih 23/6/947
İtiraz muamelesi yok

Vefat, Boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:

21

Tasarı Basımevi - İzmir

EK-10: Çankırı 793 Numaralı Evlenme Defterinin Sayfaları.

ÇANKIRI BELEDİYESİ
DR.RIFKI KAMIL URG
ÇANKIRI ARAŞTIRMA
ARŞİVİ

T.T.K.

Sicil muamelesi

Erkeğin		Kadının
Hafız oğlu Hasan	Adı ve şöhreti	Çiçek kızı Fatma
yeni M. 296	Doğduğu yer ve tarih	yeni M. 311
" "	Nüfusta yazılı olduğu yer	" "
" "	Şimdi oturduğu yer	Hacı yeni M.
Beneş ber	İşi	"
T. C.	Tabiiyeti	T. C.
Ali	Babasının adı	Ethem
Hatice	Anasının adı	Ayşe
Hatice c. Hasan	Evvelce evlenmiş ise Karısının adı Kocasının	Bekire
sahih sefer	Dulluğun sebep ve vesikaları	

Bülleten No: 63 193

Dosya No: 1

İlânın yapıldığı yer: Hacı yeni M.

" " tarih: 29-11-933

İtiraz muamelesi: Yapılmadı

İsimlerimiz yazılı olan bizler 11-9-933 tarihindenberi nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını rica eylerız. 26/11/1933

Erkek Kadın

Bizde muvafakat ediyoruz.

Vasi Baba Ana

Birbirlerile evlenmek isteyen Fatma Hanımla Hasan Bey bin Dokuzyuz otuz üç senesi Eylül ayının Salı günü Hacı yeni Mahallesinde aşağıda imzaları bulunan şahitler hazır olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur Ben Çerkeş Nüfus Memurluğu Tahriratı Müdürü işbu evrak ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirlerile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisi de evlenmek istediklerini rıza ve muvafakatleriyle söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt ve tescil ettiğimi beyan eyledim. ve bu zaptın altını kadın, erkek ve şahitlerle birlikte imza eyledik. 26 KAN EV 1933

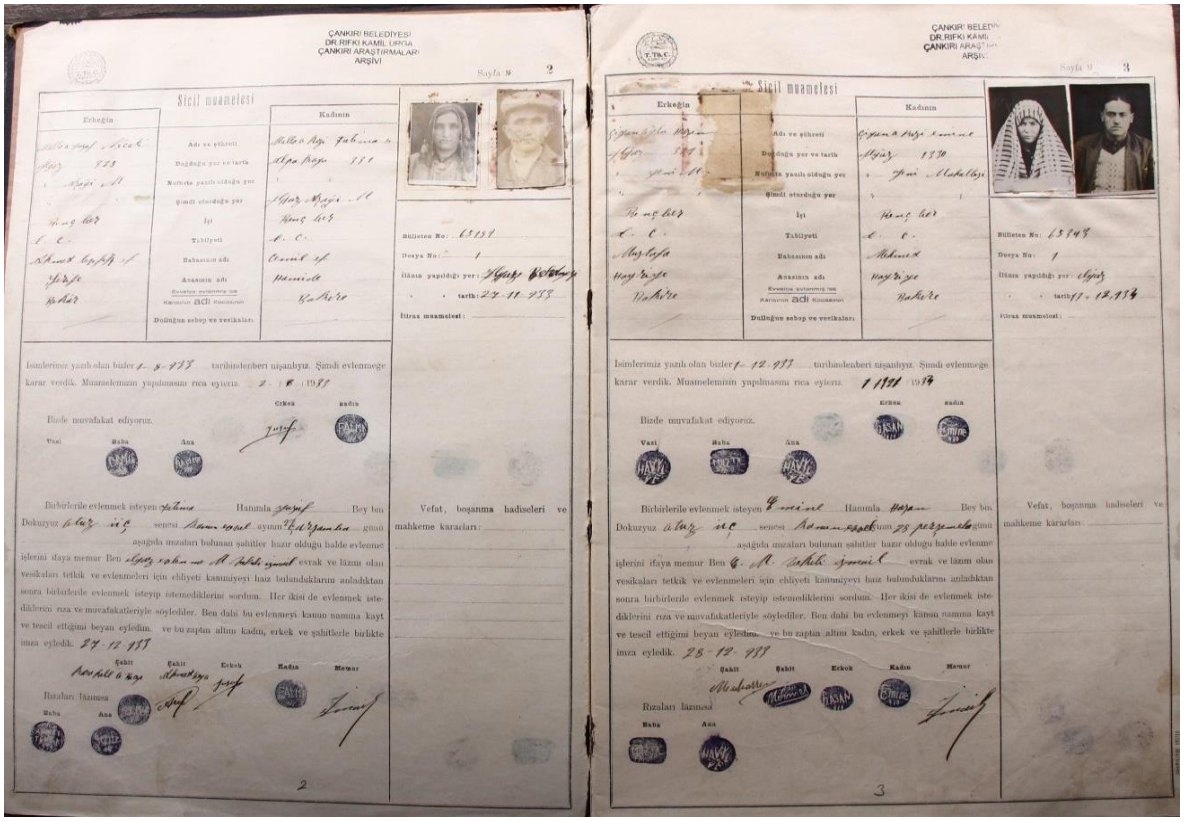
Şahit Şahit Erkek Kadın Memur

Rızaları lâzımsa

Baba Ana

Vefat, boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:

1

ÇANKIRI BELEDİYESİ
DR. RIFKI KAMIL (AYGA
ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI
ARŞİVİ

Sayfa № 2

Sicil muamelesi

Erkeğin		Kadının
	Adı ve şöhreti	
	Doğduğu yer ve tarih	
	Nüfusta yazılı olduğu yer	
	Şimdi oturduğu yer	
	İşi	
	Tabiiyeti	
	Babasının adı	
	Anasının adı (Evlenince evlenmiş ise Kocasının adı)	
	Düğünün sebep ve vesikaları	

Bilüeten No: 63738
Dosya No: 1
İlânın yapıldığı yer: Ayaş Belediyesi
tarih: 24-12-938
İtiraz muamelesi:

İsimlerimiz yazılı olan biz 1-8-938 tarihindenberi nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını rica eyleriz. 2-1-1939

Erkek Kadın

Bizde muvafakat ediyoruz.

Vasi Baba Ana

Birbirlerile evlenmek isteyen Fatma Hanımla Yusuf Bey bin Dokuzyüz altmış üç senesi Kasım ayının 28 pazartesi günü aşağıda imzaları bulunan şahitler huzur olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur Ben Ayaş nahiye müdürü M. Fahrettin imzalı evrak ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirlerile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisi de evlenmek istediklerini rıza ve muvafakatleriyle söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt ve tescil ettiğimi beyan eyledim. ve bu zaptın altını kadın, erkek ve şahitlerle birlikte imza eyledik. 27-12-938

Şahit Şahit Erkek Kadın Memur

Rızaları lâzımsa
Baba Ana

2

ÇANKIRI BELEDİYESİ
DR. RIFKI KAMİL
ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI
ARŞİVİ

Sayfa № 3

Sicil muamelesi

Erkeğin		Kadının
	Adı ve şöhreti	
	Doğduğu yer ve tarih	
	Nüfusta yazılı olduğu yer	
	Şimdi oturduğu yer	
	İşi	
	Tabiiyeti	
	Babasının adı	
	Anasının adı (Evlenince evlenmiş ise Kocasının adı)	
	Düğünün sebep ve vesikaları	

Bilüeten No: 63748
Dosya No: 1
İlânın yapıldığı yer: Ayaş
tarih: 13-938
İtiraz muamelesi:

İsimlerimiz yazılı olan biz 1-12-938 tarihindenberi nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını rica eyleriz. 1-1-1939

Erkek Kadın

Bizde muvafakat ediyoruz.

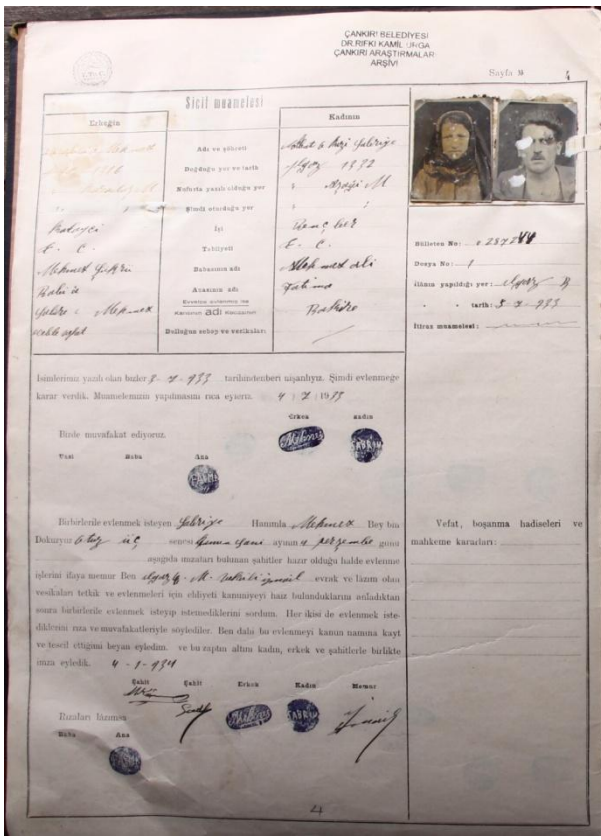
Vasi Baba Ana

Birbirlerile evlenmek isteyen Emine Hanımla Hasan Bey bin Dokuzyüz altmış üç senesi Kasımın 28 pazartesi günü aşağıda imzaları bulunan şahitler huzur olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur Ben Ç. M. Fahrettin imzalı evrak ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirlerile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisi de evlenmek istediklerini rıza ve muvafakatleriyle söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt ve tescil ettiğimi beyan eyledim. ve bu zaptın altını kadın, erkek ve şahitlerle birlikte imza eyledik. 28-12-938

Şahit Şahit Erkek Kadın Memur

Rızaları lâzımsa
Baba Ana

3

ÇANKIRI BELEDİYESİ
DR. RIFKI KAMİL (AYGA
ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI
ARŞİVİ

Sayfa № 4

Sicil muamelesi

Erkeğin		Kadının
	Adı ve şöhreti	
	Doğduğu yer ve tarih	
	Nüfusta yazılı olduğu yer	
	Şimdi oturduğu yer	
	İşi	
	Tabiiyeti	
	Babasının adı	
	Anasının adı (Evlenince evlenmiş ise Kocasının adı)	
	Düğünün sebep ve vesikaları	

Bilüeten No: 2257/48
Dosya No: 1
İlânın yapıldığı yer: Ayaş
tarih: 8-7-939
İtiraz muamelesi:

İsimlerimiz yazılı olan biz 8-7-939 tarihindenberi nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını rica eyleriz. 4-7-1939

Erkek Kadın

Bizde muvafakat ediyoruz.

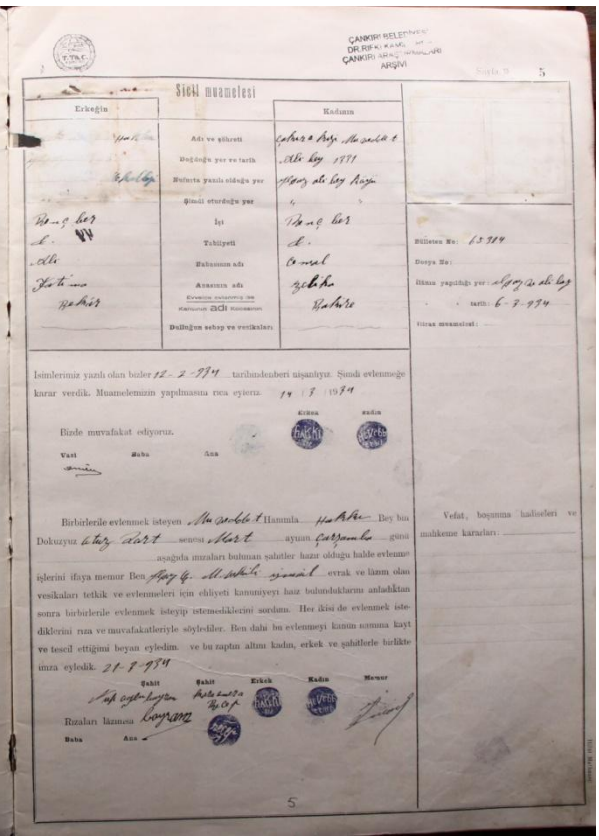
Vasi Baba Ana

Birbirlerile evlenmek isteyen Şükrüye Hanımla Mehmet Bey bin Dokuzyüz otuz üç senesi Kasım ayının 4 pazartesi günü aşağıda imzaları bulunan şahitler huzur olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur Ben Ayaş nahiye müdürü M. Fahrettin imzalı evrak ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirlerile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisi de evlenmek istediklerini rıza ve muvafakatleriyle söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt ve tescil ettiğimi beyan eyledim. ve bu zaptın altını kadın, erkek ve şahitlerle birlikte imza eyledik. 4-1-939

Şahit Şahit Erkek Kadın Memur

Rızaları lâzımsa
Baba Ana

4

ÇANKIRI BELEDİYESİ
DR. RIFKI KAMİL
ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI
ARŞİVİ

Sayfa № 5

Sicil muamelesi

Erkeğin		Kadının
	Adı ve şöhreti	
	Doğduğu yer ve tarih	
	Nüfusta yazılı olduğu yer	
	Şimdi oturduğu yer	
	İşi	
	Tabiiyeti	
	Babasının adı	
	Anasının adı (Evlenince evlenmiş ise Kocasının adı)	
	Düğünün sebep ve vesikaları	

Bilüeten No: 63744
Dosya No:
İlânın yapıldığı yer: Ayaş ile alay
tarih: 6-7-939
İtiraz muamelesi:

İsimlerimiz yazılı olan biz 12-2-939 tarihindenberi nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını rica eyleriz. 14-7-1939

Erkek Kadın

Bizde muvafakat ediyoruz.

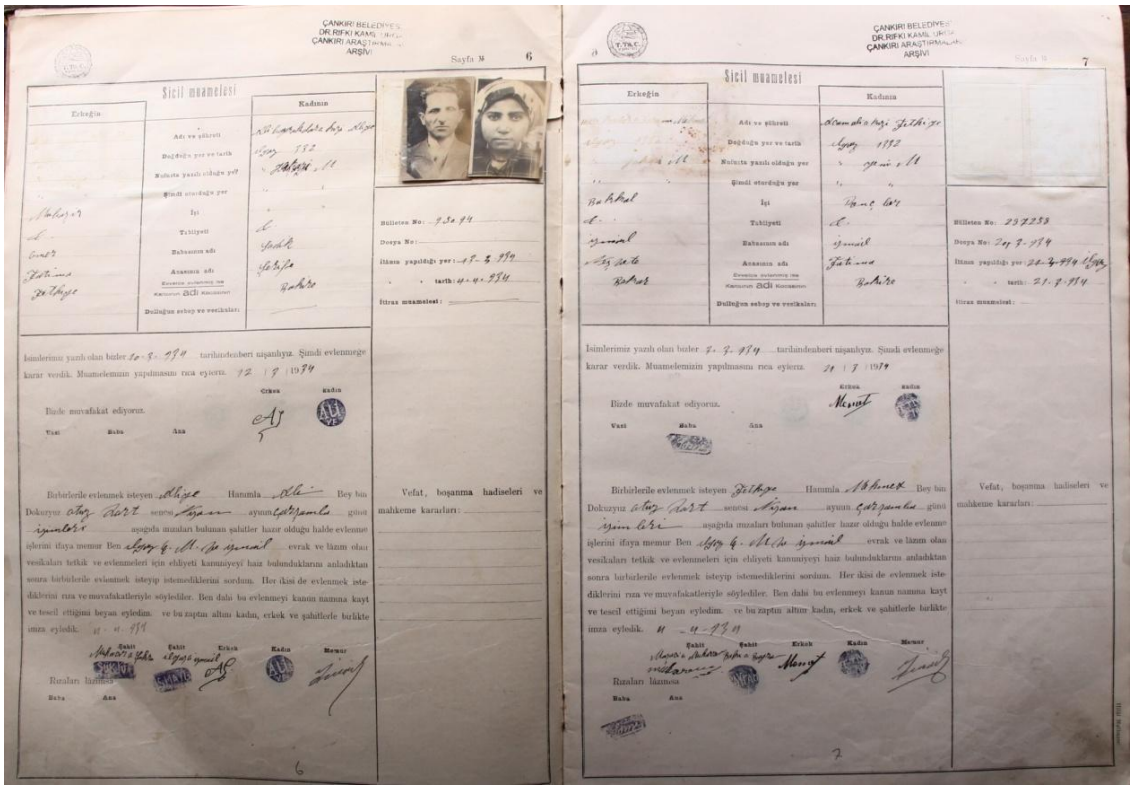
Vasi Baba Ana

Birbirlerile evlenmek isteyen Mercedes Hanımla Hatice Bey bin Dokuzyüz otuz üç senesi Mart ayının Cuma günü aşağıda imzaları bulunan şahitler huzur olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur Ben Ayaş Ç. M. Fahrettin imzalı evrak ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirlerile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisi de evlenmek istediklerini rıza ve muvafakatleriyle söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt ve tescil ettiğimi beyan eyledim. ve bu zaptın altını kadın, erkek ve şahitlerle birlikte imza eyledik. 21-7-939

Şahit Şahit Erkek Kadın Memur

Rızaları lâzımsa
Baba Ana

5

Sayfa № 6

Sicil muamelesi

Erkeğin		Kadının
	Adı ve şöhreti	
	Doğduğu yer ve tarih	
	Nüfusta yazılı olduğu yer	
	Şimdi oturduğu yer	
	İşi	
	Tahsiliyeti	
	Babasının adı	
	Annesinin adı	
	Dulluğun sebep ve vesikaları	

Bülleten No: 930 74
Dosya No:
İlânın yapıldığı yer: 19-8-934
" " tarih: 21-8-934
İtiraz muamelesi:

İsimlerimiz yazılı olan biz[illegible] 10-8-934 tarihindenberi nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını rica ederiz. 12 / 9 / 1934

Erkek kadın

Bizde muvafakat ediyoruz.

Vasi Baba Ana

Birbirlerile evlenmek isteyen [illegible] Hanımla [illegible] Bey bin Dokuzyüz [illegible] senesi [illegible] ayının [illegible] günü [illegible] aşağıda imzaları bulunan şahitler huzur olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur Ben [illegible] evrak ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirlerile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisi de evlenmek istediklerini rıza ve muvafakatleriyle söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt ve tescil ettiğimi beyan eyledim. ve bu zaptın altını kadın, erkek ve şahitlerle birlikte imza eylédik. 11 - 9 - 934

Şahit Şahit Erkek Kadın Memur

Rızaları lâzımsa

Baba Ana

Vefat, boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:

Sayfa № 7

Sicil muamelesi

Erkeğin		Kadının
	Adı ve şöhreti	
	Doğduğu yer ve tarih	
	Nüfusta yazılı olduğu yer	
	Şimdi oturduğu yer	
	İşi	
	Tahsiliyeti	
	Babasının adı	
	Annesinin adı	
	Dulluğun sebep ve vesikaları	

Bülleten No: 297238
Dosya No: 2 / 9 - 934
İlânın yapıldığı yer: 22-9-934
" " tarih: 27-9-934
İtiraz muamelesi:

İsimlerimiz yazılı olan biz[illegible] 5-9-934 tarihindenberi nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını rica ederiz. 21 / 9 / 1934

Erkek kadın

Bizde muvafakat ediyoruz.

Vasi Baba Ana

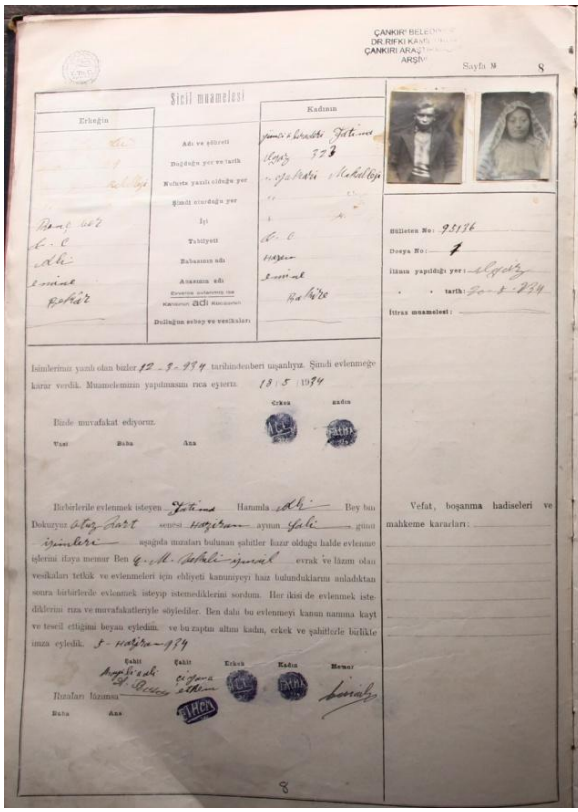
Birbirlerile evlenmek isteyen [illegible] Hanımla [illegible] Bey bin Dokuzyüz [illegible] senesi [illegible] ayının [illegible] günü [illegible] aşağıda imzaları bulunan şahitler huzur olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur Ben [illegible] evrak ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirlerile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisi de evlenmek istediklerini rıza ve muvafakatleriyle söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt ve tescil ettiğimi beyan eyledim. ve bu zaptın altını kadın, erkek ve şahitlerle birlikte imza eylédik. 11 - 9 - 934

Şahit Şahit Erkek Kadın Memur

Rızaları lâzımsa

Baba Ana

Vefat, boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:

Sayfa № 8

Sicil muamelesi

Erkeğin		Kadının
	Adı ve şöhreti	
	Doğduğu yer ve tarih	
	Nüfusta yazılı olduğu yer	
	Şimdi oturduğu yer	
	İşi	
	Tahsiliyeti	
	Babasının adı	
	Annesinin adı	
	Dulluğun sebep ve vesikaları	

Bülleten No: 93136
Dosya No: 7
İlânın yapıldığı yer: [illegible]
" " tarih: [illegible]
İtiraz muamelesi:

İsimlerimiz yazılı olan biz[illegible] 12 - 9 - 934 tarihindenberi nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını rica ederiz. 13 / 5 / 1934

Erkek kadın

Bizde muvafakat ediyoruz.

Vasi Baba Ana

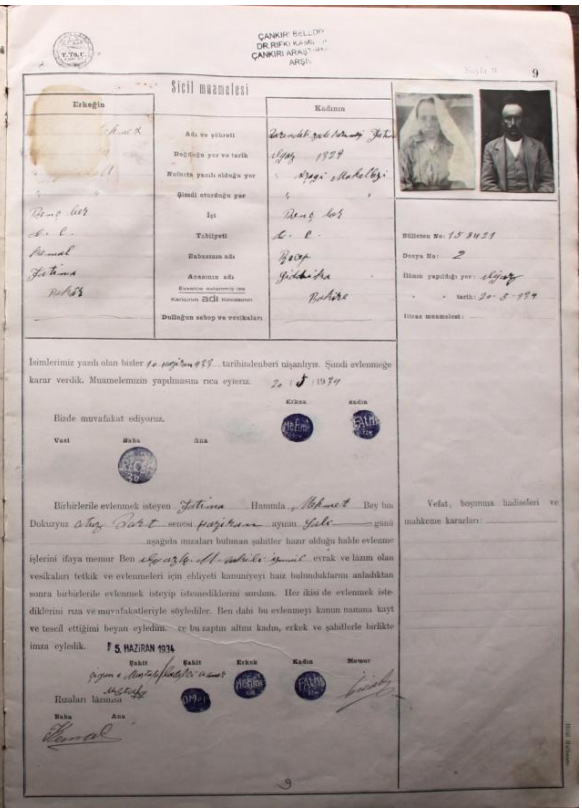
Birbirlerile evlenmek isteyen [illegible] Hanımla [illegible] Bey bin Dokuzyüz [illegible] senesi [illegible] ayının [illegible] günü [illegible] aşağıda imzaları bulunan şahitler huzur olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur Ben [illegible] evrak ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirlerile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisi de evlenmek istediklerini rıza ve muvafakatleriyle söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt ve tescil ettiğimi beyan eyledim. ve bu zaptın altını kadın, erkek ve şahitlerle birlikte imza eylédik. 8 - mayıs - 934

Şahit Şahit Erkek Kadın Memur

Rızaları lâzımsa

Baba Ana

Vefat, boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:

Sayfa № 9

Sicil muamelesi

Erkeğin		Kadının
	Adı ve şöhreti	
	Doğduğu yer ve tarih	
	Nüfusta yazılı olduğu yer	
	Şimdi oturduğu yer	
	İşi	
	Tahsiliyeti	
	Babasının adı	
	Annesinin adı	
	Dulluğun sebep ve vesikaları	

Bülleten No: 15 3421
Dosya No: 2
İlânın yapıldığı yer: [illegible]
" " tarih: 20-5-934
İtiraz muamelesi:

İsimlerimiz yazılı olan biz[illegible] 10 mayıs 934 tarihindenberi nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını rica ederiz. 20 / 5 / 1934

Erkek kadın

Bizde muvafakat ediyoruz.

Vasi Baba Ana

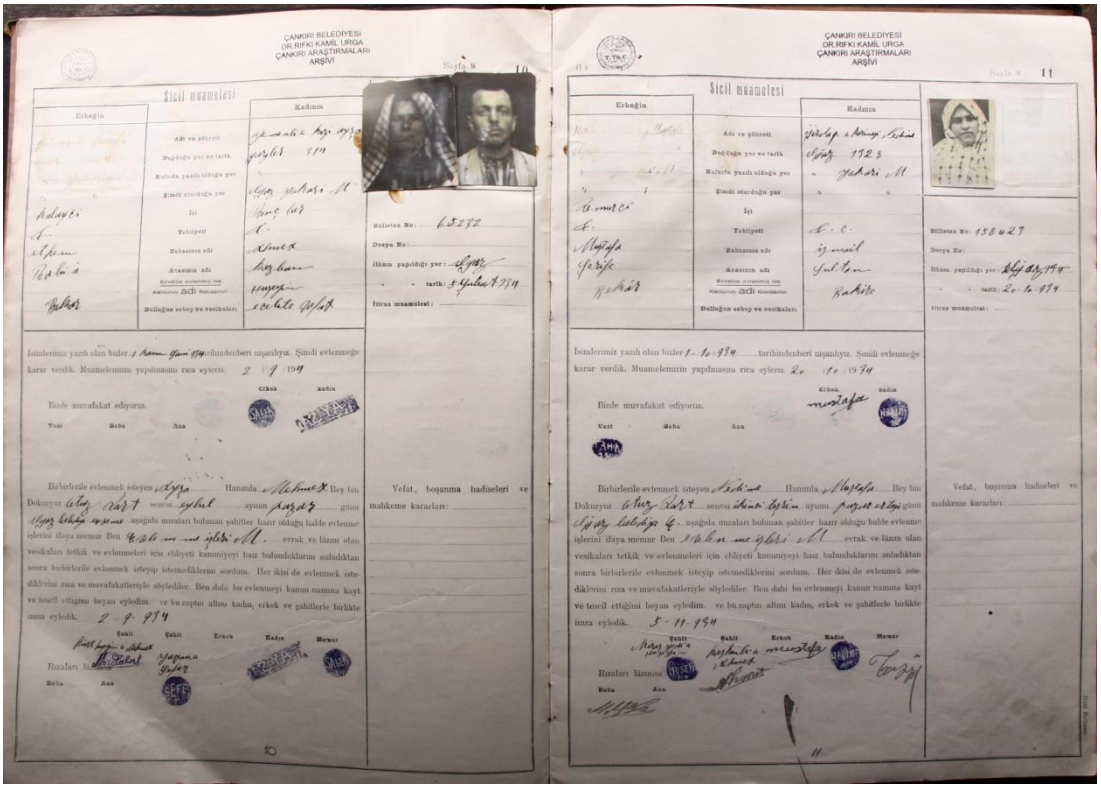
Birbirlerile evlenmek isteyen [illegible] Hanımla [illegible] Bey bin Dokuzyüz [illegible] senesi [illegible] ayının [illegible] günü [illegible] aşağıda imzaları bulunan şahitler huzur olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur Ben [illegible] evrak ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirlerile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisi de evlenmek istediklerini rıza ve muvafakatleriyle söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt ve tescil ettiğimi beyan eyledim. ve bu zaptın altını kadın, erkek ve şahitlerle birlikte imza eylédik. 5 HAZİRAN 1934

Şahit Şahit Erkek Kadın Memur

Rızaları lâzımsa

Baba Ana

Vefat, boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:

ÇANKIRI BELEDİYESİ
DR. RIFKI KAMIL URGA
ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI
ARŞİVİ

Sayfa 10

Sicil muamelesi

Erkeğin		Kadının
	Adı ve şöhreti	
	Doğduğu yer ve tarih	
	Nüfusta yazılı olduğu yer	
	Şimdi oturduğu yer	
	İşi	
	Tabiiyeti	
	Babasının adı	
	Annesinin adı	
	Evvelce evlenmiş ise kocasının adı	
	Dulluğun sebep ve vesikaları	

Bilgeten No: 6329
Dosya No:
İlâmın yapıldığı yer:
tarih:
Vefat, boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:

İsimlerimiz yazılı olan biz tarihindenberi nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını rica ederiz.

Erkek imzası

Bizde muvafakat ediyoruz.

Vasi Baba Ana

Birbirlerile evlenmek isteyen Hanımla Bey bu Dokuzuncu senesi ayının günü aşağıda imzaları bulunan şahitler huzur olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur Ben evrak ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirlerile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisi de evlenmek istediklerini rıza ve muvafakatleriyle söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayıt ve tescil ettiğimi beyan eyledim. ve bu zaptın altını kadın, erkek ve şahitlerle birlikte imza eyledik.

Şahit Şahit Erkek Kadın Memur

Rızaları lâmmesi

Baba Ana

10

ÇANKIRI BELEDİYESİ
DR. RIFKI KAMIL URGA
ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI
ARŞİVİ

Sayfa 11

Sicil muamelesi

Erkeğin		Kadının
	Adı ve şöhreti	
	Doğduğu yer ve tarih	
	Nüfusta yazılı olduğu yer	
	Şimdi oturduğu yer	
	İşi	
	Tabiiyeti	
	Babasının adı	
	Annesinin adı	
	Evvelce evlenmiş ise kocasının adı	
	Dulluğun sebep ve vesikaları	

Bilgeten No: 158427
Dosya No:
İlâmın yapıldığı yer:
tarih:
Vefat, boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:

İsimlerimiz yazılı olan biz tarihindenberi nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını rica ederiz.

Erkek imzası

Bizde muvafakat ediyoruz.

Vasi Baba Ana

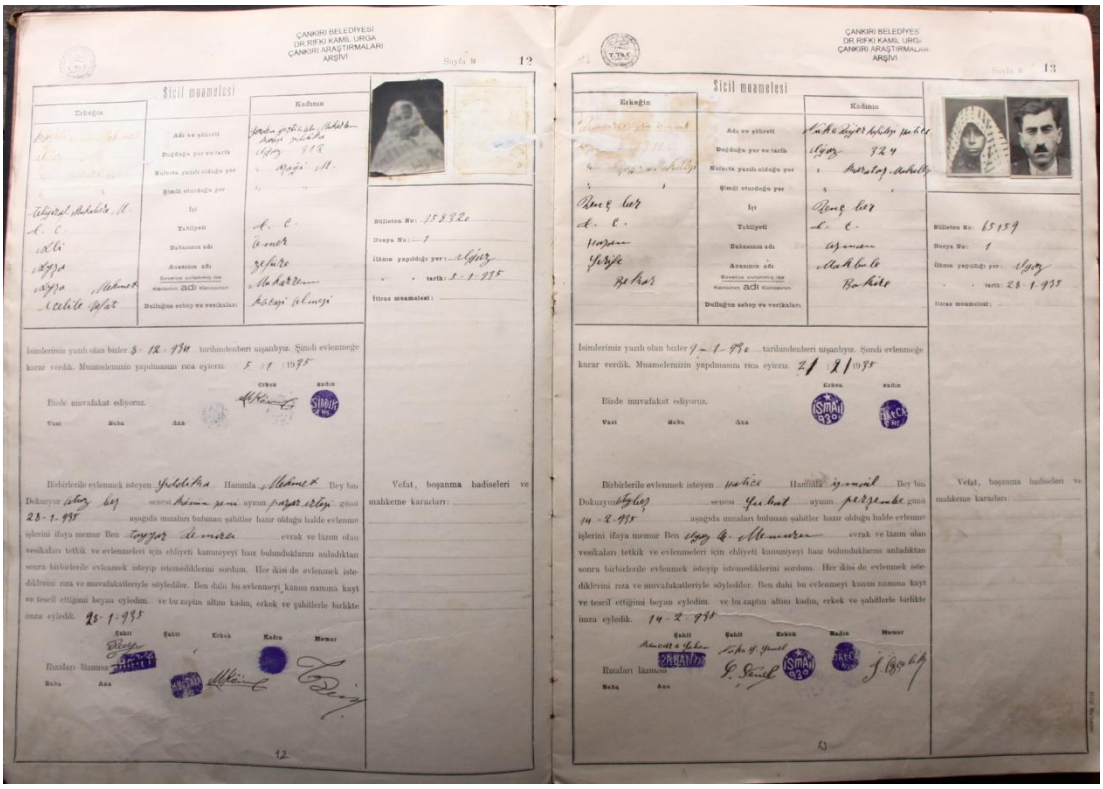
Birbirlerile evlenmek isteyen Hanımla Bey bu Dokuzuncu senesi ayının günü aşağıda imzaları bulunan şahitler huzur olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur Ben evrak ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirlerile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisi de evlenmek istediklerini rıza ve muvafakatleriyle söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayıt ve tescil ettiğimi beyan eyledim. ve bu zaptın altını kadın, erkek ve şahitlerle birlikte imza eyledik.

Şahit Şahit Erkek Kadın Memur

Rızaları lâmmesi

Baba Ana

11

ÇANKIRI BELEDİYESİ
DR. RIFKI KAMIL URGA
ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI
ARŞİVİ

Sayfa 12

Sicil muamelesi

Erkeğin		Kadının
	Adı ve şöhreti	
	Doğduğu yer ve tarih	
	Nüfusta yazılı olduğu yer	
	Şimdi oturduğu yer	
	İşi	
	Tabiiyeti	
	Babasının adı	
	Annesinin adı	
	Evvelce evlenmiş ise kocasının adı	
	Dulluğun sebep ve vesikaları	

Bilgeten No: 15832
Dosya No: 1
İlâmın yapıldığı yer:
tarih:
Vefat, boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:

İsimlerimiz yazılı olan biz tarihindenberi nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını rica ederiz.

Erkek imzası

Bizde muvafakat ediyoruz.

Vasi Baba Ana

Birbirlerile evlenmek isteyen Hanımla Bey bu Dokuzuncu senesi ayının günü aşağıda imzaları bulunan şahitler huzur olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur Ben evrak ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirlerile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisi de evlenmek istediklerini rıza ve muvafakatleriyle söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayıt ve tescil ettiğimi beyan eyledim. ve bu zaptın altını kadın, erkek ve şahitlerle birlikte imza eyledik.

Şahit Şahit Erkek Kadın Memur

Rızaları lâmmesi

Baba Ana

12

ÇANKIRI BELEDİYESİ
DR. RIFKI KAMIL URGA
ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI
ARŞİVİ

Sayfa 13

Sicil muamelesi

Erkeğin		Kadının
	Adı ve şöhreti	
	Doğduğu yer ve tarih	
	Nüfusta yazılı olduğu yer	
	Şimdi oturduğu yer	
	İşi	
	Tabiiyeti	
	Babasının adı	
	Annesinin adı	
	Evvelce evlenmiş ise kocasının adı	
	Dulluğun sebep ve vesikaları	

Bilgeten No: 15159
Dosya No: 1
İlâmın yapıldığı yer:
tarih:
Vefat, boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:

İsimlerimiz yazılı olan biz tarihindenberi nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını rica ederiz.

Erkek imzası

Bizde muvafakat ediyoruz.

Vasi Baba Ana

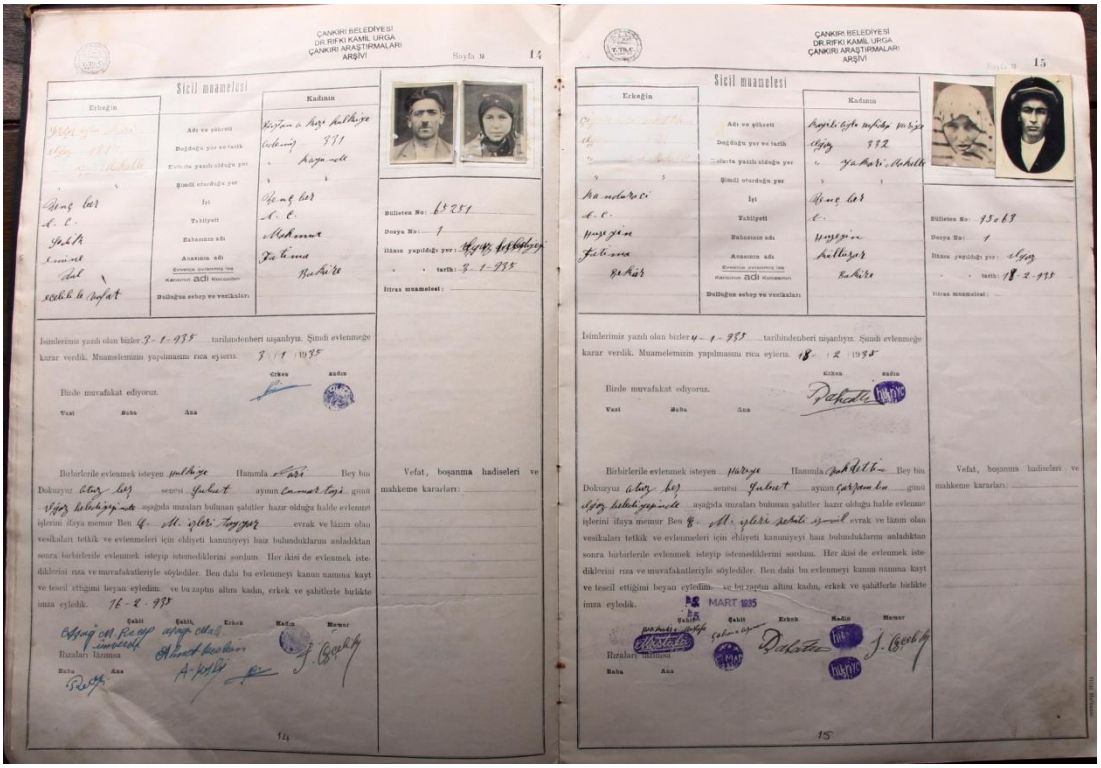
Birbirlerile evlenmek isteyen Hanımla Bey bu Dokuzuncu senesi ayının günü aşağıda imzaları bulunan şahitler huzur olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur Ben evrak ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirlerile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisi de evlenmek istediklerini rıza ve muvafakatleriyle söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayıt ve tescil ettiğimi beyan eyledim. ve bu zaptın altını kadın, erkek ve şahitlerle birlikte imza eyledik.

Şahit Şahit Erkek Kadın Memur

Rızaları lâmmesi

Baba Ana

13

ÇANKIRI BELEDİYESİ
DR.RIFKI KAMIL URGA
ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI
ARŞİVİ

Sayfa № 14

Sicil muamelesi

Erkeğin

Kadının

Adı ve şöhreti
Doğduğu yer ve tarih
Kaçta yazılı olduğu yer
Şimdi oturduğu yer
İşi
Tahsiyeti
Babasının adı
Anasının adı
Evvelce nüfusunuz ne kazasında ikâmet etmekte idi
Dolduğun sebep ve vesikaları

Bilgeten No: 6281
Dosya No: 1
İlmuh yapıldığı yer: Çankırı
tarih: 3-1-935
İtiraz muamelesi:

İsimlerimiz yazılı olan biz[ler] 3-1-935 tarihinden[beri] nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını rica ederiz. 3/1/1935

Erkek Kadın

Bizde muvafakat ediyoruz.

Vasi Baba Ana

Birbirlerile evlenmek isteyen Fatma Hanımla Kâzım Bey bin Dokuzyuz otuz beş senesi Şubat ayının Cumartesi günü Çankırı belediyesinde aşağıda imzaları bulunan şahitler hazır olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur Ben Ş. Ali izzet Soyer evrak ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirlerile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisi de evlenmek istediklerini rıza ve muvafakatleriyle söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt ve tesceil ettiğimi beyan eylediim. ve bu zaptın altını kadın, erkek ve şahitlerle birlikte imza eylediik. 16-2-935

Şahit Şahit Erkek Kadın Memur

Rızaları lâzımsa
Baba Ana

Vefat, boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:

14

ÇANKIRI BELEDİYESİ
DR.RIFKI KAMIL URGA
ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI
ARŞİVİ

Sayfa № 15

Sicil muamelesi

Erkeğin

Kadının

Adı ve şöhreti
Doğduğu yer ve tarih
Kaçta yazılı olduğu yer
Şimdi oturduğu yer
İşi
Tahsiyeti
Babasının adı
Anasının adı
Evvelce nüfusunuz ne kazasında ikâmet etmekte idi
Dolduğun sebep ve vesikaları

Bilgeten No: 13063
Dosya No: 1
İlmuh yapıldığı yer: Çankırı
tarih: 18-2-935
İtiraz muamelesi:

İsimlerimiz yazılı olan biz[ler] 4-1-935 tarihinden[beri] nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını rica ederiz. 18/2/1935

Erkek Kadın

Bizde muvafakat ediyoruz.

Vasi Baba Ana

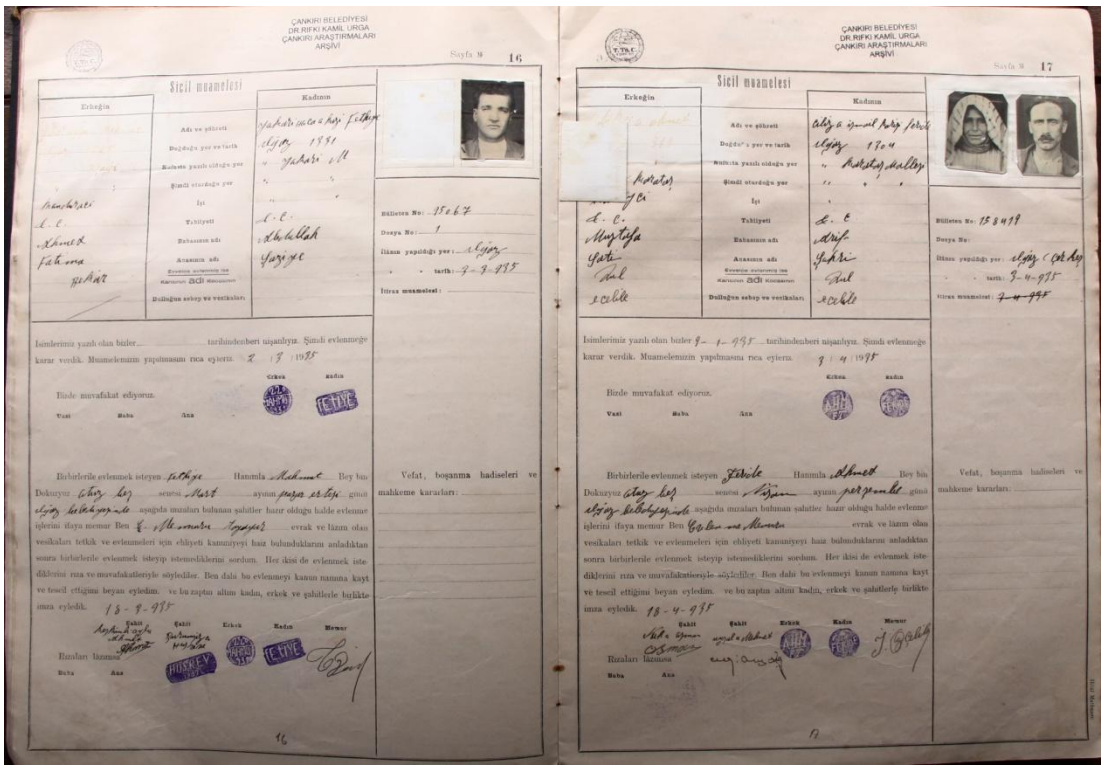
Birbirlerile evlenmek isteyen Hatiye Hanımla Abdülkadir Bey bin Dokuzyuz otuz beş senesi Şubat ayının Çarşamba günü Çankırı belediyesinde aşağıda imzaları bulunan şahitler hazır olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur Ben Ş. Ali izzet Soyer evrak ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirlerile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisi de evlenmek istediklerini rıza ve muvafakatleriyle söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt ve tesceil ettiğimi beyan eylediim. ve bu zaptın altını kadın, erkek ve şahitlerle birlikte imza eylediik. 18 MART 1935

Şahit Şahit Erkek Kadın Memur

Rızaları lâzımsa
Baba Ana

Vefat, boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:

15

ÇANKIRI BELEDİYESİ
DR.RIFKI KAMIL URGA
ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI
ARŞİVİ

Sayfa № 16

Sicil muamelesi

Erkeğin

Kadının

Adı ve şöhreti
Doğduğu yer ve tarih
Kaçta yazılı olduğu yer
Şimdi oturduğu yer
İşi
Tahsiyeti
Babasının adı
Anasının adı
Evvelce nüfusunuz ne kazasında ikâmet etmekte idi
Dolduğun sebep ve vesikaları

Bilgeten No: 13067
Dosya No: 1
İlmuh yapıldığı yer: Çankırı
tarih: 7-3-935
İtiraz muamelesi:

İsimlerimiz yazılı olan biz[ler] tarihinden[beri] nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını rica ederiz. 2/3/1935

Erkek Kadın

Bizde muvafakat ediyoruz.

Vasi Baba Ana

Birbirlerile evlenmek isteyen Fatma Hanımla Mehmet Bey bin Dokuzyuz otuz beş senesi Mart ayının perşembe günü Çankırı belediyesinde aşağıda imzaları bulunan şahitler hazır olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur Ben Ş. Ali izzet Soyer evrak ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirlerile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisi de evlenmek istediklerini rıza ve muvafakatleriyle söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt ve tesceil ettiğimi beyan eylediim. ve bu zaptın altını kadın, erkek ve şahitlerle birlikte imza eylediik. 18-3-935

Şahit Şahit Erkek Kadın Memur

HÜSEYİN

Rızaları lâzımsa
Baba Ana

Vefat, boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:

16

ÇANKIRI BELEDİYESİ
DR.RIFKI KAMIL URGA
ÇANKIRI ARAŞTIRMALARI
ARŞİVİ

Sayfa № 17

Sicil muamelesi

Erkeğin

Kadının

Adı ve şöhreti
Doğduğu yer ve tarih
Kaçta yazılı olduğu yer
Şimdi oturduğu yer
İşi
Tahsiyeti
Babasının adı
Anasının adı
Evvelce nüfusunuz ne kazasında ikâmet etmekte idi
Dolduğun sebep ve vesikaları

Bilgeten No: 13849
Dosya No:
İlmuh yapıldığı yer: Çankırı (Merkez)
tarih: 3-4-935
İtiraz muamelesi:

İsimlerimiz yazılı olan biz[ler] 9-1-935 tarihinden[beri] nişanlıyız. Şimdi evlenmeğe karar verdik. Muamelemizin yapılmasını rica ederiz. 9/4/1935

Erkek Kadın

Bizde muvafakat ediyoruz.

Vasi Baba Ana

Birbirlerile evlenmek isteyen Zekiye Hanımla Ahmet Bey bin Dokuzyuz otuz beş senesi Nisan ayının perşembe günü Çankırı belediyesinde aşağıda imzaları bulunan şahitler hazır olduğu halde evlenme işlerini ifaya memur Ben Ş. Ali izzet Soyer evrak ve lâzım olan vesikaları tetkik ve evlenmeleri için ehliyeti kanuniyeyi haiz bulunduklarını anladıktan sonra birbirlerile evlenmek isteyip istemediklerini sordum. Her ikisi de evlenmek istediklerini rıza ve muvafakatleriyle söylediler. Ben dahi bu evlenmeyi kanun namına kayt ve tesceil ettiğimi beyan eylediim. ve bu zaptın altını kadın, erkek ve şahitlerle birlikte imza eylediik. 18-4-935

Şahit Şahit Erkek Kadın Memur

Rızaları lâzımsa
Baba Ana

Vefat, boşanma hadiseleri ve mahkeme kararları:

17

EK-11: Çankırı Araştırma Merkezinden Temin Edilen Düğün Fotoğrafları.

*Bindallı Giyen Gelin ve Arkadaşı

*Bindallı Giyen Kadınlar

*Bindallı Giyen Gelin

*Bindallı Giyen Gelin

*Bindallı Giyen Gelin

*Bindallı Giyen Bir Gelin

*Bindallı Giyen Bir Kadın

*Bindallı Giyen ve Testi Tutan Bir Kadın

*Bindallı Giyen Gelin

*Bindallı Giyen Gelin ve Takım Elbise Giyen Damat

*Bindallı Giyen Gelin ve Aile Fotoğrafı

*Bindallı Giyen Gelin ve Aile Fotoğrafı

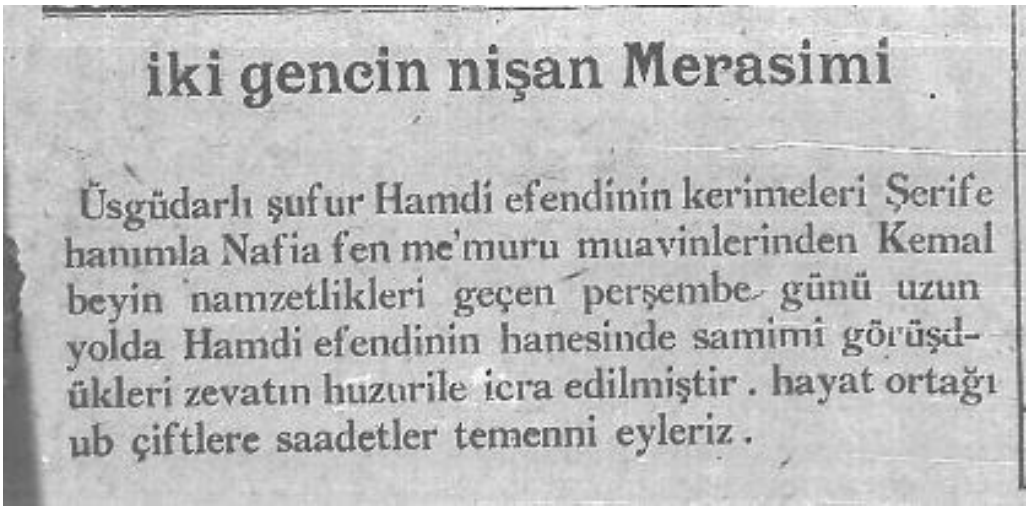

*Bindallı Giyen Gelin ve Aile Fotoğrafı

*Gelinlik Giyen Gelin ve Üniforma Giyen Damat ile Aile Fotoğrafı

EK-12: Çankırı Gazetesi 3 Eylül 1929 Tarihli Nüshasındaki "İki Gencin Nişan Merasimi" Başlıklı Haber.

iki gencin nişan Merasimi

Üsgüdarlı şufur Hamdi efendinin kerimeleri Şerife hanımla Nafia fen me'muru muavinlerinden Kemal beyin namzetlikleri geçen perşembe günü uzun yolda Hamdi efendinin hanesinde samimi görüşdükleri zevatın huzurile icra edilmiştir . hayat ortağı ub çiftlere saadetler temenni eyleriz .

EK-13: Çankırı Gazetesi 3 Haziran 1930 Tarihli Nüshasındaki "Evlenme" Başlıklı Yazı.

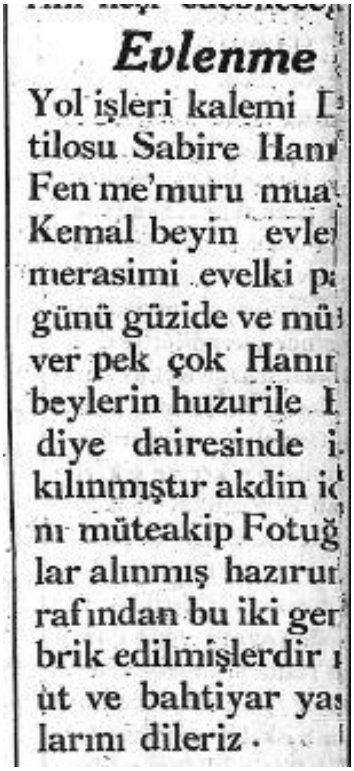

Evlenme

Şehit yüzbaşı Sadullah B . kerimesi Nuriye hanımla Orta mektep muallimlerinden ve gazetemiz baş yazıcılarından Alişan beyin evlenme merasimi dünki gün Nuriye hanımın hanesinde icra kılınmıştır

Merasimde Belediye reisi Sait eşraftan Hacı Kânıl, orta mektep Müdürü Kemâl Cenap ve orta mektep muallimi beyler bulunmuş şahitliklerini de Matbaa Müdürü Hasan, Orta mektep müdür muavini Salim beyler ifa etmişlerdir . Bu iki gence uzun müddet afiyetle mes'ut ve bahtiyar yaşamalarını dileriz .

EK-14: Çankırı Gazetesi 19 Ağustos 1930 Tarihli Nüshasındaki "Evlenme" Başlıklı Yazı.

Evlenme

Yol işleri kalemi D
tilosu Sabire Hanı
Fen me'muru mua
Kemal beyin evle
merasimi evelki p
günü güzide ve mü
ver pek çok Hanı
beylerin huzurile E
diye dairesinde i
kılınmıştır akdin i
nı müteakip Fotuğ
lar alınmış hazırur
rafından bu iki ger
brik edilmişlerdir
ut ve bahtiyar ya
larını dileriz.

EK-15: Çankırı Gazetesi 26 Ağustos 1930 Tarihli Nüshasındaki "Teşekkür" Başlıklı Yazı.

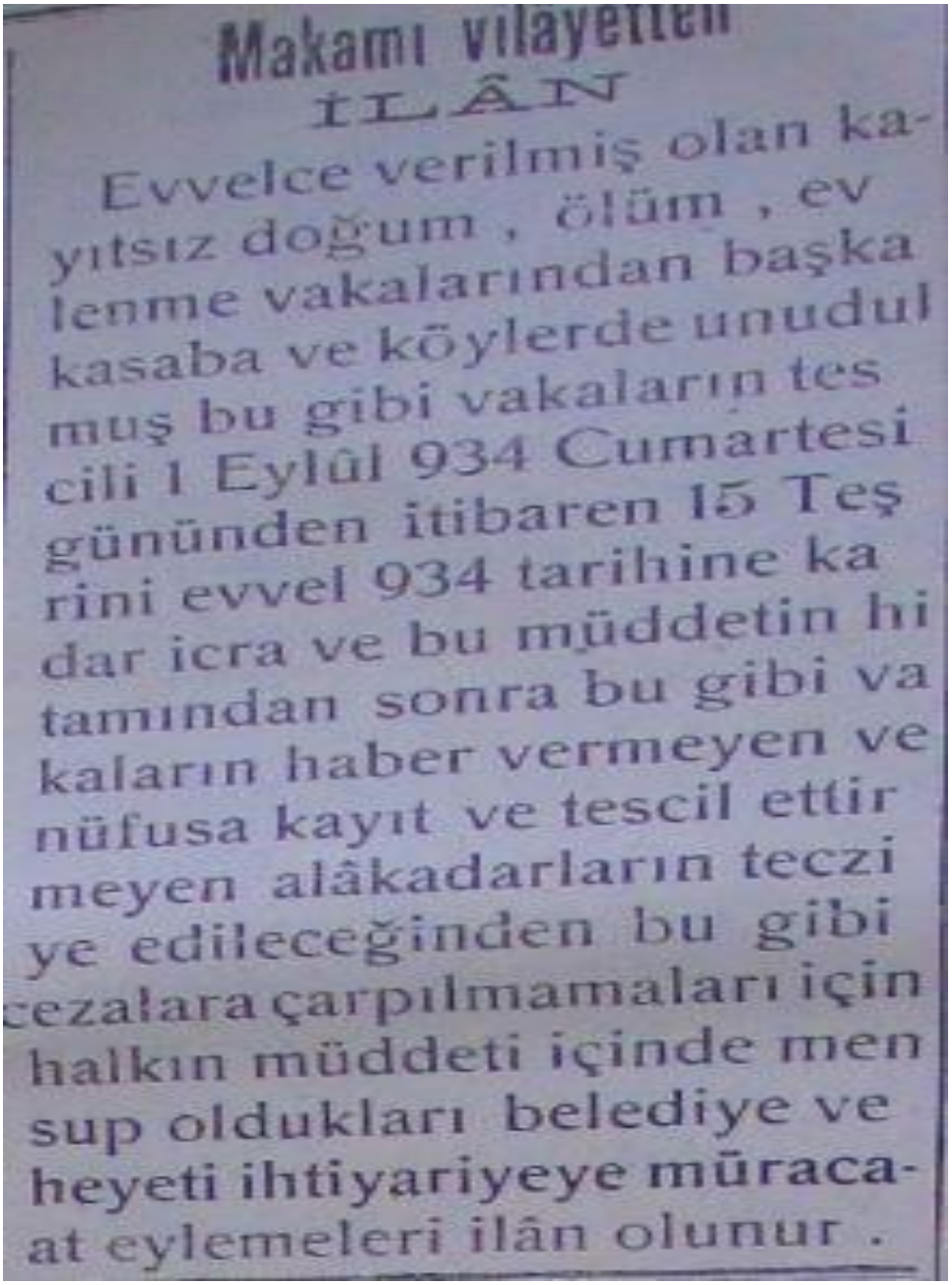

Teşekkür

Evlenmemiz münasebetile Çankırı gazetesinin hakkımızda gösterdigi teveccühe alenen teşekkürler ederiz.

Nafia fen memuru *Nafia daktilosu*
Kemâl *Sabire*

EK-16: Çankırı Gazetesi 4 Eylül 1934 Tarihli Nüshasında Bulunan İlan.

Makamı Vilayetten

İLÂN

Evvelce verilmiş olan kayıtsız doğum , ölüm , evlenme vakalarından başka kasaba ve köylerde unudulmuş bu gibi vakaların tescili 1 Eylûl 934 Cumartesi gününden itibaren 15 Teşrini evvel 934 tarihine kadar icra ve bu müddetin hitamından sonra bu gibi vakaların haber vermeyen ve nüfusa kayıt ve tescil ettirmeyen alâkadarların teczi ye edileceğinden bu gibi cezalara çarpılmamaları için halkın müddeti içinde mensup oldukları belediye ve heyeti ihtiyariyeye müracaat eylemeleri ilân olunur .

EK-17: Çankırı Gazetesi 9 Şubat 1943 Tarihli Nüshasındaki "Düğün" Başlıklı Şiir.

Düğün

Köylerinde düğün var, davullar çalınıyor,
Taze pınar köyünden bir gelin alınıyor;
Henüz on beş yaşında yavuz, ya yok ilgisi,
Ağalarda dolaşan, eğlenip bakınıyor;
Yemeyeniniş bahası, kaçacakmış diye.

Uzak yakın köylerden, akrabalar bu gün,
Delikanlı erkler, gelmişler düğüne;
Simsi köyde meydan, hepsini gönü yapmış.
Hamamdaki çalgıcı, erkler oynuyor.
Ağır, tuzak bir oyun, çevriliyor dört bir,
Durmadan ilerliyorlar, üçerli beşer, beşer;
Bütün gönler, gönüller, bağlanmış bu oyuna,
Erkler yandaşından, oynuyorlar heyecan.

Ta !.. köyün ileri gelenleri, bir kaç erkin pehlivanı
Değişi, evvelce, gönüller, tutuşurken başladı.
Dedeler, gülüyorlar, eğlenip köyü, başını !..
Bir tatlı çalgı gözü ! ve başına yüzüyor ,
Kargıların, eğlenip köyünde erkler,
Sandıkçı sonuncu !, yapılan, gönüllerî.

Şimdi davul sesleri, uzaklardan geliyor,
Yiğit köylü erkler, oynuyor, eğleniyor.
Boşanmaları yakındı bir kaç saz arasında,
Çeşit, çeşit türküler, hatlar kanallarda;
Bu arada halkda oynuyor hep gönüller,
Dizili gelecek diye, sonu etmemeler.
Bir kaç metre yürüyüp, arabı durabiliyor,
Yine bir havayla, yeni oyun başlıyor.
Böylelikle, gönüller, çok memnun bir yıla,
Eğlenip oynayıp, eğlenmek bir kaç saat,
Bir saatlik zaman sürerek harcanıyor.
Ancak Güneş batarken meydana yaklaşıyor.

Meydanda oynayanlar, çoğalıyor birmuhk.
Yiğit köylü erkler, gökler sesleriyle;
Dolduğu, ortada, gerilip büyüyorlar.

Şu karşıda çiftler ,
Ömürleri dilerler,
Tüccarları alır
Ayağı iri seçilir.
Ayağı ini seçilir.

Bundan sonra, Kızılu köy, gençleri büyükleriler.

Uzun olur geceler,
Yiğit köylü erkler.
Ayağı biter çıkmadar ?..
Hoş geldiniz erkler,?
Hoş geldiniz erkler,?

Meydanda hep beraber, bir halka çevrildiler.
Çıktı altın havası, gönüllerî büyüyor.
Bir yanı, bir ileri, bu halkayı durmadan.
Saatlarca beraber, oynayıp devrediler.

Sabri POLAT

EK-18: Çankırı Gazetesi 15 Haziran 1943 Tarihli Nüshasındaki "Bekarlık Hakkında Hasbihal" Başlıklı Yazı.

BİZDE BÖYLE DÜŞÜNÜYORU

Bekârlık

Hakkında hasbihal

Büyük şehirlerin nüfus kaydetini ve hisseleri nisbetini nazara almıyarak mübalağalı bir tarzda işittikleri ailevi hazı sabuç halleri bir nükyas telâkki eden bazı gençlerimizin evlilik hayatından fekerek evlenmekten içtinap ve ihtiraz etikleri sezilir gibidir.

Şahsi ve meslekî uzun tecrübelerimize temin ettiği kanaate istinaden iddia edebilirim ki, şahsi saadet ancak ve ancak evlilik hayatile kaimdir.

Evlenmekten sonra da kolaylıkla bertaraf edilmesi kabil olduğuna göre o kadar ehemmiyeti hâiz olmıyan içtimai seviye farkından bahsedilerek

yayta, hayat duygusunda, karakterde ve yüce kurum meziyetleri tekdir edebilmekte ve millî olmak şerefi dengi dengine olan ve mütekabil hürmeti şiar edinen eşlikte daima saadet olmuş ve mesut yaşamışlardır.

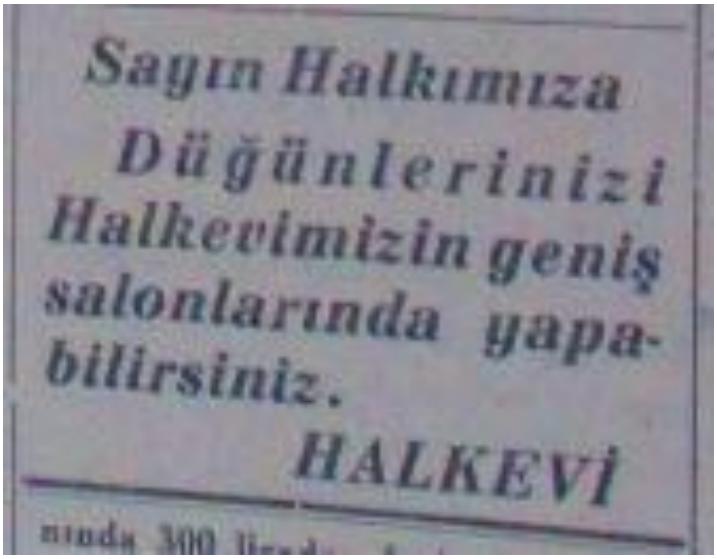
Evlilik yalnız şahsi saadeti teminle kalmaz, ruhlarda ve dimağlarda olgunluk, erkeklik duygularında tekâmül husule getirir, millet, vatan sevgisini artırır, sağlık sıhhat ve seyr'e yeratır, bunula beraber sosyal-mallerden, hastalıklarından, tehlikelerinden, israftan fazlasıyla masraflarından mütesevver diğer fenalıklardan korur. Sefaletin, zihni perişanlığın yuvasını hazırlar.

Evliliğin faydaları yalnız bunlarla ve yalnız beşeri ihtiyaçları tatminle kalmaz. Milletin taze ruh ve taze kuvvet kaynakları olan aile yuvalarının tesisine yegâne sebep olması itibarile evlenmek içtimai bir hizmet ve milli bir vazifedirde, bekâr arkadaşlar ne derlerse desinler bekârlar mutlak ve şamil manasile millete müfit olamazlar bilâkis nesillerini inkıtaa uğratmakla milli bir zarar da ika etmiş olurlar.

"Bekârlık sultanlıktır.,, sözü asla bir hakikatin ifadesi ola-

— Devamı 2 nci sayfada —

EK-19: Çankırı Gazetesi 15 Nisan 1947 Tarihli Nüshasında Bulunan Halkevinde Düğün Yapılabileceği İle İlgili İlan.

Sayın Halkımıza
Düğünlerinizi
Halkevimizin geniş
salonlarında yapa-
bilirsiniz.
HALKEVİ

EK-20: Çankırı Gazetesi 18 Mart 1947 Tarihli Nüshasındaki "Nikah" Başlıklı Haber.

NİKÂH

13 - 3 - 947 günü Çankırı Evlenme salonunda P. T. T. Baş Bakıcısı Hüseyin kızı Nezihe Aynacıoğlu ile Ankara Polis memurlarından Şefik Sarımurat'ın nikâh merasimleri tanıdıkları arsında yapılmıştır. Mesut çiftlere saadetler dileriz. 2 - 10

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

ORCID	**0000-0002-6861-9147**
Adı Soyadı	**İlknur KESER**
Doğum Yeri	**ALTINDAĞ**
Doğum Tarihi	**12.02.1996**

LİSANS EĞİTİM BİLGİLERİ

Üniversite	**PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ**
Fakülte	**FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ**
Bölüm	**TARİH**

İLETİŞİM

Adres	**ÇALDIRAN MAHALLESİ 531.SOKAK NO: ½ KEÇİÖREN/ ANKARA**
E-mail	**İlknurkeser1@gmail.com**